

ဓမ္မနိကာယ

ထေရကထာဟင်္ဂ

နိဒ္ဒါ

သီဟာနံ နဒန္တာနံ၊ အဋ္ဌိနံ ဂိရိဗုဒ္ဓရေ။

သုဏ္ဍာယ ဘာဝိတတ္တာနံ၊ ကထာ အတ္ထုပနာယိကာ [အတ္ထုပနာယိကာ (သီ. က.)] ။

ယထာနာမာ ယထာကေတ္တာ၊ ယထာဓမ္မဝိဟာရိနော။

ယထာဓိမုတ္တာ သပ္ပညာ၊ ဝိဟာရိသု အတန္တိတာ။

တတ္ထ တတ္ထ ဝိပဿိတုတ၊ ဖုသိတုတ အစူတံ ပဒံ။

ကတန္တံ ပစ္စဝေက္ခန္တ၊ ကုမမတ္ထမဘာသိသု။

၁. ဧကကနိပါတော

၁. ပဌမဝဂ္ဂေ

၁. သုဘူတိတ္ထေရကထာ

၁. “ဆန္ဒာ မေ ကုဋိကာ သုခာ နိတတာ၊ ဝဿ ဒေဝ ယထာသုခံ။
စိတ္တံ မေ သုသမာဟိတံ ဝိမုတ္တံ၊ အာတာပီ ဝိဟာရမိ ဝဿ ဒေဝ”တိ။

ကုတ္တံ သုဒံ [ကုတ္တံ သုမံ (က. အဋ္ဌ.)] အာယသ္မာ သုဘူတိတ္ထေရေ ကထံ အဘာသိတ္တာတိ။

၂. မဟာကောဠိကတ္ထေရကထာ

၂. “ဥပသန္တော ဥပရတော၊ မန္တဘာဏီ အနုဒ္ဓတော။
ဓနာတိ ဟပကေ ဓမ္မေ၊ ဒုမပတ္တံ မာလုတော”တိ။

ကုတ္တံ သုဒံ အာယသ္မာ မဟာကောဠိကော [မဟာကောဠိကော (သီ. သ္မာ.)] ထေရေ ကထံ အဘာသိတ္တာ
တိ။

၃. ကဠာရေဝတတ္ထေရကထာ

၃. “ပညံ ကုမံ ပဿ တထာဂတာနံ၊ အဂ္ဂိ ယထာ ပဇ္ဇလိတော နိဿိတေ။
အာလောကအ စက္ခုဒဿ ဘဝန္တိ၊ ယေ အာဂတာနံ ဝိနယန္တိ ကဠာ”တိ။

ကုတ္တံ သုဒံ အာယသ္မာ ကဠာရေဝတော ထေရေ ကထံ အဘာသိတ္တာတိ။

၄. ပုဏ္ဏတ္ထေရကထာ

၄. “သမ္ဘိရေဝ သမာသေထ၊ ပဏ္ဍိတေဟတ္ထဒဿိတိ။
အတ္ထံ မဟန္တံ ဂမ္ဘိရံ၊ ဒုဒ္ဒသံ နိပုဏ် အဏုံ။
ဓီရာ သမဓိဂစ္ဆန္တိ၊ အပ္ပမတ္တာ ဝိစက္ခဏာ”တိ။

ကုတ္တံ သုဒ္ဓံ အာယသ္မာ ပုဏ္ဏော မန္တာဏိပုတ္တော
တ္တာတိ။

[မန္တာနိပုတ္တော (ဿ. က.)]

ထေရော ကထံ အဘာသိ

၅. ဒဗ္ဗတ္ထေရကထာ

၅. “ယော ဒုဒ္ဓမ္မိယော ဒမေန ဒန္တော၊ ဒဗ္ဗော သန္တုသိတော ဝိတိဏ္ဏကဋ္ဌော။
ဝိဇိတာဝီ အပေတဘောရတေ ဟိ၊ ဒဗ္ဗော သော ပရိနိဗ္ဗုတော ဌိတတ္တော”တိ။

ကုတ္တံ သုဒ္ဓံ အာယသ္မာ ဒဗ္ဗော ထေရော ကထံ အဘာသိတ္တာတိ။

၆. သီတဝနိယတ္ထေရကထာ

၆. “ယော သီတဝနံ ဥပက ဘိက္ခု၊ ဧကော သန္တုသိတော သမာဟိတတ္တော။
ဝိဇိတာဝီ အပေတလောမဟံသော၊ ရက္ခံ ကာယဂတာသတိ ဓိတိမာ”တိ။

ကုတ္တံ သုဒ္ဓံ အာယသ္မာ သီတဝနိယော ထေရော ကထံ အဘာသိတ္တာတိ။

၇. ဘလ္လိယတ္ထေရကထာ

၇. “ယောဟန္တဒီ မစ္စုရာဇဿ သေနံ၊ နဋ္ဌသေတုံဝ သုဒုဗ္ဗလံ မဟောဃော။
ဝိဇိတာဝီ အပေတဘောရတေ ဟိ၊ ဒန္တော သော ပရိနိဗ္ဗုတော ဌိတတ္တော”တိ။

ကုတ္တံ သုဒ္ဓံ အာယသ္မာ ဘလ္လိယော ထေရော ကထံ အဘာသိတ္တာတိ။

၈. ဝီရတ္ထေရကထာ

၈. “ယော ဒုဒ္ဓမ္မိယော ဒမေန ဒန္တော၊ ဝီရော သန္တုသိတော ဝိတိဏ္ဏကဋ္ဌော။
ဝိဇိတာဝီ အပေတလောမဟံသော၊ ဝီရော သော ပရိနိဗ္ဗုတော ဌိတတ္တော”တိ။

ကုတ္တံ သုဒ္ဓံ အာယသ္မာ ဝီရော ထေရော ကထံ အဘာသိတ္တာတိ။

၉. ပိလိန္ဒဝစ္ဆတ္ထေရကထာ

၉. “သုတဂတံ န ဒုရာဂတံ [နာပဂတံ (သီ. ဿ.)] ၊ နယိဒံ ဒုမန္တိတံ မမ။
သံဝိဘတ္တေသု ဓမ္မေသု၊ ယံ သေဌံ တဒုဟဂမိ”န္တိ။

ကုတ္တံ သုဒ္ဓံ အာယသ္မာ ပိလိန္ဒဝစ္ဆတ္ထော [ပိလိန္ဒဝစ္ဆတ္ထ (သီ.)] ထေရော ကထံ အဘာသိတ္တာတိ။

၁၀. ပုဏ္ဏမာသတ္ထေရကထာ

၁၀. “ဝိဟရိ အပေက္ခံ ကုဓ တ ဟုရံ တ၊ ယော ဝေဒဉ္ဇိဉ္ဇိ သမိတော ယတတ္တော။
သဗ္ဗေသု ဓမ္မေသု အနုပလိတ္တော၊ လောကဿ ဧညာ ဥဒယဗ္ဗယဉ္ဇာ”တိ။

ကုတ္တံ သုဒ္ဓံ အာယသ္မာ ပုဏ္ဏမာသော ထေရော ကထံ အဘာသိတ္တာတိ။

ဝက္ကေ ပဌမော နိဗ္ဗိတော။

တဿုဒ္ဓါနံ -

သုဘူတိ ကောဌိကော ထေရော၊ ကဋ္ဌာရေဝတသမ္ပတော။
မန္တာဏိပုတ္တော ဒဗ္ဗော စ၊ သီတဝနိယော စ ဘလ္လိယော။
ဝီရော ပိလိန္ဒဝစ္ဆော စ၊ ပုဏ္ဏမာသော တမောနုဒေတိ။

၂. ဒုတိယဝက္ကေ

၁. စူဠဝစ္ဆတ္ထေရကထာ

၁၁. “ဟမောဇ္ဇဗဟုလော ဘိက္ခု၊ ဓမ္မေ ဗုဒ္ဓပ္ပဝေဒိတော။
အဓိဂစ္ဆေ ပဒံ သန္တံ၊ သဋ္ဌာရူပသမံ သုခ”န္တိ။

။ စူဠဝစ္ဆတ္ထ [စူလဂဝစ္ဆတ္ထ (သိ.)] ထေရော။။

၂. မဟာဝစ္ဆတ္ထေရကထာ

၁၂. “ပညာဗလိ သီလဝတူပပန္နော၊ သမာဟိတော ဈာနရတော သတိမာ။
ယဒတ္ထိယံ ဘောဇနံ ဘုဉ္ဇမာနော၊ ကဋ္ဌေထ ကာလံ ဣဓ ဝိတရာကေ”တိ။

။ မဟာဝစ္ဆတ္ထ [မဟာဂဝစ္ဆတ္ထ (သိ.)] ထေရော။။

၃. ဝနဝစ္ဆတ္ထေရကထာ

၁၃. “နီလဗ္ဘဝဏ္ဏာ ရုစိရာ၊ သီတတရီ သုစိန္တရာ။
ဣန္ဒြေပကသဉ္စန္ဒာ၊ တေ သေလာ ရမယန္တိ မ”န္တိ။

။ ဝနဝစ္ဆတ္ထ ထေရော။။

၄. သိဝကသာမဏေရကထာ

၁၄. “ဥပဇ္ဈာယော မံ အဝစ၊ ဣတော ဂစ္ဆမ သိဝက။
ကမေ မေ ဝသတိ ကာယော၊ အရညံ မေ ဂတော မနော။
သေမာနကောပိ ဂစ္ဆမိ၊ နတ္ထိ သဠော ဝိဇာနတ”န္တိ။

။ သိဝကော သာမဏေရော။။

၅. ကုဏ္ဍဓာနတ္ထေရကထာ

၁၅. “ပဉ္စ ဆိန္ဒေ ပဉ္စ ဇဟေ၊ ပဉ္စ စုတ္တရိ ဘာဝယေ။
ပဉ္စသုတ္တတိကေ ဘိက္ခု၊ ဩဃတိဏ္ဍေတိ ဝုစ္စတိ”တိ။

။ ကုဏ္ဍဓာနော ထေရော။။

၆. ဗေလဌသီသတ္ထေရကထာ

၁၆. “ယထာပိ ဘဒ္ဒော အာဇဉော၊ နုဠာဝတ္တနီ သိခိ။
ဂစ္ဆတိ အပ္ပကသိရေန၊ ဧဝံ ရတ္တိန္ဒြိတ မမ။
ဂစ္ဆန္တိ အပ္ပကသိရေန၊ သုခေ လဒ္ဓေ နိရာမိသေ”တိ။

။ ဗေလဋ္ဌသီသော ထေရော။။

၇. အသကတ္ထေရကထာ

၁၇. “မိဒ္ဓိ ယအ ဟောတိ မဟဉ္ဇသော စ၊ နိဒ္ဒာယိတာ သမ္ပရိဝတ္တသာယိ။
မဟာဝရာဟောဝ နိတပပုဋ္ဌော၊ ပုနပ္ပုနံ ဂဗ္ဘမပေတိ မန္ဓော”တိ။

။ အသကော ထေရော။။

၈. သိဠာလပိတုတ္ထေရကထာ

၁၈. “အဟု ဗုဒ္ဓဿ အယာအေ၊ ဘိက္ခု ဘေသကဋ္ဌာဝနေ။
ကေဝလံ အဋ္ဌိသညာယ၊ အဖရီ ပထဝီ [ပဌဝီ (သီ. သ္မာ.)] ဣမံ။
မညေဟံ ကာမရာဂံ သော၊ ခိပ္ပမေဝ ပဟိဿတိ”တိ [ပဟိယဘိ (သဗ္ဗတ္ထ ဟဋ္ဌိယံ)] ။

။ သိဠာလပိတာ [သီကလပိတာ (သီ.)] ထေရော။။

၉. ကုလတ္ထေရကထာ

၁၉. [ဓ. ပ. ၈၀၊ ၁၄၅ ဓမ္မပဒေပိ] “ဥဒကံ ဟိ နယန္တိ နေတ္တိကာ၊ ဥသုကာရာ နမယန္တိ [ဒမယန္တိ (က.)] တေဇနံ။
အရုံ နမယန္တိ တစ္ဆကာ၊ အတ္တာနံ ဒမယန္တိ သုဗ္ဗတာ”တိ။

။ ကုလော [ကုဏ္ဍလော (သီ.), ကုဋ္ဌော (သ္မာ. က.)] ထေရော။။

၁၀. အဇိတတ္ထေရကထာ

၂၀. “မရဏေ မေ ဘယံ နတ္ထိ၊ နိကန္တိ နတ္ထိ ဇီဝိတေ။
သန္ဓေဟံ နိက္ခိပိဿာမိ၊ သမ္ပဇာနော ပဋိဿတေ”တိ [ပတိဿတေတိ (သီ. သ္မာ.)] ။ ။

။ အဇိတော ထေရော ။။

ဝဂ္ဂေ ဒုတိယော နိဋ္ဌိတော။

တဿုဒ္ဒာနံ -

စူဠဝစ္ဆော မဟာဝစ္ဆော၊ ဝနဝစ္ဆော စ သီဝကော။
ကုဏ္ဍဓာနော စ ဗေလဋ္ဌိ၊ အသကော စ တတောပရိ။
သိဠာလပိတိကော ထေရော၊ ကုလော စ အဇိတော ဒသာတိ။

၃. တတိယဝဂ္ဂေ

၁. နိဂ္ဂေဓတ္ထေရကထာ

၂၁. “နာဟံ ဘယဿ ဘာယာမိ၊ သတ္တာ နော အမတဿ ကောဝိအေ။

ယတ္ထ ဘယံ နာဝတိဋ္ဌတိ၊ တေန မဂ္ဂေန ဝဇ္ဇန္တိ ဘိက္ခုတေ”တိ။

။ နိဂ္ဂေါဓော ထေရော။။

၂. စိတ္တကထေရကထာ

၂၂. “နီလာ သုဂီတ သိခိနော၊ မောရာ ကာရမ္ပိယံ [ကာရံဝိယံ (သီ.)၊ ကာရဝိယံ (ဿာ.)] အဘိနဒန္တိ။
တေ သီတတတကီဋ္ဌိတာ [သီတတတကဒ္ဓိတကလိတာ (သီ.)၊ သီတတတကလိတာ (ဿာ.)] ၊ သုတ္တံ ဈာယံ
[ဈာနံ (ဿာ.)၊ ဈာယိ (?)] နိဗောဓေန္တိ”တိ။

။ စိတ္တကော ထေရော။။

၃. ကေသာလထေရကထာ

၂၃. “အဟံ နော ဝေဠုဂုမ္မသ္မိ၊ ဘုတ္တတန မရဟယသံ။
ပဒက္ခိဏံ သမ္မသန္တော၊ ခန္ဓာနံ ဥဒယဗ္ဗယံ။
သာနံ ပဋိဂမိဿာမိ၊ ဝိဝေကမနုဗျူဟယ”န္တိ။

။ ကေသာလော ထေရော။။

၄. သုဂန္ဓထေရကထာ

၂၄. “အနုဝဿိကော ပဗ္ဗဇိတော၊ ပဿ မေသုဓမ္မတံ။
တိဿော ဝိဇ္ဇာ အနုပ္ပတ္တာ၊ ကတံ ဗုဒ္ဓဿ သာသန”န္တိ။

။ သုဂန္ဓော ထေရော။။

၅. နန္ဒိယထေရကထာ

၂၅. “ဩဘာသဇာတံ ဖလဂံ၊ စိတ္တံ ယဿ အဘိက္ခဟသော။
တာဒိသံ ဘိက္ခုမာသဇ္ဇ၊ ကဏ္ဍဟ ဒုက္ခံ နိဂစ္ဆသီ”တိ။

။ နန္ဒိယော ထေရော။။

၆. အဘယထေရကထာ

၂၆. “သုတ္တတ သုဘာသိတံ တစံ၊ ဗုဒ္ဓဿာဒိစ္စဗန္ဓုနော။
ပစ္စဗ္ဗိ ဟိ နိပုဏံ၊ တလဂ္ဂံ ဥသုနာ ယထာ”တိ။

။ အဘယော ထေရော။။

၇. လောမသကဋိယထေရကထာ

၂၇. “ဒဗ္ဗံ ကုသံ ဟေဋ္ဌကိလံ၊ ဥသီရံ မုဇ္ဈပဗ္ဗဇံ။
ဥရသာ ပနဒိဿာမိ၊ ဝိဝေကမနုဗျူဟယ”န္တိ။

။ လောမသကဋိယော ထေရော။။

၈. မွေကြမိကပုတ္တတ္ထေရကထာ

၂၈. “ကစ္စိ နော ဝတ္ထပသုတော၊ ကစ္စိ နော ဘူသနာရတော။
ကစ္စိ သီလမယံ ဂန္ဓံ၊ ကိံ တွဝံ တယသိ [ကစ္စိ သီလမယံ ဂန္ဓံ၊ တွဝံ တသိ (ဿာ.)] နေတရာ ပဇာ”တိ။

။ မွေကြမိကပုတ္တော ထေရော။။

၉. ဟာရိတတ္ထေရကထာ

၂၉. “သမုန္နမယမတ္တာနံ၊ ဥသုကာရောဝ တေဇနံ။
စိတ္တံ ဥဇ္ဇံ ကရိတုတန၊ အဝိဇ္ဇံ ဘိန္ဒု ဟာရိတာ”တိ။

။ ဟာရိတော ထေရော။။

၁၀. ဥတ္တိယတ္ထေရကထာ

၃၀. “အာဗာဓေ မေ သမုပ္ပန္နော၊ သတိ မေ ဥဒပဇ္ဇေယ။
အာဗာဓော မေ သမုပ္ပန္နော၊ ကာလော မေ နပ္ပမဇ္ဇိတု”န္တိ။

။ ဥတ္တိယော ထေရော။။

ဝက္ကေ တတိယော နိဋ္ဌိတော။

တဿုဒ္ဓါနံ -

နိဂ္ဂေဓော စိတ္တကော ထေရော၊ ကေသာလထေရော သုဂန္ဓော။
နန္ဒိယော အာဘယော ထေရော၊ ထေရော လောမသကင်္ဂိယော။
မွေကြမိကပုတ္တော စ၊ ဟာရိတော ဥတ္တိယော ဣသီတိ။

၄. စတုတ္ထဝက္ကေ

၁. ဂဟ္တဝရတိရိယတ္ထေရကထာ

၃၁. “ဖုဠော ခုံသေဟိ မကသေဟိ၊ အရညသ္မိ ဗူဟာဝနေ။
နာကေ သံကမသီသေဝ၊ သတော တတာမိတသယေ”တိ ။

။ ဂဟ္တဝရတိရိယော ထေရော။။

၂. သုပ္ပိယတ္ထေရကထာ

၃၂. “အဇရံ ဇီရမာနေန၊ တပ္ပမာနေန နိဗ္ဗုတိ။
နိမိယံ [နိမိဿံ (သီ.)၊ နိရာမိသံ (ဿာ.)၊ နိမိနေယံ (?)] ပရမံ သန္တိံ ယောဂက္ခေမံ အနုတ္တရ”န္တိ။

။ သုပ္ပိယော ထေရော။။

၃. သောဟကတ္ထေရကထာ

၃၃. “ယထာပိ ကေပုတ္တသ္မိ၊ ပိယသ္မိ ကုသလီ သိယာ။

ဧဝံ သဗ္ဗေသု ဟဏေသု၊ သဗ္ဗတ္ထ ကုသလော သိယာ”တိ။

။ သောဟကော ထေရော။။

၄. ဟေသိယတ္ထေရကထာ

၃၄. “အနာသန္နဝရာ ဧတာ၊ နိစ္စမေဝ ဝိဇာနတာ။
ကမာ အရညမာဂမ္မ၊ တတော ဂေဟံ ဥဟဝိသိ [\[ဥဟဝိသိ \(သိ.\)\]](#)။
တတော ဥဠာယ ပက္ကာမိ၊ အနာမန္တေတွတ [\[အနာမန္တိယ \(သိ.\)\]](#) ဟေသိယော”တိ။

။ ဟေသိယော ထေရော။။

၅. သာမညကာနိတ္ထေရကထာ

၃၅. “သုခံ သုခတ္ထော လဘတေ တအစရံ၊ ကိတ္တိဉ္စ ပပ္ပေတိ ယသဿ ဝဗ္ဗတိ။
ယော အရိယမဋ္ဌဋ္ဌိကမဋ္ဌသံ ဥဇုံ၊ ဘာဝေတိ မဂ္ဂံ အမတဿ ပတ္တိယာ”တိ။

။ သာမညကာနိတ္ထေရော။။

၆. ကုမာပုတ္တတ္ထေရကထာ

၃၆. “သာဓု သုတံ သာဓု စရိတကံ၊ သာဓု သအာ အနိကေတဝိဟာရော။
အတ္ထပုစ္ဆံ ပဒက္ခိဏကမ္မံ၊ ဧတံ သာမညမကိဉ္စနဿာ”တိ။

။ ကုမာပုတ္တော ထေရော။။

၇. ကုမာပုတ္တသဟာယကတ္ထေရကထာ

၃၇. “နာနာဇနပဒံ ယန္တိ ဝိစရန္တာ အသညတာ။
သမာဓိဉ္စ ဝိရာဇေန္တိ၊ ကိံသု ရဋ္ဌစရိယာ ကရိဿတိ။
တဿှာ ဝိနေယျ သာရမ္ဘံ၊ ဈာယေယျ အပုရက္ခတော”တိ။

။ ကုမာပုတ္တတ္ထေရဿ သဟာယကော ထေရော။။

၈. ဂဝမ္ပတိတ္ထေရကထာ

၃၈. “ယော ဣဒ္ဓိယာ သရဘုံ အဋ္ဌပေသိ၊ သော ဂဝမ္ပတိ အသိတော အနေဇော။
တံ သဗ္ဗသဏ္ဌတိဂတံ မဟာမုနိ၊ ဒေတ နမဿန္တိ ဘဝဿ ဟရဂ္ဂ”န္တိ။

။ ဂဝမ္ပတိတ္ထေရော။။

၉. တိဿတ္ထေရကထာ

၃၉. [\[သံ. နိ. ၁. ၂၊ ၉၇\]](#) “သတ္တိယာ ဝိယ ဩမဠော၊ ဥယ္ဗဟမာနောဝ [\[ဥယ္ဗဟမာနောဝ \(သဗ္ဗတ္ထ\)\]](#) မတ္တကေ။
ကာမရာဂပ္ပဟာနာယ၊ သတော ဘိက္ခု ပရိဗ္ဗဇေ”တိ။

။ တိဿော ထေရော။။

၁၀. ဝမုမာနုတ္တေရကထာ

၄၀. “သတ္တိယာ ဝိယ ဩမဋ္ဌော၊ ဥယျဟမာနောမတ္ထကေ။
ဘဝရာဂပ္ပဟာနာယ၊ သတော ဘိက္ခု ပရိဗ္ဗဇေ”တိ။

။ ဝမုမာနော ထေရော။။

ဝဂ္ဂေ စတုတ္ထော နိဋ္ဌိတော။

တဿုဒ္ဓါနံ -

ဂဟ္တဝရတီရိယော သုပ္ပိယော၊ သောဟကော စေဝ ဟေသိယော။
သာမညကာနိ ကုမာပုတ္တော၊ ကုမာပုတ္တသဟာယကော။
ဂဝမ္ပတိ တိဿုတ္တေရော၊ ဝမုမာနော မဟာယသောတိ။

၅. ပဉ္စမဝဂ္ဂေ

၁. သိရိဝမုတ္တေရကထာ

၄၁. “ဝိဝရမနုပတန္တိ ဝိဇ္ဇတာ၊ ဝေဘာရဿ စ ပဏ္ဏဝဿ စ။
နဂဝိဝရဂတော စ ဈာယတိ၊ ပုတ္တော အပ္ပဋ္ဌိမဿ တာဒိနော”တိ။

။ သိရိဝမော ထေရော။။

၂. ခဒိရဝနိယတ္တေရကထာ

၄၂. “စာလေ ဥပစာလေ သီသုပစာလေ ( ) [(စာလာ ဥပစာလာ၊ သီသုပစာလာ) (က.)] ပတိဿတာ [ပဋိဿတိကာ
(ဿာ. က.)] န ခော ဝိဟရထ။
အာဂတော တေ တလံ ဝိယ ဝေဓိ”တိ။

။ ခဒိရဝနိယော ထေရော။။

၃. သုမဋ္ဌလတ္တေရကထာ

၄၃. “သုမုတ္တိကော သုမုတ္တိကော သာဟ၊ သုမုတ္တိကောမ္ပဟိ တိဟိ ခုဇ္ဇကေဟိ။
အသိတာသု မယာ နဋ္ဌလာသု၊ မယာ ခုဒ္ဒကုဒ္ဒလာသု မယာ။

ယဒိပိ ဣဓမေဝ ဣဓမေဝ၊ အထ တပိ အလမေဝ အလမေဝ။
ဈာယ သုမဋ္ဌလ ဈာယ သုမဋ္ဌလ၊ အပ္ပမတ္တော ဝိဟရ သုမဋ္ဌလာ”တိ။

။ သုမဋ္ဌလော ထေရော။။

၄. သာနုတ္တေရကထာ

၄၄. [သံ. နိ. ၁.၂၃၉] “မတံ တ အမ္မ ရောဒန္တိ ယော တ ဇီဝံ န ဒိဿတိ။
ဇီဝန္တံ မံ အမ္မ ပဿန္တိ၊ ကဿော မံ အမ္မ ရောဒသိ”တိ။

။ သာနုတ္တေရော။။

၅. ရမဏီယဝိဟာရိတ္ထေရကထာ

၄၅. “ယထာပိ ဘဒ္ဒော အာဇဉော၊ ခလိတွတ ပတိတိဋ္ဌတိ။
ဧဝံ ဒဿနသမ္ပန္နံ၊ သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓသာဝက”န္တိ။

။ ရမဏီယဝိဟာရိတ္ထေရော။။

၆. သမိဒ္ဓိတ္ထေရကထာ

၄၆. “သဒ္ဓယာဟံ ပဗ္ဗဇိတော၊ အကရသ္မာနကရိယံ။
သတိ ပညာ စ မေ ဝုဇာ၊ စိတ္တဉ္စ သုသမာဟိတံ။
ကာမံ ကရဿု၊ ရူပာနိ၊ နေဝ မံ ဗြဟ္မဃိဿသီ”တိ [ဗြဟ္မဃိဿသီတိ (သီ.)၊ ဗြဟ္မဃိဿသီတိ (?)] ။

။ သမိဒ္ဓိတ္ထေရော။။

၇. ဥဇ္ဇယတ္ထေရကထာ

၄၇. “နမော တေ ဗုဒ္ဓ ဝီရတ္ထု၊ ဝိပ္ပမုတ္တောသိ သဗ္ဗမိ။
တုယ္ဗဟာပအနေ ဝိဟရံ၊ ဝိဟရာမိ အနာသတေ”တိ။

။ ဥဇ္ဇယော ထေရော။။

၈. သဉ္ဇယတ္ထေရကထာ

၄၈. “ယတော အဟံ ပဗ္ဗဇိတော၊ အကရသ္မာနကရိယံ။
နာဘိဇာနာမိ သဋ္ဌပုံ၊ အနရိယံ အေသသံဟိတ”န္တိ။

။ သဉ္ဇယော ထေရော။။

၉. ရာမဏေယျကတ္ထေရကထာ

၄၉. “စိဟစိဟဘိနဒိတေ [ဝိဟဝိဟဘိနဒိတေ (သီ. ညှာ.)] ၊ သိပ္ပိကာဘိရုတေဟိ စ။
န မေ တံ ဖန္ဒတိ စိတ္တံ၊ ဧကတ္တနိရတံ ဟိ မေ”တိ။

။ ရာမဏေယျကော ထေရော။။

၁၀. ဝိမလတ္ထေရကထာ

၅၀. “ဓရဏီ စ သိဉ္စတိ တတိ၊ မာလုတော ဝိဇ္ဇုတာ စရတိ နဘော။
ဥပသမန္တိ ဝိတက္ကာ၊ စိတ္တံ သုသမာဟိတံ မမာ”တိ။

။ ဝိမလော ထေရော။။

ဝက္ကေ ပဉ္စမော နိဋ္ဌိတော။

တဿုဒ္ဓာနံ -

သိရိဝံဇော ရေဝတော ထေရော၊ သုမဂ္ဂလော သာနုသဝ္ဗဟယော ။

ရမဏီယဝိဟာရီ စ၊ သမိဒ္ဓိဥဇ္ဇယသဉ္ဇယာ။
ရာမဏေယျော စ သော ထေရော၊ ဝိမလော စ ရဏဉ္ဇဟောတိ။

၆. ဆဋ္ဌဝဂ္ဂေ

၁. ကေဓိကတ္ထေရကထာ

၅၁. “ဝဿတိ ဒေတေ ယထာ သုဂီတံ၊ ဆန္ဒာ မေ ကုဋ္ဌိကာ သုခာ နိတတာ။
စိတ္တံ သုသမာဟိတဉ္စ မယ္ဗဟံ၊ အထ စေ ပတ္တယသိ ပဝဿ ဒေတ”တိ။

။ ကေဓိကော ထေရော။။

၂. သုဗာဟုတ္ထေရကထာ

၅၂. “ဝဿတိ ဒေတေ ယထာ သုဂီတံ၊ ဆန္ဒာ မေ ကုဋ္ဌိကာ သုခာ နိတတာ။
စိတ္တံ သုသမာဟိတဉ္စ ကာယေ၊ အထ စေ ပတ္တယသိ ပဝဿ ဒေတ”တိ။

။ သုဗာဟုတ္ထေရော။။

၃. ဝလ္လိယတ္ထေရကထာ

၅၃. “ဝဿတိ ဒေတေ ယထာ သုဂီတံ၊ ဆန္ဒာ မေ ကုဋ္ဌိကာ သုခာ နိတတာ။
တဿ္ဗံ ဝိဟရာမိ အပ္ပမတ္တော၊ အထ စေ ပတ္တယသိ ပဝဿ ဒေတ”တိ။

။ ဝလ္လိယော ထေရော။။

၄. ဥတ္တိယတ္ထေရကထာ

၅၄. “ဝဿတိ ဒေတေ ယထာ သုဂီတံ၊ ဆန္ဒာ မေ ကုဋ္ဌိကာ သုခာ နိတတာ။
တဿ္ဗံ ဝိဟရာမိ အဒုတိယော၊ အထ စေ ပတ္တယသိ ပဝဿ ဒေတ”တိ။

။ ဥတ္တိယော ထေရော။။

၅. အဇ္ဇနဝနိယတ္ထေရကထာ

၅၅. “အာသန္တိ ကုဋ္ဌိကံ ကတွတ၊ ဩဂယ္ဗဟ အဇ္ဇနံ ဝနံ။
တိဿော ဝိဇ္ဇာ အနုပ္ပတ္တံ၊ ကတံ ဗုဒ္ဓဿ သာသန”န္တိ။

။ အဇ္ဇနဝနိယော ထေရော။။

၆. ကုဋ္ဌိဝိဟာရိတ္ထေရကထာ

၅၆. “ကော ကုဋ္ဌိကာယံ ဘိက္ခု ကုဋ္ဌိကာယံ၊ ဝိတရာကေ သုသမာဟိတစိတ္တော။
ဧဝံ ဇာနာဟိ အာဝုဿော၊ အမောဃာ တေ ကုဋ္ဌိကာ ကတာ”တိ။

။ ကုဋ္ဌိဝိဟာရိတ္ထေရော။။

၇. ဒုတိယကုဋ္ဌိဝိဟာရိတ္ထေရကထာ

၅၇. “အယမာဟု ပုရာဏိယာ ကုဋ္ဌိ၊ အညံ ပတ္တယသေ နဝံ ကုဋ္ဌိ။
အာသံ ကုဋ္ဌိယာ ဝိရာဇယ၊ ဒုက္ခာ ဘိက္ခု ပုန နတ ကုဋ္ဌိ”တိ။

။ ဒုတိယကုဋ္ဌိဝိဟာရိတ္ထေရော။။

၈. ရမဏီယကုဋ္ဌိကတ္ထေရကထာ

၅၈. “ရမဏီယာ မေ ကုဋ္ဌိကာ၊ သဒ္ဓာဒေယျာ မနောရမာ။
န မေ အတ္တော ကုမာရိဟိ၊ ယေသံ အတ္တော တဟိ ဂစ္ဆထ နာရိယော”တိ။

။ ရမဏီယကုဋ္ဌိကော ထေရော။။

၉. ကောသလဝိဟာရိတ္ထေရကထာ

၅၉. “သဒ္ဓယာဟံ ပဗ္ဗဇိတော၊ အရညေ မေ ကုဋ္ဌိကာ ကတာ။
အပ္ပမတ္တော စ အာတာပီ၊ သမ္ပဇာနော ပတိဿတော”တိ [ပဋိဿတောတိ (က.)] ။

။ ကောသလဝိဟာရိတ္ထေရော။။

၁၀. သီဝလိတ္ထေရကထာ

၆၀. “တေ မေ ဣဇ္ဈိသု သဏ္ဌဟ၊ ယဒတ္တော ဟဝိသံ ကုဋ္ဌိ။
ဝိဇ္ဇာဝိမုတ္တိံ ပစ္စေသံ၊ မာနာနုသယမုဇ္ဇဟ”န္တိ။

။ သီဝလိတ္ထေရော။။

ဝဂ္ဂေ ဆဋ္ဌော နိဋ္ဌိတော။

တဿုဒ္ဓါနံ -

ကေမိကော စ သုဗာဟု စ၊ ဝလ္လိယော ဥတ္တိယော ဣသိ။
အဉ္ဇနဝနိယော ထေရော၊ ဒုဝေ ကုဋ္ဌိဝိဟာရိနော။
ရမဏီယကုဋ္ဌိကော စ၊ ကောသလဝိဟာယသီဝလိတိ။

၇. သတ္တမဝဂ္ဂေ

၁. ဝပ္ပတ္ထေရကထာ

၆၁. “ပဿတိ ပဿော ပဿန္တိ၊ အပဿန္တု ပဿတိ။
အပဿန္တော အပဿန္တိ၊ ပဿန္တု န ပဿတိ”တိ။

။ ဝပ္ပော ထေရော။။

၂. ဝဇ္ဇိပုတ္တတ္ထေရကထာ

၆၂. “ဧကကာ မယံ အရညေ ဝိဟရာမ၊ အပဝိဒ္ဓံ ဝနသ္မိ အရုကံ။
တဿ မေ ဗဟုကာ ပိဟယန္တိ၊ နေရယိကာ ဝိယ သဂ္ဂကမိန”န္တိ။

။ ဝဇ္ဇိပုတ္တော ထေရော။။

၃. ပက္ခတ္တေရကထာ

၆၃. “စုတာ ပတန္တိ ပတိတာ၊ ဂိဒ္ဓာ စ ပုနရာဂတာ။
ကတံ ကိစ္စံ ရတံ ရမ္မံ၊ သုခေနန္တဂတံ သုခ”န္တိ။

။ ပက္ခော ထေရော။။

၄. ဝိမလကောဏ္ဍညတ္ထေရကထာ

၆၄. “ဒုမ္ပဟယာယ ဥပ္ပန္နော၊ ဇာတော ပဏ္ဍရကေတုနာ။
ကေတုဟာ ကေတုနာယေဝ၊ မဟာကေတု ပဓံသယီ”တိ။

။ ဝိမလကောဏ္ဍညော ထေရော။။

၅. ဥက္ခေပကတဝစ္ဆတ္ထေရကထာ

၆၅. “ဥက္ခေပကတဝစ္ဆတ္ထု၊ သဏ္ဍလိတံ ဗဟူဟိ ဝဿေဟိ။
တံ ဘာသတိ ဂဟဋ္ဌာနံ၊ သုနိသိန္နော ဥဋ္ဌာရဟမောဇ္ဇော”တိ။

။ ဥက္ခေပကတဝစ္ဆတ္ထော ထေရော။။

၆. မေဃိယတ္ထေရကထာ

၆၆. “အနုသာသိ မဟာဝီရော၊ သဗ္ဗဓမ္မာနု ဟရဂူ။
တဿ္ဗာဟံ ဓမ္မံ သုတုတန၊ ဝိဟာသိ သန္တိကေ သတော။
တိဿော ဝိဇ္ဇာ အနုပ္ပတ္တာ၊ ကတံ ဗုဒ္ဓဿ သာသန”န္တိ။

။ မေဃိယော ထေရော။။

၇. ဧကဓမ္မသဝနီယတ္ထေရကထာ

၆၇. “ကိလေသာ ဈာပိတာ မယ္ဗဟံ၊ ဘတ သဗ္ဗေ သမူဟတာ။
ဝိက္ခိဏော ဇာတိသံသာရော၊ နတ္ထိ အနိ ပုနဗ္ဗတေ”တိ။

။ ဧကဓမ္မသဝနီယော ထေရော။။

၈. ဧကုအနိယတ္ထေရကထာ

၆၈. [ဥအ. ၃၇; ဟစိ. ၁၅၃] “အဓိစေတသော အပ္ပမဇ္ဇတော၊ မုနိနော မောနပထေသု သိက္ခတော။
သောကာ န ဘဝန္တိ တာဒိနော၊ ဥပသန္တဿ သာ သတိမတော”တိ။

။ ဧကုအနိယော ထေရော။။

၉. ဆန္ဒတ္ထေရကထာ

၆၉. “သုတုတန ဓမ္မံ မဟတော မဟာရသံ၊ သဗ္ဗညုတညာဏဝရေန ဒေသိတံ။
မဂ္ဂံ ပပဇ္ဇိ [ပပဇ္ဇိ (က.)] အမတဿ ပတ္တိယာ၊ သော ယောဂက္ခေမဿ ပထဿ ကောဝိအေ”တိ။

။ ဆန္ဒော ထေရော။။

၁၀. ပုဏ္ဏတ္ထေရကထာ

၇၀. “သီလမေဝ ဣဓ အဂ္ဂံ၊ ပညတ ပန ဥတ္တမော။
မနုဿေသု စ ဒေဝေသု၊ သီလပညာဏတော ဇယ”န္တိ။

။ ပုဏ္ဏော ထေရော။။

ဝဂ္ဂေ သတ္တမော နိဗ္ဗိတော။

တဿုဒြာနံ -

ဝပ္ပေ စ ဝဇ္ဇိပုတ္တော စ၊ ပက္ခော ဝိမလကောဏ္ဍညော။
ဥက္ခေပကတဝစ္ဆော စ၊ မေဃိယော ဧကဓမ္မိကော။
ဧကုဒါနိယဆန္နာ စ၊ ပုဏ္ဏတ္ထေရော မဟဗ္ဗလောတိ။

၈. အဋ္ဌမဝဂ္ဂေ

၁. ဝစ္ဆဟလတ္ထေရကထာ

၇၁. “သုသုခုမနိပုဏ္ဏတ္ထဒဿိနာ၊ မတိကုသလေန နိတတဂုတ္တိနာ။
သံသေဝိတဂုဒ္ဓသီလိနာ [သံသေဝိတဗုဒ္ဓသီလိနာ (က.)]၊ နိဗ္ဗာနံ န ဟိ တေန ဒုလ္လဘ”န္တိ။

။ ဝစ္ဆဟလော ထေရော။။

၂. အာတုမတ္ထေရကထာ

၇၂. “ယထာ ကဠိရော သုသု ဝမ္ပိတက္ကေ၊ ဒုန္နိက္ခမော ဟောတိ ပသာခဇာတော။
ဧဝံ အဟံ ဘရိယာယာနိတာယ၊ အနုမညံ မံ ပဗ္ဗဇိတောမ္မဟိ အနိ”တိ။

။ အာတုမော ထေရော။။

၃. မာဏဝတ္ထေရကထာ

၇၃. “ဇိဏ္ဏဉ္စ ဒိသုတ ဒုခိတဉ္စ ဗြာဓိတံ၊ မတဉ္စ ဒိသုတ ဂတမာယုသဋ္ဌယံ။
တတော အဟံ နိက္ခမိတူန ပဗ္ဗဇိ၊ ပဟာယ ကာမာနိ မနောရမာနိ”တိ။

။ မာဏတေ ထေရော။။

၄. သုယာမနတ္ထေရကထာ

၇၄. “ကာမစ္ဆန္ဒော စ ဗြာဟဒေါ၊ ထိနမိဒ္ဓဉ္စ [ထိနမိဒ္ဓဉ္စ (သီ. သ္မာ.)] ဘိက္ခုနော။
ဥဒ္ဓစ္စံ ဝိစိကိစ္ဆာ စ၊ သဗ္ဗသောဝ န ဝိဇ္ဇတိ”တိ။

။ သုယာမနော ထေရော။။

၅. သုသာရဒတ္ထေရကထာ

၇၅. “သာဓု သုဝိဟိတာန ဒဿနံ၊ ကဋ္ဌာ ဆိဇ္ဇတိ ဗုဒ္ဓိ ဝမုတိ။
ဗာလမ္ပိ ကရောန္တိ ပဏ္ဍိတံ၊ တဿှာ သာဓု သတံ သမာဂမေ”တိ။

။ သုသာရဒေယေ ထေရော။။

၆. ပိယဉ္ဇဟတ္ထေရကထာ

၇၆. “ဥပ္ပတန္တေသု နိပတေ၊ နိပတန္တေသု ဥပ္ပတေ။
ဝသေ အဝသမာနေသု၊ ရမမာနေသု နော ရမေ”တိ။

။ ပိယဉ္ဇဟေထေရော။။

၇. ဟတ္တာရောဟပုတ္တတ္ထေရကထာ

၇၇. “ဣဒံ ပုရေ စိတ္တမစာရိ စာရိကံ၊ ယေနိစ္ဆကံ ယတ္တကာမံ ယထာသုခံ။
တဒဇ္ဇဟံ နိဂ္ဂဟေဿာမိ ယောနိသော၊ ဟတ္ထိပ္ပဘိန္ဒူ ဝိယ အဂ္ဂသဂ္ဂဟော”တိ။

။ ဟတ္တာရောဟပုတ္တော ထေရော။။

၈. မေဏ္ဍသိရတ္ထေရကထာ

၇၈. “အနေကဇာတိသံသာရံ၊ သန္ဓာဝိဿံ အနိဗ္ဗိသံ။
တဿ မေ ဒုက္ခဇာတဿ၊ ဒုက္ခက္ခန္ဓော အပရဒ္ဓော”တိ။

။ မေဏ္ဍသိရော ထေရော။။

၉. ရက္ခိတတ္ထေရကထာ

၇၉. “သဗ္ဗေ ရာကေ ပဟီနော မေ၊ သဗ္ဗေ အေသော သမူဟတော။
သဗ္ဗေ မေ ဝိဂတော မောဟော၊ သီတိဘူတောသ္မိ နိဗ္ဗုတော”တိ။

။ ရက္ခိတော ထေရော။။

၁၀. ဥဂ္ဂတ္ထေရကထာ

၈၀. “ယံ မယာ ပကတံ ကမ္မံ၊ အပ္ပံ တ ယဒိ တ ဗဟုံ။
သဗ္ဗမေတံ ပရိက္ခိဏံ၊ နတ္ထိ အနိ ပုနုဗ္ဗတေ”တိ။

။ ဥဂ္ဂေ ထေရော။။

ဝက္ကေ အဋ္ဌမော နိဗ္ဗိတော။

တဿုဒ္ဒာနံ -

ဝစ္ဆဟလော စ ယော ထေရော၊ အာတုမော မာဏတေ ဣသိ။
သုယာမနော သုသာရဒေယေ၊ ထေရော ယော စ ပိယဉ္ဇဟေ။
အာရောဟပုတ္တော မေဏ္ဍသိရော၊ ရက္ခိတော ဥဂ္ဂသဝ္ဗဟယောတိ။

၉. နဝမဝဂ္ဂေ

၁. သမိတိဂုတ္တတ္ထေရကထာ

၈၁. “ယံ မယာ ပကတံ ဟပံ၊ ပုဗ္ဗေ အညာသု ဇာတိသု။
ဣဓေဝ တံ ဝေဒနီယံ၊ ဝတ္ထု အညံ န ဝိဇ္ဇတီ”တိ။

။ သမိတိဂုတ္တော ထေရော။။

၂. ကဿပတ္ထေရကထာ

၈၂. “ယေန ယေန သုဘိက္ခာနိ၊ သိတနိ အဘယာနိ စ။
တေန ပုတ္တက ဂစ္ဆဿ၊ မာ သောကာပဟတော ဘတ”တိ။

။ ကဿပေ ထေရော။။

၃. သီဟတ္ထေရကထာ

၈၃. “သီဟပုမတ္တော ဝိဟရ၊ ရုတ္တိန္ဒြိယတန္တိတော။
ဘာဝေဟိ ကုသလံ ဓမ္မံ၊ ဧဟ သီဃံ သမုဿယ”န္တိ။

။ သီဟော ထေရော။။

၄. နိတတ္ထေရကထာ

၈၄. “သဗ္ဗရုတ္တိ သုပိတ္တတန၊ ဒိတ သဂ္ဂဏိကေ ရတော။
ကုဒဿု နာမ ဒုမ္မေဓော၊ ဒုက္ခဿန္တံ ကရိဿတီ”တိ။

။ နိတော ထေရော။။

၅. သုနာဂတ္ထေရကထာ

၈၅. “စိတ္တနိမိတ္တဿ ကောဝိဒော၊ ပဝိဝေကရသံ ဝိဇာနိယ။
ဈာယံ နိပကော ပတိဿတော၊ အဓိဂစ္ဆေယျ သုခံ နိရာမိသ”န္တိ။

။ သုနာဂေ ထေရော။။

၆. နာဂိတတ္ထေရကထာ

၈၆. “ဣတော ဗဟိဒ္ဓာ ပုထု အညတဒိနံ၊ မဂ္ဂေ န နိဗ္ဗာနဂမော ယထာ အယံ။
ဣတိဿု သဠံ ဘဂတနုသာသတိ၊ သတ္တာ သယံ ဟဏိတလေဝ ဒဿယ”န္တိ။

။ နာဂိတော ထေရော။။

၇. ပဝိဋ္ဌတ္ထေရကထာ

၈၇. “ခန္ဓာ ဒိဋ္ဌာ ယထာဘူတံ၊ ဘတ သဗ္ဗေ ပအလိတာ။
ဝိက္ခိဏော ဇာတိသံသာရော၊ နတ္ထိ အနိ ပုနုဗ္ဗတေ”တိ။

။ ပဝိဠော ထေရော။။

၈. အဇ္ဈနတ္ထေရကထာ

၈၈. “အသက္ခိံ ဝတ အတ္တာနံ၊ ဥဒ္ဓတုံ ဥဒကာ ထလံ။
ဝုယုဟမာနော မဟောဃေဝ၊ သစ္စာနိ ပဋိဝိဇ္ဈဟ”န္တိ။

။ အဇ္ဈနော ထေရော။။

၉. (ပဌမ)-ဒေဝသဘတ္ထေရကထာ

၈၉. “ဥတ္တိဏ္ဏာ ပဌပလိဟ၊ ဟတာလာ ပရိဝဇ္ဇိတာ။
မုတ္တာ ဩဃာ စ ဂန္ထာ စ၊ သဗ္ဗေ မာနာ ဝိသံဟတာ”တိ။

။ ဒေဝသဘော ထေရော။။

၁၀. သာမိဒတ္တတ္ထေရကထာ

၉၀. “ပဉ္စက္ခန္ဓာ ပရိညာတာ၊ တိဋ္ဌန္တိ ဆိန္ဒမူလကာ။
ဝိက္ခိဏော ဇာတိသံသာရော၊ နတ္ထိ အနိ ပုနဗ္ဗတေ”တိ။

။ သာမိဒတ္တာ ထေရော။။

ဝက္ကေ နဝမော နိဋ္ဌိတော။

တဿုဒ္ဓါနံ -

ထေရော သမိတိဂုတ္တော စ၊ ကဿုဟေ သီဟသဝ္ဂဟယော။
နိတော သုနာကေ နာဂိတော၊ ပဝိဠော အဇ္ဈနော ဣသိ။
ဒေဝသဘော စ ယော ထေရော၊ သာမိဒတ္တာ မဟဗ္ဗလောတိ။

၁၀. ဒသမဝက္ကေ

၁. ပရိပုဏ္ဏကတ္ထေရကထာ

၉၁. “န တထာ မတံ သတရသံ၊ သုဓန္တံ ယံ မယဇ္ဇ ပရိဘုတ္တံ။
အပရိမိတဒဿိနာ ကေတမေန၊ ဗုဒ္ဓေန ဒေသိတော ဓမ္မော”တိ။

။ ပရိပုဏ္ဏကော ထေရော။။

၂. ဝိဇယတ္ထေရကထာ

၉၂. “ယဿာသတ ပရိက္ခိဏာ၊ အာဟာရေ စ အနိဿိတော။
သုညတာ အနိမိတ္တော စ၊ ဝိမောက္ခော ယဿ ကေစရော။
အာကာသေဝ သက္ကန္တာနံ၊ ပဒံ တဿ ဒုရန္တယ”န္တိ။

။ ဝိဇယော ထေရော။။

၃. ဧရကတ္ထေရကထာ

၉၃. “ဒုက္ခာ ကာမာ ဧရက၊ န သုခာ ကာမာ ဧရက။
ယော ကာမေ ကာမယတိ၊ ဒုက္ခံ သော ကာမယတိ ဧရက။
ယော ကာမေ န ကာမယတိ၊ ဒုက္ခံ သော န ကာမယတိ ဧရက”တိ။

။ ဧရကော ထေရော။။

၄. မေတ္တဇိတ္ထေရကထာ

၉၄. “နမော ဟိ တဿ ဘဂဝတော၊ သက္ကပ္ပတ္တဿ သိရီမတော။
တေနာယံ အဂ္ဂပ္ပတ္တေန၊ အဂ္ဂဓမ္မော [အဂ္ဂေ ဓမ္မော (သီ.)] သုဒေသိတော”တိ။

။ မေတ္တဇိ ထေရော။။

၅. စက္ခုဟလတ္ထေရကထာ

၉၅. “အန္ဓောဟံ ဟတနေတ္တာသိ၊ ကန္တာရဒ္ဓါနပက္ခန္ဓော [ပက္ခန္ဓော (သီ.)၊ ပက္ခန္ဓော (ဿ. သီ. အဋ္ဌ.)]။
သယမာနောပိ ဂစ္ဆိဿံ၊ န သဟာယေန ဟပေန”တိ။

။ စက္ခုဟလော ထေရော။။

၆. ခဏ္ဍသုမနတ္ထေရကထာ

၉၆. “ဧကပုပ္ဖံ စဇိတွတန၊ အသီတိ [အသီတိ (သီ.)] ဝဿကောဋီယော။
သဂ္ဂေသု ပရိစာရေတွတ၊ သေသကေနမ္ပဟိ နိဗ္ဗတော”တိ။

။ ခဏ္ဍသုမနော ထေရော။။

၇. တိဿတ္ထေရကထာ

၉၇. “ဟိတွတ သတပလံ ကံသံ၊ သောဝဏ္ဏံ သတရာဇိကံ။
အဂ္ဂဟိ မတ္တိကာပတ္တံ၊ ဣဒံ ဒုတိယာဘိသေစန”န္တိ။

။ တိဿော ထေရော။။

၈. အဘယတ္ထေရကထာ

၉၈. “ရူပံ ဒိသ္မတ သတိ မုဋ္ဌာ၊ ပိယံ နိမိတ္တံ မနသိကရောတော။
သာရတ္တစိတ္တော ဝေဒေတိ၊ တဉ္စ အဇ္ဈောသ တိဋ္ဌတိ။
တဿ ဝဗုန္တိ အာသတ၊ ဘဝမူလောပကမိနော”တိ [ဘဝမူလာ ဘဝကမိနောတိ (သီ. က.)]။

။ အဘယော ထေရော။။

၉. ဥတ္တိယတ္ထေရကထာ

၉၉. “သဒ္ဓံ သုတွတ သတိ မုဋ္ဌာ၊ ပိယံ နိမိတ္တံ မနသိကရောတော။

သာရတ္တစိတ္တော ဝေဒေတိ၊ တဉ္စ အဇ္ဈောသ တိဋ္ဌတိ။
တဿ ဝနန္တိ အာသတ၊ သံသာရံ ဥပကမိနော”တိ။

။ ဥတ္တိယော ထေရော။။

၁၀. (ဒုတိယ)-ဒေဝသဘတ္ထေရကထာ

၁၀၀. “သမ္ပပ္ပဓာနသမ္ပန္နော၊ သတိပဋ္ဌာနကေစရော။
ဝိမုတ္တိကုသုမသဉ္စန္ဓော၊ ပရိနိဗ္ဗိတတ္တနာသတေ”တိ။

။ ဒေဝသဘော ထေရော။။

ဝဂ္ဂေ ဒသမော နိဋ္ဌိတော။

တဿုဒ္ဓါနံ -

ပရိပုဏ္ဏကော စ ဝိဇယော၊ ဧရကော မေတ္တဇီ မုနိ။
စက္ခုဟလော ခဏ္ဍသုမနော၊ တိဿော စ အဘယော တထာ။
ဥတ္တိယော စ မဟာပညော၊ ထေရော ဒေဝသဘောပိ စာတိ။

၁၁. ဧကဒသမဝဂ္ဂေ

၁. ဗေလဋ္ဌာနိကတ္ထေရကထာ

၁၀၁. “ဟိတွတ ဂိဟိတ္တံ အနုတေသိတတ္တော၊ မုခနုဋ္ဌလီ ဩဒရိကော ကုသီတော။
မဟာဝရာဟောဝ နိတပပုဋ္ဌော၊ ပုနပ္ပုနံ ဂဗ္ဘမပေတိ မန္တော”တိ။

။ ဗေလဋ္ဌာနိကော ထေရော။။

၂. သေတုတ္ထတ္ထေရကထာ

၁၀၂. “မာနေန ဝဇ္ဇိတာသေ၊ သဋ္ဌာရေသု သံကိလိဿမာနာသေ။
လာဘာလာဘေန မထိတာ၊ သမာဓိ နာဓိဂစ္ဆန္တိ”တိ။

။ သေတုတ္ထော ထေရော။။

၃. ဗန္ဓုရတ္ထေရကထာ

၁၀၃. “နာဟံ ဧတေန အတ္ထိကော၊ သုခိတော ဓမ္မရသေန တပိတော။
ပိတွတ [ပိတွတန (သီ. ယှာ.)] ရသဂ္ဂမုတ္တမံ၊ န စ ကာဟာမိ ဝိသေန သန္တဝ”န္တိ။

။ ဗန္ဓုရော [ဗန္ဓုနော (က.)] ထေရော။။

၄. ခိတကတ္ထေရကထာ

၁၀၄. “လဟုကော ဝတ မေ ကာယော၊ ဖုဋ္ဌော စ ပီတိသုခေန ဝိပုလေန။
တူလမိဝ ဧရိတံ မာလုတေန၊ ပိလဝတီဝ မေ ကာယော”တိ။

။ ခိတကော ထေရော။။

၅. မလိတဝမ္ဘတ္တေရကထာ

၁၀၅. “ဥက္ကဏ္ဍိတောပိ န ဝသေ၊ ရမမာနောပိ ပက္ကမေ။
န တေဝတနတ္ထသံဟိတံ၊ ဝသေ တသံ ဝိစက္ခဏော” တိ။

။ မလိတဝမ္ဘတ္တေ ထေရော။။

၆. သုဟေမန္တတ္တေရကထာ

၁၀၆. “သတလိဂ္ဂဿ အတ္တဿ၊ သတလက္ခဏာရိနော။
ဧကဂ္ဂဿိ ဒုမ္မေဓော၊ သတဿိ စ ပဏ္ဍိတော” တိ။

။ သုဟေမန္တတ္တေ ထေရော။။

၇. ဓမ္မသဝတ္တေရကထာ

၁၀၇. “ပဗ္ဗဇိ တုလယိတွတန၊ အကရသ္မာနကရိယံ။
တိဿော ဝိဇ္ဇာ အနုပ္ပတ္တ၊ ကတံ ဗုဒ္ဓဿ သာသန” န္တိ။

။ ဓမ္မသဝတ္တေ ထေရော။။

၈. ဓမ္မသဝပိတုတ္တေရကထာ

၁၀၈. “သ ဝိသဝဿသတိကော၊ ပဗ္ဗဇိ အနကရိယံ။
တိဿော ဝိဇ္ဇာ အနုပ္ပတ္တ၊ ကတံ ဗုဒ္ဓဿ သာသန” န္တိ။

။ ဓမ္မသဝပိတု ထေရော။။

၉. သဠရက္ခိတတ္တေရကထာ

၁၀၉. “န န္တနာယံ ပရမဟိတာနုကမ္ပိနော၊ ရဟောဂတော အနုဝိဂဏေတိ သာသနံ။
တထာဟယံ ဝိဟရတိ ဟကတိန္ဒြေယ၊ မိဂိ ယထာ တရုဏဇာတိကာ ဝနေ” တိ။

။ သဠရက္ခိတော ထေရော။။

၁၀. ဥသဘတ္တေရကထာ

၁၁၀. “နက နဂဂေသု သုသံဝိရုဠဟာ၊ ဥဒဂ္ဂမေဃေန နဝေန သိတ္တာ။
ဝိဝေကကာမဿ အရညသညိနော၊ ဇနေတိ ဘိပ္ပော ဥသဘဿ ကလ္လတ” န္တိ။

။ ဥသဘော ထေရော။။

ဝဂ္ဂေ ဧကာဒသမော နိဌိတော။

တဿုဒ္ဓါနံ -

ဗေလဌာနိကော သေတုတ္တေ၊ ဗန္ဓုရော ခိတကော ဣသိ။

မလိတဝဏ္ဏော သုဟေမဏ္ဏော၊ ဓမ္မသတေ ဓမ္မသဝပိတာ။
သဋ္ဌရက္ခိတတ္ထေရော စ၊ ဥသဘော စ မဟာမုနိတိ။

၁၂. ဒုတဒသမဝဂ္ဂေ

၁. ဇေန္တိတ္ထေရကထာ

၁၁၁. “ဒုပ္ပဗ္ဗန္တံ ဝေ ဒုရဓိတသာ ဂေဟာ၊ ဓမ္မော ဂမ္ဘီရော ဒုရဓိဂမာ ဘောက။
ကိစ္ဆာ ဝုတ္တိံ နော ဣတရိတရေနော၊ ယုတ္တံ စိန္တေတုံ သတတမနိစ္စတ”န္တိ။

။ ဇေန္တော ထေရော။။

၂. ဝစ္ဆကေတ္တတ္ထေရကထာ

၁၁၂. “တေဝိဇ္ဇောဟံ မဟာဈာယီ၊ စေတောသမထကောဝိဒော။
သဒတ္တော မေ အနုပ္ပတ္တော၊ ကတံ ဗုဒ္ဓဿ သာသန”န္တိ။

။ ဝစ္ဆကေတ္တော ထေရော။။

၃. ဝနဝစ္ဆတ္ထေရကထာ

၁၁၃. “အစ္ဆောဒိကာ ပုထုသိလာ၊ ကေနဂ္ဂုလမိကယုတာ။
အဗ္ဗုသေတလသဉ္စန္ဒာ၊ တေ သေလာ ရမယန္တိ မ”န္တိ။

။ ဝနဝစ္ဆော ထေရော။။

၄. အဓိမုတ္တတ္ထေရကထာ

၁၁၄. “ကာယဒုဗ္ဗုလ္လဂရုနော၊ ဟိယ္ဗမာနမ္ပဟိ [ဟိယမာနမ္ပဟိ (သီ.)] ဇီဝိတေ။
သရိရသုခဂိဒ္ဓဿ၊ ကုတော သမဏသာဓုတာ”တိ။

။ အဓိမုတ္တော ထေရော။။

၅. မဟာနာမတ္ထေရကထာ

၁၁၅. “သောဝဟိယ္ဗသေ ပဗ္ဗတေန၊ ဗဟုကုဋ္ဌဇသလ္လကိကေန [သလ္လကိတေန (သီ.)၊ သလ္လရိကေန (သု
ယာ.)]။
နေသာဒကေန ဂိရိနာ၊ ယသဿိနာ ပရိစ္ဆဒေနာ”တိ။

။ မဟာနာမော ထေရော။။

၆. ဟရာပရိယတ္ထေရကထာ

၁၁၆. “ဆဗ္ဗညာယတနေ ဟိတွတ၊ ဂုတ္တဒ္ဓတရော သုသံဝုတော။
အဃမူလံ ဝမိတွတန၊ ပတ္တော မေ အာသဝက္ခယော”တိ။

။ ဟရာပရိယော [ဟရာသရိယော (သီ.)၊ ဟရံပရိယော (က.)] ထေရော ။

၇. ယသတ္ထေရကထာ

၁၁၇. “သုဝိလိတ္တော သုဝသနော၊ သဗ္ဗဘရဏဘူသိတော။
တိဿော ဝိဇ္ဇာ အဇ္ဈဂမိ၊ ကတံ ဗုဒ္ဓဿ သာသနံ” ဟိ။

။ ယသော ထေရော။။

၈. ကိမိလတ္တေရကထာ

၁၁၈. “အဘိသတ္တော နိပတတိ၊ ဝယော ရူပံ အညမိဝ တထေဝ သန္တံ။
တဿေဝ သတော အဝိပ္ပဝသတော၊ အညဿေဝ သရာမိ အတ္တနံ” ဟိ။
။ ကိမိလော [ကိမ္ဗိလော (သီ. သ္မာ.)] ထေရော။။

၉. ဝဇ္ဇိပုတ္တတ္တေရကထာ

၁၁၉. “ရက္ခမူလဂဟနံ ပသက္ကိယ၊ နိဗ္ဗာနံ ဟဒယသ္မိ ဩပိယ။
ဈာယ ကေတမ မာ စ ပမာဒေါ၊ ကံ တေ ဗိဠိဗိဠိကာ ကရိဿတိ” တိ။
။ ဝဇ္ဇိပုတ္တော ထေရော။။

၁၀. ဣသိဒတ္တတ္တေရကထာ

၁၂၀. “ပဉ္စက္ခန္ဓာ ပရိညာတာ၊ တိဠန္တိ ဆိန္နမူလကာ။
ဒုက္ခက္ခယော အနုပ္ပတ္တော၊ ပတ္တော မေ အာသဝက္ခယော” တိ။
။ ဣသိဒတ္တော ထေရော။။
ဝက္ခေ ဒုတဒသမော နိဠိတော။

တဿုဒ္ဓါနံ -

ဇေဇ္ဇော စ ဝတ္ထကေတ္တော စ၊ ဝတ္ထော စ ဝနသဝ္ဂဟယော။
အဓိမုတ္တော မဟာနာမော၊ ဟရာပရိယော ယသောပိ စ။
ကိမိလော ဝဇ္ဇိပုတ္တော စ၊ ဣသိဒတ္တော မဟာယသောတိ။

ဧကကနိဟတော နိဠိတော။

တတ္ထုဒ္ဓါနံ -

ဝီသုတ္တရသတံ ထေရာ၊ ကတကိစ္စာ အနာသတ။
ဧကကေဝ နိဟတမ္ပဟိ၊ သုသင်္ဂိတာ မဟေသိဘီတိ။

၂. ဒုကနိပါတော

၁. ပဌမဝဂ္ဂေ

၁. ဥတ္တရတ္ထေရကထာ

၁၂၁. “နတ္ထိ ကောစိ ဘတေ နိစ္စော၊ သဠာရာ တပိ သဿတာ။
ဥပ္ပဇ္ဇန္တိ စ တေ ခန္ဓာ၊ စဝန္တိ အပရာပရံ။

၁၂၂. “ဧတမာဒိနံ ဥတုတ၊ ဘဝေနမ္မဟိ အနတ္ထိကော။
နိဿဋ္ဌော သဗ္ဗကာမေဟိ၊ ပတ္တော မေ အာသဝက္ခယော”တိ။

ဣတ္ထံ သုဒ္ဓံ အာယသ္မာ ဥတ္တရော ထေရော ကထာယော အဘာသိတ္ထတိ။

၂. ပိဏ္ဍောလဘာရဒ္ဒတဇ္ဇေရကထာ

၁၂၃. “နယိဒံ အနယေန ဇီဝိတံ၊ နာဟာရော ဟဒယဿ သန္တိကော။
အာဟာရဋ္ဌိတိကော သမုဿယော၊ ဣတိ ဒိသ္မတန စရာမိ ဇေသနံ။

၁၂၄. “ပဏ္ဍေတိ ဟိ နံ ပဝေဒယံ၊ ယာယံ ဝန္တနုပ္ပဇ္ဇာ ကုလေသု။
သုခမံ သလ္လံ ဒုရုဗ္ဗဟံ၊ သက္ကာရော ကာပုရိသေန ဒုဇ္ဇဟော”တိ။

ဣတ္ထံ သုဒ္ဓံ အာယသ္မာ ပိဏ္ဍောလဘာရဒ္ဒတဇော ထေရော ကထာယော အဘာသိတ္ထတိ။

၃. ဝလ္လိယတ္ထေရကထာ

၁၂၅. “မက္ကဋ္ဌော ပဉ္စဒ္ဒတရာယံ၊ ကုဋိကာယံ ပသက္ကိယ။
ဒ္ဒတရေန အနုပရိယေတိ၊ ဃဋ္ဌယန္တော မဟံ မဟံ။

၁၂၆. “တိဋ္ဌ မက္ကဋ္ဌ မာ ဓာဝိ၊ န ဟိ တေ တံ ယထာ ပုရေ။
နိဂ္ဂဟိတောသိ ပညာယ၊ နေဝ ဒူရံ ဂမိဿတိ”တိ။

။ ဝလ္လိယော ထေရော။။

၄. ဂဠာတီရိယတ္ထေရကထာ

၁၂၇. “တိဏ္ဍိ မေ တာလပတ္တာနံ၊ ဂဠာတီရေ ကုဋိ ကတာ။
ဆဝသိတ္တောဝ မေ ပတ္တော၊ ပံသုကုလဉ္စ စိဝရံ။

၁၂၈. “ဒုဝိန္ဒံ အန္တရဝဿာနံ၊ ဧကာ တစ မေ ဘာသိတာ။
တတိယေ အန္တရဝဿမ္မဟိ၊ တမောခန္ဓော [တမောက္ခန္ဓော (သိ. သ္တာ.)] ပအာလိတော”တိ။

။ ဂဠာတီရိယော ထေရော။။

၅. အဇိနတ္ထေရကထာ

၁၂၉. “အပိ စေ ဟောတိ တေဝိဇ္ဇော၊ မစ္စဟာယီ အနာသတေ။
အပ္ပညာတောတိ နံ ဗာလာ၊ အဝဇာနန္တိ အဇာနတာ။

၁၃၀. “ယော စ ခော အန္တဟနဿ၊ လာဘီ ဟောတိမ ပုဂ္ဂလော။
ဟပဓမ္မောပိ စေ ဟောတိ၊ သော နေသံ ဟောတိ သက္ကတော”တိ။

။ အဇိနော ထေရော။။

၆. မေဠဇိနတ္ထေရကထာ

၁၃၁. “ယအဟံ ဓမ္မမဿောသိ၊ ဘာသမာနဿ သတ္တုနော။
န ကဋ္ဌမဘိဇာနာမိ၊ သဗ္ဗညုအပရာဇိတော။

၁၃၂. “သတ္တတဟေ မဟာဝီရေ၊ သာရထိနံ ဝရတ္တမေ။
မဂ္ဂေ ပဋိပအယံ တ၊ ကဋ္ဌာ မယ္ဓဟံ န ဝိဇ္ဇတိ”တိ။

။ မေဠဇိနော ထေရော။။

၇. ရာဓတ္ထေရကထာ

၁၃၃. [ဓ. ပ. ၁၃ ဓမ္မပဒေ] “ယထာ အကရံ ဒုက္ခန္တံ၊ ဝုဋ္ဌိ သမတိဝိဇ္ဇတိ။
ဧဝံ အဘာဝိတံ စိတ္တံ၊ ရာဓကေ သမတိဝိဇ္ဇတိ။

၁၃၄. [ဓ. ပ. ၁၄ ဓမ္မပဒေ] “ယထာ အကရံ သုက္ခန္တံ၊ ဝုဋ္ဌိ န သမတိဝိဇ္ဇတိ။
ဧဝံ သုဘာဝိတံ စိတ္တံ၊ ရာဓကေ န သမတိဝိဇ္ဇတိ”တိ။

။ ရာဓေ ထေရော။။

၈. သုရာဓတ္ထေရကထာ

၁၃၅. “ခိဏာ ဟိ မယ္ဓဟံ ဇာတိ၊ ဝုဋ္ဌိတံ ဇိနသာသနံ။
ပဟီနော ဇာလသဋ္ဌာတော၊ ဘဝနေတ္တိ သမူဟတာ။

၁၃၆. “ယဿတ္တာယ ပဗ္ဗဇိတော၊ အကရသ္မာနကရိယံ။
သော မေ အတ္ထော အနုပ္ပတ္တော၊ သဗ္ဗသံယောဇနက္ခယော”တိ။

။ သုရာဓေ ထေရော။။

၉. ကေတမတ္ထေရကထာ

၁၃၇. “သုခံ သုပန္နိ မုနယော၊ ယေ ဣတ္ထိသု န ဗဇ္ဈရေ။
သအ ဝေ ရက္ခိတဗ္ဗာသု၊ ယာသု သစ္စံ သုဒုလ္လဘံ။

၁၃၈. “ဝဓံ စရိမ္မဟ တေ ကာမ၊ အနုဏာ အနိ တေ မယံ။
ဂစ္ဆမ အနိ နိဗ္ဗာနံ၊ ယတ္ထ ဂန္တတ န သောစတိ”တိ။

။ ကေတမော ထေရော။။

၁၀. ဝသဘတ္ထေရကထာ

၁၃၉. “ပုဗ္ဗေ ဟနတိ အတ္တာနံ၊ ပစ္ဆာ ဟနတိ သော ပရေ။
သုဟတံ ဟန္တိ အတ္တာနံ၊ ဝီတံသေနဝ ပက္ခိမာ။

၁၄၀. “န ဗ္ဗဟ္မဏော ဗဟိဝဏ္ဏော၊ အန္တော ဝဏ္ဏော ဟိ ဗ္ဗဟ္မဏော။
ယသ္မိံ ဟဟနိ ကမ္မာနိ၊ သ ဝေ ကဏ္ဍောဟာ သုဇေယျတိ”တိ။

။ ဝသဘော ထေရော။။

ဝက္ကေ ပဌမော နိဋ္ဌိတော။

တဿုဒ္ဓါနံ -

ဥတ္တရော စေဝ ပိဏ္ဏောလော၊ ဝလ္လိယော တီရိယော ဣသိ။
အဇိနော စ မေဠဇိနော၊ ရာဇော သုရာဇော ကေတမော။
ဝသဘေန ဣမေ ဟောန္တိ၊ ဒသ ထေရာ မဟိဒ္ဓိကာတိ။

၂. ဒုတိယဝက္ကေ

၁. မဟာစုန္ဒတ္ထေရကထာ

၁၄၁. “သုဿုသာ သုတဝဒ္ဓနိ၊ သုတံ ပညာယ ဝဒ္ဓနံ။
ပညာယ အတ္ထံ ဇာနာတိ၊ ဉာတော အတ္ထော သုခာဝဟော။

၁၄၂. “သေဝေထ ပန္နာနိ သေနာသနာနိ၊ စရေယျ သံယောဇနဝိပ္ပမောက္ခံ။
သစေ ရတိံ နာဓိဂစ္ဆေယျ တတ္ထ၊ သဠေ ဝသေ ရက္ခိတတ္ထော သတိမာ”တိ။

။ မဟာစုန္ဒော ထေရော။။

၂. ဇောတိအသတ္ထေရကထာ

၁၄၃. “ယေ ခော တေ ဝေဌမိဿေန [ဝေဃမိဿေန (သီ. ညှာ.)၊ ဝေ ဂမိဿေန၊ ဝေခမိဿေန (က.)]
တေန စ ကမ္မုနာ။
မနုဿေ ဥပရန္တိ၊ ဖရုသူပက္ကမာ ဇနာ။
တေပိ တတ္ထေဝ ကီရန္တိ န ဟိ ကမ္မံ ပနဿတိ။

၊ နာနတ္တံ

၁၄၄. “ယံ ကရောတိ နရော ကမ္မံ၊ ကလ္လာဏံ ယဒိ ဟပကံ။
တဿ တဿေဝ အယာအေ၊ ယံ ယံ ကမ္မံ ပကုဗ္ဗတိ”တိ။

။ ဇောတိအသော ထေရော။။

၃. ဟေရညကာနိတ္ထေရကထာ

၁၄၅. “အစွယန္တိ အဟောရတ္တာ၊ ဇီဝိတံ ဥပရုဇ္ဈတိ။
အာယု ခိယတိ မစ္စာနံ၊ ကုန္ဒဒိနံ ဩဒကံ။

၁၄၆. “အထ ဟဟနိ ကမ္မာနိ၊ ကရံ ဗာလော န ဗုဇ္ဈတိ။
ပစ္ဆာဿ ကဠုကံ ဟောတိ၊ ဝိဟကော ဟိဿ ဟပကော”တိ။

။ ဟေရညကာနိတ္ထေရော။။

၄. သောမမိတ္တတ္ထေရကထာ

၁၄၇. “ပရိတ္တံ အရုမာရယူဟ၊ ယထာ သီဒေ မဟဏ္ဏဝေ။
ဧဝံ ကုသိတမာဂမ္မ၊ သာဓုဇီဝိပိ သီဒတိ။
တသ္မာ တံ ပရိဝဇ္ဇေယျ၊ ကုသိတံ ဟိနဝီရိယံ။

၁၄၈. “ပဝိဝိတ္တေဟိ အရိယေဟိ၊ ပဟိတတ္တေဟိ ဈာယိဘိ။
နိစ္စံ အာရဒ္ဓဝီရိယေဟိ၊ ပဏ္ဍိတေဟိ သဟာဝသေ”တိ။

။ သောမမိတ္တော ထေရော။။

၅. သဗ္ဗမိတ္တတ္ထေရကထာ

၁၄၉. “ဧနော ဇနမ္ပဟိ သမ္ပဒ္ဓော [သမ္ပဒ္ဓော (ဿ. က.)] ၊ ဇနမေဝသ္မိတော ဇနော။
ဇနော ဇနေန ဟေဋ္ဌိယတိ၊ ဟေဋ္ဌေတိ စ [ဗောဓိယတိ၊ ဗာဓေတိ စ (က.)] ဇနော ဇနံ။

၁၅၀. “ကော ဟိ တဿ ဇနေနတ္ထော၊ ဇနေန ဇနိတေန တ။
ဇနံ ဩဟာယ ဂစ္ဆံ တံ၊ ဟေဋ္ဌယိတွတ [ဗာဓယိတွတ (က.)] ဗဟုံ ဇန”န္တိ။

။ သဗ္ဗမိတ္တော ထေရော။။

၆. မဟာကာဠတ္ထေရကထာ

၁၅၁. “ကာဠိ ကုတ္တိ ဗုဟတိ ဓဇရူဟ၊ သတ္ထိဉ္စ ဘေတွတ အပရဉ္စ သတ္ထိ။
ဗာဟဉ္စ ဘေတွတ အပရဉ္စ ဗာဟံ၊ သီသဉ္စ ဘေတွတ ဒဓိတာလကံဝ။
သော နိသိန္နာ အဘိသန္ဓဟိတွတ။

၁၅၂. “ယော ဝေ အဝိဒ္ဓတ ဥပဓိ ကရေတိ၊ ပုနပျုနံ ဒုက္ခမုပေတိ မန္တော။
တသ္မာ ပဇာနံ ဥပဓိ န ကယိရာ၊ မာဟံ ပုန ဘိန္နသိရော သယိဿ”န္တိ [ပဿိဿန္တိ (က.)] ။

။ မဟာကာဠော ထေရော။။

၇. တိဿတ္ထေရကထာ

၁၅၃. “ဗဟူ သပတ္တေ လဘတိ၊ မုဏ္ဍော သတ္တဗ္ဗိဟရတော။
လာဘီ အန္ဓဿ ဟနဿ၊ ဝတ္ထဿ သယနဿ စ။

၁၅၄. “တေမာဒိနဝံ ဥတွတ၊ သက္ကာရေသု မဟဗ္ဗယံ။
အပ္ပလာဘော အနဝဿုတော၊ သတော ဘိက္ခု ပရိဗ္ဗဇေ”တိ။

။ တိဿော ထေရော။။

၈. ကိမိလတ္ထေရကထာ

၁၅၅. “ဟစီနဝံသအယမ္ပဟိ၊ သက္ကပုတ္တာ သဟာယကာ။
ပဟာယာနပ္ပကေ ဘောဂေ၊ ဥဉ္စပတ္တာဂတေ ရတာ။

၁၅၆. “အာရဒ္ဓဝီရိယာ ပဟိတတ္တာ၊ နိစ္စံ ဒဠ္ဗဟပရက္ကမာ။
ရမန္တိ ဓမ္မရတိယာ၊ ဟိတွတန လောကိယံ ရတိ”န္တိ။

။ ကိမိလော [ကိမ္ပိလော (သီ. ဿ. ပီ.)] ထေရော။။

၉. နန္ဒထွေရကထာ

၁၅၇. “အယောနိသော မနသိကာရာ၊ မဏ္ဍနံ အနယုဋ္ဌိသံ။
ဥဒ္ဓတော စပလော စာသိ၊ ကာမရာဂေန အဋ္ဌိတော။

၁၅၈. “ဥဟယကုသလေနာဟံ၊ ဗုဒ္ဓေနာဒိစ္စဗန္ဓုနာ။
ယောနိသော ပဋိပဋ္ဌိတော၊ ဘဝေ စိတ္တံ ဥဒဗ္ဗဟိ”န္တိ။

။ နန္ဒော ထေရော။။

၁၀. သိရိမထွေရကထာ

၁၅၉. “ပရေ စ နံ ပသံသန္တိ၊ အတ္တာ စေ အသမာဟိတော။
မောဃံ ပရေ ပသံသန္တိ၊ အတ္တာ ဟိ အသမာဟိတော။

၁၆၀. “ပရေ စ နံ ဂရဟန္တိ၊ အတ္တာ စေ သုသမာဟိတော။
မောဃံ ပရေ ဂရဟန္တိ၊ အတ္တာ ဟိ သုသမာဟိတော”တိ။

။ သိရိမာ ထေရော။။

ဝက္ကေ ဒုတိယော နိဋ္ဌိတော။

တဿုဒ္ဓါနံ -

စုန္ဒော စ ဇောတိအသော စ၊ ထေရော ဟေရညကာနိ စ။
သောမမိတ္တော သဗ္ဗမိတ္တော၊ ကာလော တိဿော စ ကိမိလော
နုလောမံ။
နန္ဒော စ သိရိမာ စေဝ၊ ဒသ ထေရာ မဟိဒ္ဓိကာတိ။

[ကိမ္ပိလော (သီ. သ္မာ. ပိ.)၊ ဆန္ဒလက္ခဏာ

၃. တတိယဝက္ကေ

၁. ဥတ္တရထွေရကထာ

၁၆၁. “ခန္ဓာ မယာ ပရိညာတာ၊ တဏှဟာ မေ သုသမူဟတာ။
ဘာဝိတာ မမ ဗောဇ္ဈဌာ၊ ပတ္တော မေ အာသဝက္ခယော။

၁၆၂. “သောဟံ ခန္ဓေ ပရိညာယ၊ အဗ္ဗဟိတုတန [အဗ္ဗဟိတုတန (က.)] ဇာလိနိ။
ဘာဝယိတုတန ဗောဇ္ဈဌေ၊ နိဗ္ဗာယိသ္မံ အနာသတေ”တိ။

။ ဥတ္တရော ထေရော။။

၂. ဘဒ္ဒဇိထွေရကထာ

၁၆၃. “ပနာဒေ နာမ သော ရာဇာ၊ ယဿ ယူဟေ သုဝဏ္ဏယော။
တိရိယံ သောဠသုဗ္ဗေဓေ [သောဠသုဗ္ဗေဓေ (သီ. အဋ္ဌ.)၊ သောဠသဗ္ဗာဏော (?)] ၊ ဥဗ္ဘမာဟု [ဥဗ္ဘမာဟု
(သီ.)၊ ဥဗ္ဘမာဟု (သ္မာ.)] သဟဿဓာ။

၁၆၄. “သဟဿကဏ္ဍော သတဂေဏ္ဍု၊ ဓဇာလု ဟရိတာမယော။

အနစ်တတ္တ ဂန္ဓဗ္ဗ၊ ဆသဟညာနိ သတ္တဓာ”တိ။

။ ဘဒ္ဒဇိတ္တေရော။။

၃. သောဘိတတ္တေရကထာ

၁၆၅. “သတိမာ ပညတ ဘိက္ခု၊ အာရဒ္ဓဗလဝီရိယော။
ပဉ္စ ကပ္ပသတာနာဟံ၊ ဧကရတ္တိ အနုဿရိ။

၁၆၆. “စတ္တာရော သတိပဋ္ဌာနေ၊ သတ္တ အဋ္ဌ စ ဘာဝယံ။
ပဉ္စ ကပ္ပသတာနာဟံ၊ ဧကရတ္တိ အနုဿရိ”န္တိ။

။ သောဘိတော ထေရော။။

၄. ဝလ္လိယတ္တေရကထာ

၁၆၇. “ယံ ကိစ္စံ ဒဠ္ဍဟဝီရိယေန၊ ယံ ကိစ္စံ ဗောဇ္ဈမိစ္ဆတာ။
ကရိဿိ နာဝရဇ္ဈိဿိ [နာဝရဇ္ဈိဿိ (က. သိ. က.)] ၊ ပဿ ဝီရိယံ ပရက္ကမ။

၁၆၈. “တွဝဉ္စ မေ မဂ္ဂမက္ခာဟိ၊ အဉ္စသံ အမတောဂဓံ။
အဟံ မောနေန မောနိဿိ၊ ဂဠာသောတောဝ သာဂရ”န္တိ။

။ ဝလ္လိယော ထေရော။။

၅. ဝိတသောကတ္တေရကထာ

၁၆၉. “ကေသေ မေ ဩလိခိဿန္တိ၊ ကပ္ပကော ဥပသန္တမိ။
တတော အာအသမာအယ၊ သရီရံ ပစ္စဝေက္ခိဿံ။

၁၇၀. “တုစ္ဆော ကာယော အဒိဿိတ္တိ၊ အန္ဓကာရော တမော ဗျက။
သဗ္ဗေ စောဠာ သမုစ္ဆန္တ၊ နတ္ထိ အနိ ပုနဗ္ဗတေ”တိ။

။ ဝိတသောကော ထေရော။။

၆. ပုဏ္ဏမာသတ္တေရကထာ

၁၇၁. “ပဉ္စ နီဝရဏေ ဟိတွတ၊ ယောဂက္ခေမဿ ပတ္တိယာ။
ဓမ္မာအသံ ဂဟေတွတန၊ ဉာဏဒဿနမတ္တနော။

၁၇၂. “ပစ္စဝေက္ခိ ဣမံ ကာယံ၊ သဗ္ဗံ သန္တရဗဟိရံ။
အဇ္ဈတ္တဉ္စ ဗဟိဒ္ဓာ စ၊ တုစ္ဆော ကာယော အဒိဿိတ္တ”တိ။

။ ပုဏ္ဏမာသော ထေရော။။

၇. နန္ဒကတ္တေရကထာ

၁၇၃. “ယထာပိ ဘဒ္ဒေ အာဇေညော၊ ခလိတွတ ပတိတိဌတိ။
ဘိပ္ပော လဒ္ဓာန သံဝေဂံ၊ အဒိနော ဝဟတေ ဓူရံ။

၁၇၄. “ဧဝံ ဒဿနသမ္ပန္နံ၊ သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓသာဝကံ။
အာဇာနိယံ မံ ဓာရေထ၊ ပုတ္တံ ဗုဒ္ဓဿ ဩရသ”န္တိ။

။ နန္ဒကော ထေရော။။

၈. ဘရတတ္ထေရကထာ

၁၇၅. “ဧဟိ နန္ဒက ဂစ္ဆမ၊ ဥပဇ္ဈာယဿ သန္တိကံ။
သီဟနာဒံ နဒိဿာမ၊ ဗုဒ္ဓသေဠဿ သမ္ဗုဒ္ဓာ။

၁၇၆. “ယာယ နော အနုကမ္ဘာယ၊ အမေဟ ပဗ္ဗာဇယီ မုနိ။
သော နော အတ္ထော အနုပ္ပတ္တော၊ သဗ္ဗသံယောဇနက္ခယော”တိ။

။ ဘရတော ထေရော။။

၉. ဘာရဒ္ဒတဇတ္ထေရကထာ

၁၇၇. “နဒန္တိ ဧဝံ သပ္ပညာ၊ သီဟာဝ ဂိရိဂဗ္ဘရေ။
ဝိရာ ဝိဇိတသဏ္ဌာမ၊ ဇေတုတ မာရံ သတဟနိံ [သတဟနံ (ဗဟူသု)]။

၁၇၈. “သတ္တာ စ ပရိစိန္တော မေ၊ ဓမ္မော သဠော စ ပူဇိတော။
အဟဉ္စ ဝိတ္တော သုမနော၊ ပုတ္တံ ဒိသ္မတ အနာသဝ”န္တိ။

။ ဘာရဒ္ဒတဇော ထေရော။။

၁၀. ကဏ္ဍဟဒိန္နတ္ထေရကထာ

၁၇၉. “ဥဟသိတာ သပ္ပရိသာ၊ သုတာ ဓမ္မာ အဘိဏ္ဍဟသော။
သုတုတန ပဋိပဇ္ဇိဿုံ၊ အဇ္ဈသံ အမတောဂဓံ။

၁၈၀. “ဘဝရာဂဟတဿ မေ သတော၊ ဘဝရာဂေ ပုန မေ န ဝိဇ္ဇတိ။
န စာဟု န စ မေ ဘဝိဿတိ၊ န စ မေ တေရဟိ ဝိဇ္ဇတိ”တိ။

။ ကဏ္ဍဟဒိန္နော ထေရော။။

ဝက္ကေ တတိယော နိဋ္ဌိတော။

တဿုဒ္ဓါနံ -

ဥတ္တရော ဘဒ္ဒဇိတ္ထေရော၊ သောဘိတော ဝလ္လိယော ဣသိ။
ဝီတသောကော စ ယော ထေရော၊ ပုဏ္ဏမာသော စ နန္ဒကော။
ဘရတော ဘာရဒ္ဒတဇော စ၊ ကဏ္ဍဟဒိန္နော မဟာမုနိတိ။

၄. စတုတ္ထဝက္ကေ

၁. မိဂသိရတ္ထေရကထာ

၁၈၁. “ယတော အဟံ ပဗ္ဗဇိတော၊ သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓသာသနေ။

ဝိမုစ္စမာနော ဥဂ္ဂစ္ဆိ၊ ကာမဓာတုံ ဥပစ္စင်္ဂံ။

၁၈၂. “ဗုဟ္မုနော ပေက္ခမာနသ္မိ၊ တတော စိတ္တံ ဝိမုစ္စိ မေ။
အကုပ္ပာ မေ ဝိမုတ္တိတိ၊ သဗ္ဗသယောဇနက္ခယာ”တိ။

။ မိဂသိရော ထေရော။။

၂. သိဝကတ္ထေရကထာ

၁၈၃. “အနိစ္စာနိ ဂဟကာနိ၊ တတ္ထ တတ္ထ ပုနပ္ပုနံ။
ဂဟကာရံ [ဂဟကာရကံ (သီ. ပီ.)] ဂဝေသန္တော၊ ဒုက္ခာ ဇာတိ ပုနပ္ပုနံ။

၁၈၄. “ဂဟကာရက ခိဋ္ဌေသိ၊ ပုန ဂေဟံ န ကာဟသိ။
သဗ္ဗာ တေ ဖာသုကာ ဘက္က၊ ထူဏိကာ [ထူဏိရာ (ပီ. က.)၊ ဓုဏိရာ (သ္မာ.)] စ ဝိအလိတာ [ပအလိတာ (သီ. သ္မာ.)]။
ဝိမရိယာဒိကတံ စိတ္တံ၊ ဣဓေဝ ဝိဓမ္မိသ္မတိ”တိ။

။ သိဝကော [သိဝကော (သီ.)] ထေရော။။

၃. ဥပတဏတ္ထေရကထာ

၁၈၅. “အရဟံ သုဂတော လောကေ၊ တတေဟာဗာဓိတော [ဗာဓိတော (က.)] မုနိ။
သစေ ဥဏ္ဍေဟာဒကံ အတ္ထိ၊ မုနိနော ဒေဟိ ဗျာဟူဏ။

၁၈၆. “ပူဇိတော ပူဇနေယျာနံ [ပူဇနီယာနံ (သီ.)]၊ သက္ကရေယျာနံ သက္ကတော။
အပစိတောပစေယျာနံ [အပစနီယာနံ (သီ.)၊ အပစိနေယျာနံ (သ္မာ.)] ၊ တဿ ဣစ္ဆမိ ဟာတဝေ”တိ။

။ ဥပတဏော ထေရော။။

၄. ဣသိဒိန္ဒတ္ထေရကထာ

၁၈၇. “ဒိဋ္ဌာ မယာ ဓမ္မဓရာ ဥဟသကာ၊ ကာမာ အနိစ္စာ ဣတိ ဘာသမာနာ။
သာရတ္တရတ္တာ မဏိကုဏ္ဍလေသု၊ ပုတ္တေသု အရေသု စ တေ အပေက္ခာ။

၁၈၈. “အဒ္ဓာ န ဇနန္တိ ယတောဓ ဓမ္မံ၊ ကာမာ အနိစ္စာ ဣတိ စာပိ အာဟု။
ရာဂဉ္စ တေသံ န ဗလတ္ထိ ဆေတ္တံ၊ တဿ သိတာ ပုတ္တအရံ ဓနဉ္စ”တိ။

။ ဣသိဒိန္ဒော ထေရော။။

၅. သမ္ဗုလကစ္စာနတ္ထေရကထာ

၁၈၉. “ဒေတေ စ ဝဿတိ ဒေတေ စ ဂဠုဂဠာယတိ၊
ဧကကော စာဟံ ဘောရဝေ ဗိလေ ဝိဟရာမိ။
တဿ မယ္ဉဟံ ဧကကဿ ဘောရဝေ ဗိလေ ဝိဟရတော၊
နတ္ထိ ဘယံ တ ဆမ္ဘိတတ္ထံ တ လောမဟံသော တ။

၁၉၀. “ဓမ္မတာ မမသာ ယဿ မေ၊ ဧကကဿ ဘောရဝေ ဗိလေ။
ဝိဟရတော နတ္ထိ ဘယံ တ၊ ဆမ္ဘိတတ္ထံ တ လောမဟံသော တ”တိ။

၆. နိတကတ္ထေရကထာ

၁၉၁. [\[ဥအ. ၃၄ ဥအနေပိ\]](#) “ကဿ သေလူပမံ စိတ္တံ၊ ဌိတံ နာနုပကမ္ပတိ။
ဝိရတ္တံ ရဇနီယေသု၊ ကုပ္ပနီယေ န ကုပ္ပတိ။
ယဿေဝံ ဘာဝိတံ စိတ္တံ၊ ကုတော တံ ဒုက္ခမေဿတိ။

၁၉၂. “မမ သေလူပမံ စိတ္တံ၊ ဌိတံ နာနုပကမ္ပတိ။
ဝိရတ္တံ ရဇနီယေသု၊ ကုပ္ပနီယေ န ကုပ္ပတိ။
မမေဝံ ဘာဝိတံ စိတ္တံ၊ ကုတော မံ ဒုက္ခမေဿတိ”တိ။

။ နိတကော [\[ခိတကော \(သီ. သ္တာ.\)\]](#) ထေရော။။

၇. သောဏဟေဠိရိယတ္ထေရကထာ

၁၉၃. “န တာဝ သုပိတုံ ဟောတိ၊ ရတ္တိ နက္ခတ္တမာလိနီ။
ပဋိဇေဂ္ဂိတုမေဝေသာ၊ ရတ္တိ ဟောတိ ဝိဇာနတာ။

၁၉၄. “ဟတ္ထိက္ခန္ဓာဝပတိတံ ၊ ကုဉ္ဇရော စေ အနုက္ကမေ။
သဏ္ဌမေ မေ မတံ သေယျော၊ ယဉ္ဇေ ဇီဝေ ပရာဇိတော”တိ။

။ သောဏော ဟေဠိရိယော [\[သေလိဿရိယော \(သီ.\), ဟေဠိရိယပုတ္တော \(သ္တာ.\)\]](#) ထေရော ။။

၈. နိသဘတ္ထေရကထာ

၁၉၅. “ပဉ္စ ကာမဂုဏေ ဟိတွတ၊ ပိယရူပေ မနောရမေ။
သဒ္ဓာယ ဃရာ နိက္ခမ္မ၊ ဒုက္ခဿန္တကရော ဘဝေ။

၁၉၆. “နာဘိနန္ဒာမိ မရဏံ၊ နာဘိနန္ဒာမိ ဇီဝိတံ။
ကာလဉ္စ ပဋိကဋ္ဌာမိ၊ သမ္ပဇာနော ပတိဿတော”တိ။

။ နိသဘော ထေရော။။

၉. ဥသဘတ္ထေရကထာ

၁၉၇. “အဗ္ဗပလ္လဝသတ္တသံ၊ အံသေ ကတွတန စီဝရံ။
နိသိန္ဓော ဟတ္ထိဂီတယံ၊ ကမံ ပိဏ္ဍာယ ဟဝိသိ။

၁၉၈. “ဟတ္ထိက္ခန္ဓတော ဩရုယ္ဓဟ၊ သံဝေဂံ အလဘိ တအ။
သောဟံ ဒိတ္တော တအ သန္တော၊ ပတ္တော မေ အာသဝက္ခယော”တိ။

။ ဥသဘော ထေရော။။

၁၀. ကပ္ပဋကုရတ္ထေရကထာ

၁၉၉. “အယမိတိ ကပ္ပဋော ကပ္ပဋကုရော၊ အတ္ထယ အတိဘရိတာယ [\[အတိဘရိယာယ \(သီ. က.\)၊ အစုံ ဘရာယ \(သ္တာ.\)\]](#)။

၂၀၀. “မာ နော တံ ကပ္ပဋ္ဌ ပစာလေသိ၊ မာ တံ ဥပကဏ္ဍမဟိ တာဠေသ္မိ။
န ဟိ [န တ (က.)] တံ ကပ္ပဋ္ဌ မတ္တမညာသိ၊ သဠမဇ္ဈမဟိ ပစလာယမာနောတိ။

။ ကပ္ပဋ္ဌကုရော ထေရော။။

ဝဂ္ဂေ စတုတ္ထော နိဋ္ဌိတော။

တဿုဒ္ဒာနံ -

မိဂသိရော သိဝကော စ၊ ဥပတနော စ ပဏ္ဍိတော။
ဣသိဒိန္ဒော စ ကစ္စာနော၊ နိတကော စ မဟာဝသိ။
ဟေဋ္ဌိရိယပုတ္တော နိသဘော၊ ဥသဘော ကပ္ပဋ္ဌကုရောတိ။

၅. ပဉ္စမဝဂ္ဂေ

၁. ကုမာရကဿပတ္ထေရကထာ

၂၀၁. “အဟော ဗုဒ္ဓာ အဟော ဓမ္မာ၊ အဟော နော သတ္တု သမ္ပဒာ။
ယတ္ထ တောဒိသံ ဓမ္မံ၊ သာဝကော သစ္စိကာဟိ”တိ။

၂၀၂. “အသဠေယေသု ကပ္ပေသု၊ သက္ကာယာဓိဂတာ အဟူ။
တေသမယံ ပစ္ဆိမကော၊ စရိမောယံ သမုဿယော။
ဇာတိမရဏသံသာရော၊ နတ္ထိ အနိ ပုနဗ္ဗတေ”တိ။

။ ကုမာရကဿပေ ထေရော။။

၂. ဓမ္မဟလတ္ထေရကထာ

၂၀၃. “ယော ဟဝေ ဒဟရော ဘိက္ခု၊ ယုဉ္ဇတိ ဗုဒ္ဓသာသနော။
ဇာဂရော သ ဟိ သုတ္တေသု [ပတိသုတ္တေသု (သီ. က.)] ၊ အမောဃံ တဿ ဇီဝိတံ။

၂၀၄. “တဿ သဒ္ဓဉ္စ သီလဉ္စ၊ ပသာဒံ ဓမ္မဒဿနံ။
အနုယုဉ္ဇေထ မေဓာဝီ၊ သရံ ဗုဒ္ဓာန သာသနံ”န္တိ။

။ ဓမ္မဟလော ထေရော။။

၃. ဗုဟ္မာလိတ္ထေရကထာ

၂၀၅. “ကဿိန္ဒိယာနိ သမထဂ္ဂတာနိ၊ အဿာ ယထာ သာရထိနာ သုဒန္တာ။
ပဟိနမာနဿ အနာသဝဿ၊ ဒေတပိ ကဿ [တဿ (ဗဟူသု)] ပိဟယန္တိ တာဒိနော”တိ။

၂၀၆. [ဓ. ပ. ၉၄ ဓမ္မပဒပိ] “မယုဟိန္ဒိယာနိ သမထဂ္ဂတာနိ၊ အဿာ ယထာ သာရထိနာ သုဒန္တာ။
ပဟိနမာနဿ အနာသဝဿ၊ ဒေတပိ မယုဟိ ပိဟယန္တိ တာဒိနော”တိ။

။ ဗုဟ္မာလိ ထေရော။။

၄. မောဃရာဇတ္ထေရကထာ

၂၀၇. “ဆဝိဟပက စိတ္တဘဒ္ဒက၊ မောဃရာဇ သတတံ သမာဟိတော။
ဟေမန္တိကသီတကာလရတ္တိယော [ဟေမန္တိကကာလရတ္တိယော (က.)] ၊ ဘိက္ခု တဝံသိ ကထံ ကရိဿ
သိ”။

၂၀၈. “သမ္ပန္နသဿ မဂဓ၊ ကေဝလာ ဣတိ မေ သုတံ။
ပလာလစ္ဆန္တကော သေယျံ၊ ယထဉေ သုခဇီဝိနော”တိ။

။ မောဃရာဇာ ထေရော။။

၅. ဝိသာခပဉ္စာလပုတ္တတ္ထေရကထာ

၂၀၉. “န ဥက္ခိပေ နော စ ပရိက္ခိပေ ပရေ၊ ဩက္ခိပေ ဟရဂတံ န ဧရယေ။
န စတ္တဝဏ္ဏံ ပရိသာသု ဟ္တဟရေ၊ အနုဒ္ဒတော သမ္မိတဘာဏိ သုဗ္ဗတော။

၂၁၀. “သုသုခမနိပုဏတ္ထဒဿိန၊ မတိကုသလေန နိတတဝုတ္တိနာ။
သံသေဝိတဝုဒ္ဓသီလိန၊ နိဗ္ဗာနံ န ဟိ တေန ဒုလ္လဘ”န္တိ။

။ ဝိသာခေ ပဉ္စာလပုတ္တော ထေရော ။။

၆. စူဠကတ္ထေရကထာ

၂၁၁. “နဒန္တိ မောရာ သုသိခာ သုပေခုဏာ၊ သုနီလဂီတ သုမုခာ သုဂဇ္ဇိနော။
သုသဒ္ဓလာ စာပိ မဟာမဟိ အယံ၊ သုဗ္ဗပိတမ္ပ သုဝလာဟကံ နဘံ။

၂၁၂. “သုကလ္လရူပေ သုမနဿ ဈာယတံ [ဈာယိတံ (ဿ. က.)] ၊ သုနိက္ကမော သာဓု သုဗုဒ္ဓသာသနေ။
သုသုက္ကသုက္ကံ နိပုဏံ သုဒုဒ္ဓသံ၊ ဖုသာဟိ တံ ဥတ္တမမစ္စတံ ပဒ”န္တိ။

။ စူဠကော [စူလကော (သီ. အဋ္ဌ.)] ထေရော။။

၇. အနုပမတ္ထေရကထာ

၂၁၃. “နန္ဒမာနာဂတံ စိတ္တံ၊ သူလမာရောပမာနကံ။
တေန တေနော ဝဇေသိ၊ ယေန သူလံ ကလိဂ္ဂရံ။

၂၁၄. “တာဟံ စိတ္တကလိ ဗျူမိ၊ တံ ဗျူမိ စိတ္တဒုဗ္ဗကံ။
သတ္တာ တေ ဒုလ္လဘော လဒ္ဓော၊ မာနတ္ထေ မံ နိယောဇယီ”တိ။

။ အနုပမော ထေရော။။

၈. ဝဇ္ဇိတတ္ထေရကထာ

၂၁၅. “သံသရံ ဒီဃမဒ္ဒာနံ၊ ဂတီသု ပရိဝတ္တိသံ။
အပဿ္ဓိ အရိယသစ္စာနိ၊ အနုဘူတော [အနိဘူတော (က.)] ပုထုဇ္ဇနော။

၂၁၆. “တဿ မေ အပ္ပမတ္တဿ၊ သံသာရာ ဝိနဠိကတာ။
သဗ္ဗာ ဂတီ သမုစ္ဆန္တ၊ နတ္ထိ အနိ ပုနဗ္ဗတေ”တိ။

။ ဝဇ္ဇိတော ထေရော။။

၉. သန္တတစ္ဆေရကထာ

၂၁၇. “အဿ္ဈတ္တေ ဟရိတောဘာသေ၊ သံဝိရူဠာမ္မဟိ ဟဒပေ။
ဧကံ ဗုဒ္ဓဂတံ သညံ၊ အလဘိတ္ထံ [အလဘိ ဟံ (က.)] ပတိဿတော။

၂၁၈. “ဧကတိသေ ဣတော ကပ္ပေ၊ ယံ သညမလဘိ တဒါ။
တဿ္ဈာ သညာယ တဟသာ၊ ပတ္တော မေ အာသဝက္ခယော”တိ။

။ သန္တတော ထေရော။။

ဝက္ကေ ပဉ္စမော နိဋ္ဌိတော။

တဿုဒ္ဓါနံ -

ကုမာရကဿ္ဈဟေ ထေရော၊ ဓမ္မဟလော စ ဗုဟ္ဗာလိ။
မောဃရာဇာ ဝိသာခေ စ၊ စူဠကော စ အနုပမော။
ဝဇ္ဇိတော သန္တတော ထေရော၊ ကိလေသရဇတဟနောတိ။

ဒုကနိဟတော နိဋ္ဌိတော။

တတူဒ္ဓါနံ -

ကထာဒုကနိဟတမ္မဟိ၊ နုတတိ စေဝ အဋ္ဌ စ။
ထေရာ ဧကုနပညာသံ၊ ဘာသိတာ နယကောဝိအတိ။

၃. တိကနိဟတော

၁. အငုဏိကဘာရဒ္ဒတဇေယျေရကထာ

၂၁၉. “အယောနိ သုဒ္ဓိမန္နေဝသံ၊ အဂ္ဂိ ပရိစရိံ ဝနေ။
သုဒ္ဓိမဂ္ဂံ အဇာနန္တော၊ အကာသိ အမရံ တပံ [အကာသိ အပရံ တပံ (ဿာ.)၊ အကာသိ အမတံ တပံ (က.)] ။

၂၂၀. “တံ သုခေန သုခံ လဒ္ဓိ၊ ပဿ ဓမ္မသုဓမ္မတံ။
တိဿော ဝိဇ္ဇာ အနုပ္ပတ္တာ၊ ကတံ ဗုဒ္ဓဿ သာသနံ။

၂၂၁. “ဗုပ္ပဗန္ဓု ပုရေ အာသိ၊ ဣအနိ ခောမ္မဟိ ဗ္ဗာဟ္မဏော။
တေဝိဇ္ဇော န္တဟာတကော [နဟာတကော (သိ. အဋ္ဌ.)] စမ္မဟိ၊ သောတ္တိယော စမ္မဟိ ဝေဒဂ္ဂ”တိ။

။ အငုဏိကဘာရဒ္ဒတဇော ထေရော။။

၂. ပစ္စယထေရကထာ

၂၂၂. “ပဇ္ဇာဟာဟံ ပဗ္ဗဇိတော၊ သေခော အပ္ပတ္တမာနသော၊
ဝိဟာရံ မေ ပဝိဋ္ဌဿ၊ စေတသော ပဏိဓိ အဟု။

၂၂၃. “နာသိဿံ န ပိဝိဿာမိ၊ ဝိဟာရတော န နိက္ခမေ။
နပိ ပဿံ နိဟတေဿံ၊ တဏှဟာသလ္လေ အနူဟတေ။

၂၂၄. “တဿ မေဝံ ဝိဟရတော၊ ပဿ ဝီရိယပရက္ကမံ။
တိဿော ဝိဇ္ဇာ အနုပ္ပတ္တာ၊ ကတံ ဗုဒ္ဓဿ သာသနံ”န္တိ။

။ ပစ္စယော ထေရော။။

၃. ဗာကုလထေရကထာ

၂၂၅. “ယော ပုဗ္ဗေ ကရဏီယာနိ၊ ပစ္ဆ သော ကာတုမိစ္ဆတိ။
သုခာ သော ဓံသတေ ဌာနာ၊ ပစ္ဆ စ မနုတပ္ပတိ။

၂၂၆. “ယဉှဟိ ကယိရာ တဉှဟိ ဝဒေ၊ ယံ န ကယိရာ န တံ ဝဒေ။
အကရောန္တံ ဘာသမာနံ၊ ပရိဇာနန္တိ ပဏှိတာ။

၂၂၇. “သုသုခံ ဝတ နိဗ္ဗာနံ၊ သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓဒေသိတံ။
အသောကံ ဝိရဇံ ခေမံ၊ ယတ္ထ ဒုက္ခံ နိရုဇျတီ”တိ။

။ ဗာကုလော [ဗာက္ကုလော (သိ.)] ထေရော။။

၄. ဓနိယထေရကထာ

၂၂၈. “သုခံ စေ ဇီဝိတုံ ဣစ္ဆေ၊ သာမညသ္မိ အပေက္ခတ။
သဠိကံ နာတိမညေယျ၊ စီဝရံ ဟနဘောဇနံ။

၂၂၉. “သုခံ စေ ဇီဝိတုံ ဣစ္ဆေ၊ သာမညသ္မိ အပေက္ခတ။
အဟိ မူသိကသောတ္တံ၊ သေဝေထ သယနာသနံ။

၂၃၀. “သုခံ စေ ဇီဝိတုံ ဣစ္ဆေ၊ သာမညသ္မိံ အပေက္ခတ။
ဣတရိတရေန တုဿေယျ၊ ဧကဓမ္မဉ္စ ဘာဝယေ” တိ။

။ ဓနိယော ထေရော။။

၅. မာတဋ္ဌပုတ္တတ္ထေရကထာ

၂၃၁. “အတိသီတံ အတိဥဏ္ဍဟံ၊ အတိသာယမိဒံ အဟု။
ဣတိ ဝိဿဋ္ဌကမ္မန္တေ၊ ခဏာ အစေန္တိ မာဏဝေ။

၂၃၂. “ယော စ သီတဉ္စ ဥဏ္ဍဟဉ္စ၊ တိဏာ ဘိယော န မညတိ။
ကရံ ပုရိသကိစ္စာနိ၊ သော သုခာ န ဝိဟာယတိ။

၂၃၃. “ဒဗ္ဗံ ကုသံ ဟေဋ္ဌကိလံ၊ ဥသီရံ မုဉ္ဇပဗ္ဗဇံ။
ဥရသာ ပနဒိဿာမိ၊ ဝိဝေကမနုဗျူဟယ” ခ္တိ။

။ မာတဋ္ဌပုတ္တော ထေရော။။

၆. ခုဇ္ဇသောဘိတတ္ထေရကထာ

၂၃၄. “ယေ စိတ္တကထိ ဗဟုဿုတာ၊ သမဏာ ဟဋ္ဌလိပုတ္တတသိနော။
တေသညတရောယမာယုတ၊ ဒွတရေ တိဌတိ ခုဇ္ဇသောဘိတော။

၂၃၅. “ယေ စိတ္တကထိ ဗဟုဿုတာ၊ သမဏာ ဟဋ္ဌလိပုတ္တတသိနော။
တေသညတရောယမာယုတ၊ ဒွတရေ တိဌတိ မာလုတေရိတော။

၂၃၆. “သုယုဒ္ဓေန သုယိဋ္ဌေန၊ သဏ္ဌမဝိဇယေန စ။
ဗုပ္ပစရိယာနုစိဏ္ဏေန၊ ဧတယံ သုခမေဓတီ” တိ။

။ ခုဇ္ဇသောဘိတော ထေရော။။

၇. တရဏတ္ထေရကထာ

၂၃၇. “ယောဓ ကောစိ မနုဿေသု၊ ပရဟဏာနိ ဟိံသတိ။
အသ္မာ လောကာ ပရမ္မဟာ စ၊ ဉာယာ ဓံသတေ နရော။

၂၃၈. “ယော စ မေတ္တေန စိတ္တေန၊ သဗ္ဗဟဏာနုကမ္ပတိ။
ဗဟုဉ္ဇဟိ သော ပသဝတိ၊ ပုညံ တာဒိသကော နရော။

၂၃၉. “သုဘာသိတဿ သိက္ခေထ၊ သမဏူဟသနဿ စ။
ဧကသနဿ စ ရဟော၊ စိတ္တဝုပသမဿ စ” တိ။

။ တရဏော ထေရော။။

၈. ဝဿိကတ္ထေရကထာ

၂၄၀. “ဧကောပိ သဒ္ဓော မေဓာဝီ၊ အဿုဒ္ဓာနီဓ ဉာတိနံ။
ဓမ္မဋ္ဌော သီလသမ္ပန္နော၊ ဟောတိ အတ္တာယ ဗန္ဓုနံ။

၂၄၁. “နိဂ္ဂယုဟ အနုကမ္ဘာယ၊ စောဒိတာ ဉာတယော မယာ။
ဉာတိဗန္ဓဝပေမေန၊ ကာရံ ကတွတန ဘိက္ခုသု။

၂၄၂. “တေ အဗ္ဘတိတာ ကာလဋ္ဌတာ၊ ပတ္တာ တေ တိဒိဝံ သုခံ။
ဘာတရော မယုဟံ မာတာ စ၊ မောဒန္တိ ကာမကာမိနော”တိ။

။ ဝဿိကော [ပဿိကော (သီ. သ္မာ. ပိ.)] ထေရော။။

၉. ယသောဇေတ္ထေရကထာ

၂၄၃. “ကာလပဗ္ဗဋ္ဌသတ္တသော၊ ကိသော ဓမ္မနိသန္တတော။
မတ္တညူ အန္တဟနမ္ပဟိ၊ အဒိနမနသော နရော”။

၂၄၄. “ဖုဋ္ဌော ဝုသေဟိ မကသေဟိ၊ အရညသ္မိ ဗုဟာဝနေ။
နာကေ သဋ္ဌာမသီသေဝ၊ သတော တတ္ထာဓိတသယေ။

၂၄၅. “ယထာ ဗုဟ္မာ တထာ ဧကော၊ ယထာ ဒေတေ တထာ ဒုဝေ။
ယထာ ကမော တထာ တယော၊ ကောလာဟလံ တတုတ္တရိ”န္တိ။

။ ယသောဇေ ထေရော။။

၁၀. သာဠိမတ္တိယတ္ထေရကထာ

၂၄၆. “အဟု တုယုဟံ ပုရေ သဒ္ဓာ၊ သာ တေ အဇ္ဇ န ဝိဇ္ဇတိ။
ယံ တုယုဟံ တုယုဟမေဝေတံ၊ နတ္ထိ ဒုစ္စရိတံ မမ။

၂၄၇. “အနိစ္စာ ဟိ စလာ သဒ္ဓာ၊ ဧဝံ ဒိဋ္ဌာ ဟိ သာ မယာ။
ရဇ္ဇန္တိပိ ဝိရဇ္ဇန္တိ၊ တတ္ထ ကိ ဇိယတေ မုနိ။

၂၄၈. “ပစ္စတိ မုနိနော ဘတ္တံ၊ ထောကံ ထောကံ ကုလေ ကုလေ။
ပိဏ္ဍိကာယ စရိတ္တာမိ၊ အတ္ထိ ဇဠဗလံ [ဇဠဗလံ (သီ.)] မမာ”တိ။

။ သာဠိမတ္တိယော ထေရော။။

၁၁. ဥဟလိတ္ထေရကထာ

၂၄၉. “သဒ္ဓာယ အဘိနိက္ခမ္မ၊ နဝပဗ္ဗဇိတော နတေ။
မိတ္တေ ဘဇေယျ ကလ္လာဏေ၊ သုဒ္ဓာဇိဝေ အတန္တိတေ။

၂၅၀. “သဒ္ဓာယ အဘိနိက္ခမ္မ၊ နဝပဗ္ဗဇိတော နတေ။
သဠသ္မိ ဝိဟရံ ဘိက္ခု၊ သိက္ခေထ ဝိနယံ ဗုဓော။

၂၅၁. “သဒ္ဓာယ အဘိနိက္ခမ္မ၊ နဝပဗ္ဗဇိတော နတေ။
ကပ္ပာကပ္ပေသု ကုသလော၊ စရေယျ အပုရက္ခတော”တိ။

။ ဥဟလိတ္ထေရော။။

၁၂. ဥတ္တရဟလတ္ထေရကထာ

၂၅၂. “ပဏ္ဍိတံ ဝတ မံ သန္တံ၊ အလမတ္ထဝိစိန္တကံ။
ပဉ္စ ကာမဂုဏာ လောကေ၊ သမ္မောဟာ ဟတယိသု မံ။

၂၅၃. “ပက္ခန္ဓော မာရဝိသယေ၊ ဒဠ္ဋဟသလ္လသမပ္ပိတော။
အသက္ခိံ မစ္စုရာဇဿ၊ အဟံ ဟသာ ပမုစ္စိတုံ။

၂၅၄. “သဗ္ဗေ ကာမာ ပဟိနာ မေ၊ ဘတ သဗ္ဗေ ပအလိတာ [ဝိအလိတာ (သီ. ပိ. အဋ္ဌ.)] ။
ဝိက္ခိဏော ဇာတိသံသာရော၊ နတ္ထိ အနိ ပုနဗ္ဗတေ”တိ။

။ ဥတ္တရဟလော ထေရော။။

၁၃. အဘိဘူတတ္ထေရကထာ

၂၅၅. “သုဏ္ဍာယ ဉာတယော သဗ္ဗေ၊ ယာဝန္တေတ္ထ သမာဂတာ။
ဓမ္မံ တေ ဒေသယိဿာမိ၊ ဒုက္ခာ ဇာတိ ပုနပျုနံ။

၂၅၆. [သံ. နိ. ၁.၁၈၅] “အာရမ္ဘထ [အာရဘထ (သီ. ယ္ဓာ.)၊ အာရမ္ဘထ (က.)] နိက္ကမထ၊ ယုဇ္ဇထ ဗုဒ္ဓသာသ
နေ။
ဓုနာထ မစ္စုနော သေနံ၊ နဠာကရံဝ ကုဉ္ဇရော။

၂၅၇. “ယော ဣမသ္မိံ ဓမ္မဝိနယေ၊ အပ္ပမတ္တော ဝိဟဿတိ [ဝိဟေဿတိ (ယ္ဓာ. ပိ.)] ။
ပဟာယ ဇာတိသံသာရံ၊ ဒုက္ခဿန္တံ ကရိဿတိ”တိ။

။ အဘိဘူတော ထေရော။။

၁၄. ကေတမတ္ထေရကထာ

၂၅၈. “သံသရံ ဟိ နိရယံ အဂစ္ဆိဿုံ၊ ပေတလောကမဂမံ ပုနပျုနံ။
ဒုက္ခမမ္မဟိပိ တိရုတ္တနယောနိယံ၊ နေကဓာ ဟိ ဝုသိတံ စိရံ မယာ။

၂၅၉. “မာနုသောပိ စ ဘတေဘိရာဓိတော၊ သဂ္ဂကာယမဂမံ သက္ကံ သက္ကံ။
ရူပဓာတုသု အရူပဓာတုသု၊ နေဝသညိသု အသညိသုဋ္ဌိတံ။

၂၆၀. “သမ္ဘတ သုဝိဒိတာ အသာရကာ၊ သဋ္ဌတာ ပစလိတာ သဒေရိတာ။
တံ ဝိဒိတွတ မဟမတ္တသမ္ဘဝံ၊ သန္တိမေဝ သတိမာ သမဇ္ဈဂ”န္တိ။

။ ကေတမော ထေရော။။

၁၅. ဟာရိတတ္ထေရကထာ

၂၆၁. “ယော ပုဗ္ဗေ ကရဏီယာနိ၊ ပစ္ဆာ သော ကာတုမိစ္ဆတိ။
သုခာ သော ဓံသတေ ဌာနာ၊ ပစ္ဆာ စ မနုတပ္ပတိ။

၂၆၂. “ယဉှဟိ ကယိရာ တဉှဟိ ဝဒေ၊ ယံ န ကယိရာ န တံ ဝဒေ။
အကရေနန္တံ ဘာသမာနံ၊ ပရိဇာနန္တိ ပဏ္ဍိတာ။

၂၆၃. “သုသုခံ ဝတ နိဗ္ဗာနံ၊ သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓဒေသိတံ။
အသောကံ ဝိရဇံ ခေမံ၊ ယတ္ထ ဒုက္ခံ နိရုဇ္ဈတိ”တိ။

။ ဟာရိတော ထေရော။။

၁၆. ဝိမလတ္ထေရကထာ

၂၆၄. “ဟပမိတ္တေ ဝိဝဇ္ဇေတုတ၊ ဘဇေယျတ္တမပုဂ္ဂလံ။
ဩတဒေ စဿ တိဋ္ဌေယျ၊ ပတ္တေန္တေ အစလံ သုခံ။

၂၆၅. “ပရိတ္တံ အရုမာရယဟ၊ ယထာ သီဒေ မဟဏ္ဏဝေ။
ဧဝံ ကုသိတမာဂမ္မ၊ သာဓုဇီဝိပိ သီဒတိ။
တဿှာ တံ ပရိဝဇ္ဇေယျ၊ ကုသိတံ ဟိနဝီရိယံ။

၂၆၆. “ပဝိဝိတ္တေဟိ အရိယေဟိ၊ ပဟိတတ္တေဟိ ဈာယိဘိ။
နိစ္စံ အာရဒ္ဓဝီရိယေဟိ၊ ပဏ္ဍိတေဟိ သဟာဝသေ”တိ။

။ ဝိမလော ထေရော။။

တိကနိပါတော နိဋ္ဌိတော။

တတ္ထုဒ္ဒါနံ -

အဂ္ဂဏိကော ဘာရုဒ္ဒတဇော၊ ပစ္စယော ဗာကုလော ဣသိ။
ဓနိယော မာတဂ္ဂပုတ္တော၊ သောဘိတော တရဏော ဣသိ။

ဝဿိကော စ ယသောဇော စ၊ သာဠိမတ္တိယုဟလိ စ။
ဥတ္တရဟလော အဘိဘူတော၊ ကေတမော ဟာရိတောပိ စ။

ထေရော တိကနိပါတမ္ပဟိ၊ နိဗ္ဗာနေ ဝိမလော ကတော။
အဋ္ဌတာလီသ ကထာယော၊ ထေရာ သောဠသ ကိတ္တိတာတိ။

၄. စတုကနိပါတော

၁. နာဂသမာလတ္တေရကထာ

၂၆၇. “အလင်္ကတာ သုဝသနာ၊ မာလိနီ စန္ဒနဿအ။
မဇ္ဈေ မဟာပထေ နာရီ၊ တုရိယေ နစ္စတိ နဇ္ဇကီ။
၂၆၈. “ပိဏ္ဍိကာယ ပဝိဋ္ဌောဟံ၊ ဂစ္ဆန္တော နံ ဥဒိက္ခိသံ။
အလင်္ကတံ သုဝသနံ၊ မစ္စဟသံဝ ဩဉ္စိတံ။
၂၆၉. “တတော မေ မနသီကာရော၊ ယောနိသော ဥဒပဇ္ဇေ။
အာဒိနတေ ဟတုရဟု၊ နိဗ္ဗိဒ္ဓာ သမတိဌာယ **[သမ္ပတိဌာယ (က.)]** ။
၂၇၀. “တတော စိတ္တံ ဝိမုစ္စိ မေ၊ ပဿ ဓမ္မသုဓမ္မတံ။
တိဿော ဝိဇ္ဇာ အနုပ္ပတ္တာ၊ ကတံ ဗုဒ္ဓဿ သာသနံ”န္တိ။

။ နာဂသမာလော ထေရော။။

၂. ဘဂုတ္တေရကထာ

၂၇၁. “အဟံ မိဒ္ဓေန ပကတော၊ ဝိဟာရာ ဥပနိက္ခမိ။
စက္ကမံ အဘိရုဟန္တော၊ တတ္ထေဝ ပပတိံ ဆမာ။
၂၇၂. “ဂတ္တာနိ ပရိမဇ္ဇိတွတ၊ ပုနဟရုယ္ဗဟ စက္ကမံ။
စက္ကမေ စက္ကမိ သောဟံ၊ အဇ္ဈတ္တံ သုသမာဟိတော။
၂၇၃. “တတော မေ မနသီကာရော၊ ယောနိသော ဥဒပဇ္ဇေ။
အာဒိနတေ ဟတုရဟု၊ နိဗ္ဗိဒ္ဓာ သမတိဌာယ။
၂၇၄. “တတော စိတ္တံ ဝိမုစ္စိ မေ၊ ပဿ ဓမ္မသုဓမ္မတံ။
တိဿော ဝိဇ္ဇာ အနုပ္ပတ္တာ၊ ကတံ ဗုဒ္ဓဿ သာသနံ”န္တိ။

။ ဘဂုတ္တေရော။။

၃. သဘိယတ္တေရကထာ

၂၇၅. **[ခ. ပ. ၆ ဓမ္မပဒေပါ]** “ပရေ စ န ဝိဇာနန္တိ၊ မယမေတ္တ ယမာမသေ။
ယေ စ တတ္ထ ဝိဇာနန္တိ၊ တတော သမ္ပန္တိ မေဓက။
၂၇၆. “ယအ စ အဝိဇာနန္တော၊ ဣရိယန္တမရာ ဝိယ။
ဝိဇာနန္တိ စ ယေ ဓမ္မံ၊ အာတုရေသု အနာတုရ။
၂၇၇. “ယံ ကိဉ္စိ သိထိလံ ကမ္မံ၊ သံကိလိဋ္ဌဉ္စ ယံ ဝတံ။
သက္ကဿရံ ဗုဟ္မစရိယံ၊ န တံ ဟောတိ မဟပ္ပလံ။
၂၇၈. “ယဿ သဗုဟ္မစရိသု၊ ကရတေ နူပလဗ္ဘတိ။
အာရကာ ဟောတိ သဒ္ဓမ္မာ၊ နဘံ ပုထဝိယာ ယထာ”တိ။

။ သဘိယော ထေရော။။

၄. နန္ဒကထေရကထာ

၂၇၉. “ဓိရတ္ထု ပူရေ ဒုဂ္ဂန္ဓံ၊ မာရပက္ခေ အဝဿုတေ။
နဝသောတာနိံ တေ ကာယေ၊ ယာနိ သန္တန္တိ သဗ္ဗဒါ။

၂၈၀. “မာ ပုရာဏံ အမညိတ္ထော၊ မာသာဒေသိ တထာဂတေ။
သဂ္ဂေပိ တေ န ရဇ္ဇန္တိ၊ ကိမဂ္ဂံ ပန [ကိမဂ္ဂ ပန (သိ.)] မာနုသေ။

၂၈၁. “ယေ စ ခော ဗာလာ ဒုမ္မေဓာ၊ ဒုမ္မန္တိ မောဟဟရုတာ။
တာဒိသာ တတ္ထ ရဇ္ဇန္တိ၊ မာရခိတ္တမ္ပဟိ ဗန္ဓနေ။

၂၈၂. “ယေသံ ရာကေ စ အေသော စ၊ အဝိဇ္ဇာ စ ဝိရာဇိတာ။
တာဒိ တတ္ထ န ရဇ္ဇန္တိ၊ ဆိန္နသုတ္တာ အဗန္ဓနာ”တိ။

။ နန္ဒကော ထေရော။။

၅. ဇေယျကထေရကထာ

၂၈၃. “ပဉ္စပညာသဝဿ္တာနိ၊ ရဇောဇလ္လမဓာရယိ။
ဘုဉ္ဇန္တေ မာသိကံ ဘတ္တံ၊ ကေသမဿျံ အလောစယိ။

၂၈၄. “ဧကဟဒေန အဋ္ဌာသိ၊ အာသနံ ပရိဝဇ္ဇယိ။
သုက္ခဂူဏာနိ စ ခာဒိ၊ ဥဒ္ဒေသဉ္စ န သာဒိယိ။

၂၈၅. “တောဒိသံ ကရိတ္တတန၊ ဗဟံ ဒုဂ္ဂတိကမိနံ။
ဝုယ္ဓဟမာနော မဟောယေန၊ ဗုဒ္ဓံ သရဏမာဂမံ။

၂၈၆. “သရဏဂမနံ ပဿ၊ ပဿ ဓမ္မသုဓမ္မတံ။
တိဿော ဝိဇ္ဇာ အနုပ္ပတ္တာ၊ ကတံ ဗုဒ္ဓဿ သာသန”န္တိ။

။ ဇေယျကော ထေရော။။

၆. သေနကထေရကထာ

၂၈၇. “သုတဂတံ ဝတ မေ အာသိ၊ ဂယာယံ ဂယဖဂ္ဂုယာ။
ယံ အဒ္ဒသာသိ သမ္ပုဒ္ဓံ၊ ဒေသေန္တံ ဓမ္မမုတ္တမံ။

၂၈၈. “မဟပ္ပဘံ ဂဏာစရိယံ၊ အဂ္ဂပတ္တံ ဝိနာယကံ။
သဒေဝကဿ လောကဿ၊ ဇိနံ အတုလဒဿနံ။

၂၈၉. “မဟာနာဂံ မဟာဝီရံ၊ မဟာဇုတိမနာသဝံ။
သဗ္ဗသဝပရိက္ခိဏံ၊ သတ္တာရမကုတောဘယံ။

၂၉၀. “စိရသံကိလိဋ္ဌံ ဝတ မံ၊ ဒိဋ္ဌိသန္တာနဗန္ဓိတံ [သန္ဓိတံ (သိ. ယှာ.)၊ သန္ဓိတံ (ပိ. သိ. အဋ္ဌ.)] ။
ဝိမောစယိ သော ဘဂတ၊ သဗ္ဗဂန္ဓေဟိ သေနက”န္တိ။

။ သေနကော ထေရော။။

၇. သမ္ဘူတတ္ထေရကထာ

၂၉၁. “ယော ဒန္တကာလေ တရတိ၊ တရဏီယေ စ ဒန္တယေ။
အယောနိ [အယောနိသော (သ္တာ.)] သံဝိဓာနေန၊ ဗာလော ဒုက္ခံ နိဂစ္ဆတိ။

၂၉၂. “တဿတ္တာ ပရိဟာယန္တိ၊ ကာဠုပက္ခေဝ စန္ဒိမာ။
အာယသက္ကဉ္စ [အာယသဿဉ္စ (သိ.)] ပပ္ပေတိ၊ မိတ္တေဟိ စ ဝိရုဇ္ဈတိ။

၂၉၃. “ယော ဒန္တကာလေ ဒန္တေတိ၊ တရဏီယေ စ တာရယေ။
ယောနိသော သံဝိဓာနေန၊ သုခံ ပပ္ပေတိ ပဏ္ဍိတော။

၂၉၄. “တဿတ္တာ ပရိပူရေန္တိ၊ သုက္ကပက္ခေဝ စန္ဒိမာ။
ယသော ကိတ္တိဉ္စ ပပ္ပေတိ၊ မိတ္တေဟိ န ဝိရုဇ္ဈတိ”တိ။

။ သမ္ဘူတော ထေရော။။

၈. ရာဟုလတ္ထေရကထာ

၂၉၅. “ဥဘယေနဝ သမ္ပန္နော၊ ရာဟုလဘဒ္ဒေတိ မံ ဝိဒူ။
ယဉ္ဇမ္ပဟိ ပုတ္တော ဗုဒ္ဓဿ၊ ယဉ္ဇ ဓမ္မေသု စက္ခုမာ။

၂၉၆. “ယဉ္ဇ မေ အာသတ ခိဏာ၊ ယဉ္ဇ နတ္ထိ ပုနဗ္ဗတေ။
အရဟာ ဒက္ခိဏေယျောမ္ပဟိ၊ တေဝိဇ္ဇော အမတဒ္ဓသော။

၂၉၇. “ကာမန္ဓာ ဇာလပစ္ဆန္နာ၊ တဏှဟာဆာဒနဆာဒိတာ။
ပမတ္တဗန္ဓုနာ ဗဒ္ဓာ၊ မစ္ဆာဝ ကုမိနာမုခေ။

၂၉၈. “တံ ကာမံ အဟမုဇ္ဈိတုတ၊ ဆေတုတ မာရဿ ဗန္ဓနံ။
သမူလံ တဏှဟမဗ္ဗယုဟ၊ သီတိဘူတောသ္မိ နိဗ္ဗတော”တိ။

။ ရာဟုလော ထေရော။။

၉. စန္ဒနတ္ထေရကထာ

၂၉၉. “ဇာတရူပေန သဉ္ဇန္နာ [ပစ္ဆန္နာ (သိ.)] ၊ အသီဂဏပုရက္ခတာ။
အဋ္ဌေန ပုတ္တမာအယ၊ ဘရိယာ မံ ဥဟဂမိ။

၃၀၀. “တဉ္စ ဒိသုတန အာယန္တိ၊ သကပုတ္တဿ မာတရံ။
အလဋ္ဌတံ သုဝသနံ၊ မစ္စုဟသံဝ ဩဉ္စိတံ။

၃၀၁. “တတော မေ မနသီကာရော၊ ယောနိသော ဥဒပဇ္ဇေယ။
အာဒိနတေ ဟတုရဟု၊ နိဗ္ဗိအ သမတိဌာယ။

၃၀၂. “တတော စိတ္တံ ဝိမုစ္စိ မေ၊ ပဿ ဓမ္မသုဓမ္မတံ။
တိဿော ဝိဇ္ဇာ အနုပုတ္တာ၊ ကတံ ဗုဒ္ဓဿ သာသနံ”န္တိ။

။ စန္ဒနော ထေရော။။

၁၀. ဓမ္မိကတ္ထေရကထာ

၃၀၃. [ဇ. ၁.၁၀.၁၀၂ ဇာတကေပိ] “ဓမ္မော ဟဝေ ရက္ခတိ ဓမ္မစာရိ၊ ဓမ္မော သုစိန္တော သုခမာဝဟတိ။
ဧသာနိသံသော ဓမ္မေ သုစိန္တော၊ န ဒုဂ္ဂတိံ ဂစ္ဆတိ ဓမ္မစာရိ။

၃၀၄. [ဇ. ၁.၁၅.၃၈၅] “နဟိ ဓမ္မော အဓမ္မော စ၊ ဥဘော သမဝိဟကိနော။
အဓမ္မော နိရယံ နေတိ၊ ဓမ္မော ဟပေတိ သုဂ္ဂတိ။

၃၀၅. “တဿှာ ဟိ ဓမ္မေသု ကရေယျ ဆန္ဒံ၊ ဣတိ မောဒမာနော သုဂတေန တာဒိနာ။
ဓမ္မေ ဌိတာ သုဂတဝရဿ သာဝကာ၊ နိယန္တိ ဓီရာ သရဏဝရဂ္ဂကမိနော။

၃၀၆. “ဝိပ္ပောဋ္ဌိတော ဂဏ္ဍမူလော၊ တဏှဟာဇာလော သမူဟတော။
သော ခိဏသံသာရော န စတ္ထိ ကိဉ္စနံ၊
စန္ဒော ယထာ အေသိနာ ပုဏ္ဏမာသိယ”န္တိ။

။ ဓမ္မိကော ထေရော။။

၁၁. သပ္ပကတ္ထေရကထာ

၃၀၇. “ယဒ ဗလာကာ သုစိပဏှရစ္ဆဒ၊ ကာဠုဿ မေဃဿ ဘယေန တဇ္ဇိတာ။
ပလေဟိတိ အာလယမာလယေသိနိ၊ တဒ နဒိ အဇကရဏီ ရမေတိ မံ။

၃၀၈. “ယဒ ဗလာကာ သုဝိသုဒ္ဓပဏှရာ၊ ကာဠုဿ မေဃဿ ဘယေန တဇ္ဇိတာ။
ပရိယေသတိ လေဏမလေဏဒဿိနိ၊ တဒ နဒိ အဇကရဏီ ရမေတိ မံ။

၃၀၉. “ကံ နု တတ္ထ န ရမေန္တိ၊ ဇေယျော ဥဘတော တဟိ။
သောဘေန္တိ အာပကကူလံ၊ မမ လေဏဿ [မဟာလေဏဿ (ဿ. က.)] ပစ္ဆတော။

၃၁၀. “တာ မတမဒသဋ္ဌသုပ္ပဟီနာ၊
ဘေကာ မန္တဝတီ ပနာဒယန္တိ။
‘နာဇ္ဇ ဂိရိနဒီဟိ ဝိပ္ပတသသမယော၊
ခေမာ အဇကရဏီ သိတ သုရမ္မာ”တိ။

။ သပ္ပကော ထေရော။။

၁၂. မုဒိတတ္ထေရကထာ

၃၁၁. “ပဗ္ဗဇိ ဇီဝိကတ္ထောဟံ၊ လဒ္ဓာန ဥပသမ္ပဒံ။
တတော သဒ္ဓံ ပဋိလဘိ၊ ဒဠ္ဗဟဝီရိယော ပရက္ကမိ။

၃၁၂. “ကာမံ ဘိဇ္ဇတုယံ ကာယော၊ မံသပေသီ ဝိသီယရုံ [ဝိသီယန္တု (က.)] ။
ဥဘော ဇဏှကသန္နိဟိ၊ ဇဏှယော ပပတန္တု မေ။

၃၁၃. “နာသိဿံ န ပိဝိဿာမိ၊ ဝိဟာရာ စ န နိက္ခမေ။
နပိ ပဿံ နိဟတေဿံ၊ တဏှဟာသလ္လေ အနူဟတေ။

၃၁၄. “တဿ မေဝံ ဝိဟရတော၊ ပဿ ဝီရိယပရက္ကမံ။
တိဿော ဝိဇ္ဇာ အနုပ္ပတ္တာ၊ ကတံ ဗုဒ္ဓဿ သာသန”န္တိ။

။ မုဒိတော ထေရော။။

စတုက္ကနိပါတော နိဗ္ဗိတော။

တတ္ထုဒ္ဓါနံ -

နာဂသမာလော ဘဂု စ၊ သဘိယော နန္ဒကောပိ စ။

ဇေယျကော သေနကော ထေရော၊ သမ္ဘူတော ရာဟုလောပိ စ။

ဘဝတိ စန္ဒနော ထေရော၊ ဒသေတေ [ဣဒါနိ နဝေဝ ထေရာ ဒိဿန္တိ] ဗုဒ္ဓသာဝကာ။

ဓမ္မိကော သပ္ပကော ထေရော၊ မုဒိတော စာပိ တေ တယော။

ကထာယော ဒေဝ စ ပညာသ၊ ထေရာ သဗ္ဗေပိ တေရသာတိ [ဣဒါနိ ဒုတဒသေဝ ထေရာ ဒိဿန္တိ] ။

၅. ပဉ္စကနိပါတော

၁. ရာဇဒတ္တတ္ထေရကထာ

၃၁၅. “ဘိက္ခု သိဝထိကံ [သိဝထိကံ (သီ. သ္မာ. ပိ.)] ဂန္ထတ၊ အဒ္ဓသ ကုတ္တိမုဇ္ဈိတံ။
အပဝိဒ္ဓံ သုသာနသ္မိ၊ ခဇ္ဇန္တိ ကိမိဟိ ဖုဋ္ဌံ။

၃၁၆. “ယဉ္ဇဟိ ဧကေ ဇိဂုစ္ဆန္တိ မတံ ဒိသ္မတန ဟပကံ။
ကာမရာကေ ဟတုရဟု၊ အန္ဓေဝ သဝတီ [ဝသတီ (သီ.)] အဟံ။

၃၁၇. “ဩရံ ဩဒနဟကမ္မဟာ၊ တမ္မဟာ ဌာနာ အပက္ကမိ။
သတိမာ သမ္ပဇာနောဟံ၊ ဧကမန္တံ ဥဟဝိသိ။

၃၁၈. “တတော မေ မနသိကာရော၊ ယောနိသော ဥဒပဇ္ဇေ။
အာဒိနတေ ဟတုရဟု၊ နိဗ္ဗိဒ္ဓာ သမတိဌာယ။

၃၁၉. “တတော စိတ္တံ ဝိမုစ္စိ မေ၊ ပဿ ဓမ္မသုဓမ္မတံ။
တိဿော ဝိဇ္ဇာ အနုပ္ပတ္တာ၊ ကတံ ဗုဒ္ဓဿ သာသနံ”န္တိ။

။ ရာဇဒတ္တော ထေရော။။

၂. သုဘူတတ္ထေရကထာ

၃၂၀. “အယောဂေ ယုဇ္ဈမတ္တာနံ၊ ပုရိသော ကိစ္စမိစ္ဆကော [ကိစ္စမိစ္ဆတော (သီ.)၊ ကိစ္စမိစ္ဆယံ (ကတ္တစိ)]
စရံ စေ နာဓိဂစ္ဆေယျ၊ ‘တံ မေ ဒုပ္ပဂလက္ခဏံ’။ ။

၃၂၁. “အဗ္ဗုဋ္ဌဟံ အဃဂတံ ဝိဇိတံ၊ ဧကဉ္စေ ဩဿဇေယျ ကလီဝ သိယာ။
သဗ္ဗာနိပိ စေ ဩဿဇေယျ အန္ဓေဝ သိယာ၊ သမဝိသမဿ အဒဿနတော။

၃၂၂. “ယဉ္ဇဟိ ကယိရာ တဉ္ဇဟိ ဝဒေ၊ ယံ န ကယိရာ န တံ ဝဒေ။
အကရေန္တံ ဘာသမာနံ၊ ပရိဇာနန္တိ ပဏ္ဍိတာ။

၃၂၃. [ဓ. ပ. ၅၁ ဓမ္မပဒေပိ] “ယထာပိ ရုစိရံ ပုပ္ဖံ၊ ဝဏ္ဏဝန္တံ အဂန္ဓကံ။
ဧဝံ သုဘာသိတာ တစ၊ အဖလာ ဟောတိ အကုဗ္ဗတော။

၃၂၄. [ဓ. ပ. ၅၂] “ယထာပိ ရုစိရံ ပုပ္ဖံ၊ ဝဏ္ဏဝန္တံ သုဂန္ဓကံ [သုဂန္ဓကံ (သီ. သ္မာ. ပိ.)] ။
ဧဝံ သုဘာသိတာ တစ၊ သဖလာ ဟောတိ ကုဗ္ဗတော”တိ [သကုဗ္ဗတော (သီ. ပိ.)၊ သကုဗ္ဗတော (သ္မာ.)] ။

။ သုဘူတော ထေရော။။

၃. ဂိရိမာနန္ဒတ္ထေရကထာ

၃၂၅. “ဝဿတိ ဒေတေ ယထာ သုဂီတံ၊ ဆန္နာ မေ ကုဋ္ဌိကာ သုခာ နိတတာ။
တဿံ ဝိဟရာမိ ဝူပသန္တော၊ အထ စေ ပတ္တယသီ ပဝဿ ဒေဝ။

၃၂၆. “ဝဿတိ ဒေတေ ယထာ သုဂီတံ၊ ဆန္နာ မေ ကုဋ္ဌိကာ သုခာ နိတတာ။
တဿံ ဝိဟရာမိ သန္တစိတ္တော၊ အထ စေ ပတ္တယသီ ပဝဿ ဒေဝ။

၃၂၇. “ဝဿတိ ဒေတေ။ပေ။ တဿံ ဝိဟရာမိ ဝိတရာကေ။ပေ။။။
၃၂၈. “ဝဿတိ ဒေတေ။ပေ။ တဿံ ဝိဟရာမိ ဝိတအေသော။ပေ။။။
၃၂၉. “ဝဿတိ ဒေတေ။ပေ။ တဿံ ဝိဟရာမိ ဝိတမောဟော။
အထ စေ ပတ္တယသီ ပဝဿ ဒေတ”တိ။

။ ဂိရိမာနန္ဒော ထေရော။။

၄. သုမနတ္ထေရကထာ

၃၃၀. “ယံ ပတ္တယာနော ဓမ္မေသု၊ ဥပဇ္ဈာယော အနုဂ္ဂဟိ။
အမတံ အဘိကဋ္ဌန္တိ၊ ကတံ ကတ္တဗ္ဗကံ မယာ။
၃၃၁. “အနုပုတ္တော သစ္စိကတော၊ သယံ ဓမ္မော အနီတိဟော။
ဝိသုဒ္ဓိဉာဏော နိက္ကဋ္ဌော၊ ဟ္တကရောမိ တဝန္တိကေ။
၃၃၂. “ပုဗ္ဗေနိတသံ ဇာနာမိ၊ ဒိဗ္ဗစက္ခု ဝိသောဓိတံ။
သဒတ္တော မေ အနုပုတ္တော၊ ကတံ ဗုဒ္ဓဿ သာသနံ။
၃၃၃. “အပ္ပမတ္တဿ မေ သိက္ခာ၊ သုဿုတာ တဝ သာသနေ။
သဗ္ဗေ မေ အာသတ ခိဏာ၊ နတ္ထိ အနိ ပုနဗ္ဗတေ။
၃၃၄. “အနုသာသိ မံ အရိယဝတာ၊ အနုကမ္ပိ အနုဂ္ဂဟိ။
အမောယော တုယူဟမောတအေ၊ အန္တေတသိမ္မဟိ သိက္ခိတော”တိ။

။ သုမနော ထေရော။။

၅. ဝမုတ္တေရကထာ

၃၃၅. “သာဓူ ဟိ ကိရ မေ မာတာ၊ ပတောဒံ ဥပဒံသယိ။
ယဿ္ဃာဟံ ဝစနံ သုတုတ၊ အနုသိဋ္ဌော ဇနေတ္တိယာ။
အာရဒ္ဓဝီရိယော ပဟိတတ္တော၊ ပတ္တော သမ္မောဓိမုတ္တမံ။
၃၃၆. “အရဟာ ဒက္ခိဏေယျောမ္မဟိ၊ တေဝိဇ္ဇော အမတဒ္ဓသော။
ဇေတုတ နမုစိနော သေနံ၊ ဝိဟရာမိ အနာသတေ။
၃၃၇. “အဇ္ဈတ္တဉ္စ ဗဟိဒ္ဓာ စ၊ ယေ မေ ဝိဇ္ဇိသု အာသတ။
သဗ္ဗေ အသေသာ ဥစ္စန္ဒာ၊ န စ ဥပ္ပဇ္ဇရေ ပုန။
၃၃၈. “ဝိသာရဒါ ခော ဘဂိနီ၊ ဧတမတ္ထံ အဘာသယိ။
‘အပိဟာ နူန မယိပိ၊ ဝနထော တေ န ဝိဇ္ဇတိ’။
၃၃၉. “ပရိယန္တကတံ ဒုက္ခံ၊ အန္တိမောယံ သမုဿယော။
ဇာတိမရဏသံသာရော၊ နတ္ထိ အနိ ပုနဗ္ဗတေ”တိ။

။ ဝမော ထေရော။။

၆. နဒီကဿပတ္ထေရကထာ

၃၄၀. “အတ္တာယ ဝတ မေ ဗုဒ္ဓော၊ နဒီ နေရဉ္စရံ အက။

ယသ္မာဟံ ဓမ္မံ သုတုတန၊ မိစ္ဆာဒိဋ္ဌိံ ဝိဝဇ္ဇယိ။

၃၄၁. “ယဇ္ဇိ ဥစ္စာဝစေ ယညေ၊ အဂ္ဂိဟုတ္တံ ဇုဟိ အဟံ။
‘သော သုဒ္ဓိ’တိ မညန္တေ၊ အန္ဓဘူတော [အန္ဓိဘူတော (က.)] ပုထုဇ္ဇေန။

၃၄၂. “ဒိဋ္ဌိဂဟနပက္ခန္ဓော [ပက္ခန္ဓော (သိ.)၊ ပက္ခန္ဓော (ဿ. ပိ.)] ၊ ပရာမာသေန မောဟိတော။
အသုဒ္ဓိံ မညိသံ သုဒ္ဓိံ၊ အန္ဓဘူတော အဝိဒ္ဓသု။

၃၄၃. “မိစ္ဆာဒိဋ္ဌိ ပဟီနာ မေ၊ ဘတ သဗ္ဗေ ပအလိတာ [ဝိအလိတာ (က.)]။
ဇုဟာမိ ဒက္ခိဏေယျဂ္ဂိ၊ နမဿာမိ တထာဂတံ။

၃၄၄. “မောဟာ သဗ္ဗေ ပဟီနာ မေ၊ ဘဝတဏှဟာ ပအလိတာ။
ဝိက္ခိဏော ဇာတိသံသာရော၊ နတ္ထိ အနိ ပုနုပ္ပတေ”တိ။

။ နဒိကဿဟေ ထေရော။။

၇. ဂယာကဿပတ္ထေရကထာ

၃၄၅. “ဟတော မဇ္ဈန္တဟိကံ သာယံ၊ တိက္ခတ္တံ၊ ဒိဝသဿဟံ။
ဩတရိ ဥဒကံ သောဟံ၊ ဂယာယ ဂယဖဂ္ဂယာ။

၃၄၆. “ယံ မယာ ပကတံ ဟပံ၊ ပုဗ္ဗေ အညာသု ဇာတိသု။
တံ အနိဓ ပတဟေမိ’၊ ဧဝံဒိဋ္ဌိ ပုရေ အဟံ။

၃၄၇. “သုတုတ သုဘာသိတံ တစံ၊ ဓမ္မတ္ထသဟိတံ ပဒံ။
တထံ ယာထာဝကံ အတ္ထံ၊ ယောနိသော ပစ္စဝေက္ခိသံ။

၃၄၈. “နိန္ဒဟာတသဗ္ဗဟဟေမ္မဟိ၊ နိမ္မလော ပယတော သုစိ။
သုဒ္ဓော သုဒ္ဓဿ အယာအေ၊ ပုတ္တော ဗုဒ္ဓဿ ဩရသော။

၃၄၉. “ဩဂယုဟဋ္ဌဋ္ဌိကံ သောတံ၊ သဗ္ဗဟပံ ပတဟယိ။
တိဿော ဝိဇ္ဇာ အဇ္ဈဂမိ၊ ကတံ ဗုဒ္ဓဿ သာသန”န္တိ။

။ ဂယာကဿဟေ ထေရော။။

၈. ဝက္ကလိတ္ထေရကထာ

၃၅၀. “တတရောကဘိနီတော တွဝံ၊ ဝိဟရံ ကာနနေ ဝနေ။
ပဝိဋ္ဌကေစရေ လူခေ၊ ကထံ ဘိက္ခု ကရိဿသိ။

၃၅၁. “ပီတိသုခေန ဝိပုလေန၊ ဖရမာနော သမုဿယံ။
လူခမ္ပိ အဘိသမ္ဘောန္တေ၊ ဝိဟရိဿာမိ ကာနနေ။

၃၅၂. “ဘာဝေန္တော သတိပဋ္ဌာနေ၊ ဣန္ဒြိယာနိ ဗလာနိ စ။
ဗောဇ္ဈဌာနိ စ ဘာဝေန္တော၊ ဝိဟရိဿာမိ ကာနနေ။

၃၅၃. “အာရဒ္ဓဝိရိယေ ပဟိတတ္ထေ၊ နိစ္စံ ဒဠ္ဗဟပရက္ကမေ [အာရဒ္ဓဝိရိယော ပဟိတတ္ထော၊ နိစ္စံ ဒဠ္ဗဟပရက္က
ကမေ (သိ.)]။
သမဂ္ဂေ သဟိတေ ဒိသုတ၊ ဝိဟရိဿာမိ ကာနနေ။

၃၅၄. “အနုညရန္တော သမ္ပုဒ္ဓါ အဂ္ဂံ ဒန္တံ သမာဟိတံ။
အတန္တိတော ရတ္တိန္တိဝံ၊ ဝိဟရိဿာမိ ကာနနေ” တိ။

။ ဝက္ကလိတ္တေရော။။

၉. ဝိဇိတသေနတ္ထေရကထာ

၃၅၅. “ဩလဂ္ဂေဿာမိ တေ စိတ္တံ၊ အာဏိဒ္ဓိတရေဝ ဟတ္တိနံ။
န တံ ဟပေ နိယောဇေဿိ၊ ကာမဇာလံ [ကာမဇာလံ (ဿာ.)] သရီရဇေ [သရီရဇံ (ဿာ. က.)] ။

၃၅၆. “တွဝံ ဩလဂ္ဂေ န ဂစ္ဆသိ [န ဂစ္ဆသိ (ပိ)] ၊ ဒ္ဓိတရဝိဝရံ ဂဇောဝ အလဘန္တော။
န စ စိတ္တကလိ ပုနပျုနံ၊ ပသက္က [ပသဟံ (သီ. ဿ. ပိ.)] ဟပရတော စရိဿသိ။

၃၅၇. “ယထာ ကုဉ္ဇရံ အဒန္တံ၊ နဝဂ္ဂဟမဂ္ဂသဂ္ဂဟော။
ဗလတ အာဝတ္တေတိ အကာမံ၊ ဧဝံ အာဝတ္တယိဿိ တံ။

၃၅၈. “ယထာ ဝရဟယဒမကုသလော၊ သာရထိ ပဝရော ဒမေတိ အာဇေယျံ။
ဧဝံ ဒမယိဿိ တံ၊ ပတိဋ္ဌိတော ပဉ္စသု ဗလေသု။

၃၅၉. “သတိယာ တံ နိဗ္ဗန္တိဿိ၊ ပယုတ္တော တေ ဒမေဿာမိ [ပယတတ္တော တေဒပေဿာမိ (သီ.)] ။
ဝိရိယဓုရနိဂ္ဂဟိတော၊ န ယိတော ဒူရံ ဂမိဿသေ စိတ္တာ” တိ။

။ ဝိဇိတသေနော ထေရော။။

၁၀. ယသဒတ္တေရကထာ

၃၆၀. “ဥဟရမ္ဘစိတ္တော ဒုမ္မေဓော၊ သုဏာတိ ဇိနသာသနံ။
အာရကာ ဟောတိ သဒ္ဓမ္မာ၊ နဘသော ပထဝီ ယထာ။

၃၆၁. “ဥဟရမ္ဘစိတ္တော ဒုမ္မေဓော၊ သုဏာတိ ဇိနသာသနံ။
ပရိဟာယတိ သဒ္ဓမ္မာ၊ ကာဠုပက္ခေဝ စန္ဒိမာ။

၃၆၂. “ဥဟရမ္ဘစိတ္တော ဒုမ္မေဓော၊ သုဏာတိ ဇိနသာသနံ။
ပရိသုဿတိ သဒ္ဓမ္မေ၊ မစ္ဆော အပ္ပေဒကေ ယထာ။

၃၆၃. “ဥဟရမ္ဘစိတ္တော ဒုမ္မေဓော၊ သုဏာတိ ဇိနသာသနံ။
န ဝိရူဟတိ သဒ္ဓမ္မေ၊ ခေတ္တေ ဗီဇံ ပူတိကံ။

၃၆၄. “ယော စ တုဠေန် စိတ္တေန၊ သုဏာတိ ဇိနသာသနံ။
ခေပေတွတ အာသဝေ သဗ္ဗေ၊ သစ္စိကတွတ အကုပ္ပတံ။
ပပ္ပုဗ္ဗ ပရမံ သန္တိ၊ ပရိနိဗ္ဗာတိနာသတေ” တိ။

။ ယသဒတ္တော ထေရော။။

၁၁. သောဏကုဋိကဏ္ဍတ္ထေရကထာ

၃၆၅. “ဥပသမ္ပာဒံ စ မေ လဒ္ဓံ၊ ဝိမုတ္တော စမ္ပဟိ အနာသတေ။
သော စ မေ ဘဂတ ဒိဠော၊ ဝိဟာရေ စ သဟာဝသိ။

၃၆၆. “ဗဟုဒေဝ ရုတ္တံ ဘဂဝါ၊ အတ္တောကာသေတိနာမယံ။
ဝိဟာရကုသလော သတ္တာ၊ ဝိဟာရံ ဟဝိသီ တဒါ။

၃၆၇. “သန္တရိတွတန သတ္တဋ္ဌိံ၊ သေယျံ ကပ္ပေသိ ကေတမော။
သီဟော သေလဂုဟာယံဝ၊ ပဟီနဘယဘေရတေ။

၃၆၈. “တတော ကလ္လာဏတက္ကရဏော၊ သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓသာဝကော။
သောဏော အဘာသိ သဒ္ဓမ္မံ၊ ဗုဒ္ဓသေဋ္ဌဿ သမ္မုခာ။

၃၆၉. “ပဉ္စက္ခန္ဓေ ပရိညာယ၊ ဘာဝယိတွတန အဉ္စသံ။
ပပ္ဖုလ္လံ ပရမံ သန္တိ၊ ပရိနိဗ္ဗိဿတ္တနာသတေ”တိ။

။ သောဏော ကုဋိကဏ္ဍထေရော။။

၁၂. ကောသိယတ္ထေရကထာ

၃၇၀. “ယော ဝေ ဂရုနံ ဝစနည ဓီရော၊ ဝသေ စ တမ္မဟိ ဇနယေထ ပေမံ။
သော ဘတ္တိမာ နာမ စ ဟောတိ ပဏ္ဍိတော၊ ဥတွတ စ ဓမ္မေသု ဝိသေသိ အဿ္ဓ။

၃၇၁. “ယံ အာပဒ ဥပ္ပတိတာ ဥဋ္ဌာရာ၊ နက္ခမ္ဘယန္တေ ပဋိသဋ္ဌယန္တံ။
သော ထာမတ နာမ စ ဟောတိ ပဏ္ဍိတော၊ ဥတွတ စ ဓမ္မေသု ဝိသေသိ အဿ္ဓ။

၃၇၂. “ယော ဝေ သမုဒ္ဒေဝ ဌိတော အနေဇော၊ ဂမ္ဘိရပညော နိပုဏတ္ထဒဿိ။
အသံဟာရိယော နာမ စ ဟောတိ ပဏ္ဍိတော၊ ဥတွတ စ ဓမ္မေသု ဝိသေသိ အဿ္ဓ။

၃၇၃. “ဗဟုဿုတော ဓမ္မဓရော စ ဟောတိ၊ ဓမ္မဿ ဟောတိ အနုဓမ္မစာရိ။
သော တာဒိသော နာမ စ ဟောတိ ပဏ္ဍိတော၊ ဥတွတ စ ဓမ္မေသု ဝိသေသိ အဿ္ဓ။

၃၇၄. “အတ္တဉ္စ ယော ဇာနာတိ ဘာသိတဿ၊ အတ္တဉ္စ ဥတွတန တထာ ကရေတိ။
အတ္တန္တရော နာမ သ ဟောတိ ပဏ္ဍိတော၊ ဥတွတ စ ဓမ္မေသု ဝိသေသိ အဿ္ဓ”တိ။

။ ကောသိယော ထေရော။။

ပဉ္စကနိဟတော နိဌိတော။

တတ္ထုဒ္ဒာနံ -

ရာဇဒေတ္တာ သုဘူတော စ၊ ဂိရိမာနန္ဒသုမနာ။
ဝဗော စ ကဿပော ထေရော၊ ဂယာကဿပဝက္ကလိ။

ဝိဇိတော ယသဒေတ္တာ စ၊ သောဏော ကောသိယသဝ္ဗဟယော။
သဌိ စ ပဉ္စ ကထာယော၊ ထေရာ စ ဧတ္ထ ဒုတဒသာတိ။

၆. ဆက္ကနိဟတော

၁. ဥရုဝေဠကဿပတ္ထေရကထာ

၃၇၅. “ဒိဿတန ဟဋ္ဌိဟိရာနိ၊ ကေတမဿ ယသဿိနော။
န တာတဟံ ပဏိပတိ၊ ဣဿာမာနေန ဝဇ္ဇိတော။
၃၇၆. “မမ သဠပ္ပမညာယ၊ စောဒေသိ နရသာရထိ။
တတော မေ အာသိ သံဝေကေ၊ အဗ္ဗုတော လောမဟံသနော။
၃၇၇. “ပုဗ္ဗေ ဇဋ္ဌိလဘူတဿ၊ ယာ မေ သိဒ္ဓိ ပရိတ္တိကာ။
တာဟံ တဒါ နိရာကတွတ [\[နိရုံကတွတ \(ဿ. က.\)\]](#) ၊ ပဗ္ဗဇိ ဇိနသာသနေ။
၃၇၈. “ပုဗ္ဗေ ယညေန သန္တုဋ္ဌော၊ ကာမဓာတုပုရက္ခတော။
ပစ္ဆာ ရာဂဉ္စ အေသဉ္စ၊ မောဟဉ္စာပိ သမူဟနိ။
၃၇၉. “ပုဗ္ဗေနိတသံ ဇာနာမိ၊ ဒိဗ္ဗစက္ခု ဝိသောဓိတံ။
ဣဒ္ဓိမာ ပရစိတ္တညူ၊ ဒိဗ္ဗသောတဉ္စ ဟပုဏိ။
၃၈၀. “ယဿ စတ္တာယ ပဗ္ဗဇိတော၊ အကရသ္မာနကရိယံ။
သော မေ အတ္တော အနုပ္ပတ္တော၊ သဗ္ဗသံယောဇနက္ခယော”တိ။

။ ဥရုဝေဠကဿပေ ထေရော။။

၂. တေကိစ္ဆကာရိတ္ထေရကထာ

၃၈၁. “အတိဟိတာ ဝိဟိ၊ ခလဂတာ သာလီ။
န စ လဘေ ပိဏ္ဍိ၊ ကထမဟံ ကဿိ။
၃၈၂. “ဗုဒ္ဓမပမေယျံ အနုဿရ ပသန္နော။
ပိတိယာ ဖုဠသရိရော ဟောဟိသိ သတတမုဒက္ခော။
၃၈၃. “ဓမ္မမပမေယျံ အနုဿရ ပသန္နော။
ပိတိယာ ဖုဠသရိရော ဟောဟိသိ သတတမုဒက္ခော။
၃၈၄. “သဠမပမေယျံ အနုဿရ ပသန္နော။
ပိတိယာ ဖုဠသရိရော ဟောဟိသိ သတတမုဒက္ခော။
၃၈၅. “အဗ္ဘောကာသေ ဝိဟရသိ၊ သီတာ ဟေမန္တိကာ ဣမာ ရတ္တော။
မာ သီတေန ပရေတော ဝိဟညိတ္တော၊ ပဝိသ တွဝံ ဝိဟာရံ ဖုသိတဂ္ဂဠိ။
၃၈၆. “ဖုသိဿိ စတဿော အပ္ပမညာယော၊ တာဟိ စ သုခိတော ဝိဟရိဿိ။
နာဟံ သီတေန ဝိဟညိဿိ၊ အနိဉ္စိတော ဝိဟရန္တော”တိ။

။ တေကိစ္ဆကာရိ [\[တေကိစ္ဆကာနိ \(သီ. ဿ. ပိ.\)\]](#) ထေရော။။

၃. မဟာနာဂတ္ထေရကထာ

၃၈၇. “ယဿ သဗ္ဗဟ္မစရိသု၊ ကရတေ နူပလဗ္ဘတိ။
ပရိဟာယတိ သဒ္ဓမ္မာ၊ မစ္ဆေ အပ္ပေဒကေ ယထာ။

၃၈၈. “ယဿ သဗ္ဗဟ္မစရိသု၊ ကရတေ နူပလဗ္ဘတိ။
န ဝိရူဟတိ သဒ္ဓမ္မေ၊ ခေတ္တေ ဗီဇံ ပူတိကံ။

၃၈၉. “ယဿ သဗ္ဗဟ္မစရိသု၊ ကရတေ နူပလဗ္ဘတိ။
အာရကာ ဟောတိ နိဗ္ဗာနာ [\[နိဗ္ဗာဏာ \(သီ.\)\]](#) ၊ ဓမ္မရာဇဿ သာသနေ။

၃၉၀. “ယဿ သဗ္ဗဟ္မစရိသု၊ ကရတေ ဥပလဗ္ဘတိ။
န ဝိဟာယတိ သဒ္ဓမ္မာ၊ မစ္ဆေ ဗဝေဟာဒကေ [\[ဗဟေတဒကေ \(သီ.\)၊ ဗဟောဒကေ \(သ္မာ.\)\]](#) ယထာ။

၃၉၁. “ယဿ သဗ္ဗဟ္မစရိသု၊ ကရတေ ဥပလဗ္ဘတိ။
သော ဝိရူဟတိ သဒ္ဓမ္မေ၊ ခေတ္တေ ဗီဇံ ဘဒ္ဒကံ။

၃၉၂. “ယဿ သဗ္ဗဟ္မစရိသု၊ ကရတေ ဥပလဗ္ဘတိ။
သန္တိကေ ဟောတိ နိဗ္ဗာနံ [\[နိဗ္ဗာဏံ \(သီ.\)\]](#) ၊ ဓမ္မရာဇဿ သာသနေ” တိ။

။ မဟာနာကေ ထေရော။။

၄. ကုလ္လတ္ထေရကထာ

၃၉၃. “ကုလ္လော သိဝထိကံ ဂန္တတု၊ အဒ္ဓသ ကုတ္တိမုဇ္ဈိတံ။
အပဝိဒ္ဓံ သုသာနသ္မိ၊ ခဇ္ဇန္တိ ကိမိဟိ ဖုဋ္ဌံ။

၃၉၄. “အာတုရံ အသုစိ ပူတိ၊ ပဿ ကုလ္လ သမုဿယံ။
ဥဂ္ဂရန္တံ ပုဂ္ဂရန္တံ ဗာလာနံ အဘိနန္ဒိတံ။

၃၉၅. “ဓမ္မာအသံ ဂဟေတွတန၊ ဉာဏဒဿနပတ္တိယာ။
ပစ္စဝေက္ခိ ကုမံ ကာယံ၊ တုစ္ဆံ သန္တရဗာဟိရံ။

၃၉၆. “ယထာ ကုဒံ တထာ ဧတံ၊ ယထာ ဧတံ တထာ ကုဒံ။
ယထာ အဓေ တထာ ဥဒ္ဓံ၊ ယထာ ဥဒ္ဓံ တထာ အဓေ။

၃၉၇. “ယထာ ဒိတ တထာ ရတ္တိ၊ ယထာ ရတ္တိ တထာ ဒိတ။
ယထာ ပုရေ တထာ ပစ္ဆာ၊ ယထာ ပစ္ဆာ တထာ ပုရေ။

၃၉၈. “ပဉ္စဂိုဏေန တုရိယေန၊ န ရတိ ဟောတိ တာဒိသိ။
ယထာ ဧကဂ္ဂစိတ္တဿ၊ သမ္မာ ဓမ္မံ ဝိပဿတော” တိ။

။ ကုလ္လော ထေရော။။

၅. မာလုက္ကပုတ္တတ္ထေရကထာ

၃၉၉. “မနုဇဿ ပမတ္တစရိနေ၊ တဏှဟာ ဝမုတိ မာလုတ ဝိယ။
သော ပ္လဝတိ [\[ပ္လဝတိ \(သီ. ပိ. က.\)၊ ပရိပ္ပဝတိ \(သ္မာ.\)\]](#) ဟုရာ ဟုရံ၊ ဖလမိစ္ဆံ ဝနသ္မိ တနရော။

၄၀၀. “ယံ သော သဟတေ [\[သဟတိ \(ပိ. က.\)\]](#) ဇမ္ဗိ၊ တဏှဟာ လောကေ ဝိသတ္တိကာ။
သောကာ တဿ ပဝမုန္တိ၊ အဘိဝဠံ [\[အဘိဝုဠံ \(သ္မာ.\)၊ အဘိဝဇံ \(က.\)\]](#) ဗီရဏံ။

၄၀၁. “ယော စေတံ သဟတေ [သဟတိ (ပိ. က.)] ဇမ္ဗိ၊ တဏှဟံ လောကေ ဒုရစ္စယံ။
သောကာ တမ္ပဟာ ပပတန္တိ ဥဒဗိန္ဒူဝ ဟေက္ခရာ။

၄၀၂. “တံ တေ ဝအမိ ဘဒ္ဒံ တေ၊ ယာဝန္တေတ္ထ သမာဂတာ။
တဏှဟာယ မူလံ ခဏထ၊ ဥသီရတ္တောဝ ဗီရဏံ။
မာ တေ နဠိဝ သောတောဝ၊ မာရော ဘဒ္ဓိ ပုနပုနံ။

၄၀၃. “ကရောထ ဗုဒ္ဓဝစနံ၊ ခဏော တေ မာ ဥပစ္စက။
ခဏာတိတာ ဟိ သောစန္တိ၊ နိရယမ္ပဟိ သမပ္ပိတာ။

၄၀၄. “ပမာဒေ ရဇော ပမာဒေ [သဗ္ဗဒေ (သီ. က.)၊ သုတ္တနိပါတဋ္ဌကထာယံ ဥဌာနသုတ္တဝဏ္ဏနာ ဩလော
ကေတဗ္ဗာ]၊ ပမာဒနုပတိတော ရဇော။
အပ္ပမာဒေန ဝိဇ္ဇာယ၊ အပ္ပဟေ သလ္လမတ္တနော” တိ။

။ မာလုက္ကပုတ္တော [မာလုဠပုတ္တော (သီ. သ္မာ. ပိ.)] ထေရော။။

၆. သပ္ပဒသတ္ထေရကထာ

၄၀၅. “ပဏ္ဏဝိသတိဝဿာနိ၊ ယတော ပဗ္ဗဇိတော အဟံ။
အစ္ဆရာသဏ္ဌာတမတ္တမ္ပိ၊ စေတောသန္တိမနုဇ္ဈင်္ဂံ။

၄၀၆. “အလဒ္ဓာ စိတ္တဿေကင်္ဂ၊ ကာမရာဂေန အဋ္ဌိတော [အဒ္ဓိတော (သ္မာ. သီ. အဋ္ဌ.)၊ အဋ္ဌိတော (က.)] ။
ဗာဟာ ပဂ္ဂယူဟာ ကန္ဒန္တော၊ ဝိဟာရာ ဥပနိက္ခမိ [နုပနိက္ခမိ (သဗ္ဗတ္ထ)၊ ဒုပနိက္ခမိ (?)] ။

၄၀၇. “သတ္တံ တ အာဟရိဿာမိ၊ ကော အတ္တော ဇီဝိတေန မေ။
ကထံ ဟိ သိက္ခံ ပစ္စက္ခံ၊ ကာလံ ကုဗ္ဗေထ မာဒိသော။

၄၀၈. “တအဟံ ခုရမာအယ၊ မဇ္ဇကမ္ပဟိ ဥဟဝိသိ။
ပရိနိတော ခုရော အာသိ၊ ဓမ္မနိ ဆေတ္တုမတ္တနော။

၄၀၉. “တတော မေ မနသီကာရော၊ ယောနိသော ဥဒပဇ္ဇေထ။
အာဒိနတေ ဟတုရဟု၊ နိဗ္ဗိအ သမတိဌထ။

၄၁၀. “တတော စိတ္တံ ဝိမုစ္စိ မေ၊ ပဿ ဓမ္မသုဓမ္မတံ။
တိဿော ဝိဇ္ဇာ အနုပ္ပတ္တာ၊ ကတံ ဗုဒ္ဓဿ သာသန”န္တိ။

။ သပ္ပဒသော ထေရော။။

၇. ကာတိယာနတ္ထေရကထာ

၄၁၁. “ဥဋ္ဌေဟိ နိသီဒ ကာတိယာန၊ မာ နိဒ္ဒာဗဟုလော အဟု ဇာဂရဿ။
မာ တံ အလသံ ပမတ္တဗန္ဓု၊ ကုဋ္ဌေနဝ ဇိနာတု မစ္စုရာဇာ။

၄၁၂. “သေဃ္ဈထပိ [သယထပိ (သီ. ပိ.)] မဟာသမုဒ္ဒဝေကေ၊ ဧဝံ ဇာတိဇရာတိဝတ္တတေ တံ။
သော ကရောဟိ သုဒီပမတ္တနော တ္တဝံ၊ န ဟိ တာဏံ တဝ ဝိဇ္ဇတေဝ အညံ။

၄၁၃. “သတ္တာ ဟိ ဝိဇေသိ မဂ္ဂမေတံ၊ သဏ္ဌ ဇာတိဇရာဘယာ အတိတံ။
ပုဗ္ဗာပရရတ္တမပ္ပမတ္တော၊ အနုယုဉ္ဇဿု ဒဠဟံ ကရောဟိ ယောဂံ။

၄၁၄. “ပုရိမာနိ ပမုဉ္ဇ ဗန္ဓနာနိ၊ သတ္တဋ္ဌိရမုဏ္ဍာဘိက္ခဝောဇီ။
မာ ခိဉ္ဇာရတိဉ္ဇ မာ နိဒ္ဒါ၊ အနုယုဉ္ဇိတ္တ ဈာယ ကာတိယာန။

၄၁၅. “ဈာယာဟိ ဇိနာဟိ ကာတိယာန၊ ယောဂက္ခေမပထေသု ကောဝိအေသိ။
ပပ္ပုဗ္ဗ အနုတ္တရံ ဝိသုဒ္ဓိံ၊ ပရိနိဗ္ဗာဟိသိ တရိနာဝ ဇောတိ။

၄၁၆. “ပဇ္ဇောတကရော ပရိတ္တရံသော၊ တတေန ဝိနယတေ လတာဝ။
ဝေမ္ဗိ တုဝံ အနာဒိယာနော၊ မာရံ ကုန္တသကေတ္တ နိဒ္ဒါနာဟိ။
သော ဝေဒယိတာသု ဝိတရာကေ၊ ကာလံ ကဋ္ဌ ကုဓေဝ သီတိဘူတော”တိ။

။ ကာတိယာနော ထေရော။။

၈. မိဂဇာလတ္ထေရကထာ

၄၁၇. “သုဒေသိတော စက္ခုမတာ၊ ဗုဒ္ဓေနာဒိစ္စဗန္ဓနာ။
သဗ္ဗသံယောဇနာတိတော၊ သဗ္ဗဝဋ္ဋဝိနာသနော။

၄၁၈. “နိဿာနိကော ဥတ္တရဏော၊ တဏှဟာမူလဝိသောသနော။
ဝိသမူလံ အာဃာတနံ၊ ဆေတွတ ဟပေတိ နိဗ္ဗုတိ။

၄၁၉. “အညာဏမူလဘေဒာယ ၊ ကမ္မယန္တဝိယာဋ္ဌနော။
ဝိညာဏာနံ ပရိဂ္ဂဟေ၊ ဉာဏဝဇိရနိဟတနော။

၄၂၀. “ဝေဒနာနံ ဝိညာပနော၊ ဥဟအနုပမောစနော။
ဘဝံ အဋ္ဌာရကာသုံဝ၊ ဉာဏေန အနုပဿနော [\[အနုပဿကော \(သီ. ပီ.\)\]](#) ။

၄၂၁. “မဟာရသော သုဂမ္ဘီရော၊ ဇရာမစ္စုနိတရဏော။
အရိယော အဋ္ဌဋ္ဌိကော မဂ္ဂေ၊ ဒုက္ခုပသမနော သိတေ။

၄၂၂. “ကမ္မံ ကမ္မန္တိ ဥတတန၊ ဝိဟကဉ္စ ဝိဟကတော။
ပဋိစ္စုပ္ပန်ဓမ္မာနံ၊ ယထာတလောကဒဿနော။
မဟာဓေမဂ္ဂမော သန္တော၊ ပရိယောသာနဘဒ္ဒကော”တိ။

။ မိဂဇာလော ထေရော။။

၉. ပုရောဟိတပုတ္တဇန္တုတ္ထေရကထာ

၄၂၃. “ဇာတိမဒေန မတ္တောဟံ၊ ဘောဂက္ကဿရိယေန စ။
သဏ္ဌာနဝဏ္ဏရူပေန၊ မဒမတ္တော အစာရိဟံ။

၄၂၄. “နာတ္တနော သမကံ ကဉ္စိ၊ အတိရေကံ စ မညိသံ။
အတိမာနဟတော ဗာလော၊ ပတ္တဒ္ဓော ဥဿိတဒ္ဓဇော။

၄၂၅. “မာတရံ ပိတရဉ္စာပိ၊ အညေပိ ဂရုသမ္ပတေ။
န ကဉ္စိ အဘိတဒေသိ၊ မာနတ္တဒ္ဓော အနာဒရော။

၄၂၆. “ဒိသုတ ဝိနာယကံ အဂ္ဂံ၊ သာရထိနံ ဝရတ္တမံ။
တပန္နမိဝ အာဒိစ္စံ၊ ဘိက္ခုသဋ္ဌပုရက္ခတံ။

၄၂၇. “မာန် မဒဉ္ဇ ဆဉ္ဇေတတ၊ ဝိပုသန္ဓေန စေတသာ။
သိရသာ အဘိတဒေသိ၊ သဗ္ဗသတ္တာနမုတ္တမံ။

၄၂၈. “အတိမာနော စ ဩမာနော၊ ပဟိနာ သုသမ္မဟတာ။
အသ္မိမာနော သမုတ္တိန္ဒော၊ သဗ္ဗေ မာနဝိဓာ ဟတာ”တိ။

။ ဇေန္တော ပုရောဟိတပုတ္တော ထေရော။။

၁၀. သုမနတ္ထေရကထာ

၄၂၉. “ယအ နတေ ပဗ္ဗဇိတော၊ ဇာတိယာ သတ္တဝသ္မိကော။
ဣဒ္ဓိယာ အဘိဘောတုတန၊ ပန္နဂိန္ဒ မဟိဒ္ဓိကံ။

၄၃၀. “ဥပဇ္ဈာယသ္မ ဥဒကံ၊ အနောတတ္တာ မဟာသရာ။
အာဟရာမိ တတော ဒိသုတ၊ မံ သတ္တာ ဧတဒဗ္ဗဝိ”။

၄၃၁. “သာရိပုတ္တ ဣမံ ပဿ၊ အာဂစ္ဆန္တိ ကုမာရကံ။
ဥဒကကုမ္မမာအယ၊ အဇ္ဈတ္တံ သုသမာဟိတံ။

၄၃၂. “ဟသာဒိကေန ဝတ္တေန၊ ကလ္လာဏကုရိယာပထော။
သာမဏေရောနုရုဒ္ဓသ္မ၊ ဣဒ္ဓိယာ စ ဝိသာရအေ။

၄၃၃. “အာဇာနိယေန အာဇေညော၊ သာဓုနာ သာဓုကာရိတော။
ဝိနိတော အနုရုဒ္ဓေန၊ ကတကိစ္စေန သိက္ခိတော။

၄၃၄. “သော ပတုတ ပရမံ သန္တိ၊ သစ္စိကတုတ အကုပ္ပတံ။
သာမဏေရော သ သုမနော၊ မာ မံ ဧညာတိ ဣစ္ဆတိ”တိ။

။ သုမနော ထေရော။။

၁၁. န္ဒဟာတကမုနိတ္ထေရကထာ

၄၃၅. “တတရောကဘိနိတော တွဝံ၊ ဝိဟရံ ကာနနေ ဝနေ။
ပဝိဒ္ဓကေစရေ လူခေ၊ ကထံ ဘိက္ခု ကရိဿသိ”။

၄၃၆. “ပီတိသုခေန ဝိပုလေန၊ ဖရိတွတန သမုဿယံ။
လူခမ္ပိ အဘိသမ္ဘောန္တော၊ ဝိဟရိဿာမိ ကာနနေ။

၄၃၇. “ဘာဝေန္တော သတ္တ ဗောဇ္ဈင်္ဂေ၊ ဣဒ္ဓိယာနိ ဗလာနိ စ။
ဈာနသောဓုမ္မသမ္ပန္နော [ဈာနသုခမသမ္ပန္နော (ဩ. က.)] ၊ ဝိဟရိဿံ အနာသတေ။

၄၃၈. “ဝိပုမုတ္တံ ကိလေသေဟိ၊ သုဒ္ဓစိတ္တံ အနာဝိလံ။
အဘိဏ္ဍဟံ ပစ္စဝေက္ခန္တော၊ ဝိဟရိဿံ အနာသတေ။

၄၃၉. “အဇ္ဈတ္တဉ္စ ဗဟိဒ္ဓာ စ၊ ယေ မေ ဝိဇ္ဇိသု အာသတ။
သဗ္ဗေ အသေသာ ဥစ္ဆန္တ၊ န စ ဥပ္ပဇ္ဇရေ ပုန။

၄၄၀. “ပဉ္စက္ခန္ဓာ ပရိညာတာ၊ တိဋ္ဌန္တိ ဆိန္နမုလကာ။
ဒုက္ခက္ခယော အနုပ္ပတ္တော၊ နတ္ထိ အနိ ပုနဗ္ဗတေ”တိ။

။ နှုတ်ကမုနိတ္ထေရော။

၁၂. ဗုဒ္ဓတ္ထေရကထာ

၄၄၁. “အက္ခေသ္မ ကုတော ကောဓော၊ ဒန္တဿ သမဇီဝိနော။
သမ္မဒညာ ဝိမုတ္တဿ၊ ဥပသန္တဿ တာဒိနော။

၄၄၂. “တဿေဝ တေန ဟပိယော၊ ယော ကုန္တံ ပဋိကုဇ္ဈတိ။
ကုန္တံ အပ္ပဋိကုဇ္ဈန္တော၊ သဏ္ဌမံ ဇေတိ ဒုဇ္ဈယံ။

၄၄၃. [သံ. နိ. ၁.၁၈၈၊ ၂၅၀] “ဥဘိန္ဒမတ္ထံ စရတိ၊ အတ္တနော စ ပရဿ စ။
ပရံ သဏ္ဌပိတံ ဥတုတ၊ ယော သတော ဥပသမ္ပတိ။

၄၄၄. [သံ. နိ. ၁.၁၈၈၊ ၂၅၀] “ဥဘိန္ဒံ တိကိစ္ဆန္တံ တံ၊ အတ္တနော စ ပရဿ စ။
နော မညန္တိ ဗာလောတိ၊ ယေ ဓမ္မဿ အကောဝိဒာ။

၄၄၅. “ဥပ္ပဇ္ဇေ တေ သစေ ကောဓော၊ အာဝဇ္ဇေ ကကစ္စပမံ။
ဥပ္ပဇ္ဇေ စေ ရသေ တဏှဟာ၊ ပုတ္တမံသုပမံ သရ။

၄၄၆. “သစေ ဓာဝတိ စိတ္တံ တေ၊ ကာမေသု စ ဘဝေသု စ။
ခိပ္ပံ နိဂုဏှဟ သတိယာ၊ ကိဋ္ဌာဒံ ဝိယ ဒုပ္ပသု”န္တိ။

။ ဗုဒ္ဓတ္ထော ထေရော။

၁၃. သိရိမဏ္ဍေရကထာ

၄၄၇. [ဥအ. ၄၅; စူဠဝ. ၃၈၅; ပရိ. ၃၃၉] “ဆန္ဒမတိဝဿတိ ၊ ဝိဝဋ် နာတိဝဿတိ။
တဿှာ ဆန္ဒံ ဝိဝရေထ၊ ဧဝံ တံ နာတိဝဿတိ။

၄၄၈. [သံ. နိ. ၁.၆၆; နေတ္ထိ. ၁၈] “မစ္စုနာဗ္ဗဟတော လောကော၊ ဇရာယ ပရိတရိတော။
တဏှဟာသလ္လေန ဩတိဏ္ဏော၊ ဣစ္ဆာဓူဟယိတော သာ။

၄၄၉. “မစ္စုနာဗ္ဗဟတော လောကော၊ ပရိက္ခိတ္တော ဇရာယ စ။
ဟညတိ နိစ္စမတ္တာဏော၊ ပတ္တဒဏ္ဍောဝ တက္ကရော။

၄၅၀. “အာဂစ္ဆန္တိခန္ဓာဝ၊ မစ္စုဗ္ဗာမိ ဇရာ တယော။
ပစ္စုဂန္တု ဗလံ နတ္ထိ၊ ဇေတေ နတ္ထိ ပလာယိတုံ။

၄၅၁. “အမောဃံ ဒိဝသံ ကယိရာ၊ အပ္ပေန ဗဟုကေန တ။
ယံ ယံ ဝိဇေတေ [ဝိရဟတေ (သီ. ပိ.)၊ ဝိဝဟတေ (ဩာ.)] ရတ္တိ၊ တဒ္ဓန္တံ တဿ ဇီဝိတံ။

၄၅၂. “စရတော တိဋ္ဌတော တပိ၊ အာသိနသယနဿ တ။
ဥပေတိ စရိမာ ရတ္တိ၊ န တေ ကာလော ပမဇ္ဇိတု”န္တိ။

။ သိရိမဏ္ဍော [သိရိမန္ဒော (သီ.)] ထေရော။

၁၄. သဗ္ဗကာမိတ္ထေရကထာ

၄၅၃. “ဒုဝိဟဒကောယံ အသုစိ၊ ဒုဂ္ဂန္ဓော ပရိဟီရတိ [ပရိဟရတိ (က.)]။

နာနာကုဏပပရိပူရော၊ ဝိဿုန္တော တတော တတော။

၄၅၄. “မိဂံ နိလိနံ ကုဋေန၊ ဗဠိသေနော အဗ္ဗုဒ္ဓံ။
တနရံ ဝိယ လေပေန၊ ဗာဓယန္တိ ပုထုဇ္ဇနံ။

၄၅၅. “ရူပာ သဒ္ဓာ ရသာ ဂန္ဓာ၊ ဖောဋ္ဌဗ္ဗာ စ မနောရမာ။
ပဉ္စ ကာမဂုဏာ ဧတေ၊ ဣတ္ထိရူပသ္မိ ဒိဿရေ။

၄၅၆. “ယေ ဧတာ ဥပသေဝန္တိ၊ ရတ္တစိတ္တာ ပုထုဇ္ဇနာ။
ဝဗျေန္တိ ကဋ္ဌသီ ဃောရံ၊ အာစိနန္တိ ပုနဗ္ဗဝံ။

၄၅၇. “ယော စေတာ ပရိဝဇ္ဇေတိ၊ သပ္ပဿေဝ ပအ သိရော။
သောမံ ဝိသတ္တိကံ လောကေ၊ သတော သမတိဝတ္တတိ။

၄၅၈. “ကာမေသုတဒီနဝံ ဒိသုတ၊ နေက္ခမ္မံ ဒဠှ ခေမတော။
နိဿုဠော သဗ္ဗကာမေဟိ၊ ပတ္တော မေ အာသဝက္ခယော”တိ။

။ သဗ္ဗကာမိတ္တေရော။။

ဆက္ကနိဟတော နိဠိတော။

တတူဒ္ဒါနံ -

ဥရုဝေဋ္ဌကဿဟေ စ၊ ထေရော တေကိစ္ဆကာရိ စ။

မဟာနာကေ စ ကုလ္လော စ၊ မာလုက္ခော

[မာလုတော (သီ. က.)၊ မာလုဇ္ဇော (ဿ.)]

သပ္ပအာသကော။

ကာတိယာနော မိဂဇာလော၊ ဇေန္တော သုမနသဝ္ဗဟယော။

န္ဒဟာတမုနိ ဗုဟ္မဒတ္တော၊ သိရိမဏ္ဍော သဗ္ဗကာမိ စ။

ကထာယော စတုရာသီတိ၊ ထေရာ စေတ္တ စတုဒ္ဒသာတိ။

၇. သတ္တကနိပါတော

၁. သုန္ဒရသမုဒ္ဒတ္ထေရကထာ

၄၅၉. “အလတ္တံ သုဝသနာ၊ မာလဓာရီ [မာလာဘာရီ (သီ.)၊ မာလာဘာရီ (သ္မာ.)] ဝိဘူသိတာ။
အလတ္တကကတာဟဒါ၊ ဟဒုကာရုယှဟ ဝေသိကာ။

၄၆၀. “ဟဒုကာ ဩရုဟိတတန၊ ပုရတော ပဉ္စလိကတာ။
သာ မံ သဏ္ဌောဟန မုဒုနာ၊ မ္မဟိတပုဗ္ဗ [မိဟိတပုဗ္ဗ (သီ.)] အဘာသထ”။

၄၆၁. “ယုတသိ တွဝံ ပဗ္ဗဇိတော၊ တိဋ္ဌာဟိ မမ သာသနေ။
ဘုဉ္ဇ မာနသကေ ကာမေ၊ အဟံ ဝိတ္တံ ဒဿမိ တေ။
သစ္စံ တေ ပဋိဇာနာမိ၊ အဂ္ဂိ တ တေ ဟရာမဟံ။

၄၆၂. “ယဒ ဇိဏ္ဏာ ဘဝိဿာမ၊ ဥဘော ဒဏ္ဍပရာယနာ။
ဥဘောပိ ပဗ္ဗဇိဿာမ၊ ဥဘယတ္တ ကဋ္ဌဂ္ဂဟော”။

၄၆၃. “တဉ္စ ဒိသုတန ယာစန္ဒိ၊ ဝေသိကံ ပဉ္စလိကတံ။
အလတ္တံ သုဝသနံ၊ မစ္စုဟသံ ဩဉ္စိတံ။

၄၆၄. “တတော မေ မနသိကာရော။ပေ။။ နိဗ္ဗိဒါ သမတိဋ္ဌထ။
၄၆၅. “တတော စိတ္တံ ဝိမုစ္စိ မေ။ပေ။။ ကတံ ဗုဒ္ဓဿ သာသန”န္တိ။
။ သုန္ဒရသမုဒ္ဒော ထေရော။။

၂. လကုဏ္ဍကဘဒ္ဒိယတ္ထေရကထာ

၄၆၆. ပရေ အမ္မာဋ္ဌကာရာမေ၊ ဝနသဏ္ဍမ္မဟိ ဘဒ္ဒိယော။
သမူလံ တဏှဟမဗ္ဗယှဟ၊ တတ္ထ ဘဒ္ဒော ဈာယတိ [ဘဒ္ဒော’ဓိဈာယာယတိ (သီ.)၊ ဘဒ္ဒော ဈိယာယတိ
(သ္မာ. သီ. အဋ္ဌ.)]။

၄၆၇. “ရမန္တေကေ မုဒိဋ္ဌေဟိ [မုတိဋ္ဌေဟိ (သီ. အဋ္ဌ.)] ၊ ဝိဏာဟိ ပဏဝေဟိ စ။
အဟဉ္စ ရုက္ခမူလသ္မိ၊ ရတော ဗုဒ္ဓဿ သာသနေ။

၄၆၈. “ဗုဒ္ဓော စေ [ဗုဒ္ဓော စ (သဗ္ဗတ္ထ)] မေ ဝရံ ဒဇ္ဇော၊ သော စ လဗ္ဗေထ မေ ဝရော။
ဂဏ္ဌောဟဟံ သဗ္ဗလောကဿ၊ နိစ္စံ ကာယဂတံ သတိ။

၄၆၉. “ယေ မံ ရူပေန ဟမိသု၊ ယေ စ ယောသေန အန္တဝဂ္ဂ။
ဆန္ဒရာဂဝသုပေတာ၊ န မံ ဇာနန္တိ တေ ဇနာ။

၄၇၀. “အဇ္ဈတ္တဉ္စ န ဇာနတိ၊ ဗဟိဒ္ဓော စ န ပဿတိ။
သမန္တာဝရဏော ဗာလော၊ သ ဝေ ယောသေန ဝုယှဟတိ။

၄၇၁. “အဇ္ဈတ္တဉ္စ န ဇာနတိ၊ ဗဟိဒ္ဓော စ ဝိပဿတိ။
ဗဟိဒ္ဓော ဖလဒဿာဝိ၊ သောပိ ယောသေန ဝုယှဟတိ။

၄၇၂. “အဇ္ဈတ္တဉ္စ ပဇာနတိ၊ ဗဟိဒ္ဓော စ ဝိပဿတိ။
အနာဝရဏဒဿာဝိ၊ န သော ယောသေန ဝုယှဟတိ”တိ။

၃. ဘဒ္ဒတ္တေရကထာ

၄၇၃. “ဧကပုတ္တော အဟံ အာသိ၊ ပိယော မာတု ပိယော ပိတု။
ဗဟူဟိ ဝတစရိယာဟိ၊ လန္တော အာယာစနာဟိ စ။
၄၇၄. “တေ စ မံ အနုကမ္မာယ၊ အတ္တကာမာ ဟိတေသိနော။
ဥဘော ပိတာ စ မာတာ စ၊ ဗုဒ္ဓဿ ဥပနာမယံ”။
၄၇၅. “ကိစ္ဆာ လန္တော အယံ ပုတ္တော၊ သုခုမာလော သုခေမိတော။
ဣမံ ဒဿေ တေ နာထ၊ ဇိနဿ ပရိစာရကံ”။
၄၇၆. “သတ္တာ စ မံ ပဋိဂ္ဂယုဟ၊ အာနန္တံ ဧတဒဗ္ဗဝိ။
‘ပဗ္ဗာဇေဟိ ဣမံ ခိပ္ပံ၊ ဟေသ္မတ္တာဇာနိယော အယံ။
၄၇၇. “ပဗ္ဗာဇေတွတန မံ သတ္တာ၊ ဝိဟာရံ ဟဝိသီ ဇိနော။
အနောဂ္ဂတသ္မိံ သူရိယသ္မိံ၊ တတော စိတ္တံ ဝိမုစ္စိ မေ။
၄၇၈. “တတော သတ္တာ နိရာကတွတ၊ ပဋိသလ္လာနဂုဠိတော။
‘ဧဟိ ဘဒ္ဒ’တိ မံ အာဟ၊ သာ မေ အာသုပသမ္ပဒာ။
၄၇၉. “ဇာတိယာ သတ္တဝေသ္မန၊ လန္တော မေ ဥပသမ္ပဒာ။
တိဿော ဝိဇ္ဇာ အနုပုတ္တာ၊ အဟော ဓမ္မသုဓမ္မတာ”တိ။

။ ဘဒ္ဒော ထေရော။။

၄. သောဟကတ္တေရကထာ

၄၈၀. “ဒိသ္မုတ ဟသာဒဆယာယံ၊ စဋ္ဌမန္တံ နရုတ္တမံ။
တတ္ထ နံ ဥပသဏ္ဌမ္၊ ဝန္တိသ္မံ [ဝန္တိသံ (သီ. ပိ.)] ပုရိသုတ္တမံ။
၄၈၁. “ဧကံသံ စိဝရံ ကတွတ၊ သံဟရိတွတန ဟဏယော။
အနုစဋ္ဌမိသ္မံ ဝိရဇံ၊ သဗ္ဗသတ္တာနမုတ္တမံ။
၄၈၂. “တတော ပဥေဟ အပုစ္ဆိ မံ၊ ပဉ္စဟာနံ ကောဝိဒော ဝိဒူ။
အစ္ဆမ္ဘိ စ အဘိတော စ၊ ဟ္တာကာသိ သတ္တုနော အဟံ။
၄၈၃. “ဝိဿဇိတေသု ပဥေဟသု၊ အနုမောဒိ တထာဂတော။
ဘိက္ခုသဋ္ဌံ ဝိလောကေတွတ၊ ဣမမတ္တံ အဘာသထ”။
၄၈၄. “လာဘာ အဋ္ဌာနံ မဂဓာနံ၊ ယေသာယံ ပရိဘုဉ္ဇတိ။
စိဝရံ ပိဏ္ဏဟတဉ္စ၊ ပစ္စယံ သယနာသနံ။
ပစ္စုဋ္ဌာနဉ္စ သာမိစိ၊ တေသံ လာဘာ”တိ စာဗ္ဗဝိ။
၄၈၅. “အဇ္ဇတဂ္ဂေ မံ သောဟက၊ ဒဿနာယောပသဏ္ဌမ။
သော စေဝ တေ သောဟက၊ ဘဝတု ဥပသမ္ပဒာ”။
၄၈၆. “ဇာတိယာ သတ္တဝေသ္မဟံ၊ လန္တော ဥပသမ္ပဒံ။

ဓာရေမိ အနှိမ် ဒေဟံ၊ အဟော ဓမ္မသုဓမ္မတာ”တိ။

။ သောဟကော ထေရော။။

၅. သရဘဠုတ္တေရကထာ

၄၈၇. “သရေ ဟတ္ထေဟိ ဘဠိတ္တုတ၊ ကတ္တုတန ကုဋိမစ္ဆိသံ။
တေန မေ သရဘဠုတ္တေဟိ၊ နာမံ သမ္ပတိယာ အဟု။

၄၈၈. “န မယ္ဇဟံ ကပ္ပတေ အဇ္ဇ၊ သရေ ဟတ္ထေဟိ ဘဠိတုံ။
သိက္ခာပဒ နော ပညတ္တ၊ ကေတမေန ယသဿိနာ။

၄၈၉. “သကလံ သမတ္တံ ရောဂံ၊ သရဘဠု နာဒ္ဒသံ ပုဗ္ဗေ။
သောယံ ရောကေ ဒိဋ္ဌော၊ ဝစနကရေနာတိဒေဝဿ။

၄၉၀. “ယေနဝ မဂ္ဂေန ဂတော ဝိပဿီ၊ ယေနဝ မဂ္ဂေန သိခီ စ ဝေဿဘူ။
ကကုသန္ဓကောဏာဂမနော စ ကဿဟေ၊ တေနဉ္စသေန အဂမာသိ ကေတမော။

၄၉၁. “ဝိတတဏှဟာ အနာအနာ၊ သတ္တ ဗုဒ္ဓာ ခယောဂဓာ။
ယေဟာယံ ဒေသိတော ဓမ္မော၊ ဓမ္မဘူတေဟိ တာဒိတိ။

၄၉၂. “စတ္တာရိ အရိယသစ္စာနိ၊ အနုကမ္မာယ ဟဏိနံ။
ဒုက္ခံ သမုဒယော မဂ္ဂေ၊ နိရောဓေ ဒုက္ခသဋ္ဌယော။

၄၉၃. “ယသ္မိံ နိဝတ္တတေ [ယသ္မိံ န နိဗ္ဗတ္တတေ (က.)] ဒုက္ခံ၊ သံသာရသ္မိံ အနန္တကံ။
ဘေဒာ ဣမဿ ကာယဿ၊ ဇီဝိတဿ စ သဋ္ဌယာ။
အညော ပုနဗ္ဗတေ နတ္ထိ၊ သုဝိမုတ္တောမ္ပဟိ သဗ္ဗမိ”တိ။

။ သရဘဠုတ္တေ ထေရော။။

သတ္တကနိဟတော နိဋ္ဌိတော။

တတူဒြာနံ -

သုန္ဒရသမုဒ္ဒေ ထေရော၊ ထေရော လကုဏ္ဍဘဒ္ဒိယော။
ဘဒ္ဒေ ထေရော စ သောဟကော၊ သရဘဠု မဟာဣသိ။
သတ္တကေ ပဉ္စက ထေရော၊ ကထာယော ပဉ္စတိသတိတိ။

၈. အဋ္ဌကနိပါတော

၁. မဟာကစ္ဆာယနတ္ထေရကထာ

၄၉၄. “ကမ္မံ ဗဟုကံ န ကာရယေ၊ ပရိဝဇ္ဇေယျ ဇနံ န ဥယျမေ။
သော ဥဿုက္ကော ရသာနဂိဇ္ဇော၊ အတ္တံ ရိဉ္စတိ ယော သုခာဓိတဟော။

၄၉၅. “ပစ္ဆေတိ ဟိ နံ အဝေဒယံ၊ ယာယံ ဝန္တနုပ္ပဇနာ ကုလေသု။
သုခမံ သလ္လံ ဒုရဗ္ဗဟံ၊ သက္ကာရော ကာပုရိသေန ဒုဇ္ဇဟော။

၄၉၆. “န ပရဿုပနိဓာယ၊ ကမ္မံ မစ္စဿ ဟပကံ။
အတ္တနာ တံ န သေဝေယျ၊ ကမ္မဗန္ဓုဟိ မာတိယာ။

၄၉၇. “န ပရေ ဝစနာ စောရော၊ န ပရေ ဝစနာ မုနိ။
အတ္တာ စ နံ ယထာဝေဒိ [ယထာ ဝေတ္တိ (သီ.)] ၊ ဒေတပိ နံ တထာ ဝိဒူ။

၄၉၈. “ပရေ စ န ဝိဇာနန္တိ၊ မယမေတ္တ ယမာမသေ။
ယေ စ တတ္ထ ဝိဇာနန္တိ၊ တတော သမ္ပန္တိ မေဓက။

၄၉၉. “ဇီဝတေ တပိ သပ္ပညော၊ အပိ ဝိတ္တပရိက္ခယော။
ပညာယ စ အလာဘေန [အဘာဝေန (သီ. အဋ္ဌ.)] ၊ ဝိတ္တတပိ န ဇီဝတိ။

၅၀၀. “သဗ္ဗံ သုဏာတိ သောတေန၊ သဗ္ဗံ ပဿတိ စက္ခုနာ။
န စ ဒိဋ္ဌံ သုတံ ဓီရော၊ သဗ္ဗံ ဥဇျိတုမရဟတိ။

၅၀၁. “စက္ခုမာဿ ယထာ အန္ဓော၊ သောတတ ဗဓိရော ယထာ။
ပညတဿ ယထာ မူကေ၊ ဗလတ ဒုဗ္ဗလောရိဝ။
အထ အတ္ထေ သမုပ္ပန္နံ၊ သယေထ [ပဿေထ (က.)] မတသာယိက”န္တိ။

။ မဟာကစ္ဆာယနော ထေရော။။

၂. သိရိမိတ္တတ္ထေရကထာ

၅၀၂. “အက္ခောဓနောနုပနာဟိ၊ အမာယော ရိတ္တပေသုဏော။
သ ဝေ တာဒိသကော ဘိက္ခု၊ ဧဝံ ပေစ္စ န သောစတိ။

၅၀၃. “အက္ခောဓနောနုပနာဟိ၊ အမာယော ရိတ္တပေသုဏော။
ဂုတ္တဒ္ဒတရော သာ ဘိက္ခု၊ ဧဝံ ပေစ္စ န သောစတိ။

၅၀၄. “အက္ခောဓနောနုပနာဟိ ၊ အမာယော ရိတ္တပေသုဏော။
ကလ္လာဏသီလော သော [ယော (ဌာ.)] ဘိက္ခု၊ ဧဝံ ပေစ္စ န သောစတိ။

၅၀၅. “အက္ခောဓနောနုပနာဟိ၊ အမာယော ရိတ္တပေသုဏော။
ကလ္လာဏမိတ္တော သော ဘိက္ခု၊ ဧဝံ ပေစ္စ န သောစတိ။

၅၀၆. “အက္ခောဓနောနုပနာဟိ ၊ အမာယော ရိတ္တပေသုဏော။
ကလ္လာဏပညော သော ဘိက္ခု၊ ဧဝံ ပေစ္စ န သောစတိ။

၅၀၇. “ယဿ သဒ္ဓာ တထာဂတော၊ အစလာ သုပ္ပတိဋ္ဌိတာ။
သီလဉ္စ ယဿ ကလ္လာဏံ၊ အရိယကန္တံ ပသံသိတံ။

၅၀၈. “သဋ္ဌေ ပသာဒေ ယဿတ္ထိ၊ ဥဇ္ဇဘူတဉ္စ ဒဿနံ။
‘အဒလိဒ္ဒော’တိ တံ အာဟု၊ အမောဃံ တဿ ဇီဝိတံ။

၅၀၉. “တဿာ သဒ္ဓဉ္စ သီလဉ္စ၊ ပသာဒံ ဓမ္မဒဿနံ။
အနုယုဇ္ဈေထ မေဓာဝိ၊ သရံ ဗုဒ္ဓာန သာသနံ”န္တိ။

။ သိရိမိတ္တော ထေရော။။

၃. မဟာပန္နကတ္ထေရကထာ

၅၁၀. “ယဒ ပဌမမဒ္ဒက္ခိ၊ သတ္တာရမကုတောဘယံ။
တတော မေ အဟု သံဝေကော၊ ပဿိတုတ ပုရိသုတ္တမံ။

၅၁၁. “သိရိ ဟတ္ထေဟိ ဟဒေဟိ၊ ယော ပဏာမေယျ အာဂတံ။
ဧတာဒိသံ သော သတ္တာရံ၊ အာရာဓေတွတ ဝိရာဓယေ။

၅၁၂. “တဒဟံ ပုတ္တအရဉ္စ၊ ဓနဓညဉ္စ ဆဉ္စယိ။
ကေသမဿုန္နိ ဆေဒေတွတ၊ ပဗ္ဗဇိ အနကရိယံ။

၅၁၃. “သိက္ခာသာဇီဝသမ္ပန္နော၊ ကုန္တိဇယသု သုသံဝုတော။
နမဿမာနော သမ္ပုဒ္ဓံ၊ ဝိဟာသိ အပရာဇိတော။

၅၁၄. “တတော မေ ပဏိဓိ အာသိ၊ စေတသော အဘိပတ္တိတော။
န နိသီဒေ မုဟုတ္တမိ၊ တဏှဟာသလ္လေ အနူဟတော။

၅၁၅. “တဿ မေဝံ ဝိဟရတော၊ ပဿ ဝီရိယပရက္ကမံ။
တိဿော ဝိဇ္ဇာ အနုပ္ပတ္တာ၊ ကတံ ဗုဒ္ဓဿ သာသနံ။

၅၁၆. “ပုဗ္ဗေနိတသံ ဇာနာမ၊ ဒိဗ္ဗစက္ခူ ဝိသောဓိတံ။
အရဟာ ဒက္ခိဏေယျောမ္မဟိ၊ ဝိပုမုတ္တော နိရူပဓိ။

၅၁၇. “တတော ရတ္တာ ဝိဝသာနေ [\[ဝိဝသနေ \(သီ. ယှာ.\)\]](#) ၊ သူရိယဿဂ္ဂမနံ ပတိ။
သဗ္ဗံ တဏှဟံ ဝိသောသေတွတ၊ ပလ္လင်္ဂေန ဥဟဝိသိ”န္တိ။

။ မဟာပန္နကော ထေရော။။

အဋ္ဌကနိဟတော နိဋ္ဌိတော။

တတ္ထုဒ္ဒာနံ -

မဟာကစ္စာယနော ထေရော၊ သိရိမိတ္တော မဟာပန္နကော။

ဧတေ အဋ္ဌနိဟတမ္မဟိ၊ ကထာယော စတုဝိသတီတိ။

၉. နဝကနိပါတော

၁. ဘူတတ္ထေရကထာ

၅၁၈. “ယဒ နက္ခံ ဇရာမရဏန္တိ ပဏ္ဍိတော၊ အဝိဒ္ဓဿ ယတ္ထ သိတာ ပုထုဇ္ဇနာ။
နက္ခံ ပရိညာယ သတောဝ ဈာယတိ၊ တတော ရတိံ ပရမတရံ န ဝိန္ဒတိ။
၅၁၉. “ယဒ နက္ခဿာဝဟနိံ ဝိသတ္တိကံ၊ ပပဉ္စသဋ္ဌာတဒုခာမိတဟိနိံ။
တဏှဟံ ပဟန္တတန သတောဝ ဈာယတိ၊ တတော ရတိံ ပရမတရံ န ဝိန္ဒတိ။
၅၂၀. “ယဒ သိဝံ ဒေဝစတုရဋ္ဌကမိနံ၊ မဂ္ဂုတ္တမံ သဗ္ဗကိလေသသောဓနံ။
ပညာယ ပဿိတွံ သတောဝ ဈာယတိ၊ တတော ရတိံ ပရမတရံ န ဝိန္ဒတိ။
၅၂၁. “ယဒ အသောကံ ဝိရဇံ အသဋ္ဌတံ၊ သန္တံ ပဒံ သဗ္ဗကိလေသသောဓနံ။
ဘာဝေတိ သညောဇနဗန္ဓနစ္ဆိဒံ၊ တတော ရတိံ ပရမတရံ န ဝိန္ဒတိ။
၅၂၂. “ယဒ နဘေ ဂဇ္ဇတိ မေဃဒန္တုဘိ၊ ဓာရာကုလာ ဝိဟဂပထေ သမန္တတော။
ဘိက္ခု ၈ ပဟ္တာရဂတောဝ ဈာယတိ၊ တတော ရတိံ ပရမတရံ န ဝိန္ဒတိ။
၅၂၃. “ယဒ နဒီနံ ကုသုမာကုလာနံ၊ ဝိစိတ္တ-တနေယျ-ဝဋ်သကာနံ။
တိရေ နိသိန္ဓေ သုမနောဝ ဈာယတိ၊ တတော ရတိံ ပရမတရံ န ဝိန္ဒတိ။
၅၂၄. “ယဒ နိသိထေ ရဟိတမ္ပဟိ ကာနနေ၊ ဒေဝေ ဂဠုန္တမ္ပဟိ နဒန္တိ အဋ္ဌိနော။
ဘိက္ခု ၈ ပဟ္တာရဂတောဝ ဈာယတိ၊ တတော ရတိံ ပရမတရံ န ဝိန္ဒတိ။
၅၂၅. “ယဒ ဝိတက္ကေ ဥပရန္တိယတ္တနေ၊ နဂန္တရေ နဂဝိဝရံ သမဿိတော။
ဝိတဒ္ဓရော ဝိတခိလောဝ ဈာယတိ၊ တတော ရတိံ ပရမတရံ န ဝိန္ဒတိ။
၅၂၆. “ယဒ သုခိ မလခိလသောကနာသနေ၊ နိရဂုဠော နိဗ္ဗနထော ဝိသလ္လော။
သဗ္ဗာသဝေ ဗုဒ္ဓိကတောဝ ဈာယတိ၊ တတော ရတိံ ပရမတရံ န ဝိန္ဒတိ” တိ။

။ ဘူတော ထေရော။။

နဝကနိပါတော နိဋ္ဌိတော။

တတူဒ္ဒါနံ -

ဘူတော တထဒ္ဓသော ထေရော၊ ဧကော ခဂ္ဂဝိသာဏတ။
နဝကမ္ပဟိ နိပါတမ္ပဟိ၊ ကထာယောပိ ဣမာ နတတိ။

၁၀. ဒသကနိဟတော

၁. ကာဠုအယိတ္ထေရကထာ

၅၂၇. “အဋ္ဌာရိနော အနိ ဒုမာ ဘဒန္တေ ဖလေသိနော ဆဒနံ ဝိပုဟာယ။
တေ အစွိမန္တောဝ ပဘာသယန္တိ၊ သမယော မဟာဝီရ ဘာဂိ ရသာနံ။
၅၂၈. “ဒုမာနိ ဖုလ္လာနိ မနောရမာနိ၊ သမန္တတော သဗ္ဗဒိသာ ပဝန္တိ။
ပတ္တိ ပဟာယ ဖလမာသသာနာ [\[ဖလမာသမာနော \(က.\)\]](#)၊ ကာလော ဣတော ပက္ကမနာယ ဝီရ။
၅၂၉. “နေတတိသီတံ န ပနာတိဥဏ္ဍဟံ၊ သုခာ ဥတု အဒ္ဓနိယာ ဘဒန္တေ။
ပဿန္တိ၊ တံ သာကိယာ ကောဠိယာ စ၊ ပစ္ဆာမုခံ ရောဟိနိယံ တရန္တိ။
၅၃၀. “အာသာယ ကသတေ ခေတ္တံ၊ ဗီဇံ အာသာယ ဝပုတိ။
အာသာယ တဏှိဇာ ယန္တိ၊ သမုဒ္ဒံ ဓနဟာရကဏ္ဍာ။
ယာယ အာသာယ တိဋ္ဌာမိ၊ သာ မေ အာသာ သမိဇ္ဈတု။
၅၃၁. [\[သံ. နိ. ၁.၁၉၈\]](#) “ပုနပုနံ စေဝ ဝပန္တိ ဗီဇံ၊ ပုနပုနံ ဝဿတိ ဒေဝရာဇာ။
ပုနပုနံ ခေတ္တံ ကသန္တိ ကဿကာ၊ ပုနပုနံ ခညမုပေတိ ရဋ္ဌံ။
၅၃၂. [\[သံ. နိ. ၁.၁၉၈\]](#) “ပုနပုနံ ယာစနကာ စရန္တိ၊ ပုနပုနံ အနပတိ ဒဒန္တိ။
ပုနပုနံ အနပတိ ဒဒိတွတ၊ ပုနပုနံ သဂ္ဂမုပေန္တိ ဌာနံ။
၅၃၃. “ဝီရော ဟဝေ သတ္တယုဂံ ပုနေတိ၊ ယသ္မိ ကုလေ ဇာယတိ ဘူရိပညော။
မညာမဟံ သက္ကတိ ဒေဝဒေတေ၊ တယာ ဟိ ဇာတော [\[တယာဘိဇာတော \(သီ.\)\]](#) မုနိ သစ္စနာမော။
၅၃၄. “သုဒ္ဓေဒနော နာမ ပိတာ မဟေသိနော၊ ဗုဒ္ဓဿ မာတာ ပန မာယနာမာ။
ယာ ဗောဓိသတ္တံ ပရိဟရိယ ကုစ္ဆိနာ၊ ကာယဿ ဘေဒာ တိဒိဝမ္ပဟိ မောဒတိ။
၅၃၅. “သာ ကေတမိ ကာလကတာ ဣတော စုတာ၊ ဒိဗ္ဗေဟိ ကာမေဟိ သမဋ္ဌိဘူတာ။
သာ မောဒတိ ကာမဂုဏေဟိ ပဉ္စဟိ၊ ပရိတရိတာ ဒေဝဂဏေဟိ တေဟိ။
၅၃၆. “ဗုဒ္ဓဿ ပုတ္တောမ္မဟိ အသယုဟသာဟိနော၊ အင်္ဂီရသဿပုဋ္ဌိမဿ တာဒိနော။
ပိတုပိတာ မယ္ဇဟိ တုဝံသိ သက္က၊ ဓမ္မေန မေ ကေတမ အယ္ဇကောသီ”တိ။

။ ကာဠုအယိ ထေရော။။

၂. ဧကဝိဟာရိယတ္ထေရကထာ

၅၃၇. “ပုရတော ပစ္ဆတော တပိ၊ အပရော စေ န ဝိဇ္ဇတိ။
အတိဝ ဖာသု ဘဝတိ၊ ဧကဿ ဝသတော ဝနေ။
၅၃၈. “ဟန္တ ဧကော ဂမိဿာမိ၊ အရညံ ဗုဒ္ဓဝဏ္ဏိတံ။
ဖာသု [\[ဖာသု \(ဿ. ပိ.\)\]](#) ဧကဝိဟာရိဿ၊ ပဟိတတ္တဿ ဘိက္ခုနော။
၅၃၉. “ယောဂီ-ပိတိကရံ ရမ္မံ၊ မတ္တကုဉ္ဇရသေဝိတံ။
ဧကော အတ္တဝသီ ခိပ္ပံ၊ ပဝိသိဿာမိ ကာနနံ။

၅၄၀. “သုပုပ္ဖိတေ သီတဝနေ၊ သီတလေ ဂိရိကန္တရေ။
ဂတ္တာနိ ပရိသိဉ္စိတတ၊ စက္ကမိဿာမိ ဧကကော။

၅၄၁. “ဧကာကိယော အဒုတိယော၊ ရမဏီယေ မဟာဝနေ။
ကအဟံ ဝိဟရိဿာမိ၊ ကတကိစ္စော အနာသတေ။

၅၄၂. “ဧဝံ မေ ကတ္တုကာမဿ၊ အဓိပ္ပာယော သမိဇ္ဈတု။
သာဓိယိဿာမဟံယေဝ၊ နာညော အညဿ ကာရကော။

၅၄၃. “ဧသ ဗန္ဓာမိ သန္ဓာဟံ၊ ပဝိသိဿာမိ ကာနနံ။
န တတော နိက္ခမိဿာမိ၊ အပ္ပတ္တော အာသဝက္ခယံ။

၅၄၄. “မာလုတေ ဥပတယန္တေ၊ သီတေ သုရဘိဂန္ဓိကေ [ဂန္ဓကေ (ဿ၊ ပီ. က.)] ။
အဝိဇ္ဇိ အလယိဿာမိ၊ နိသိန္ဓော နဂမုဒ္ဒနိ။

၅၄၅. “ဝနေ ကုသုမသဉ္စန္တေ၊ ပဗ္ဗာရေ နှန သီတလေ။
ဝိမုတ္တိသုခေန သုခိတော၊ ရမိဿာမိ ဂိရိဗ္ဗဇေ။

၅၄၆. “သောဟံ ပရိပုဏ္ဏသဋ္ဌပော၊ စန္ဒော ပန္နရသော ယထာ။
သဗ္ဗာသဝပရိက္ခိဏော၊ နတ္ထိ အနိ ပုနဗ္ဗတေ”တိ။

။ ဧကဝိဟာရိယော ထေရော။။

၃. မဟာကပ္ပိနတ္ထေရကထာ

၅၄၇. “အနာဂတံ ယော ပဋိကစ္စ [ပဋိဂစ္စ (သီ.)] ပဿတိ၊ ဟိတဉ္စ အတ္ထံ အဟိတဉ္စ တံ ဒွဝယံ။
ဝိဒ္ဓေသိနော တဿ ဟိတေသိနော တ၊ ရန္တံ န ပဿန္တိ သမေက္ခမာနာ။

၅၄၈. [ပဋိ. မ. ၁.၁၆၀ ပဋိသမ္ဘိအမဂ္ဂေ] “အနာဟနသတီ ယဿ၊ ပရိပုဏ္ဏာ သုဘာဝိတာ။
အနုပုဗ္ဗံ ပရိစိတာ၊ ယထာ ဗုဒ္ဓေန ဒေသိတာ။
သောမံ လောကံ ပဘာသေတိ၊ အဗ္ဘာ မုတ္တောဝ စန္ဒိမာ။

၅၄၉. “ဩအတံ ဝတ မေ စိတ္တံ၊ အပ္ပမာဏံ သုဘာဝိတံ။
နိဗ္ဗိဒ္ဓံ ပဂ္ဂဟိတဉ္စ၊ သဗ္ဗာ ဩဘာသတေ ဒိသာ။

၅၅၀. “ဇီဝတေ တပိ သပ္ပညော၊ အပိ ဝိတ္တပရိက္ခယော။
ပညာယ စ အလာဘေန၊ ဝိတ္တတပိ န ဇီဝတိ။

၅၅၁. “ပညာ သုတဝိနိစ္ဆိနိ၊ ပညာ ကိတ္တိသိလောကဝဒ္ဓနိ။
ပညာသဟိတော နရော ဣမ၊ အပိ ဒုက္ခေသု သုခာနိ ဝိန္ဒတိ။

၅၅၂. “နာယံ အဇ္ဇတနော ဓမ္မော၊ နုစ္ဆေရော နပိ အဗ္ဘုတော။
ယတ္ထ ဇာယေထ မိယေထ၊ တတ္ထ ကိံ ဝိယ အဗ္ဘုတံ။

၅၅၃. “အနန္တရံ ဟိ ဇာတဿ၊ ဇီဝိတာ မရဏံ ဓုဝံ။
ဇာတာ ဇာတာ မရန္တိမ၊ ဧဝံဓမ္မာ ဟိ ဟဏိနော။

၅၅၄. “န ဟေတဒတ္တာယ မတဿ ဟောတိ၊ ယံ ဇီဝိတတ္ထံ ပရဟေရိသာနံ။
မတမ္ပဟိ ရုဏ္ဏံ န ယသော န လောက္ခံ၊ န ဝဏ္ဏိတံ သမဏဗျာဟူဏေဟိ။

၅၅၅. “စက္ကံ သရီရံ ဥပဟန္တိ တေန [ဥပဟန္တိ ရုဏ္ဏံ (သီ.)၊ ဥပဟန္တိ ရောဏ္ဏံ (သွာ. ပိ.)]
လံ မတီ စ။

၊ နိဟိယတိ ဝဏ္ဏဗ

အာနန္ဒိနော တဿ ဒိသာ ဘဝန္တိ၊ ဟိတေသိနော နာဿ သုခိ ဘဝန္တိ။

၅၅၆. “တဿ ဟိ ဣစ္ဆေယျ ကုလေ ဝသန္တေ၊ မေဓဝိနော စေဝ ဗဟုဿုတေ စ။
ယေသံ ဟိ ပညာဝိဘဝေန ကိစ္စံ၊ တရန္တိ နာတယ နဒိဝ ပုဏ္ဏ”န္တိ။

။ မဟာကပ္ပိနော ထေရော။။

၄. စူဠပန္နကတ္ထေရကထာ

၅၅၇. “ဒန္ဓာ မယ္ဇဟံ ဂတီ အာသိ၊ ပရိဘူတော ပုရေ အဟံ။
ဘာတာ စ မံ ပဏာမေသိ၊ ‘ဂစ္ဆ အနိ တုဝံ ယရံ’။

၅၅၈. “သောဟံ ပဏာမိတော သန္တော [ဘာတာ (အဋ္ဌ.)] ၊ သဏ္ဌရာမဿ ကောဋ္ဌကေ။
ဒုမ္မနော တတ္ထ အဋ္ဌာသိ၊ သာသနသ္မိ အပေက္ခတ။

၅၅၉. “ဘဂတ တတ္ထ အာဂစ္ဆိ [အာဂစ္ဆိ (သီ. ပိ.)] ၊ သီသံ မယ္ဇဟံ ပရာမသိ။
ဗာဟာယ မံ ဂဟေတွတန၊ သဏ္ဌရာမံ ပဝေသယိ။

၅၆၀. “အနုကမ္ဘာယ မေ သတ္တာ၊ ဟာအသိ ဟဒပုဉ္ဇနိ။
‘ဧတံ သုဒ္ဓိ အဓိဋ္ဌေဟိ၊ ဧကမန္တံ သုဝဓိဋ္ဌိတံ’။

၅၆၁. “တဿာဟံ ဝစနံ သုတွတ၊ ဝိဟာသိ သာသနေ ရတော။
သမာဓိ ပဋိဟဒေသိ၊ ဥတ္တမတ္တဿ ပတ္တိယာ။

၅၆၂. “ပုဗ္ဗေနိတသံ ဇာနာမိ၊ ဒိဗ္ဗစက္ခု ဝိသောဓိတံ။
တိဿော ဝိဇ္ဇာ အနုပုတ္တာ၊ ကတံ ဗုဒ္ဓဿ သာသနံ။

၅၆၃. “သဟဿက္ခတ္တုမတ္တာနံ ၊ နိမ္မိနိတွတန ပန္နကော။
နိသီဒဗ္ဗဝနေ ရမေ၊ ယာဝ ကာလပ္ပဝေဒနာ။

၅၆၄. “တတော မေ သတ္တာ ဟဟေသိ၊ ဒူတံ ကာလပ္ပဝေဒကံ။
ပဝေဒိတမ္ပဟိ ကာလမ္ပဟိ၊ ဝေဟာသာဒုပသဏ္ဌမိ [ဝေဟာသာဒုပသဏ္ဌမိ (သွာ. က.)] ။

၅၆၅. “ဝန္တိတွတ သတ္တုနော ဟဒေ၊ ဧကမန္တံ နိသီဒဟံ။
နိသိန္နံ မံ ဝိဒိတွတန၊ အထ သတ္တာ ပဋိဂ္ဂဟိ။

၅၆၆. “အာယာကေ သဗ္ဗလောကဿ၊ အာဟုတိနံ ပဋိဂ္ဂဟော။
ပုညက္ခေတ္တံ မနုဿာနံ၊ ပဋိဂဏ္ဍဟိတ္ထ ဒက္ခိဏ”န္တိ။

။ စူဠပန္နကော ထေရော။။

၅. ကပ္ပတ္ထေရကထာ

၅၆၇. “နာနာကုလမလသမ္ပုဏ္ဏော၊ မဟာဥက္ကာရသမ္ဘတေ။
စန္ဒနိကံဝ ပရိပက္ကံ၊ မဟာဂဏ္ဏော မဟာဝဏ္ဏော။

၅၆၈. “ပုဗ္ဗရဟိရသမ္ပုဏ္ဏော၊ ဂူထကူပေန ကဋ္ဌဟိတော [ဂူထကူပေန နိကဋ္ဌဟိတော (သွာ. ပိ. က.)] ။

အာဟောပဋ္ဌရဏော ကာယော၊ သဒ္ဓါ သန္တတိ ပူတိကံ။

၅၆၉. “သဋ္ဌိကဏ္ဍာရသမ္ပန္နော ၊ မံသလေပနလေပိတော။
စမ္မကဗ္ဗကသန္တဒ္ဓော၊ ပူတိကာယော နိရုတ္တကော။

၅၇၀. “အဋ္ဌိသတ္တတဃဋ္ဌိတော၊ နှဟာရသုတ္တနိဗန္ဓနော။
နေကေသံ သံဂတိဘာတ၊ ကပ္ပေတိ ကုရိယာပထံ။

၅၇၁. “ဓုပ္ပယာတော မရဏာယ၊ မစ္စုရာဇဿ သန္တိကော။
ကုဓေဝ ဆဉ္စယိတုတန၊ ယေနကာမဂ္ဂမော နရော။

၅၇၂. “အဝိဇ္ဇာယ နိဝုတော ကာယော၊ စတုဂန္ဓေန ဂန္တိတော။
ဩဃသံသီဒနော ကာယော၊ အနုသယဇာလမောတ္တတော။

၅၇၃. “ပဉ္စနိဝရဏေ ယုတ္တော၊ ဝိတက္ကေန သမပ္ပိတော။
တဏှဟာမူလေနာနုဂတော၊ မောဟတ္ထဒနဆာဒိတော။

၅၇၄. “ဧတယံ ဝတ္တတေ ကာယော၊ ကမ္မယန္တေန ယန္တိတော။
သမ္ပတ္တိ စ ဝိပတ္တန္တ၊ နာနာဘာတေ ဝိပဇ္ဇတိ။

၅၇၅. “ယေမံ ကာယံ မမာယန္တိ၊ အန္ဓဗာလာ ပုထုဇ္ဇနာ။
ဝမေန္တိ ကဋ္ဌသိ ဃောရံ၊ အာဒိယန္တိ ပုနဗ္ဗဝံ။

၅၇၆. “ယေမံ ကာယံ ဝိဝဇ္ဇန္တိ၊ ဂူထလိတ္တံ ပန္နဂံ။
ဘဝမူလံ ဝမိတုတန၊ ပရိနိဗ္ဗိသန္တိနာသတ”တိ [ပရိနိဗ္ဗန္တနာသတ (သိ.)] ။

။ ကပ္ပေတိ ထေရော။။

၆. ဝဋ္ဌန္တပုတ္တဥပသေနတ္ထေရကထာ

၅၇၇. “ဝိဝိတ္တံ အပ္ပနိဋ္ဌေသံ၊ တဋ္ဌမိဂနိသေဝိတံ။
သေဝေ သေနာသနံ ဘိက္ခု၊ ပဋိသလ္လာနကာရဏာ။

၅၇၈. “သက္ကရပုဗ္ဗာ အာဟတုတ [အဟိတုတ (က.)]၊ သုသာနာ ရထိယာဟိ စ။
တတော သတ္တဋ္ဌိကံ ကတုတ၊ လူခံ ဓာရေယျ စီဝရံ။

၅၇၉. “နိစံ မနံ ကရိတုတန၊ သပအနံ ကုလာ ကုလံ။
ပိဏ္ဍိကာယ စရေ ဘိက္ခု၊ ဂုတ္တဒ္ဒတရော သုသံဝုတော။

၅၈၀. “လူခေနပိ တ [လူခေနပိ စ (ဗဟူသု)] သန္တုဋ္ဌေ၊ နာညံ ပတ္တေ ရသံ ဗဟုံ။
ရသေသု အနုဂိဒ္ဓဿ၊ ဈာနေ န ရမတိ မနော။

၅၈၁. “အပ္ပိစ္ဆော စေဝ သန္တုဋ္ဌေ၊ ပဝိဝိတ္တော ဝသေ မုနိ။
အသံသဋ္ဌော ဂဟဋ္ဌေဟိ၊ အနာကရေဟိ စူဘယံ။

၅၈၂. “ယထာ ဇေဋ္ဌေ ဝ မူကေ ဝ၊ အတ္တာနံ ဒဿယေ တထာ။
နာတိဝေလံ သမ္ဘာသေယျ၊ သဋ္ဌမဇ္ဈမဟိ ပဏ္ဍိတော။

၅၈၃. “န သော ဥပဝဒေ ကဗ္ဗိ၊ ဥပဃာတံ ဝိဝဇ္ဇယေ။

သံဝုတော ဟတိမောက္ခသ္မိ၊ မတ္တညူ စသ္မ ဘောဇနော။

၅၈၄. “သုဂ္ဂဟီတနိမိတ္တသ္မ၊ စိတ္တသ္မုပ္ပါဒကောဝိဒော။
သမံ အနုယုဇ္ဈေယျ၊ ကာလေန စ ဝိပဿနံ။

၅၈၅. “ဝိရိယသာတစသမ္ပန္နော၊ ယုတ္တယောကေ သဒ္ဓါ သိယာ။
န စ အပ္ပတုတ ဒုက္ခန္တံ၊ ဝိညာသံ ဧယျ ပဏ္ဍိတော။

၅၈၆. “ဧဝံ ဝိဟရမာနသ္မ၊ သုဒ္ဓိကာမသ္မ ဘိက္ခုနော။
ဒိယန္တိ အာသတ သဗ္ဗေ၊ နိဗ္ဗုတိဉာဓိဂစ္ဆတိ”တိ။

။ ဥပသေနော ဝဋ်နုပုတ္တော ထေရော။။

၇. (အပရ)-ကေတမတ္ထေရကထာ

၅၈၇. “ဝိဇာနေယျ သကံ အတ္ထံ၊ အဝလောကေယျာယ ဟဝစနံ။
ယဇ္ဈေတ္ထ အသ္မ ပတိရူပံ၊ သာမညံ အဇ္ဈပဂတသ္မ။

၅၈၈. “မိတ္တံ ဣဓ စ ကလ္လာဏံ၊ သိက္ခာ ဝိပုလံ သမာအနံ။
သုဿူသာ စ ဂရုနံ၊ ဧတံ သမဏသ္မ ပတိရူပံ။

၅၈၉. “ဗုဒ္ဓေသု သကရဝတာ၊ ဓမ္မေ အပစိတိ ယထာဘူတံ။
သဋ္ဌေ စ စိတ္တိကာရော၊ ဧတံ သမဏသ္မ ပတိရူပံ။

၅၉၀. “အာစာရကေစရေ ယုတ္တော၊ အာဇီတေ သောမိတော အကရယေဟာ။
စိတ္တသ္မ စ သဏ္ဌပနံ၊ ဧတံ သမဏသ္မ ပတိရူပံ။

၅၉၁. “စာရိတ္တံ အထ တရိတ္တံ၊ ဣရိယာပထိယံ ပသာဒနိယံ။
အဓိစိတ္တေ စ အာယောကေ၊ ဧတံ သမဏသ္မ ပတိရူပံ။

၅၉၂. “အာရညကာနိ သေနာသနာနိ၊ ပန္တာနိ အပ္ပသဒ္ဓာနိ။
ဘဇိတဗ္ဗာနိ မုနိနာ၊ ဧတံ သမဏသ္မ ပတိရူပံ။

၅၉၃. “သီလဉ္စ ဗာဟုသစ္စဉ္စ၊ ဓမ္မာနံ ပဝိစယော ယထာဘူတံ။
သစ္စာနံ အဘိသမယော၊ ဧတံ သမဏသ္မ ပတိရူပံ။

၅၉၄. “ဘာဝေယျ စ အနိစ္စန္တိ၊ အနုတ္တသညံ အသုဘသညဉ္စ။
လောကမ္မဟိ စ အနဘိရတိ၊ ဧတံ သမဏသ္မ ပတိရူပံ။

၅၉၅. “ဘာဝေယျ စ ဗောဇ္ဈင်္ဂေ၊ ဣဒ္ဓိဟအနိ ဣဒ္ဓိယာနိ ဗလာနိ။
အဋ္ဌင်္ဂမဂ္ဂမရိယံ၊ ဧတံ သမဏသ္မ ပတိရူပံ။

၅၉၆. “တဏှဟံ ပဇေယျ မုနိ၊ သမူလကေ အာသဝေ ပအလေယျ။
ဝိဟရေယျ ဝိပုမုတ္တော၊ ဧတံ သမဏသ္မ ပတိရူပ”န္တိ။

။ ကေတမော ထေရော။။

ဒသကနိဟတော နိဋ္ဌိတော။

တတူအာနံ -

ကာဠုအာယီ စ သော ထေရော၊ ဧကဝိဟာရီ စ ကပ္ပိနော။

စူဠပန္နကော ကပ္ပော စ၊ ဥပသေနော စ ကေတမော။

သတ္တိမေ ဒသကေ ထေရာ၊ ကထာယော စေတ္တ သတ္တတိတိ။

၁၁. ဧကဒသနိဟတော

၁. သံကိစ္စတ္ထေရကထာ

၅၉၇. “ကိံ တဝတ္ထော ဝနေ တာတ၊ ဥဇ္ဇဟာနောဝ ဟဝုသေ။
ဝေရမ္ဘာ ရမဏီယာ တေ၊ ပဝိဝေကော ဟိ ဈာယိနံ။

၅၉၈. “ယထာ အဗ္ဘာနိ ဝေရမ္ဘော၊ တတော နုဒတိ ဟဝုသေ။
သညာ မေ အဘိကိရန္တိ၊ ဝိဝေကပဋိသညတာ။

၅၉၉. “အပဏ္ဏာရော အဏ္ဏသမ္ဘတေ၊ သီဝထိကာယ နိကေတစာရိကော။
ဥပ္ပာဒယတေဝ မေ သတိ၊ သန္ဓေဟသ္မိ ဝိရာဂနိဿိတံ။

၆၀၀. “ယဉ္စ အညေ န ရက္ခန္တိ၊ ယော စ အညေ န ရက္ခတိ။
သ ဝေ ဘိက္ခု သုခံ သေတိ၊ ကာမေသု အနပေက္ခတ။

၆၀၁. “အစ္ဆောဒိကာ ပုထုသိလာ၊ ကေနဠုလမိကယုတာ။
အမ္ပုသေတလသဉ္စန္ဒာ၊ တေ သေလာ ရမယန္တိ မံ။

၆၀၂. “ဝသိတံ မေ အရညေသု၊ ကန္တရာသု ဂဟာသု စ။
သေနာသနေသု ပန္တေသု၊ တဠမိဂနိသေဝိတေ။

၆၀၃. “ကမေ ဟညန္တိ ဝဇ္ဇန္တိ၊ ဒုက္ခံ ပပ္ပေန္တိ ဟဏိနော’။
သဠပ္ပံ နာဘိဇာနာမိ၊ အနရိယံ အေသသံဟိတံ။

၆၀၄. “ပရိစိဏ္ဍော မယာ သတ္တာ၊ ကတံ ဗုဒ္ဓဿ သာသနံ။
ဩဟိတော ဂရုကော ဘာရော၊ ဘဝနေတ္တိ သမူဟတာ။

၆၀၅. “ယဿ စတ္တာယ [ယဿတ္တာယ (သိ.)] ပဗ္ဗဇိတော၊ အကရသ္မာနကရိယံ။
သော မေ အတ္ထော အနုပ္ပတ္တော၊ သဗ္ဗသံယောဇနက္ခယော။

၆၀၆. “နာဘိနန္ဒာမိ မရဏံ၊ နာဘိနန္ဒာမိ ဇီဝိတံ။
ကာလဉ္စ ပဋိကတ္တမိ၊ နိဗ္ဗိသံ ဘတကော ယထာ။

၆၀၇. “နာဘိနန္ဒာမိ မရဏံ၊ နာဘိနန္ဒာမိ ဇီဝိတံ။
ကာလဉ္စ ပဋိကတ္တမိ၊ သမ္ပဇာနော ပတိဿတော”တိ။

။ သံကိစ္စော ထေရော။။

ဧကဒသနိဟတော နိဋ္ဌိတော။

တတ္ထုဒ္ဒါနံ -

သံကိစ္စထေရော ဧကောဝ၊ ကတကိစ္စော အနာသတေ။
ဧကဒသနိဟတမ္မဟိ၊ ကထာ ဧကဒသေဝ စာတိ။

၁၂. ဒုတိယသင်္ကန်းဟော

၁. သီလဝတ္ထရကထာ

၆၀၈. “သီလမေဝိဓ သိက္ခေယ၊ အသ္မိ လောကေ သုသိက္ခိတံ။
သီလံ ဟိ သဗ္ဗသမ္ပတ္တိ၊ ဥပနာမေတိ သေဝိတံ။

၆၀၉. “သီလံ ရက္ခေယျ မေဓာဝီ၊ ပတ္တယာနော တယော သုခေ။
ပသံသံ ဝိတ္တိလာဘဉ္စ၊ ပေစ္စ သဂ္ဂေ ပမောဒနံ [ပေစ္စ သဂ္ဂေ စ မောဒနံ (သီ. ပိ.)] ။

၆၁၀. “သီလတ ဟိ ဗဟူ မိတ္တေ၊ သညမေနာဓိဂစ္ဆတိ။
ဒုဿိလော ပန မိတ္တေဟိ၊ ဓံသတေ ဟပမာစရံ။

၆၁၁. “အဝဏ္ဏဉ္စ အကိတ္တိဉ္စ၊ ဒုဿိလော လဘတေ နရော။
ဝဏ္ဏံ ကိတ္တိံ ပသံသဉ္စ၊ သဒါ လဘတိ သီလတ။

၆၁၂. “အာဒိ သီလံ ပတိဋ္ဌာ စ၊ ကလ္လာဏာနဉ္စ မာတုကံ။
ပမုခံ သဗ္ဗဓမ္မာနံ၊ တဿှာ သီလံ ဝိသောဓယေ။

၆၁၃. “ဝေလာ စ သံဝရံ သီလံ [သံဝရော သီလံ (သီ.)၊ သံဝရသီလံ (သီ. အဋ္ဌ.)] ၊ စိတ္တဿ အဘိဟာသနံ။
တိတ္ထဉ္စ သဗ္ဗဗုဒ္ဓာနံ၊ တဿှာ သီလံ ဝိသောဓယေ။

၆၁၄. “သီလံ ဗလံ အပ္ပဋိမံ၊ သီလံ အာဝုဓမ္မတ္တမံ။
သီလမာဘရဏံ သေဋ္ဌံ၊ သီလံ ကဝစမဗ္ဗုတံ။

၆၁၅. “သီလံ သေတု မဟေသက္ခော၊ သီလံ ဂန္ဓော အနုတ္တရော။
သီလံ ဝိလေပနံ သေဋ္ဌံ၊ ယေန တတိ ဒိသောဒိသံ။

၆၁၆. “သီလံ သမ္ဗလမေဝဂ္ဂံ၊ သီလံ ဟထေယျမုတ္တမံ။
သီလံ သေဋ္ဌော အတိတဟော၊ ယေန ယာတိ ဒိသောဒိသံ။

၆၁၇. “ဣဓေဝ နိန္ဒံ လဘတိ၊ ပေစ္စဟယေ စ ဒုမ္မနော။
သဗ္ဗတ္ထ ဒုမ္မနော ဗာလော၊ သီလေသု အသမာဟိတော။

၆၁၈. “ဣဓေဝ ကိတ္တိံ လဘတိ၊ ပေစ္စ သဂ္ဂေ စ သုမ္မနော။
သဗ္ဗတ္ထ သုမ္မနော ဓီရော၊ သီလေသု သုသမာဟိတော။

၆၁၉. “သီလမေဝ ဣဓ အဂ္ဂံ၊ ပညတ ပန ဥတ္တမော။
မနုဿေသု စ ဒေဝေသု၊ သီလပညာဏတော ဇယ”န္တိ။

။ သီလတေ ထေရော။။

၂. သုနိတဝတ္ထရကထာ

၆၂၀. “နီစေ ကုလမ္မဟိ ဇာတောဟံ၊ ဒလိဒ္ဒော အပ္ပဘောဇနော။
ဟိနကမ္မံ [ဟိနံ ကမ္မံ (ဋ္ဌာ.)] မမံ အာသိ၊ အဟောသိ ပုပ္ဖဆဉ္စကော။

၆၂၁. “ဇိဂုစ္ဆိတော မနုဿာနံ၊ ပရိဘူတော စ ဝမ္ဘိတော။

နိစံ မနံ ကရိတုတန၊ ဝန္တိသ္မိ ဗဟုကံ ဇနံ။

၆၂၂. “အထဒ္ဓသာသိ သမ္ပုဒ္ဓါ ဘိက္ခုသဋ္ဌပုရက္ခတံ။
ပဝိသန္တိ မဟာဝိရံ၊ မဂဓာနံ ပုရုတ္တမံ။

၆၂၃. “နိက္ခိပိတုတန ဣဘင်္ဂ၊ ဝန္တိတုံ ဥပသဋ္ဌမံ။
မမေဝ အနုကမ္မာယ၊ အဋ္ဌာသိ ပုရိသုတ္တမော။

၆၂၄. “ဝန္တိတုတ သတ္ထုနော ဟဒေ၊ ဧကမန္တံ ဌိတော တဒါ။
ပဗ္ဗဇ္ဇိ အဟမာယာစိ၊ သဗ္ဗသတ္တာနမုတ္တမံ။

၆၂၅. “တတော ကာရုဏိကော သတ္တာ၊ သဗ္ဗလောကာနုကမ္ပကော။
‘ဧဟိ ဘိက္ခု’တိ မံ အာဟ၊ သာ မေ အာသုပသမ္ပဒါ။

၆၂၆. “သောဟံ ဧကော အရညသ္မိ၊ ဝိဟရန္တော အတန္တိတော။
အကာသိ သတ္ထုဝစနံ၊ ယထာ မံ ဩဝဒီ ဇိနော။

၆၂၇. “ရတ္တိယာ ပဌမံ ယာမံ၊ ပုဗ္ဗဇာတိမနုဿရိ။
ရတ္တိယာ မဇ္ဈိမံ ယာမံ၊ ဒိဗ္ဗစက္ခု ဝိသောဓယိ [ဒိဗ္ဗစက္ခု ဝိသောဓိတံ (က.)] ။
ရတ္တိယာ ပစ္ဆိမေ ယာမေ၊ တမောခန္တံ ပအာလယိ။

၆၂၈. “တတော ရတ္တာ ဝိဝသာနေ၊ သူရိယဿဂ္ဂမနံ ပတိ။
ဣန္ဒြေ ဗုဟ္မာ စ အာဂန္တုတ၊ မံ နမသ္မိသု ပဉ္စလိ။

၆၂၉. “နမော တေ ပုရိသာဇဉ၊ နမော တေ ပုရိသုတ္တမ။
ယဿ တေ အာသတ ခိဏာ၊ ဒက္ခိဏေယျောသိ မာရိသ’။

၆၃၀. “တတော ဒိသုတန မံ သတ္တာ၊ ဒေဝသဋ္ဌပုရက္ခတံ။
သိတံ ဟတုကရိတုတန၊ ဣမမတ္တံ အဘာသထ။

၆၃၁. [သု. နိ. ၆၆၀ သုတ္တနိပါတေပိ] “တပေန ဗုဟ္မစရိယေန၊ သံယမေန ဒမေန စ။
ဧတေန ဗုဟ္မဏော ဟောတိ၊ ဧတံ ဗုဟ္မဏမုတ္တမ”န္တိ။

။ သုနိတော ထေရော။။

ဒုတဒသကနိပါတော နိဋ္ဌိတော။

တတ္ထုဒ္ဓါနံ -

သီလတ စ သုနိတော စ၊ ထေရာ ဒေဝ တေ မဟိဒ္ဓိကာ။
ဒုတဒသမ္ပဟိ နိပါတမ္ပဟိ၊ ကထာယော စတုဝီသတိတိ။

၁၃. တေရသနိဟတော

၁. သောဏကောဠိဝိသတ္ထေရကထာ

၆၃၂. “ယာဟု ရဋ္ဌေ သမုက္ကဋ္ဌော၊ ရညော အဋ္ဌဿ ပဒ္ဒဂ္ဂ [ပတ္တဂ္ဂ (ဿာ.)၊ ပဋ္ဌဂ္ဂ (က.)] ။
သ္မတဇ္ဇ ဓမ္မေသု ဥက္ကဋ္ဌော၊ သောဏော ဒုက္ခဿ ဟရဂ္ဂ။

၆၃၃. “ပဉ္စ ဆိန္ဒေ ပဉ္စ ဇဟေ၊ ပဉ္စ စုတ္တရိ ဘာဝယေ။
ပဉ္စသဏ္ဌတိကေ ဘိက္ခု၊ ဩဃတိဏ္ဏောတိ ဝုစ္စတိ။

၆၃၄. “ဥန္တဋ္ဌဿ ပမတ္တဿ၊ ဗဟိရာသဿ [ဗဟိရာသယဿ (က.)] ဘိက္ခုနော။
သီလံ သမာဓိ ပညာ စ၊ ဟရိပုရိ န ဂစ္ဆတိ။

၆၃၅. “ယဉ္ဇဟိ ကိစ္စံ အပဝိဒ္ဓံ [တဒပဝိဒ္ဓံ (သီ. ဿာ.)] ၊ အကိစ္စံ ပန ကရိယတိ။
ဥန္တဋ္ဌာနံ ပမတ္တာနံ၊ တေသံ ဝမုန္တိ အာသတ။

၆၃၆. “ယေသဉ္စ သုသမာရဋ္ဌာ၊ နိစ္စံ ကာယဂတာ သတိ။
အကိစ္စံ တေ န သေဝန္တိ၊ ကိစ္စေ သာတစ္စကာရိနော။
သတာနံ သမ္ပဇာနာနံ၊ အတ္တံ ဂစ္ဆန္တိ အာသတ။

၆၃၇. “ဥဇုမဂ္ဂမ္ပဟိ အက္ခာတေ၊ ဂစ္ဆထ မာ နိဝတ္တထ။
အတ္တနာ စောဒယတ္တာနံ၊ နိဗ္ဗာနမဘိဟာရယေ။

၆၃၈. “အစ္စာရဒ္ဓမ္ပဟိ ဝီရိယမ္ပဟိ၊ သတ္တာ လောကေ အနုတ္တရော။
ဝီဏောပမံ ကရိတ္တတ မေ၊ ဓမ္မံ ဒေသေသိ စက္ခမာ။
တဿ္ဃဟံ ဝစနံ သုတ္တတ၊ ဝိဟာသိ သာသနေ ရတော။

၆၃၉. “သမထံ ပဋိဟဒေသိ၊ ဥတ္တမတ္တဿ ပတ္တိယာ။
တိဿော ဝိဇ္ဇာ အနုပ္ပတ္တာ၊ ကတံ ဗုဒ္ဓဿ သာသနံ။

၆၄၀. “နေက္ခမေ [နိက္ခမေ (က.)၊ နေက္ခမံ (မဟာဝ. ၂၄၄; အ. နိ. ၆.၅၅)] အဓိမုတ္တဿ၊ ပဝိဝေကဉ္စ စေတ
သော။
အဗ္ဗာပဇ္ဈာဓိမုတ္တဿ [အဗ္ဗာပဇ္ဈာဓိမုဟတ္တဿ (က.)] ၊ ဥဟအနက္ခယဿ စ။

၆၄၁. “တဏှဟက္ခယာဓိမုတ္တဿ၊ အသမ္မောဟဉ္စ စေတသော။
ဒိသုတ အာယတနုပ္ပာဒံ၊ သမ္မာ စိတ္တံ ဝိမုစ္စတိ။

၆၄၂. “တဿ သမ္မာ ဝိမုတ္တဿ၊ သန္တစိတ္တဿ ဘိက္ခုနော။
ကတဿ ပဋိစယော နတ္တိ၊ ကရဏီယံ န ဝိဇ္ဇတိ။

၆၄၃. “သေလော ယထာ ဧကဃနော [ဧကဃနော (က.)]၊ တတေန န သမီရတိ။
ဧဝံ ရူပာ ရသာ သဒ္ဓာ၊ ဂန္ဓာ ဖဿာ စ ဧကဝလာ။

၆၄၄. “ဣဋ္ဌာ မော အနိဋ္ဌာ စ၊ နပ္ပဝေဓေန္တိ တာဒိနော။
ဌိတံ စိတ္တံ ဝိသညုတ္တံ၊ ဝယဉ္စဿာနုပ္ပသတိ”တိ။

။ သောဏော ကောဠိဝိသော ထေရော။။

တေရသနိဟတော နိဗ္ဗိတော။

တတ္ထုဒ္ဓါနံ -

သောဏော ကောဠိဝိသော ထေရော၊ ဧကောယေဝ မဟိဒ္ဓိကော။
တေရသမ္ဘုဟိ နိဟတမ္ဘုဟိ၊ ကထာယော စေတ္ထ တေရသာတိ။

၁၄. စုဒ္ဓသကနိဟတော

၁. ခဒိရဝနိယရေဝတတ္ထေရကထာ

၆၄၅. “ယဒါ အဟံ ပဗ္ဗဇိတော၊ အကရသ္မာနကရိယံ။
နာဘိဇာနာမိ သဏ္ဌပုံ၊ အနရိယံ အေသသံဟိတံ။

၆၄၆. “‘ကုမေ ဟညန္တ၊ ဝဇ္ဇန္တ၊ ဒုက္ခံ ပပ္ပေန္တ၊ ဟဏိနော’။
သဏ္ဌပုံ နာဘိဇာနာမိ၊ ကုမသ္မိ ဒီဃမန္တရေ။

၆၄၇. “မေတ္တဉ္စ အဘိဇာနာမိ၊ အပ္ပမာဏံ သုဘာဝိတံ။
အနုပုဗ္ဗံ ပရိစိတံ၊ ယထာ ဗုဒ္ဓေန ဒေသိတံ။

၆၄၈. “သဗ္ဗမိတ္တော သဗ္ဗသဒော၊ သဗ္ဗဘူတာနုကမ္ပကော။
မေတ္တစိတ္တဉ္စ [မေတ္တံ စိတ္တံ (သီ. သ္တာ.)] ဘာဝေမိ၊ အဗ္ဗာပဇ္ဇရတော [အဗ္ဗာပဇ္ဇရတော (သီ. သ္တာ.)] သဒါ။

၆၄၉. “အသံဟိရံ အသံကုပ္ပံ၊ စိတ္တံ အာမောဒယာမဟံ။
ဗုဟ္မဝိဟာရံ ဘာဝေမိ၊ အကာပုရိသသေဝိတံ။

၆၅၀. “အဝိတက္ကံ သမာပန္နော၊ သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓသာဝကော။
အရိယေန တုဏှဟိဘာဝေန၊ ဥပေတော ဟောတိ တာဝဒေ။

၆၅၁. “ယထာပိ ပဗ္ဗတော သေလော၊ အစလော သုပ္ပတိဋ္ဌိတော။
ဧဝံ မောဟက္ခယာ ဘိက္ခု၊ ပဗ္ဗတောဝ န ဝေဓတိ။

၆၅၂. “အနုဋ္ဌဏသ္မ ဟေသသ္မ၊ နိစ္စံ သုစိဂဝေသိနော။
တလဂ္ဂမတ္တံ ဟပသ္မ၊ အဗ္ဘမတ္တံဝ ဓာယတိ။

၆၅၃. “နဂရံ ယထာ ပစ္စန္တံ၊ ဂုတ္တံ သန္တရဗာဟိရံ။
ဧဝံ ကေပေထ အတ္တာနံ၊ ခဏော တေ မာ ဥပစ္စက။

၆၅၄. “နာဘိနန္ဒာမိ မရဏံ၊ နာဘိနန္ဒာမိ ဇီဝိတံ။
ကာလဉ္စ ပဋိကတ္တမိ၊ နိဗ္ဗိသံ ဘတကော ယထာ။

၆၅၅. “နာဘိနန္ဒာမိ မရဏံ၊ ပေ။ သမ္ပဇာနော ပတိဋ္ဌတော။
၆၅၆. “ပရိစိန္တော မယာ သတ္တာ၊ ကတံ ဗုဒ္ဓသ္မ သာသနံ။
ဩဟိတော ဂရုကော ဘာရော၊ ဘဝနေတ္တိ သမူဟတာ။

၆၅၇. “ယသ္မ စတ္တာယ ပဗ္ဗဇိတော၊ အကရသ္မာနကရိယံ။
သော မေ အတ္တော အနုပုတ္တော၊ သဗ္ဗသံယောဇနက္ခယော။

၆၅၈. “သမ္ပာဒေထပ္ပမာဒေန၊ ဧသာ မေ အနုသာသနီ။
ဟန္တာဟံ ပရိနိဗ္ဗိသ္မံ၊ ဝိပ္ပမုတ္တောမ္မဟိ သဗ္ဗဓီ”တိ။

။ ခဒိရဝနိယရေဝတော ထေရော။။

၂. ကေဒတ္တတ္ထေရကထာ

၆၅၉. “ယထာပိ ဘဒ္ဒော အာဇဉော၊ ဓုရေ ယုတ္တော ဓုရဿဟော [ဓုရာသဟော (အဋ္ဌ.)] ။
မထိတော အတိဘာရေန၊ သံယုဂံ နာတိဝတ္တတိ။

၆၆၀. “ဧဝံ ပညာယ ယေ တိတ္တာ၊ သမုဒ္ဒော တရိနာ ယထာ။
န ပရေ အတိမညန္တိ၊ အရိယဓမ္မော ဟဏိနံ။

၆၆၁. “ကာလေ ကာလဝသံ ပတ္တာ၊ ဘတဘဝဝသံ ဂတာ။
နရာ ဒုက္ခံ နိဂစ္ဆန္တိ၊ တေဓ သောစန္တိ မာဏတ [မာနတ (သီ.)]။

၆၆၂. “ဥန္နတာ သုခဓမ္မေန၊ ဒုက္ခဓမ္မေန စောနတာ။
ဒွဝယေန ဗာလာ ဟညန္တိ၊ ယထာဘူတံ အဒဿိနော။

၆၆၃. “ယေ စ ဒုက္ခေ သုခသိဉ္စ၊ မဇ္ဈေ သိဗ္ဗိနိမစ္စဂူ။
ဌိတာ တေ ဣန္ဒြိလောဝ၊ န တေ ဥန္နတဩနတာ။

၆၆၄. “န ဟေဝ လာဘေ နာလာဘော၊ န ယသေ န စ ကိတ္တိယာ။
န နိန္ဒာယံ ပသံသာယ၊ န တေ ဒုက္ခေ သုခမ္ပဟိ။

၆၆၅. “သဗ္ဗတ္ထ တေ န လိမ္မန္တိ၊ ဥဒဗိန္ဒုဝ ဟေက္ခရေ။
သဗ္ဗတ္ထ သုခိတာ ဓိရာ၊ သဗ္ဗတ္ထ အပရာဇိတာ။

၆၆၆. “ဓမ္မေန စ အလာဘော ယော၊ ယော စ လာဘော အဓမ္မိကော။
အလာဘော ဓမ္မိကော သေယျော၊ ယံ စေ လာဘော အဓမ္မိကော။

၆၆၇. “ယသော စ အပ္ပဗုဒ္ဓိနံ၊ ဝိညုနံ အယသော စ ယော။
အယသောဝ သေယျော ဝိညုနံ၊ န ယသော အပ္ပဗုဒ္ဓိနံ။

၆၆၈. “ဒုဓမ္မဓေဟိ ပသံသာ စ၊ ဝိညုဟိ ဂရဟာ စ ယာ။
ဂရဟာဝ သေယျော ဝိညုဟိ၊ ယံ စေ ဗာလပ္ပသံသနာ။

၆၆၉. “သုခဉ္စ ကာမမယိကံ၊ ဒုက္ခဉ္စ ပဝိဝေကိယံ။
ပဝိဝေကဒုက္ခံ သေယျော၊ ယံ စေ ကာမမယံ သုခံ။

၆၇၀. “ဇီဝိတဉ္စ အဓမ္မေန၊ ဓမ္မေန မရဏဉ္စ ယံ။
မရဏံ ဓမ္မိကံ သေယျော၊ ယံ စေ ဇီဝေ အဓမ္မိကံ။

၆၇၁. “ကာမကောပပ္ပဟိနာ ယေ၊ သန္တစိတ္တာ ဘတဘဝေ။
စရန္တိ လောကေ အသိတာ၊ နတ္ထိ တေသံ ပိယာပိယံ။

၆၇၂. “ဘာဝယိတ္တတန ဗောဇ္ဈင်္ဂေ၊ ဣန္ဒြိယာနိ ဗလာနိ စ။
ပပ္ပုယျ ပရမံ သန္တိ၊ ပရိနိဗ္ဗန္တိနာသတ”တိ။

။ ကေဒတ္တော ထေရော။။

စုဒ္ဒသကနိဟတော နိဌိတော။

တတ္ထုဒ္ဓာနံ -

ရေဝတော စေဝ ကေဒတ္တော၊ ထေရာ ဒွေဝ တေ မဟိဒ္ဓိကာ။

စုဒ္ဓသမ္မဟိ နိဟတမ္မဟိ၊ ကထာယော အဠဝိသတိတိ။

၁၅. သောဠသကနိပါတော

၁. အညာသိက္ခာဏ္ဍညတ္ထေရကထာ

၆၇၃. “ဧသ ဘိလ္လော ပသိဒ္ဓါမိ၊ သုတ္တတ ဓမ္မံ မဟာရသံ။
ဝိရာဏေ ဒေသိတော ဓမ္မော၊ အနုဟဒယ သဗ္ဗသော။

၆၇၄. “ဗဟူနိ လောကေ စိတူနိ၊ အသ္မိံ ပထဝိဏ္ဍာလေ။
မထေန္တိ မညေ သဠပုံ၊ သုဘံ ရာဂူပသံဟိတံ။

၆၇၅. “ရဇမုဟတဉ္စ တတေန၊ ယထာ မေယောပသမ္ပယေ။
ဧဝံ သမ္ပန္တိ သဠပျာ၊ ယဒာ ပညာယ ပဿတိ။

၆၇၆. [ဓ. ပ. ၂၇၇ ဓမ္မပဒေ] “သဗ္ဗေ သဠရာ အနိစ္စတိ၊ ယဒာ ပညာယ ပဿတိ။
အထ နိဗ္ဗိန္ဒတိ ဒုက္ခေ၊ ဧသ မဂ္ဂေ ဝိသုဒ္ဓိယာ။

၆၇၇ [ဓ. ပ. ၂၇၈ ဓမ္မပဒေ] “သဗ္ဗေ သဠရာ ဒုက္ခတိ၊ ယဒာ ပညာယ ပဿတိ။
အထ နိဗ္ဗိန္ဒတိ ဒုက္ခေ၊ ဧသ မဂ္ဂေ ဝိသုဒ္ဓိယာ။

၆၇၈. [ဓ. ပ. ၂၇၉ ဓမ္မပဒေ] “သဗ္ဗေ ဓမ္မာ အနတ္တတိ၊ ယဒာ ပညာယ ပဿတိ။
အထ နိဗ္ဗိန္ဒတိ ဒုက္ခေ၊ ဧသ မဂ္ဂေ ဝိသုဒ္ဓိယာ။

၆၇၉. “ဗုဒ္ဓာနုဗုဒ္ဓော ယော ထေရော၊ ကောဏ္ဍညော တိဗ္ဗနိက္ကမော။
ပဟိနဇာတိမရဏော၊ ဗုဟ္မစရိယဿ ကေဝလီ။

၆၈၀. “ဩဃဟသော ဒဠ္ဋဟခိလော [ဒဠ္ဋဟ ခိလော (ဿ. က.)] ၊ ပဗ္ဗတော ဒုပ္ပဒါလယော။
ဆေတုတ ခိလဉ္စ ဟသဉ္စ၊ သေလံ ဘေတုတနံ [ဆေတုတနံ (က.)] ဒုပ္ပိဒံ။
တိဏ္ဍော ဟရဋတော ဈာယီ၊ မုတ္တော သော မာရဗန္ဓနာ။

၆၈၁. “ဥဒ္ဓတော စပလော ဘိက္ခု၊ မိတ္တေ အာဂမ္မ ဟပကေ။
သံသီဒတိ မဟောဃသ္မိံ၊ ဦမိယာ ပဋိကုဇ္ဇိတော။

၆၈၂. “အနုဒ္ဓတော အစပလော၊ နိပကော သံဝုတိန္ဒိယော။
ကလ္လ္လာဏမိတ္တော မေဓာဝီ၊ ဒုက္ခဿန္တကရော သိယာ။

၆၈၃. “ကာလပဗ္ဗဋ္ဌသဠသော၊ ကိသော ဓမနိသန္တတော။
မတ္တဉ္စ အန္တဟနသ္မိံ၊ အဒိနမနသော နရော။

၆၈၄. “ဖုဠော ဥံသေဟိ မကသေဟိ၊ အရညသ္မိံ ဗုဟာဝနေ။
နာကေ သဠမသီသေဝ၊ သတော တတူခိတသယေ။

၆၈၅. “နာဘိနန္ဒာမိ မရဏံ။ပေ။ နိဗ္ဗိသံ ဘတကော ယထာ။

၆၈၆. “နာဘိနန္ဒာမိ မရဏံ။ပေ။ သမ္ပဇာနာဓ ပတိဿတော။

၆၈၇. “ပရိစိဏ္ဍော မယာ သတ္တာ။ပေ။ ဘဝနေတ္တိ သမ္မဟတာ။

၆၈၈. “ယဿ စတ္တာယ ပဗ္ဗဇိတော၊ အကရသ္မာနကရိယံ။
သော မေ အတ္တော အနုပ္ပတ္တော၊ ကိံ မေ သဒ္ဓိဝိဟာရိနာ”တိ။

၂. ဥဒယိတ္ထေရကထာ

၆၈၉. [အ. နိ. ၆. ၄၃] “မနုဿဘူတံ သမ္ပုဒ္ဓံ၊ အတ္တဒန္တံ သမာဟိတံ။
ကုရိယမာနံ ဗုပ္ပပထေ၊ စိတ္တဿူပသမေ ရတံ။

၆၉၀. “ယံ မနုဿာ နမဿန္တိ၊ သဗ္ဗဓမ္မာန ဟရဂုံ။
ဒေတပိ တံ နမဿန္တိ၊ ကုတိ မေ အရဟတော သုတံ။

၆၉၁. “သဗ္ဗသံယောဇနာတိတံ ၊ ဝနာ နိဗ္ဗနမာဂတံ။
ကာမေဟိ နေက္ခမ္မရတံ [နိက္ခမ္မရတံ (က.)] ၊ မုတ္တံ သေလာဝ ကဉ္စနံ။

၆၉၂. “သ ဝေ အစူရစိ နာကေ၊ ဟိမတဝညေ သိလုစ္စယေ။
သဗ္ဗေသံ နာဂနာမာနံ၊ သစ္စနာမော အနုတ္တရော။

၆၉၃. “နာဂံ တေ ကိတ္တယိဿာမိ၊ န ဟိ အာဂုံ ကရောတိ သော။
သောရစ္စံ အဝိဟိသာ စ၊ ဟဒာ နာဂဿ တေ ဒုဝေ။

၆၉၄. “သတိ စ သမ္ပဉ္ဇေ၊ စရဏာ နာဂဿ တေပရေ။
သဒ္ဓဟတ္ထော မဟာနာကေ၊ ဥပေက္ခာသေတဒန္တတံ။

၆၉၅. “သတိ ဂီတ သိရော ပညာ၊ ဝိမံသာ ဓမ္မစိန္တနာ။
ဓမ္မကုစ္ဆိသမာတသော၊ ဝိဝေကော တဿ တလမိ။

၆၉၆. “သော ဈာယိ အဿ္ဓာသရတော၊ အဇ္ဈတ္တံ သုသမာဟိတော။
ဂစ္ဆံ သမာဟိတော နာကေ၊ ဌိတော နာကေ သမာဟိတော။

၆၉၇. “သယံ သမာဟိတော နာကေ၊ နိသိန္ဒောပိ သမာဟိတော။
သဗ္ဗတ္ထ သံဝုတော နာကေ၊ ဒေသ နာဂဿ သမ္ပဒာ။

၆၉၈. “ဘုဉ္ဇတိ အနဝဇ္ဇာနိ၊ သာဝဇ္ဇာနိ န ဘုဉ္ဇတိ။
ဃာသမစ္ဆာဒနံ လဒ္ဓာ၊ သန္နိဓိ ပရိဝဇ္ဇယံ။

၆၉၉. “သံယောဇနံ အဏုံ ထူလံ၊ သဗ္ဗံ ဆေတွတန ဗန္ဓနံ။
ယေန ယေနေဝ ဂစ္ဆတိ၊ အနပက္ခောဝ ဂစ္ဆတိ။

၇၀၀. “ယထာပိ ဥဒကေ ဇာတံ၊ ပုဏ္ဏရိကံ ပဝဗုတိ။
နောပလိပ္ပတိ တောယေန၊ သုစိဂန္ဓံ မနောရမံ။

၇၀၁. “တထေဝ စ လောကေ ဇာတော၊ ဗုဒ္ဓော လောကေ ဝိဟရတိ။
နောပလိပ္ပတိ လောကေန၊ တောယေန ပဒုမံ ယထာ။

၇၀၂. “မဟာဂိနိ ပဇ္ဇလိတော၊ အနာဟာရောပသမ္ပတိ။
အဠာရေသု စ သန္တေသု၊ နိဗ္ဗုတောတိ ပဝုစ္စတိ။

၇၀၃. “အတ္တဿာယံ ဝိညာပနီ၊ ဥပမာ ဝိညဟိ ဒေသိတာ။
ဝိညိဿန္တိ မဟာနာက၊ နာဂံ နာဂေန ဒေသိတံ။

၇၀၄. “ဝိတရာကေ ဝိတဒေသော၊ ဝိတမောဟော အနာသတေ။
သရိရံ ဝိဇဟံ နာကေ၊ ပရိနိဗ္ဗိဿတ္တနာသတေ”တိ။

။ ဥအယ် ထေရေ။။

သောဠသကနိဟတော နိဠိတော။

တတုဒ္ဒါနံ -

ကောဏ္ဍညော စ ဥအယ် စ၊ ထေရေ ဒေဝ တေ မဟိဒ္ဓိကာ။

သောဠသမ္ပဟိ နိဟတမ္ပဟိ၊ ကထယော ဒေဝ စ တိသ စာတိ။

၁၆. ဝိသတိနိဟတော

၁. အဓိမုတ္တတ္ထေရကထာ

၇၀၅. “ယညတ္တံ တ ခနတ္တံ တ၊ ယေ ဟနာမ မယံ ပုရေ။
အဝသေသံ [အဝသေ တံ (သီ. အဋ္ဌ. မူလဟဋ္ဌေ)၊ အဝသေသာနံ (အဋ္ဌ.?)] ဘယံ ဟောတိ၊ ဝေဓန္တိ ဝိလပန္တိ
စ။

၇၀၆. “တဿ တေ နတ္ထိ ဘိတတ္ထိ၊ ဘိယော ဝဏ္ဏော ပသီဒတိ။
ကဿ န ပရိဒေဝေသိ၊ ဧဝရူပေ မဟဗ္ဗယေ။

၇၀၇. “နတ္ထိ စေတသိကံ ဒုက္ခံ၊ အနပေက္ခဿ ကမဏိ။
အတိက္ကန္တ ဘယာ သဗ္ဗေ၊ ခိဏသံယောဇနဿ ဝေ။

၇၀၈. “ခိဏာယ ဘဝနေတ္ထိယာ၊ ဒိဋ္ဌေ ဓမ္မေ ယထာတထေ။
န ဘယံ မရဏေ ဟောတိ၊ ဘာရနိက္ခေပနေ ယထာ။

၇၀၉. “သုစိန္တံ ဗုဟ္မစရိယံ မေ၊ မဂ္ဂေ စာပိ သုဘာဝိတော။
မရဏေ မေ ဘယံ နတ္ထိ၊ ရောကနမိဝ သဋ္ဌယေ။

၇၁၀. “သုစိန္တံ ဗုဟ္မစရိယံ မေ၊ မဂ္ဂေ စာပိ သုဘာဝိတော။
နိရဿာဘ ဘတ ဒိဋ္ဌာ၊ ဝိသံ ပိတုတဝ [ပိတုတဝ (သီ.)] ဆဉ္စိတံ။

၇၁၁. “ဟရဂ္ဂ အနုဟဒနော၊ ကတကိစ္စော အနာသတေ။
တုဋ္ဌော အာယုက္ခယာ ဟောတိ၊ မုတ္တော အာယာတနာ ယထာ။

၇၁၂. “ဥတ္တမံ ဓမ္မတံ ပတ္တော၊ သဗ္ဗလောကေ အနတ္ထိကော။
အာဒိတ္တာဝ ဃရာ မုတ္တော၊ မရဏသ္မိံ န သောစတိ။

၇၁၃. “ယဒတ္ထိ သဋ္ဌတံ ကိဉ္စိ၊ ဘတေ တ ယတ္ထ လဗ္ဘတိ။
သဗ္ဗ အနိဿရံ ဧတံ၊ ဣတိ ဝုတ္တံ မဟေသိနာ။

၇၁၄. “ယော တံ တထာ ပဇာနာတိ၊ ယထာ ဗုဒ္ဓေန ဒေသိတံ။
န ဂဏ္ဍဟာတိ ဘဝံ ကိဉ္စိ၊ သုတတ္တံဝ အယောဂုဋ္ဌံ။

၇၁၅. “န မေ ဟောတိ ‘အဟောသိ’န္တိ၊ ‘ဘဝိဿ’န္တိ န ဟောတိ မေ။
သဋ္ဌာရာ ဝိဂမိဿန္တိ၊ တတ္ထ ကာ ပရိဒေဝနာ။

၇၁၆. “သုဒ္ဓိ ဓမ္မသမုပ္ပါဒံ၊ သုဒ္ဓိ သဋ္ဌာရသန္တတိ။
ပဿန္တဿ ယထာဘူတံ၊ န ဘယံ ဟောတိ ကမဏိ။

၇၁၇. “တိဏကဋ္ဌသမံ လောကံ၊ ယဒ ပညာယ ပဿတိ။
မမတ္တံ သော အသဝိန္ဒံ၊ ‘နတ္ထိ မေ’တိ န သောစတိ။

၇၁၈. “ဥက္ကဏ္ဍမိ သရီရေန၊ ဘဝေနမ္ပဟိ အနတ္ထိကော။
သောယံ ဘိဇ္ဇိဿတိ ကာယော၊ အညော စ န ဘဝိဿတိ။

၇၁၉. “ယံ တေ ကိစ္စံ သရီရေန၊ တံ ကရောထ ယဒိစ္ဆထ။

န မေ တပုစ္စယာ တတ္ထ၊ အေသော ပေမဉ္ဇ ဟေဟိတိ”။

၇၂၀. တဿ တံ ဝစနံ သုတွတ၊ အဗ္ဘုတံ လောမဟံသနံ။
သတ္တာနိ နိက္ခိပိတွတန၊ မာဏတ တေဒဗ္ဗဝံ။

၇၂၁. “ကိ ဘဒန္တေ ကရိတွတန၊ ကော တ အာစရိယော တဝ။
ကဿ သာသနမာဂမ္မ၊ လဗ္ဘတေ တံ အသောကတာ”။

၇၂၂. “သဗ္ဗညု သဗ္ဗဒဿာဝီ၊ ဇိနော အာစရိယော မမ။
မဟာကာရုဏိကော သတ္တာ၊ သဗ္ဗလောကတိကိစ္ဆကော။

၇၂၃. “တေနာယံ ဒေသိတော ဓမ္မော၊ ခယကမိ အနုတ္တရော။
တဿ သာသနမာဂမ္မ၊ လဗ္ဘတေ တံ အသောကတာ”။

၇၂၄. သုတွတန စောရာ ဣသိနော သုဘာသိတံ၊ နိက္ခိပု သတ္တာနိ စ အာဝုဓာနိ စ။
တမ္မဟာ စ ကမ္မာ ဝိရိမိသု ဧကေ၊ ဧကေ စ ပဗ္ဗဇ္ဇမရောစယိသု။

၇၂၅. တေ ပဗ္ဗဇိတွတ သုဂတဿ သာသနေ၊ ဘာဝေတွဝ ဗောဇ္ဈင်္ဂဗလာနိ ပဏ္ဍိတာ။
ဥဒဂ္ဂစိတ္တာ သုမနာ ကတိန္ဒိယာ၊ ဖုသိသု နိဗ္ဗာနပဒံ အသဋ္ဌတန္တိ။

။အဓိမုတ္တော ထေရော။။

၂. ဟရာပရိယတ္တေရကထာ

၇၂၆. “သမဏဿ အဟု စိန္တာ၊ ဟရာပရိယဿ ဘိက္ခုနော။
ဧကကဿ နိသိန္နဿ၊ ပဝိဝိတ္တဿ ဈာယိနော။

၇၂၇. “ကိမာနုပုဗ္ဗံ ပုရိသော၊ ကိံ ဝတံ ကိံ သမာစာရံ။
အတ္တနော ကိစ္စကာရိဿ၊ န စ ကဉ္စိ ဝိဟေဌယေ။

၇၂၈. “ဣန္ဒြိယာနိ မနုဿာနံ၊ ဟိတာယ အဟိတာယ စ။
အရက္ခိတာနိ အဟိတာယ၊ ရက္ခိတာနိ ဟိတာယ စ။

၇၂၉. “ဣန္ဒြိယာနေဝ သာရက္ခံ၊ ဣန္ဒြိယာနိ စ ကေပယံ။
အတ္တနော ကိစ္စကာရိဿ၊ န စ ကဉ္စိ ဝိဟေဌယေ။

၇၃၀. “စက္ခုန္ဒြိယံ စေ ရူပေသု၊ ဂစ္ဆန္တံ အနိတရယံ။
အနာဒိနဝဒဿာဝီ၊ သော ဒုက္ခာ န ဟိ မုစ္စတိ။

၇၃၁. “သောတိန္ဒြိယံ စေ သဒ္ဓေသု၊ ဂစ္ဆန္တံ အနိတရယံ။
အနာဒိနဝဒဿာဝီ၊ သော ဒုက္ခာ န ဟိ မုစ္စတိ။

၇၃၂. “အနိဿရဏဒဿာဝီ၊ ဂန္ဓေ စေ ပဋိသေဝတိ။
န သော မုစ္စတိ ဒုက္ခမ္မဟာ၊ ဂန္ဓေသု အဓိမုစ္ဆိတော။

၇၃၃. “အဓိမုလံ မဓုရဂ္ဂဉ္စ၊ တိတ္တကဂ္ဂမနုဿရံ။
ရသတဏှဟာယ ဂမိတော၊ ဟဒယံ နာဝဗုဇ္ဈတိ။

၇၃၄. “သုဘာဗ္ဗပုဋိကုလာနိ၊ ဖောဋ္ဌဗ္ဗာနိ အနုဿရံ။

ရတော့ ရာကမိကရဏံ၊ ဝိဝိဓံ ဝိန္ဒတေ ဒုခံ။

၇၃၅. “မနံ စေတေဟိ ဓမ္မေဟိ၊ ယော န သက္ကောတိ ရက္ခိတုံ။
တတော နံ ဒုက္ခမန္တေဝတိ၊ သဗ္ဗေဟေတေဟိ ပဉ္စဟိ။

၇၃၆. “ပုဗ္ဗလောဟိတသမ္ပုဏ္ဏံ၊ ဗဟုဿ ကုဏပဿ စ။
နရဝီရကတံ ဝဂ္ဂံ၊ သမုဂ္ဂမိဝ စိတ္တိတံ။

၇၃၇. “ကဋ္ဌုကံ မဓုရဿာဒံ၊ ပိယနိဗန္ဓနံ ဒုခံ။
ခုရံဝ မဓုနာ လိတ္တံ၊ ဥလ္လိဟံ နာဝဗုဇ္ဈတိ။

၇၃၈. “ဣတ္ထိရူပေ ဣတ္ထိသရေ၊ ဖောဋ္ဌဗ္ဗေပိ စ ဣတ္ထိယာ။
ဣတ္ထိဂန္ဓေသု သာရတော၊ ဝိဝိဓံ ဝိန္ဒတေ ဒုခံ။

၇၃၉. “ဣတ္ထိသောတာနိ သဗ္ဗာနိ၊ သန္တန္တိ ပဉ္စ ပဉ္စသု။
တေသမာဝရဏံ ကာတုံ၊ ယော သက္ကောတိ ဝီရိယတ။

၇၄၀. “သော အတ္တတ သော ဓမ္မဋ္ဌေ၊ သော ဒက္ခော သော ဝိစက္ခဏော။
ကရေယူ ရမမာနောပိ၊ ကိစ္စံ ဓမ္မတ္ထသံဟိတံ။

၇၄၁. “အထော သီဒတိ သညုတ္တံ၊ ဝဇ္ဇေ ကိစ္စံ နိရုတ္တကံ။
‘န တံ ကိစ္စ’န္တိ မညိတွတ၊ အပ္ပမတ္တော ဝိစက္ခဏော။

၇၄၂. “ယဉ္စ အတ္ထေန သညုတ္တံ၊ ယာ စ ဓမ္မဂတာ ရတိ။
တံ သမာအယ ဝတ္တေထ၊ သာ ဟိ ဝေ ဥတ္တမာ ရတိ။

၇၄၃. “ဥစ္စာဝစေဟုဟယေဟိ၊ ပရေသမဘိဇိဂီသတိ။
ဟန္တတ ဝဓိတွတ အထ သောစယိတွတ၊ အာလောပတိ သာဟသာ ယော ပရေသံ။

၇၄၄. “တစ္ဆန္တော အာဏိယာ အာဏိ၊ နိဟန္တိ ဗလတ ယထာ။
ဣန္ဒြိယာနိန္ဒြိယဟေဝ နိဟန္တိ ကုသလော တထာ။

၇၄၅. “သဒ္ဓံ ဝီရိယံ သမာဓိဉ္စ၊ သတိပညဉ္စ ဘာဝယံ။
ပဉ္စ ပဉ္စဟိ ဟန္တတန၊ အနိဃော ယာတိ ဗျာဟူဏော။

၇၄၆. “သော အတ္တတ သော ဓမ္မဋ္ဌေ၊ ကတွတ တက္ကာနုသာသနိ။
သဗ္ဗေန သဗ္ဗံ ဗုဒ္ဓဿ၊ သော နရော သုခမေဓတိ”တိ။

။ဟရာပရိယော ထေရော။။

၃. တေလကာနိတ္ထေရကထာ

၇၄၇. “စိရရတ္တံ ဝတာတာပီ၊ ဓမ္မံ အနုဝိစိန္တယံ။
သမံ စိတ္တဿ နာလတ္တံ၊ ပုစ္ဆံ သမဏဗျာဟူဏော။

၇၄၈. “ကော သော ဟရဋ္ဌတော လောကေ၊ ကော ပတ္တော အမတောဂဓံ။
ကဿ ဓမ္မံ ပဋိစ္စာမိ၊ ပရမတ္တဝိဇာနနံ”။

၇၄၉. “အန္တောဝဂ္ဂတော အာသိ၊ မစ္ဆော ဃသမာမိသံ။

ဗဒ္ဒော မဟိန္ဒဟသေန၊ ဝေပစိတ္တသုရော ယထာ။

၇၅၀. “အဋ္ဌာမိ နံ န မုဇ္ဈာမိ၊ အသ္မာ သောကပရိဒ္ဒတ။
ကော မေ ဗန္ဓိ မုဉ္ဇိ လောကေ၊ သမ္မောဒိ ဝေဒယိဿတိ။

၇၅၁. “သမဏံ ဗ္ဗာဟ္မဏံ တ ကံ၊ အာဒိသန္တိ ပဘဂ္ဂုနံ။
ကဿ ဓမ္မံ ပဋိစ္စာမိ၊ ဇရာမစ္စုပတဟနံ။

၇၅၂. “ဝိစိကိစ္ဆာကဋ္ဌာဂန္ထိတံ၊ သာရမ္ပဗလသညတံ။
ကောဓပ္ပတ္တမနတ္ထဒ္ဓိ၊ အဘိဇ္ဇေပုပ္ဖာရဏံ။

၇၅၃. “တဏှဟာဓနုသမုဋ္ဌာနံ ၊ ဒေဝ စ ပန္နရသာယုတံ [ဒေဝဓာပန္နရသာယုတံ (?)] ။
ပဿ ဩရသိကံ ဗာဠဟံ၊ ဘေတုတန ယဒိ [ယဒ (သီ. အဋ္ဌ.) ဟဒိ (?)] “ဟဒယေ”တိ တံသံဝဏ္ဏနာ တိဌတိ။

၇၅၄. “အနုဒိဋ္ဌိနံ အပ္ပဟာနံ၊ သဏ္ဌပ္ပပရတေဇိတံ။
တေန ဝိဒ္ဓော ပဝေဓာမိ၊ ပတ္တံဝ မာလုတေရိတံ။

၇၅၅. “အဇ္ဈတ္တံ မေ သမုဋ္ဌာယ၊ ခိပ္ပံ ပစ္စတိ မာမကံ။
ဆဖဿာယတနီ ကာယော၊ ယတ္ထ သရတိ သဗ္ဗဒာ။

၇၅၆. “တံ န ပဿာမိ တေကိစ္စံ၊ ယော မေတံ သလ္လမုဒ္ဒရေ။
နာနာရဇေန သတ္တေန [နာရဂေန န သတ္တေန (?)] ၊ နာညေန ဝိစိကိစ္စိတံ။

၇၅၇. “ကော မေ အသတ္တော အဝဏော၊ သလ္လမဗ္ဗန္တရပဿယံ။
အဟိံသံ သဗ္ဗဂတ္တာနိ၊ သလ္လံ မေ ဥဒ္ဓရိဿတိ။

၇၅၈. “ဓမ္မပ္ပတိ ဟိ သော သေဋ္ဌော၊ ဝိသအေသပ္ပတဟကော။
ဂမ္ဘီရေ ပတိတဿ မေ၊ ထလံ ဟဏိဉ္စ ဒဿယေ။

၇၅၉. “ရဟဒေဟမသ္မိ ဩကဋ္ဌေဟာ၊ အဟာရိယရမေတ္တိကော။
မာယာဥသူယသာရမ္မ၊ ထိနမိဒ္ဓမပတ္တဋ္ဌေ။

၇၆၀. “ဥဒ္ဓစ္စမေဃထနိတံ၊ သံယောဇနဝလာဟကံ။
တဟာ ဝဟန္တိ ကုဒ္ဒိဋ္ဌိ [ဒုဒ္ဒိဋ္ဌိ (သီ. ဓ. ပ. ၃၃၉)] ၊ သဏ္ဌဟ ရာဂနိဿိတာ။

၇၆၁. “သဝန္တိ သဗ္ဗမိ သောတာ၊ လတာ ဥပ္ပါဇ္ဇ တိဌတိ။
တေ သောတေ ကော နိတရေယျ၊ တံ လတံ ကော ဟိ ဆေစ္ဆတိ။

၇၆၂. “ဝေလံ ကရောထ ဘဒ္ဒန္တေ၊ သောတာနံ သန္နိတရဏံ။
မာ တေ မနောမယော သောတော၊ ရုက္ခံဝ သဟသာ လုဝေ။

၇၆၃. “ဧဝံ မေ ဘယဇာတဿ၊ အဟရာ ဟရမေသတော။
တာဏော ပညာဝုဓော သတ္တာ၊ ဣသိသဋ္ဌနိသေဝိတော။

၇၆၄. “သောဟဏံ သုဂတံ သုဒ္ဓိ၊ ဓမ္မသာရမယံ ဒဋ္ဌဟံ။
ဟအသိ ဝုယ္ဇဟမာနဿ၊ ‘မာ ဘာယီ’တိ စ မဇ္ဇဝိ။

၇၆၅. “သတိပဋ္ဌာနဟသာဒံ၊ အာရယုဟ ပစ္စဝေက္ခိသံ။
ယံ တံ ပုဗ္ဗေ အမညိဿိ၊ သက္ကာယာဘိရတံ ပဇံ။

၇၆၆. “ယအ စ မဂ္ဂမဒ္ဒက္ခိ၊ နာတယ အဘိရူဟနံ။
အနဓိဋ္ဌာယ အတ္တာနံ၊ တိတ္ထမဒ္ဒက္ခိမုတ္တမံ။

၇၆၇. “သလ္လံ အတ္တသမုဋ္ဌာနံ၊ ဘဝနေတ္တိပ္ပဘာဝိတံ။
ဧတေသံ အပ္ပဝတ္တာယ [အပ္ပဝတ္တိယာ (?)] ၊ ဒေသေသိ မဂ္ဂမုတ္တမံ။

၇၆၈. “ဒီဃရတ္တာနုသယိတံ၊ စိရရတ္တမဓိဋ္ဌိတံ။
ဗုဒ္ဓော မေဟနုဒီ ဂန္တံ၊ ဝိသအေသပ္ပတဟနော”တိ။

။တေလကာနိ ထေရော။။

၄. ရဋ္ဌဟလတ္ထေရကထာ

၇၆၉. [မ. နိ. ၂. ၃၀၂] “ပဿ စိတ္တကတံ ဗိမ္ဗု၊ အရုကာယံ သမုဿိတံ။
အာတုရံ ဗဟုသဏ္ဌပုံ၊ ယဿ နတ္ထိ ဓုဝံ ဌိတိ။

၇၇၀. “ပဿ စိတ္တကတံ ရူပံ၊ မဏိနာ ကုဏ္ဍလေန စ။
အဋ္ဌိ တစေန ဩနန္ဒံ၊ သဟ ဝတ္ထေဟိ သောဘတိ။

၇၇၁. “အလတ္တကကတာ ဟဒ၊ မုခံ စုဏ္ဍကမက္ခိတံ။
အလံ ဗာလဿ မောဟာယ၊ နော စ ဟရဂဝေသိနော။

၇၇၂. “အဋ္ဌပဒကတာ ကေသာ၊ နေတ္တာ အဗ္ဗနမက္ခိတာ။
အလံ ဗာလဿ မောဟာယ၊ နော စ ဟရဂဝေသိနော။

၇၇၃. “အဗ္ဗနိဝ နတ စိတ္တာ၊ ပူတိကာယော အလဏ္ဏတော။
အလံ ဗာလဿ မောဟာယ၊ နော စ ဟရဂဝေသိနော။

၇၇၄. “ဩဒဟိ မိဂတေ ဟသံ၊ နာသအ တဂုရံ မိကေ။
ဘုတုတ နိတပံ ဂစ္ဆမ၊ ကန္တန္တေ မိဂဗန္ဓကေ။

၇၇၅. “ဆိန္နော ဟသော မိဂဝဿ၊ နာသအ တဂုရံ မိကေ။
ဘုတုတ နိတပံ ဂစ္ဆမ၊ သောစန္တေ မိဂလုဒ္ဒကေ။

၇၇၆. “ပဿာမိ လောကေ သဓနေ မနုဿေ၊ လဒ္ဓာန ဝိတ္တံ န ဒဒန္တိ မောဟာ။
လုဒ္ဓာ ဓနံ သန္နိစယံ ကရေန္တိ၊ ဘိယျောဝ ကာမေ အဘိပတ္တယန္တိ။

၇၇၇. “ရာဇာ ပသယုဟပ္ပထဝီ ဝိဇေတုတ၊ သသာဂရန္တံ မဟိမာဝသန္တော။
ဩရံ သမုဒ္ဒဿ အတိတ္တရူပော၊ ဟရံ သမုဒ္ဒဿပိ ပတ္တယေထ။

၇၇၈. “ရာဇာ စ အညေ စ ဗဟူ မနုဿ၊ အဝီတတဏှဟာ မရဏံ ဥပေန္တိ။
ဦနာဝ ဟုတုတန ဇဟန္တိ ဒေဟံ၊ ကာမေဟိ လောကမ္ပဟိ န ဟတ္ထိ တိတ္ထိ။

၇၇၉. “ကန္တန္တိ နံ ဉာတီ ပကိရိယ ကေသေ၊ အဟော ဝတာ နော အမရာတိ စာဟု။
ဝတ္ထေန နံ ဟရုတံ နိဟရိတုတ၊ စိတံ သမောဓာယ တတော ဝုဟန္တိ။

၇၈၀. “သော ဝုယုဟတိ သူလေဟိ တုဇ္ဇမာနော၊ ဧကေန ဝတ္ထေန [ဧတေန ဝတ္ထေန (က.)] ပဟာယ ဘောဂေ။
န မိယမာနဿ ဘဝန္တိတာဏာ၊ ဉာတီ စ မိတ္တာ အထ တ သဟာယာ။

၇၈၁. “အယာဒကာ တသ္မ ဓနံ ဟရန္တိ သတ္တော ပန ဂစ္ဆတိ ယေန ကမ္မံ။
န မိယမာနံ ဓနမန္တေဝတိ [မန္တဝိတိ (က.)] ကိဉ္စိ ပုတ္တာ စ အရာ စ ဓနဉ္စ ရဋ္ဌံ။
၇၈၂. “န ဒိဃမာယံ လဘတေ ဓနေန၊ န စာပိ ဝိတ္တေန ဇရံ ဝိဟန္တိ။
အပ္ပပ္ပံ ဟိဒံ ဇီဝိတမာဟု မိရာ၊ အသဿတံ ဝိပ္ပရိဏာမဓမ္မံ။
၇၈၃. “အမှာ ဒလိဒ္ဓာ စ ဖုသန္တိ ဖဿံ၊ ဗာလော စ မိရော စ တထေဝ ဖုဋ္ဌော။
ဗာလော ဟိ ဗာလ္လာ ဝဓိတောဝ သေတိ၊ မိရော စ နော ဝေဓတိ ဖဿုဋ္ဌော။
၇၈၄. “တသ္မာ ဟိ ပညာဝ ဓနေန သေယျာ၊ ယာယ တေသာနမိဓာမိဂစ္ဆတိ။
အဇ္ဈေသိတတ္တာ ဟိ ဘတဘဝေသု၊ ဟဟနိ ကမ္မာနိ ကရောတိ မောဟာ။
၇၈၅. “ဥပေတိ ဂဗ္ဘဉ္စ ပရဉ္စ လောကံ၊ သံသာရမာပဇ္ဇ ပရမ္ပရာယ။
တသ္မပ္ပပညော အဘိသဒ္ဓဟန္တော၊ ဥပေတိ ဂဗ္ဘဉ္စ ပရဉ္စ လောကံ။
၇၈၆. “စောရော ယထာ သန္တိမုခေ ဂဟီတော၊ သကမ္မုနာ ဟညတိ ဟပဓမ္မော။
ဧဝံ ပဇာ ပေစ္စ ပရမ္မဟိ လောကေ၊ သကမ္မုနာ ဟညတိ ဟပဓမ္မော။
၇၈၇. “ကာမာ ဟိ စိတ္တာ မဓရာ မနောရမာ၊ ဝိရူပရူပေန မထေန္တိ စိတ္တံ။
အာဒိနဝံ ကာမဂုဏေသု ဒိသ္မတ၊ တသ္မာ အဟံ ပဗ္ဗဇိတောမ္မဟိ ရာဇ။
၇၈၈. “ဒုမပ္ပလာနီဝ ပတန္တိ မာဏတ၊ ဒဟရာ စ ဝုမှာ စ သရီရဘေဒာ။
တေမ္ပိ ဒိသ္မတ ပဗ္ဗဇိတောမ္မဟိ ရာဇ၊ အပဏ္ဏကံ သာမညမေဝ သေယျော။
၇၈၉. “သဒ္ဓာယာဟံ ပဗ္ဗဇိတော၊ ဥပေတော ဇိနသာသနေ။
အဝဇ္ဈာ မယ္ဉဟံ ပဗ္ဗဇ္ဇာ၊ အနဏော ဘုဉ္ဇာမိ ဘောဇနံ။
၇၉၀. “ကာမေ အာဒိတ္တတော ဒိသ္မတ၊ ဇာတရူဟနိ သတ္တတော။
ဂဗ္ဘတေက္ကန္တိတော ဒုက္ခံ၊ နိရယေသု မဟဗ္ဘယံ။
၇၉၁. “ဧတမာဒိနဝံ ဥတုတ၊ သံဝေဂံ အလဘိ တဒာ။
သောဟံ ဝိဒ္ဓော တဒာ သန္တော၊ သမ္ပတ္တော အာသဝက္ခယံ။
၇၉၂. “ပရိစိဏ္ဍော မယာ သတ္တာ၊ ကတံ ဗုဒ္ဓဿ သာသနံ။
ဩဟိတော ဂရုကော ဘာရော၊ ဘဝနေတ္တိ သမူဟတာ။
၇၉၃. “ယဿတ္ထာယ ပဗ္ဗဇိတော၊ အကရသ္မာနကရိယံ။
သော မေ အတ္တော အနုပ္ပတ္တော၊ သဗ္ဗသံယောဇနက္ခယော”တိ။

။ ရဋ္ဌဟလော ထေရော။။

၅. မာလုက္ခပုတ္တတ္ထေရကထာ

၇၉၄. [သံ. နိ. ၄-၉၅] “ရူပံ ဒိသ္မတ သတိ မုဋ္ဌာ၊ ပိယံ နိမိတ္တံ မနသိ ကရေတော။
သာရတ္တစိတ္တော ဝေဒေတိ၊ တဉ္စ အဇ္ဈောဿ တိဋ္ဌတိ။
၇၉၅. “တဿ ဝဗုန္တိ ဝေဒနာ၊ အနေကာ ရူပသမ္ပတ။
အဘိဇ္ဈာ စ ဝိဟေသာ စ၊ စိတ္တမဿူပဟညတိ။
ဝေမာစိနတော ဒုက္ခံ၊ အာရာ နိဗ္ဗာန [နိဗ္ဗာနံ (သိ.)] ဝုစ္စတိ။

၇၉၆. “သဒ္ဒ သုတတ သတိ မုဋ္ဌာ၊ ပိယံ နိမိတ္တံ မနသိ ကရောတော။
သာရတ္တစိတ္တော ဝေဒေတိ၊ တဉ္စ အဇ္ဈောဿ တိဋ္ဌတိ။

၇၉၇. “တဿ ဝမုန္တိ ဝေဒနာ၊ အနေကာ သဒ္ဓသမ္ဘတ။
အဘိဇ္ဈာ စ ဝိဟေသာ စ၊ စိတ္တမဿူပဟညတိ။
ဧဝမာစိနတော ဒုက္ခံ၊ အာရာ နိဗ္ဗာန ဝုစ္စတိ။

၇၉၈. “ဂန္ဓ ဃတတ သတိ မုဋ္ဌာ၊ ပိယံ နိမိတ္တံ မနသိ ကရောတော။
သာရတ္တစိတ္တော ဝေဒေတိ၊ တဉ္စ အဇ္ဈောဿ တိဋ္ဌတိ။

၇၉၉. “တဿ ဝမုန္တိ ဝေဒနာ၊ အနေကာ ဂန္ဓသမ္ဘတ။
အဘိဇ္ဈာ စ ဝိဟေသာ စ၊ စိတ္တမဿူပဟညတိ။
ဧဝမာစိနတော ဒုက္ခံ၊ အာရာ နိဗ္ဗာန ဝုစ္စတိ။

၈၀၀. “ရသံ ဘောတတ သတိ မုဋ္ဌာ၊ ပိယံ နိမိတ္တံ မနသိ ကရောတော။
သာရတ္တစိတ္တော ဝေဒေတိ၊ တဉ္စ အဇ္ဈောဿ တိဋ္ဌတိ။

၈၀၁. “တဿ ဝမုန္တိ ဝေဒနာ၊ အနေကာ ရသသမ္ဘတ။
အဘိဇ္ဈာ စ ဝိဟေသာ စ၊ စိတ္တမဿူပဟညတိ။
ဧဝမာစိနတော ဒုက္ခံ၊ အာရာ နိဗ္ဗာန ဝုစ္စတိ။

၈၀၂. “ဖဿံ ဖုဿ သတိ မုဋ္ဌာ၊ ပိယံ နိမိတ္တံ မနသိ ကရောတော။
သာရတ္တစိတ္တော ဝေဒေတိ၊ တဉ္စ အဇ္ဈောဿ တိဋ္ဌတိ။

၈၀၃. “တဿ ဝမုန္တိ ဝေဒနာ၊ အနေကာ ဖဿသမ္ဘတ။
အဘိဇ္ဈာ စ ဝိဟေသာ စ၊ စိတ္တမဿူပဟညတိ။
ဧဝမာစိနတော ဒုက္ခံ၊ အာရာ နိဗ္ဗာန ဝုစ္စတိ။

၈၀၄. “ဓမ္မံ ဉတတ သတိ မုဋ္ဌာ၊ ပိယံ နိမိတ္တံ မနသိ ကရောတော။
သာရတ္တစိတ္တော ဝေဒေတိ၊ တဉ္စ အဇ္ဈောဿ တိဋ္ဌတိ။

၈၀၅. “တဿ ဝမုန္တိ ဝေဒနာ၊ အနေကာ ဓမ္မသမ္ဘတ။
အဘိဇ္ဈာ စ ဝိဟေသာ စ၊ စိတ္တမဿူပဟညတိ။
ဧဝမာစိနတော ဒုက္ခံ၊ အာရာ နိဗ္ဗာန ဝုစ္စတိ။

၈၀၆. “န သော ရဇ္ဇတိ ရူပေသု၊ ရူပံ ဒိသုတ ပတိဿတော။
ဝိရတ္တစိတ္တော ဝေဒေတိ၊ တဉ္စ နာဇ္ဈောဿ တိဋ္ဌတိ။

၈၀၇. “ယထာဿ ပဿတော ရူပံ၊ သေဝတော စာပိ ဝေဒနံ။
ခီယတိ နောပစီယတိ၊ ဧဝံ သော စရတိ သတော။
ဧဝံ အပစိနတော ဒုက္ခံ၊ သန္တိကေ နိဗ္ဗာန ဝုစ္စတိ။

၈၀၈. “န သော ရဇ္ဇတိ သဒ္ဓေသု၊ သဒ္ဓံ သုတတ ပတိဿတော။
ဝိရတ္တစိတ္တော ဝေဒေတိ၊ တဉ္စ နာဇ္ဈောဿ တိဋ္ဌတိ။

၈၀၉. “ယထာဿ သုဏတော သဒ္ဓံ၊ သေဝတော စာပိ ဝေဒနံ။
ခီယတိ နောပစီယတိ၊ ဧဝံ သော စရတိ သတော။
ဧဝံ အပစိနတော ဒုက္ခံ၊ သန္တိကေ နိဗ္ဗာန ဝုစ္စတိ။

၈၁၀. “န သော ရဇ္ဇတိ ဂန္ဓေသု၊ ဂန္ဓံ ဃတ္တတ ပတိဿတော။
ဝိရတ္တစိတ္တော ဝေဒေတိ၊ တဉ္စ နာဇ္ဈေပဿ တိဌတိ။

၈၁၁. “ယထာဿ ဃာယတော ဂန္ဓံ၊ သေဝတော စာပိ ဝေဒနံ။
ခိယတိ နောပစီယတိ၊ ဧဝံ သော စရတိ သတော။
ဧဝံ အပစိနတော ဒုက္ခံ၊ သန္တိကေ နိဗ္ဗာန ဝုစ္စတိ။

၈၁၂. “န သော ရဇ္ဇတိ ရသေသု၊ ရသံ ဘောတတ ပတိဿတော။
ဝိရတ္တစိတ္တော ဝေဒေတိ၊ တဉ္စ နာဇ္ဈေပဿ တိဌတိ။

၈၁၃. “ယထာဿ သာယရတော ရသံ၊ သေဝတော စာပိ ဝေဒနံ။
ခိယတိ နောပစီယတိ၊ ဧဝံ သော စရတိ သတော။
ဧဝံ အပစိနတော ဒုက္ခံ၊ သန္တိကေ နိဗ္ဗာန ဝုစ္စတိ။

၈၁၄. “န သော ရဇ္ဇတိ ဖဿေသု၊ ဖဿံ ဖုဿ ပတိဿတော။
ဝိရတ္တစိတ္တော ဝေဒေတိ၊ တဉ္စ နာဇ္ဈေပဿ တိဌတိ။

၈၁၅. “ယထာဿ ဖုသတော ဖဿံ၊ သေဝတော စာပိ ဝေဒနံ။
ခိယတိ နောပစီယတိ၊ ဧဝံ သော စရတိ သတော။
ဧဝံ အပစိနတော ဒုက္ခံ၊ သန္တိကေ နိဗ္ဗာန ဝုစ္စတိ။

၈၁၆. “န သော ရဇ္ဇတိ ဓမ္မေသု၊ ဓမ္မံ ဉတတ ပတိဿတော။
ဝိရတ္တစိတ္တော ဝေဒေတိ၊ တဉ္စ နာဇ္ဈေပဿ တိဌတိ။

၈၁၇. “ယထာဿ ဝိဇာနတော ဓမ္မံ၊ သေဝတော စာပိ ဝေဒနံ။
ခိယတိ နောပစီယတိ၊ ဧဝံ သော စရတိ သတော။
ဧဝံ အပစိနတော ဒုက္ခံ၊ သန္တိကေ နိဗ္ဗာန ဝုစ္စတိ”။

။ မာလုက္ကပုတ္တော ထေရော။။

၆. သေလတ္တေရကထာ

၈၁၈. “ပရိပုဏ္ဏကာယော သုရုစိ၊ သုဇာတော စာရဒဿနော။
သုဝဏ္ဏဝဏ္ဏေသိ ဘဂတ၊ သုသုက္ကအဌေသိ ဝိရိယတ [သုသုက္ကအဌေ ဝိရိယတ (သိ.)] ။

၈၁၉. “နရဿ ဟိ သုဇာတဿ၊ ယေ ဘဝန္တိ ဝိယဉ္ဇနာ။
သဗ္ဗေ တေ တဝ ကာယသ္မိ၊ မဟာပုရိသလက္ခဏာ။

၈၂၀. “ပသန္နနေတ္တော သုမုခော၊ ဗုဟာ ဥဇု ပတာပတ။
မဇ္ဈေ သမဏသဿဿ၊ အာဒိစ္စေဝ ဝိရောစသိ။

၈၂၁. “ကလ္လာဏဒဿနော ဘိက္ခု၊ ကဉ္စနသန္နိဘတ္တစော။
ကံ တေ သမဏဘာဝေန၊ ဧဝံ ဥတ္တမဝဏ္ဏိနော။

၈၂၂. “ရာဇာ အရဟသိ ဘဝိတုံ၊ စက္ကဝတ္တိ ရထေသဘော။
စာတုရန္တေ ဝိဇိတာဝီ၊ ဇေမ္ဗုသဏ္ဌဿ [ဇေမ္ဗုသဏ္ဌဿ (က.)] ကုဿရော။

၈၂၃. “ခတ္တိယာ ဘောဂီ ရာဇာနော [ဘောက ရာဇာနော (သိ. က.)၊ ဘောဇရာဇာနော (ဿ.)] ။ အနုယန္တ ဘဝန္တိ တိ တေ။

ရာဇာဘိရာဇာ [ရာဇာဓိရာဇာ (သီ. က.)] မနုဇိန္ဒော၊ ရုဇံ ကာရေဟိ ကေတမ”။

၈၂၄. “ရာဇာဟမသ္မိ သေလ၊ (သေလာတိ ဘဂတ) ဓမ္မရာဇာ အနုတ္တရေ။
ဓမ္မေန စက္ကံ ဝတ္တေမိ၊ စက္ကံ အပ္ပဋ္ဌိဝတ္တိယံ”။

၈၂၅. “သမ္ပန္နော ပဋိဇာနာသိ၊ (ဣတိ သေလော ဗျာဟုဏော) ဓမ္မရာဇာ အနုတ္တရေ။
‘ဓမ္မေန စက္ကံ ဝတ္တေမိ’၊ ဣတိ ဘာသထ ကေတမ။

၈၂၆. “ကော နု သေနာပတိ ဘောတော၊ သာဝကော သတ္တုရန္တဝယော [အန္တဝယော (သီ.)]။
ကော တေတမနုဝတ္တေတိ၊ ဓမ္မစက္ကံ ပဝတ္တိတံ”။

၈၂၇. “မယာ ပဝတ္တိတံ စက္ကံ၊ (သေလာတိ ဘဂတ) ဓမ္မစက္ကံ အနုတ္တရံ။
သာရိပုတ္တော အနုဝတ္တေတိ၊ အနုဇာတော တထာဂတံ။

၈၂၈. “အဘိညေယျံ အဘိညာတံ၊ ဘာဝေတဗ္ဗဉ္စ ဘာဝိတံ။
ပဟာတဗ္ဗံ ပဟိနံ မေ၊ တသ္မာ ဗုဒ္ဓောသ္မိ ဗျာဟုဏ။

၈၂၉. “ဝိနယသ္မု မယိ ကဉ္စ၊ အဓိမုဉ္စသ္မု ဗျာဟုဏ။
ဒုလ္လဘံ ဒဿနံ ဟေတိ၊ သမ္ပန္နာနံ အဘိဏ္ဍဟသော။

၈၃၀. “ယေသံ ဝေ ဒုလ္လဘော လောကေ၊ ဟတုဘာတေ အဘိဏ္ဍဟသော။
သောဟံ ဗျာဟုဏ ဗုဒ္ဓောသ္မိ၊ သလ္လကတ္တော [သလ္လကန္တော (သီ.)] အနုတ္တရေ။

၈၃၁. “ဗုဟ္မဘူတော အတိတုလော၊ မာရသေနပ္ပမဒ္ဒနော။
သဗ္ဗာမိတ္တေ ဝသေ [ဝသီ (ဩ. က.၊ မ. နိ. ၂-၃၉၉; သု. နိ. ၉၆၆)] ကတ္တတ၊ မောအမိ အကုတောဘယော”။

၈၃၂. “ဣဒံ ဘောန္တော နိသာမေထ၊ ယထာ ဘာသတိ စက္ခမာ။
သလ္လကတ္တော မဟာဝီရော၊ သီဟောဝ နဒတိ ဝနေ။

၈၃၃. “ဗုဟ္မဘူတံ အတိတုလံ၊ မာရသေနပ္ပမဒ္ဒနံ။
ကော ဒိသုတ နပ္ပသီဒေယျ၊ အပိ ကဏ္ဍဟာဘိဇာတိကော။

၈၃၄. “ယော မံ ဣစ္ဆတိ အနေဝတု၊ ယော တ နိစ္ဆတိ ဂစ္ဆတု။
ဣဓာဟံ ပဗ္ဗဇိဿာမိ၊ ဝရပညသ္မ သန္တိကေ”။

၈၃၅. “ဧတံ စေ ရစ္ဆတိ ဘောတော၊ သမ္မာသမ္ပုဒ္ဓသာသနံ။
မယမ္ပိ ပဗ္ဗဇိဿာမ၊ ဝရပညသ္မ သန္တိကေ။

၈၃၆. “ဗျာဟုဏာ တိသတာ ဣမေ၊ ယာစန္တိ ပဉ္စလီကတာ။
‘ဗုဟ္မစရိယံ စရိဿာမ၊ ဘဂတ တဝ သန္တိကေ’”။

၈၃၇. “သုတဓာတံ ဗုဟ္မစရိယံ၊ (သေလာတိ ဘဂတ) သန္တိဌိကမကာလိကံ။
ယတ္ထ အမောဃာ ပဗ္ဗဇ္ဇာ၊ အပ္ပမတ္တသ္မ သိက္ခတော”။

၈၃၈. “ယံ တံ သရဏမာဂမ္မဟ [သရဏမာဂမ္မ (သဗ္ဗတ္ထ)] ၊ ဣတော အဋ္ဌမေ [အဋ္ဌမိ (ဩ. က.)] စက္ခမ။
သတ္တရတ္တေန ဘဂတ၊ ဒန္တမ္မဟ တဝ သာသနေ။

၈၃၉. “တုဝံ ဗုဒ္ဓော တုဝံ သတ္တာ၊ တုဝံ မာရာဘိဘူ မုနိ။
တုဝံ အနုသယေ ဆေတွတ၊ တိဏ္ဏော တာရေသိမံ ပဇံ။

၈၄၀. “ဥပမီ တေ သမတိက္ကန္တ၊ အာသတ တေ ပအာလိတာ။
သီဟောဝ အနုဟအနော၊ ပဟိနဘယဘေရတေ။

၈၄၁. “ဘိက္ခတေ တိသတာ ဣမေ၊ တိဋ္ဌန္တိ ပဉ္စလိကတာ။
ဟဒေ ဝီရ ပသာရေဟိ၊ နာက ဝန္တန္တု သတ္တုနော”တိ။

။ သေလော ထေရော။။

၇. ကာဠိကေဓပုတ္တဘဒ္ဒိယတ္ထေရကထာ

၈၄၂. “ယာတံ မေ ဟတ္ထိဂီတယ၊ သုခုမာ ဝတ္တာ ပဓာရိတာ။
သာလီနံ ဩဒနော ဘုတ္တော၊ သုစိမံသုပသေစနော။

၈၄၃. “သောဇ္ဇ ဘဒ္ဒော သာတတိကော၊ ဥဉ္စပတ္တာဂတေ ရတော။
ဈာယတိ အနုဟအနော၊ ပုတ္တော ကေဓယ ဘဒ္ဒိယော။

၈၄၄. “ပံသုကူလိ သာတတိကော၊ ဥဉ္စပတ္တာဂတေ ရတော။
ဈာယတိ အနုဟအနော၊ ပုတ္တော ကေဓယ ဘဒ္ဒိယော။

၈၄၅. “ပိဏ္ဍဟတိ သာတတိကော။ပေ။။။

၈၄၆. “တေစိဝရိ သာတတိကော။ပေ။။။

၈၄၇. “သပအနစရိ သာတတိကော။ပေ။။။

၈၄၈. “ကောသနိ သာတတိကော။ပေ။။။

၈၄၉. “ပတ္တပိဏ္ဍိ သာတတိကော။ပေ။။။

၈၅၀. “ခလုပစ္ဆာဘတ္တိ သာတတိကော။ပေ။။။

၈၅၁. “အာရဉ္ဇိကော သာတတိကော။ပေ။။။

၈၅၂. “ရုက္ခမူလိကော သာတတိကော။ပေ။။။

၈၅၃. “အဗ္ဘောကာသိ သာတတိကော။ပေ။။။

၈၅၄. “သောသာနိကော သာတတိကော။ပေ။။။

၈၅၅. “ယထာသန္တတိကော သာတတိကော။ပေ။။။

၈၅၆. “နေသဇ္ဇိကော သာတတိကော။ပေ။။။

၈၅၇. “အပ္ပိစ္ဆော သာတတိကော။ပေ။။။

၈၅၈. “သန္တုဠော သာတတိကော။ပေ။။။

၈၅၉. “ပဝီဝိတ္တော သာတတိကော။ပေ။။။

၈၆၀. “အသံသဠော သာတတိကော။ပေ။။။

၈၆၁. “အာရဒ္ဓဝီရိယော သာတတိကော။ပေ။။။

၈၆၂. “ဟိတုတ သတပလံ ကံသံ၊ သောဝဏ္ဏံ သတရာဇိကံ။
အဂ္ဂဟိ မတ္တိကာပတ္တံ၊ ဣဒံ ဒုတိယာဘိသေစနံ။

၈၆၃. “ဥစ္စေ မဏ္ဍလိဟကာရေ၊ ဒဠ္ဋဟမဠာလကောဌကေ။
ရက္ခိတော ခဂ္ဂဟတ္ထေဟိ၊ ဥတ္တသံ ဝိဟရိ ပုရေ။

၈၆၄. “သောဇ္ဇ ဘဒ္ဒော အနုတူသိ၊ ပဟိနဘယဘေရတေ။
ဈာယတိ ဝနမောဂယုဟ၊ ပုတ္တော ကေဓယ ဘဒ္ဒိယော။

၈၆၅. “သီလက္ခန္ဓေ ပတိဋ္ဌာယ၊ သတိ ပညဉ္စ ဘာဝယံ။
ဟပုဏ္ဏိ အနုပုဗ္ဗေန၊ သဗ္ဗသံယောဇနက္ခယ”န္တိ။

။ ဘဒ္ဒိယော ကာဠိကေဓယ ပုတ္တော ထေရော။။

၈. အငြုလိမာလထွေရကထာ

၈၆၆. “ဂစ္ဆံ ဝဒေသိ သမဏ ‘ဌိတောမ္မဟိ’၊ မမဉ္ဇ ဗျုသိ ဌိတမဌိတောတိ။
ပုစ္ဆမိ တံ သမဏ ဧတမတ္တံ၊ ‘ကထံ ဌိတော တွဝံ အဟမဌိတောမ္မဟိ’”။
၈၆၇. “ဌိတော အဟံ အငြုလိမာလ သဗ္ဗဒါ၊ သဗ္ဗေသု ဘူတေသု နိဓာယ ဒဏှံ။
တုဝဉ္စ ဟဏေသု အသညတေသိ၊ တဿှာ ဌိတောဟံ တုဝမဌိတေသိ”။
၈၆၈. “စိရဿံ ဝတ မေ မဟိတော မဟေသိ၊ မဟာဝနံ သမဏော ပစ္စဟဒိ [ပစ္စဟဒိ (သဗ္ဗတ္ထ)] ။
သောဟံ စဇိဿာမိ သဟဿဟပံ၊ သုတုတန ကထံ တဝ ဓမ္မယုတ္တံ”။
၈၆၉. ဣစ္စေဝ စောရော အသိမာဝုဓဉ္စ၊ သောဗ္ဗေ ပဟတေ နရကေ အန္တဝကာသိ [အကိရိ (မ. နိ. ၂.၃၄၉)]။
အဝန္တိ စောရော သုဂတဿ ဟဒေ၊ တတ္ထေဝ ပဗ္ဗဇ္ဇမယာစိ ဗုဒ္ဓံ။
၈၇၀. ဗုဒ္ဓော စ ခော ကာရုဏိကော မဟေသိ၊ ယော သတ္တာ လောကဿ သဒေဝကဿ။
‘တမေဟိ ဘိက္ခု’တိ တဒါ အတေစ၊ ဧသေဝ တဿ အဟု ဘိက္ခုဘာတေ။
၈၇၁. “ယော စ ပုဗ္ဗေ ပမဇ္ဇိတုတ၊ ပစ္ဆာ သော နပုမဇ္ဇတိ။
သောမံ လောကံ ပဘာသေတိ၊ အဗ္ဘာ မုတ္တောဝ စန္ဒိမာ။
၈၇၂. “ယဿ ဟပံ ကတံ ကမ္မံ၊ ကုသလေန ပိဓိယတိ [ပိထိယတိ (သီ. သျှာ.)] ။
သောမံ လောကံ ပဘာသေတိ၊ အဗ္ဘာ မုတ္တောဝ စန္ဒိမာ။
၈၇၃. “ယော ဟဝေ ဒဟရော ဘိက္ခု၊ ယုဇ္ဇတိ ဗုဒ္ဓသာသနေ။
သောမံ လောကံ ပဘာသေတိ၊ အဗ္ဘာ မုတ္တောဝ စန္ဒိမာ။
၈၇၄. [ဒိသာ ဟိ (သျှာ. က.၊ မ. နိ. ၂.၃၅၂)] “ဒိသာပိ မေ ဓမ္မကထံ သုဏန္တု၊ ဒိသာပိ မေ ယုဇ္ဇန္တု၊ ဗုဒ္ဓသာသနေ။
ဒိသာပိ မေ တေ မနုဇေ ဘဇ္ဇန္တု၊ ယေ ဓမ္မမေတဒပယန္တိ သန္တော။
၈၇၅. “ဒိသာ ဟိ မေ ခန္တိတဒနံ၊ အဝိရောဓပုသံသိနံ။
သုဏန္တု ဓမ္မံ ကာလေန၊ တဉ္စ အနုဝိဓိယန္တု။
၈၇၆. “န ဟိ ဇာတု သော မမံ ဟိသေ၊ အညံ တ ပန ကိဉ္စနံ [ကဉ္စိနံ (သီ. သျှာ.)၊ ကဉ္စနံ (?)] ။
ပပုယု ပရမံ သန္တိ၊ ရက္ခေယု တသထာဝရေ။
၈၇၇. [ထေရက. ၁၉] “ဥဒကဉ္စဟိ နယန္တိ နေတ္တိကာ၊ ဥသုကာရာ နမယန္တိ [ဒမယန္တိ (က.)] တေဇနံ။
အရံ နမယန္တိ [ဒမယန္တိ (က.)] တစ္ဆကာ၊ အတ္တာနံ ဒမယန္တိ ပဏှိတာ။
၈၇၈. “ဒဏ္ဍေနကေ ဒမယန္တိ၊ အဂ္ဂသေဘိ ကသာဟိ စ။
အဒဏ္ဍေန အသတ္တေန၊ အဟံ ဒန္တောမ္မဟိ တာဒိနာ။
၈၇၉. “အဟိသကော’တိ မေ နာမံ၊ ဟိသကဿ ပုရေ သတော။
အဇ္ဇာဟံ သစ္စနာမောမ္မဟိ၊ န နံ ဟိသာမိ ကိဉ္စနံ [ကဉ္စိနံ (သီ. သျှာ.)၊ ကဉ္စနံ (?)] ။
၈၈၀. “စောရော အဟံ ပုရေ အာသိ၊ အငြုလိမာလောတိ ဝိဿုတော။
ဝုယုဟမာနော မဟောယေန၊ ဗုဒ္ဓံ သရဏမာဂမံ။
၈၈၁. “လောဟိတဟဏိ ပုရေ အာသိ၊ အငြုလိမာလောတိ ဝိဿုတော။
သရဏဂမနံ ပဿ၊ ဘဝနေတ္တိ သမူဟတာ။

၈၈၂. “တာဒိသံ ကမ္မံ ကတွတန၊ ဗဟုံ ဒုဂ္ဂတိကမိနံ။
ဖုဠော ကမ္မဝိဟကေန၊ အနဏော ဘုဇ္ဈမိ ဘောဇနံ။
၈၈၃. “ပမာဒမနုယုဇ္ဈန္တိ ဗာလာ ဒုမ္မေဓိနော ဇနာ။
အပ္ပမာဒဉ္စ မေဓာဝိ၊ ဓနံ သေဌ်ဝ ရက္ခတိ။
၈၈၄. “မာ ပမာဒမနုယုဇ္ဈေထ၊ မာ ကာမရတိသန္တဝံ [သန္တဝံ (က.)] ။
အပ္ပမတ္တော ဟိ ဈာယန္တော၊ ပပ္ပောတိ ပရမံ သုခံ။
၈၈၅. “သုတဂတံ နာပဂတံ၊ နေတံ ဒုမ္မန္တိတံ မမ။
သဝိဘတ္တေသု ဓမ္မေသု၊ ယံ သေဌ် တဒုဟဂမံ။
၈၈၆. “သုတဂတံ နာပဂတံ၊ နေတံ ဒုမ္မန္တိတံ မမ။
တိဿော ဝိဇ္ဇာ အနုပ္ပတ္တာ၊ ကတံ ဗုဒ္ဓဿ သာသနံ။
၈၈၇. “အရဉ္ဇေ ရက္ခမူလေ တ၊ ပဗ္ဗတေသု ဂုဟာသု တ။
တတ္ထ တတ္ထေဝ အဋ္ဌာသိ၊ ဥဗ္ဗိဂ္ဂမနသော တအ။
၈၈၈. “သုခံ သယာမိ ဌာယာမိ၊ သုခံ ကပ္ပေမိ ဇီဝိတံ။
အဟတ္တဟသော မာရဿ၊ အဟော သတ္တာနုကမ္ပိတော။
၈၈၉. “ဗုပ္ပဇ္ဇေစော ပုရေ အာသိ၊ ဥဒိစ္စေ ဉာတော အဟု။
သောဇ္ဇ ပုတ္တော သုဂတဿ၊ ဓမ္မရာဇဿ သတ္တုနော။
၈၉၀. “ဝီတတဏှောဟာ အနာအနော၊ ဂုတ္တဒ္ဒတရော သုသံဝုတော။
အဃမူလံ ဝဓိတွတန၊ ပတ္တော မေ အာသဝက္ခယော။
၈၉၁. “ပရိစိန္တော မယာ သတ္တာ၊ ကတံ ဗုဒ္ဓဿ သာသနံ။
ဩဟိတော ဂရုဏော ဘာရော၊ ဘဝနေတ္တိ သမူဟတာ”တိ။

။ အဂ္ဂုလိမာလော ထေရော။။

၉. အနုရုဒ္ဓတ္ထေရကထာ

၈၉၂. “ပဟာယ မာတာပိတရော၊ ဘဂိနီ ဉာတိဘာတရော။
ပဉ္စ ကာမဂုဏေ ဟိတွတ၊ အနုရုဒ္ဓေဝ ဈာယတု။
၈၉၃. “သမေတော နစ္စဂီတေဟိ၊ သမ္ပတာဠုပ္ပဗောဓနော။
န တေန သုဒ္ဓိမဇ္ဈင်္ဂံ [သုဒ္ဓိမဇ္ဈက (သီ. က.)၊ သုဒ္ဓိမဇ္ဈဂမာ (ဿ. .)] ။ မာရဿ ဝိသယေ ရတော။
၈၉၄. “ဧတဉ္စ သမတိက္ကမ္မ၊ ရတော ဗုဒ္ဓဿ သာသနေ။
သဗ္ဗေဃံ သမတိက္ကမ္မ၊ အနုရုဒ္ဓေဝ ဈာယတိ။
၈၉၅. “ရူဟ သဒ္ဓာ ရသာ ဂန္ဓာ၊ ဖောဠဗ္ဗာ စ မနောရမာ။
ဧတေ စ သမတိက္ကမ္မ၊ အနုရုဒ္ဓေဝ ဈာယတိ။
၈၉၆. “ပိဏ္ဍဟတပဋိက္ကန္တော၊ ဧကော အဒုတိယော မုနိ။
ဧသတိ ပံသုကူလာနိ၊ အနုရုဒ္ဓော အနာသတေ။

၈၉၇. “ဝိစိနီ အဂ္ဂဟီ ဧဝံ၊ ရဇယီ ဓာရယီ မုနိ။
ပံသုကူလာနိ မတိမာ၊ အနုရုဒ္ဓော အနာသတေ။

၈၉၈. “မဟိန္ဒော စ အသန္တုဋ္ဌော၊ သံသဋ္ဌော ယော စ ဥဒ္ဓတော။
တဿ ဓမ္မာ ကုမေ ဟောန္တိ၊ ဟပကာ သံကိလေသိကာ။

၈၉၉. “သတော စ ဟောတိ အပ္ပိန္ဒော၊ သန္တုဋ္ဌော အဝိဃာတတ။
ပဝိဝေကရတော ဝိတ္တော၊ နိစ္စမာရဒ္ဓဝီရိယော။

၉၀၀. “တဿ ဓမ္မာ ကုမေ ဟောန္တိ၊ ကုသလာ ဗောဓိပက္ခိကာ။
အနာသတေ စ သော ဟောတိ၊ ကုတိ ဝုတ္တံ မဟေသိနာ။

၉၀၁. “မမ သဏ္ဍပမညာယ၊ သတ္တာ လောကေ အနုတ္တရော။
မနောမယေန ကာယေန၊ ကုဒ္ဓိယာ ဥပသဏ္ဌမိ။

၉၀၂. “ယဒါ မေ အဟု သဏ္ဌပေါ၊ တတော ဥတ္တရိ ဒေသယိ။
နိပ္ပပဉ္စရတော ဗုဒ္ဓော၊ နိပ္ပပဉ္စမဒေသယိ။

၉၀၃. “တဿာဟံ ဓမ္မမညာယ၊ ဝိဟာသိ သာသနေ ရတော။
တိဿော ဝိဇ္ဇာ အနုပ္ပတ္တာ၊ ကတံ ဗုဒ္ဓဿ သာသနံ။

၉၀၄. “ပဉ္စပညာသဝဿာနိ၊ ယတော နေသဇ္ဇိကော အဟံ။
ပဉ္စဝိသတိဝဿာနိ၊ ယတော မိဒ္ဓံ သမူဟတံ။

၉၀၅. [ဒီ. နိ. ၂.၂၂၂] “နာဟု အဿာသပဿာသာ၊ ဌိတစိတ္တဿ တာဒိနော။
အနေဇော သန္တိမာရဗ္ဗ၊ စက္ခုမာ ပရိနိဗ္ဗတော။

၉၀၆. [ဒီ. နိ. ၂.၂၂၂] “အသလ္လီနေန စိတ္တေန၊ ဝေဒနံ အဇ္ဈတသယိ။
ပဇ္ဇောတဿေဝ နိဗ္ဗာနံ၊ ဝိမောက္ခော စေတသော အဟု။

၉၀၇. “ဧတေ ပစ္စိမကာ အနိ၊ မုနိနော ဖဿပဉ္စမာ။
နာညေ ဓမ္မာ ဘဝိဿန္တိ၊ သမ္ပုဒ္ဓေ ပရိနိဗ္ဗတေ။

၉၀၈. “နတ္ထိ အနိ ပုနာတသော၊ ဒေဝကာယသ္မိ ဇာလိနိ။
ဝိက္ခိဏော ဇာတိသံသာရော၊ နတ္ထိ အနိ ပုနဗ္ဗတေ။

၉၀၉. “ယဿ မဟုတ္တေန သဟဿမာ၊ လောကော သံဝိဒိတော သဗ္ဗဟ္မကပ္ပော။
ဝသီ ကုဒ္ဓိဂုဏေ စုတူပဟတေ၊ ကာလေ ပဿတိ ဒေဝတာ သ ဘိက္ခု [သဘိက္ခုနော (သီ. က.)]။

၉၁၀. “အန္နဘာရော [အန္နဟာရော (သီ.)] ပုရေ အာသိ၊ ဒလိဒ္ဓော ဃာသဟာရကော။
သမဏံ ပဋိဟဒေသိ၊ ဥပရိဋ္ဌံ ယသသ္မိနံ။

၉၁၁. “သောမ္မဟိ သက္ကကုလေ ဇာတော၊ အနုရုဒ္ဓောတိ မံ ဝိဒူ။
ဥပေတော နစ္စဂီတေဟိ၊ သမ္မတာဠုပ္ပဗောဓေနော။

၉၁၂. “အထဒ္ဓသာသိ သမ္ပုဒ္ဓံ၊ သတ္တာရံ အကုတောဘယံ။
တသ္မိ စိတ္တံ ပသာဒေတွတ၊ ပဗ္ဗဇိ အနကရိယံ။

၉၁၃. “ပုဗ္ဗေနိတသံ ဇာနာမိ၊ ယတ္ထ မေ ဝုသိတံ ပုရေ။

၉၁၄. “သတ္တက္ခတ္တံ၊ မနုဿိန္ဒြော၊ အဟံ ရဇမုကာရယံ။
စာတုရန္တော ဝိဇိတာဝိ၊ ဇမ္ဗုသဏ္ဍာသု ကုဿုရော။
အဒဏ္ဍေန အသတ္တေန၊ ဓမ္မေန အနုသာသယံ။
၉၁၅. “ဣတော သတ္တ တတော သတ္တ၊ သံသာရာနိ စတုဒ္ဒသ။
နိတသမဘိဇာနိသ္မံ၊ ဒေဝလောကေ ဌိတာ တဒါ။
၉၁၆. “ပဉ္စဂိုကေ သမာဓိမ္မဟိ၊ သန္တေ ဧကောဒိဘာဝိတော။
ပဋိပ္ပသ္မဒ္ဓိလဒ္ဓမ္မဟိ၊ ဒိဗ္ဗစက္ခု ဝိသုဇ္ဈိ မေ။
၉၁၇. “စုတူပဟတံ ဇာနာမိ၊ သတ္တာနံ အာဂတိံ ဂတိံ။
ဣတ္ထဘာဝညထာဘာဝံ၊ ဈာနေ ပဉ္စဂိုကေ ဌိတော။
၉၁၈. “ပရိစိန္တော မယာ သတ္တာ။ပေ။ ဘဝနေတ္တိ သမူဟတာ။
၉၁၉. “ဝဇ္ဇိနံ ဝေဠုဝကမေ၊ အဟံ ဇီဝိတသဋ္ဌယာ။
ဟေဋ္ဌတော ဝေဠုဂုဗ္ဗသ္မိ၊ နိဗ္ဗာယိသ္မံ အနာသတေ”တိ။

။ အနုရုဒ္ဓော ထေရော။။

၁၀. ဟရာပရိယတ္တေရကထာ

၉၂၀. သမဏသ္မ အဟု စိန္တာ၊ ပုပ္ဖိတမ္မဟိ မဟာဝနေ။
ဧကဂ္ဂသ္မ နိသိန္နသ္မ၊ ပဝိဝိတ္တသ္မ ဈာယိနော။
၉၂၁. “အညထာ လောကနာထမ္မဟိ၊ တိဋ္ဌန္တေ ပုရိသုတ္တမေ။
ဣရိယံ အာသိ ဘိက္ခုနံ၊ အညထာ အနိ ဒိဿတိ။
၉၂၂. “သီတတတပရိတ္တာနံ၊ ဟိရိကောပိနဆာဒနံ။
မတ္တဋ္ဌိယံ အဘုဋ္ဌိသု၊ သန္တုဋ္ဌာ ဣတရိတရေ။
၉၂၃. “ပဏီတံ ယဒိ တ လူခံ၊ အပ္ပံ တ ယဒိ တ ဗဟုံ။
ယာပနတ္ထံ အဘုဋ္ဌိသု၊ အဂိန္ဒာ နာဓိမ္မိတ္တာ။
၉၂၄. “ဇီဝိတာနံ ပရိက္ခာရေ၊ ဘေသဇ္ဇေ အထ ပစ္စယေ။
န ဗာဠဟံ ဥဿုကာ အာသု၊ ယထာ တေ အာသဝက္ခယေ။
၉၂၅. “အရညေ ရုက္ခမူလေသု၊ ကန္တရာသု ဂုဟာသု စ။
ဝိဝေကမနုဗျူဟန္တာ၊ ဝိဟံသု တပ္ပရာယနာ။
၉၂၆. “နိစာ နိဝိဋ္ဌာ သုဘရာ၊ မုဒ္ဒ အတ္တဒ္ဓမာနသာ။
အဗ္ဘာသေကာ အမုခရာ၊ အတ္တစိန္တာ ဝသာနက။
၉၂၇. “တတော ဟသာဒိကံ အာသိ၊ ဂတံ ဘုတ္တံ နိသေဝိတံ။
သိနိန္ဒာ တေလဓာရာဝ၊ အဟောသိ ဣရိယာပထော။
၉၂၈. “သဗ္ဗာသဝပရိက္ခိဏာ၊ မဟာဈာယိ မဟာဟိတာ။
နိဗ္ဗုတာ အနိ တေ ထေရာ၊ ပရိတ္တာ အနိ တာဒိသာ။

၉၂၉. “ကုသလာနဉ္စ ဓမ္မာနံ၊ ပညာယ စ ပရိက္ခယာ။
သဗ္ဗကာရဝရူပေတံ၊ လုဇ္ဈတေ ဇိနသာသနံ။

၉၃၀. “ဟပကာနဉ္စ ဓမ္မာနံ၊ ကိလေသာနဉ္စ ယော ဥတု။
ဥပဋ္ဌိတာ ဝိဝေကာယ၊ ယေ စ သဒ္ဓမ္မသေသကာ။

၉၃၁. “တေ ကိလေသာ ပဝဗ္ဗန္တာ၊ အာဝိသန္တိ ဗဟံ ဇနံ။
ကိဋ္ဌန္တိ မညေ ဗာလေဟိ၊ ဥမ္မတ္တေဟိဝ ရက္ခသာ။

၉၃၂. “ကိလေသေဟာဘိဘူတာ တေ၊ တေန တေန ဝိဓာဝိတာ။
နရာ ကိလေသဝတ္ထုသု၊ သသဏ္ဌာမေဝ ယောသိတေ။

၉၃၃. “ပရိစ္စဇိတုတ သဒ္ဓမ္မံ၊ အညမညေဟိ ဘဏ္ဍာရေ။
ဒိဋ္ဌိဂတာနိ အန္ဓေဝန္တာ၊ ဣဒံ သေယျောတိ မညရေ။

၉၃၄. “ဓနဉ္စ ပုတ္တံ ဘရိယဉ္စ၊ ဆဉ္စယိတုတန နိဂုတာ။
ကဋ္ဌစ္ဆုဘိက္ခဟေတုပိ၊ အကိစ္ဆာနိ နိသေဝရေ။

၉၃၅. “ဥဒရာဝဒေဟကံ ဘုတုတ၊ သယန္တုတ္တာနသေယျကာ။
ကထံ ဝတ္တေန္တိ [ကထာ ဝဗျန္တိ (သီ. က.)] ပဋိဗုဒ္ဓာ၊ ယာ ကထာ သတ္တုဂရဟိတာ။

၉၃၆. “သဗ္ဗကာရကသိပ္ပာနိ၊ စိတ္တိ ကတုတန [စိတ္တိကတုတန (သီ.)၊ စိတ္တံ ကတုတန (သ္မာ.)] သိက္ခာရေ။
အဝူပသန္တာ အဇ္ဈတ္တံ၊ သာမညတ္တောတိ အတ္တတိ [တိရိစ္ဆတိ (?)] ။

၉၃၇. “မတ္တိကံ တေလစုဏ္ဍဉ္စ၊ ဥဒကာသနဘောဇနံ။
ဂိဟိနံ ဥပနာမေန္တိ၊ အာကဋ္ဌန္တာ ဗဟုတ္တရံ။

၉၃၈. “ဒန္တဟေနံ ကပိတ္တဉ္စ၊ ပုပ္ဖံ ဓာဒနိယာနိ စ။
ပိဏ္ဍာဟတေ စ သမ္ပန္နေ၊ အဓမ္မ အာမလကာနိ စ။

၉၃၉. “ဘေသဇ္ဇေသု ယထာ ဝေဇ္ဇာ၊ ကိစ္စာကိစ္စေ ယထာ ဂိဟိ။
ဂဏိကာဝ ဝိဘူသာယံ၊ ဣဿရေ ခတ္တိယာ ယထာ။

၉၄၀. “နေကတိကာ ဝဉ္စနိကာ၊ ကုဋ္ဌသက္ခိ အဟဋ္ဌုကာ။
ဗဟူဟိ ပရိကပ္ပေဟိ၊ အာမိသံ ပရိဘုဉ္စရေ။

၉၄၁. “လေသကပ္ပေ ပရိယာယေ၊ ပရိကပ္ပေနဓာဝိတာ။
ဇီဝိကတ္တာ ဥဟယေန၊ သဏ္ဌမုန္တိ ဗဟံ ဓနံ။

၉၄၂. “ဥပဋ္ဌာပေန္တိ ပရိသံ၊ ကမ္မတော နော စ ဓမ္မတော။
ဓမ္မံ ပရေသံ ဒေသေန္တိ၊ လာဘတော နော စ အတ္တတော။

၉၄၃. “သဠလာဘဿ ဘဏ္ဍာန္တိ၊ သဠတော ပရိဗာဟိရာ။
ပရလဘောပဇီဝန္တာ၊ အဟိရိကာ န လဇ္ဇရေ။

၉၄၄. “နာနယုတ္တာ တထာ ဧကေ၊ မုဏ္ဍာ သဠဋ္ဌိဟရုတာ။
သမ္ဘာဝနံယေဝိစ္ဆန္တိ၊ လာဘသက္ကာရမုစ္ဆိတာ။

၉၄၅. “ဧဝံ နာနပ္ပယာတမ္မဟိ၊ န အနိ သုကရံ တထာ။
အဖုသိတံ တ ဖုသိတံ၊ ဖုသိတံ တနုရက္ခိတံ။

၉၄၆. “ယထာ ကဏုကဋ္ဌာနမ္မဟိ၊ စရေယျ အနုဟဟနော။

သတိ ဥပဋ္ဌပေတုတန၊ ဧဝံ ကမေ မုနိ စရေ။

၉၄၇. “သရိတွတ ပုဗ္ဗကေ ယောဂီ၊ တေသံ ဝတ္တမနုဿရံ။
ကိဉ္ဇာပိ ပစ္ဆိမော ကာလော၊ ဖုသေယျ အမတံ ပဒံ။

၉၄၈. “ဣဒံ ဝတ္တတ သာလဝနေ၊ သမဏော ဘာဝိတိန္ဒြေယာ။
ဗျာဟုဏော ပရိနိဗ္ဗာယီ၊ ဣသိ ခိဏပုနုဗ္ဗတေ”တိ။

။ ဟရာပရိယော [ဟရာသရိယော (သ္မာ.)] ထေရော။။

ဝိသတိနိဟတော နိဋ္ဌိတော။

တတ္ထုဒ္ဓါနံ -

အဓိမုတ္တော ဟရာပရိယော၊ တေလကာနိ ရဋ္ဌဟလော။
မာလုက္ကသေလော ဘဒ္ဒိယော၊ အဂ္ဂုလိ ဒိဗ္ဗစက္ခုကော။

ဟရာပရိယော ဒေသတေ၊ ဝိသမ္ဘဟိ ပရိကိတ္တိတာ။
ကထာယော ဒေဝ သတာ ဟောန္တိ၊ ပဉ္စတာလီသ [၂၄၄ ကထာယောယေဝ ဒိဿန္တိ] ဥတ္တရိန္တိ။

၁၇. တိသနိဟတော

၁. ဖုဿတ္ထေရကထာ

၉၄၉. ဟသာဒိကေ ဗဟူ ဒိဿတ၊ ဘာဝိတတ္ထေ သုသံဝုတေ။
ကုသိ ပဏ္ဍရသကေတ္တော **[ပဏ္ဍရသ ကေတ္တော (သိ.)]** ၊ အပုစ္ဆိ ဖုဿသဝ္ဗဟယံ။

၉၅၀. “ကိဆန္ဒာ ကိမဓိပ္ပာယာ၊ ကိမာကပ္ပာ ဘဝိဿရေ။
အနာဂတမ္ပဟိ ကာလမ္ပဟိ၊ တံ မေ အက္ခာဟိ ပုစ္ဆိတော”။

၉၅၁. “သုဏောဟိ ဝစနံ မယ္ဗဟံ၊ ကုသိပဏ္ဍရသဝ္ဗဟယ။
သက္ကစ္ဆံ ဥပဓာရေဟိ၊ အာစိက္ခိဿာမ္ပနာဂတံ။

၉၅၂. “ကောဓနာ ဥပနာဟိ စ၊ မက္ခိ ထမ္ဘိ သဌာ ဗဟူ။
ဥဿုကီ နာနာတအ စ၊ ဘဝိဿန္တိ အနာဂတေ။

၉၅၃. “အညာတမာနိနော ဓမ္မေ၊ ဂမ္ဘိရေ တိရကေစရာ။
လဟုကာ အဂရ ဓမ္မေ၊ အညမညမကရတ။

၉၅၄. “ဗဟူ အာဒိနတ လောကေ၊ ဥပ္ပဇ္ဇိဿန္တနာဂတေ။
သုဒေသိတံ ကုမံ ဓမ္မံ၊ ကိလေသေဿန္တိ **[ကိလေသိဿန္တိ (သိ.)၊ ကိလိသိဿန္တိ (ဌာ. က.)]**
တိ။

၉၅၅. “ဂုဏဟိနာပိ သဌမ္ပဟိ၊ တေဟရန္တာ ဝိသာရအ။
ဗလဝန္တော ဘဝိဿန္တိ မုခရာ အဿုတာဝိနော။

၉၅၆. “ဂုဏဝန္တောပိ သဌမ္ပဟိ၊ တေဟရန္တာ ယထာတ္တတော။
ဒုဗ္ဗလာ တေ ဘဝိဿန္တိ ဟိရိမနာ အနတ္တိကာ။

၉၅၇. “ရဇတံ ဇာတရူပဉ္စ၊ ခေတ္တံ ဝတ္ထုမဇေဋ္ဌကံ။
အသိအသဉ္စ ဒုမ္မေဓာ၊ သာဒိယိဿန္တနာဂတေ။

၉၅၈. “ဥဇ္ဈာနသညိနော ဗာလာ၊ သီလေသု အသမာဟိတာ။
ဥန္နဌာ ဝိစရိဿန္တိ၊ ကလဟာဘိရတာ မက။

၉၅၉. “ဥဒ္ဓတာ စ ဘဝိဿန္တိ၊ နီလစီဝရဟရတာ။
ကုဟာ ထဒ္ဓာ လဟ သိင်္ဂိ၊ စရိဿန္တရိယာ ဝိယ။

၉၆၀. “တေလသဏ္ဍေဟိ ကေသေဟိ၊ စပလာ အဉ္ဇနက္ခိကာ။
ရထိယာယ ဂမိဿန္တိ၊ ဒန္တဝဏ္ဏိကဟရတာ။

၉၆၁. “အဇေဂုစ္ဆံ ဝိမုတ္တေဟိ၊ သုရတ္တံ အရဟဒ္ဓဇံ။
ဇိဂုစ္ဆိဿန္တိ ကာသာဝံ၊ ဩအတေသု သမုစ္ဆိတာ **[ဩအတေ သုသမုစ္ဆိတာ (သိ.)]** ။

၉၆၂. “လာဘကာမာ ဘဝိဿန္တိ၊ ကုသိတာ ဟိနဝိရိယာ။
ကိစ္ဆန္တာ ဝနပတ္တာနိ၊ ကမန္တေသု ဝသိဿရေ။

၉၆၃. “ယေ ယေ လာဘံ လဘိဿန္တိ၊ မိစ္ဆာဇီဝရတာ သအ။

တေ တေဝ အနုသိက္ခန္တ၊ ဘဇိဿန္တိ အသံယတာ။

၉၆၄. “ယေ ယေ အလာဘိနော လာဘံ၊ န တေ ပုဇ္ဇာ ဘဝိဿရေ။
သုပေသလေပိ တေ မိရေ၊ သေဝိဿန္တိ န တေ တာ။

၉၆၅. “မိလက္ခရဇနံ ရတ္တံ **[ပိလက္ခရဇနံ ရတ္တံ (?)]** ၊ ဂရဟန္တာ သကံ ဓဇံ။
တိတ္ထိယာနံ ဓဇံ ကေစိ၊ ဓာရိဿန္တုအာတကံ။

၉၆၆. “အကရတေ စ ကာသာဝေ၊ တာ အတေသံ ဘဝိဿတိ။
ပဋိသတ္တံ စ ကာသာဝေ၊ ဘိက္ခုနံ န ဘဝိဿတိ။

၉၆၇. “အဘိဘူတဿ ဒုက္ခေန၊ သလ္လဝိဒ္ဓဿ ရူပတော။
ပဋိသတ္တံ မဟာယောရာ၊ နာဂဿာသိ အစိန္တိယာ။

၉၆၈. “ဆဒ္ဒန္တော ဟိ တာ အဒိဿတ၊ သုရတ္တံ အရဟဒ္ဓဇံ။
တာဝဒေဝ ဘဏီ ကထာ၊ ဂဇေ အတ္တောပသံဟိတာ”။

၉၆၉. **[ဓ. ပ. ၉; ဇ. ၁. ၂. ၁၄၁; ၁. ၁၆. ၁၂၂]** “အနိက္ကသာတေ ကာသာဝံ၊ ယော ဝတ္တံ ပရိဓဿတိ **[ပရိဒဟိဿတိ (သီ. သျှာ.)]**။
အပေတော ဒမသစ္စေန၊ န သော ကာသာဝမရဟတိ။

၉၇၀. “ယော စ ဝန္တကာသာဝဿ၊ သီလေသု သုသမာဟိတော။
ဥပေတော ဒမသစ္စေန၊ သ ဝေ ကာသာဝမရဟတိ။

၉၇၁. “ဝိပန္နသီလော ဒုမ္မေဓော၊ ဟကဋ္ဌော ကာမကာရိယော။
ဝိဗ္ဗန္တစိတ္တော နိဿုက္ကော၊ န သော ကာသာဝမရဟတိ။

၉၇၂. “ယော စ သီလေန သမ္ပန္နော၊ ဝိတရာကေ သမာဟိတော။
ဩအာတမနသက္ကပ္ပော၊ သ ဝေ ကာသာဝမရဟတိ။

၉၇၃. “ဥဒ္ဓတော ဥန္နဋ္ဌော ဗာလော၊ သီလံ ယဿ န ဝိဇ္ဇတိ။
ဩအာတကံ အရဟတိ၊ ကာသာဝံ ကိံ ကရိဿတိ။

၉၇၄. “ဘိက္ခု စ ဘိက္ခုနိယော စ၊ ဒုဠှစိတ္တာ အနာဒရာ။
တာဒီနံ မေတ္တစိတ္တာနံ၊ နိဂုဏ္ဍဟိဿန္တနာဂတေ။

၉၇၅. “သိက္ခာပေန္တပိ ထေရေဟိ၊ ဗာလာ စိဝရဓာရဏံ။
န သုဏိဿန္တိ ဒုမ္မေဓော၊ ဟကဋ္ဌော ကာမကာရိယာ။

၉၇၆. “တေ တထာ သိက္ခိတာ ဗာလာ၊ အညမညံ အကရတ။
နာဒိယိဿန္တုပဇ္ဈာယေ၊ ခဠုက္ကော ဝိယ သာရထိ။

၉၇၇. “ဧဝံ အနာဂတဒ္ဓါနံ၊ ပဋိပတ္တိ ဘဝိဿတိ။
ဘိက္ခုနံ ဘိက္ခုနိနဉ္စ၊ ပတ္တေ ကာလမ္ပဟိ ပစ္ဆိမေ။

၉၇၈. “ပုရာ အာဂစ္ဆတေ ဧတံ၊ အနာဂတံ မဟဗ္ဘယံ။
သုဗ္ဗစာ ဟောထ သခိလာ၊ အညမညံ သကရတ။

၉၇၉. “မေတ္တစိတ္တာ ကာရုဏိကာ၊ ဟောထ သီလေသု သံဝုတာ။

အာရဒ္ဒဝီရိယာ ပဟိတတ္တာ၊ နိစ္စံ ဒဠ္ဍဟပရက္ကမာ။

၉၈၀. “ပမာဒံ ဘယတော ဒိသုတ၊ အပ္ပမာဒဉ္စ ခေမတော။
ဘာဝေထဋ္ဌဋ္ဌိကံ မဂ္ဂံ၊ ဖုသန္တာ အမတံ ပဒ”န္တိ။

။ ဖုဿော ထေရော။။

၂. သာရိပုတ္တတ္ထေရကထာ

၉၈၁. “ယထာစာရိ ယထာသတော သတီမာ၊ ယတသဠပ္ပဇ္ဈာယိ အပ္ပမတ္တော။
အဇ္ဈတ္တရတော သမာဟိတတ္တော၊ ဧကော သန္တုသိတော တမာဟု ဘိက္ခံ။

၉၈၂. “အလ္လံ သုက္ခံ တ ဘုဇ္ဈန္တော၊ န ဗာဠဟံ သုဟိတော သိယာ။
ဦနှဒရော မိတာဟာရော၊ သတော ဘိက္ခု ပရိဗ္ဗဇေ။

၉၈၃. “စတ္တာရော ပဉ္စ အာလောပေ၊ အဘုတ္တတ ဥဒကံ ပိဝေ။
အလံ ဖာသုဝိဟာရာယ၊ ပဟိတတ္တဿ ဘိက္ခုနော။

၉၈၄. “ကပ္ပိယံ တံ စေ ဆာဒေတိ၊ စီဝရံ ကုဒမတ္ထိကံ [ကုဒမတ္ထိကံ (သိ.)] ။
အလံ ဖာသုဝိဟာရာယ၊ ပဟိတတ္တဿ ဘိက္ခုနော။

၉၈၅. “ပလ္လင်္ဂေန နိသိန္နဿ၊ ဇဏှကေန နာဘိဝဿတိ။
အလံ ဖာသုဝိဟာရာယ၊ ပဟိတတ္တဿ ဘိက္ခုနော။

၉၈၆. [သံ. နိ. ၄. ၂၅၃; ဣတိဝု. ၅၃] “ယော သုခံ ဒုက္ခတော အဒ္ဓ၊ ဒုက္ခမဒ္ဓန္တိ သလ္လတော။
ဥဘယန္တရေန [ဥဘယမန္တရေ (သိ.)] နာဟောသိ၊ ကေန လောကသ္မိ ကံ သိယာ။

၉၈၇. “မာ မေ ကအစိ ဟပိစ္ဆော၊ ကုသိတော ဟိနဝီရိယော။
အပ္ပဿုတော အနာဒရော၊ ကေန လောကသ္မိ ကံ သိယာ။

၉၈၈. “ဗဟုဿုတော စ မေဓာဝိ၊ သီလေသု သုသမာဟိတော။
စေတောသမထမနုယုတ္တော၊ အပိ မုဒ္ဒနိ တိဋ္ဌတု။

၉၈၉. “ယော ပပဉ္စမနုယုတ္တော၊ ပပဉ္စဘိရတော မကေ။
ဝိရာဓယိ သော နိဗ္ဗာနံ၊ ယောဂက္ခေမံ အနုတ္တရံ။

၉၉၀. “ယော စ ပပဉ္စ ဟိတ္တတန၊ နိပ္ပပဉ္စပထေ ရတော။
အာရာဓယိ သော နိဗ္ဗာနံ၊ ယောဂက္ခေမံ အနုတ္တရံ။

၉၉၁. [ဓ. ပ. ၉၈] “ကမေ တ ယဒိ တရညေ၊ နိန္ဒေ တ ယဒိ တ ထလေ။
ယတ္ထ အရဟန္တော ဝိဟရန္တိ၊ တံ ဘူမိရာမဏေယျကံ။

၉၉၂. “ရမဏီယာနိ အရညာနိ၊ ယတ္ထ န ရမတီ ဇေနော။
ဝီတရာက ရမိဿန္တိ န တေ ကာမဂဝေသိနော။

၉၉၃. [ဓ. ပ. ၇၆] “နိဓိနံ ပဝတ္တာရံ၊ ယံ ပဿေ ဝဇ္ဇဒဿိနံ။
နိဂ္ဂယုဂတဒိ မေဓာဝိ၊ တာဒိသံ ပဏ္ဍိတံ ဘဇေ။
တာဒိသံ ဘဇမာနဿ၊ သေယျော ဟောတိ န ဟပိယော။

၉၉၄.[ခ. ပ. ၇၇] “သြဝဒေယျာနုသာသေယျ၊ အသဟ္တာ စ နိတရယေ။
သတဥဟိ သော ပိယော ဟောတိ၊ အသတံ ဟောတိ အပ္ပိယော။

၉၉၅.“အညဿ ဘဂတ ဗုဒ္ဓော၊ ဓမ္မံ ဒေသေသိ စက္ခုမာ။
ဓမ္မေ ဒေသိယမာနမ္မဟိ၊ သောတမောဓေသိမတ္ထိကော။
တံ မေ အမောဃံ သဝနံ၊ ဝိမုတ္တောမ္မဟိ အနာသတေ။

၉၉၆.“နေဝ ပုဗ္ဗေနိတသာယ၊ နပိ ဒိဗ္ဗဿ စက္ခုနော။
စေတောပရိယာယ ဣဒ္ဓိယာ၊ စုတိယာ ဥပပတ္တိယာ။
သောတဓာတုဝိသုဒ္ဓိယာ၊ ပဏိဓိ မေ န ဝိဇ္ဇတိ [ကထ. ၃၇၈]။

၉၉၇.“ရုက္ခမူလံ နိဿာယ၊ မုဏ္ဍော သဏ္ဌဋ္ဌိဟရတော။
ပညာယ ဥတ္တမော ထေရော၊ ဥပတိဿောဝ [ဥပတိဿော စ (သီ. က.)] ဈာယတိ။

၉၉၈.“အဝိတက္ကံ သမာပန္နော၊ သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓသာဝကော။
အရိယေန တုဏှဟိဘာဝေန၊ ဥပေတော ဟောတိ တာဝဒေ။

၉၉၉.[ဥအ. ၂၄] “ယထာပိ ပဗ္ဗတော သေလော၊ အစလော သုပ္ပတိဋ္ဌိတော။
ဧဝံ မောဟက္ခယာ ဘိက္ခု၊ ပဗ္ဗတောဝ န ဝေဓတိ။

၁၀၀၀.“အနုဂ္ဂဏဿ ဟေသဿ၊ နိစ္စံ သုစိဂဝေသိနော။
တလဂ္ဂမတ္တံ ဟပဿ၊ အဗ္ဘမတ္တံ ဓာယတိ။

၁၀၀၁.“နာဘိနန္ဒာမိ မရဏံ၊ နာဘိနန္ဒာမိ ဇီဝိတံ။
နိက္ခိပိဿံ ဣမံ ကာယံ၊ သမ္ပဇာနော ပတိဿတော။

၁၀၀၂.“နာဘိနန္ဒာမိ မရဏံ၊ နာဘိနန္ဒာမိ ဇီဝိတံ။
ကာလဉ္စ ပဋိကဋ္ဌာမိ၊ နိဗ္ဗိသံ ဘတကော ယထာ။

၁၀၀၃.“ဥဘယေန မိဒံ မရဏမေဝ၊ နာမရဏံ ပစ္စာ တ ပုရေ တ။
ပဋိပဇ္ဇေတ မာ ဝိနဿထ၊ ခဏော တေ မာ ဥပစ္စက။

၁၀၀၄.“နဂရံ ယထာ ပစ္စန္နံ၊ ဂုတ္တံ သန္တရဗာဟိရံ။
ဧဝံ ကေပေထ အတ္တာနံ၊ ခဏော တေ မာ ဥပစ္စက။
ခဏာတိတာ ဟိ သောစန္တိ၊ နိရယမ္မဟိ သမပ္ပိတာ။

၁၀၀၅.“ဥပသန္တော ဥပရတော၊ မန္တဘာဏီ [မတ္တဘာဏီ (သီ.)] အနုဒ္ဓတော။
ဓုနာတိ ဟပကေ ဓမ္မေ၊ ဒုမပတ္တံ မာလုတော။

၁၀၀၆.“ဥပသန္တော ဥပရတော၊ မန္တဘာဏီ အနုဒ္ဓတော။
အပ္ပာသိ [အဗ္ဗဟိ (သ္မာ.)၊ အဘာသိ (?)] ဟပကေ ဓမ္မေ၊ ဒုမပတ္တံ မာလုတော။

၁၀၀၇.“ဥပသန္တော အနာယာသော၊ ဝိပ္ပသန္တော အနာဝိလော။
ကလ္လာဏသီလော မေဓာဝီ၊ ဒုက္ခဿန္တကရော သိယာ။

၁၀၀၈.“န ဝိဿသေ ဧကတိယေသု ဧဝံ၊ အကရိသု ပဗ္ဗဇိတေသု စာပိ။
သာဓူပိ ဟုတ္တတ န အသာဓု ဟောန္တိ၊ အသာဓု ဟုတ္တတ ပုန သာဓု ဟောန္တိ။

၁၀၀၉.“ကာမစ္ဆန္တော စ ဗြဟ္မာအာ၊ ထိနမိဒ္ဓဉ္စ ဘိက္ခုနော။

ဥဒ္ဓစ္စံ ဝိစိကိစ္ဆာ စ၊ ပဉ္စေတေ စိတ္တကေလိသာ။

၁၀၁၀။ “ယဿ သက္ကရိယမာနဿ၊ အသက္ကာရေန စူဘယံ။
သမာဓိ န ဝိကမ္ပတိ၊ အပ္ပမာဒဝိဟာရိနော။

၁၀၁၁။ “တံ ဈာယိနံ သာတတိကံ၊ သုခုမဒိဋ္ဌိဝိပဿကံ။
ဥဟဒနက္ခယာရာမံ၊ အာဟု သပ္ပုရိသော ဣတိ။

၁၀၁၂။ “မဟာသမုဒ္ဒေတ ပထဝီ၊ ပဗ္ဗတော အနိလောပိ စ။
ဥပမာယ န ယုဇ္ဈန္တိ၊ သတ္တု ဝရဝိမုတ္တိယာ။

၁၀၁၃။ “စက္ကာနုဝတ္တကော ထေရော၊ မဟာဉာဏီ သမာဟိတော။
ပထတပဂ္ဂိသမာနော၊ န ရဇ္ဇတိ န ဒုဿတိ။

၁၀၁၄။ “ပညာဟရမိတံ ပတ္တော၊ မဟာဗုဒ္ဓိ မဟာမတိ။
အဇေဋ္ဌော ဇေဋ္ဌသမာနော၊ သဒ္ဓါ စရတိ နိဗ္ဗုတော။

၁၀၁၅။ “ပရိစိဏ္ဍော မယာ သတ္တာ။ပေ။။ ဘဝနေတ္တိ သမ္မဟတာ။
၁၀၁၆။ “သမ္မာဒေဝပ္ပမာဒေန ၊ ဧသာ မေ အနုသာသနိ။
ဟန္တာဟံ ပရိနိဗ္ဗိဿံ၊ ဝိပ္ပမုတ္တောမ္ပဟိ သဗ္ဗမိ”တိ။

။ သာရိပုတ္တော ထေရော။။

၃. အာနန္ဒတ္ထေရကထာ

၁၀၁၇။ “ပိသုဏေန စ ကောဓနေန စ၊ မစ္ဆရိနာ စ ဝိဘူတနန္ဒိနာ။
သခိတံ န ကရေယျ ပဏ္ဍိတော၊ ဟဟေ ကာပုရိသေန သဋ္ဌမော။

၁၀၁၈။ “သဒ္ဓေန စ ပေသလေန စ၊ ပညဝတာ ဗဟုဿုတေန စ။
သခိတံ ကရေယျ ပဏ္ဍိတော၊ ဘဒ္ဒေ သပ္ပုရိသေန သဋ္ဌမော။

၁၀၁၉။ “ပဿ စိတ္တကတံ ဗိမ္ဗံ။ပေ။။ ယဿ နတ္တိ ဓုဝံ ဌိတိ။
၁၀၂၀။ “ပဿ စိတ္တကတံ ဗိမ္ဗံ။ပေ။။ ဝတ္ထေဟိ သောဘတိ။
၁၀၂၁။ “အလတ္တကကတာ ။ပေ။။ နော စ ဟရဂဝေသိနော။
၁၀၂၂။ “အဋ္ဌပဒကတာ။ပေ။။ နော စ ဟရဂဝေသိနော။
၁၀၂၃။ “အဉ္ဇနီဝ နတ။ပေ။။ နော စ ဟရဂဝေသိနော။
၁၀၂၄။ “ဗဟုဿုတော စိတ္တကထိ၊ ဗုဒ္ဓဿ ပရိစာရကော။
ပန္နဘာရော ဝိသညုတ္တော၊ သေယျံ ကပ္ပေတိ ကေတမော။

၁၀၂၅။ “ခိဏသတေ ဝိသညုတ္တော၊ သဋ္ဌတီတော သုနိဗ္ဗုတော။
ဓာရေတိ အန္တိမံ ဒေဟံ၊ ဇာတိမရဏဟရဂူ။

၁၀၂၆။ “ယသ္မိံ ပတိဌိတာ ဓမ္မာ၊ ဗုဒ္ဓဿာဒိစ္စဗန္ဓုနော။
နိဗ္ဗာနဂမနေ မဂ္ဂေ၊ သောယံ တိဌတိ ကေတမော။

၁၀၂၇။ “ဒုတသီတိ ဗုဒ္ဓတော ဂဏ္ဍဟိ၊ ဒေဝ သဟဿာနိ ဘိက္ခုတော။
စတုရာသီတိသဟဿာနိ၊ ယေ မေ ဓမ္မာ ပဝတ္တိနော။

၁၀၂၈။ “အပ္ပဿုတာယံ ပုရိသော၊ ဗလိဗဒ္ဒေဝ ဇီရတိ။
မံသာနိ တဿ ဝမုန္တိ၊ ပညာ တဿ န ဝမုတိ။

၁၀၂၉“ဗဟုသ္မုတော အပ္ပသ္မုတံ၊ ယော သုတေနာတိမညတိ။
အန္တော ပဒီပဓာရောဝ၊ တထေဝ ပဋိဘာတိ မံ။

၁၀၃၀“ဗဟုသ္မုတံ ဥဟသေယျ၊ သုတဉ္စ န ဝိနာသယေ။
တံ မူလံ ဗုဟ္မစရိယသ္မ၊ တသ္မာ ဓမ္မဓရော သိယာ။

၁၀၃၁“ပုဗ္ဗာပရည အတ္တည၊ နိရုတ္တိပဒကောဝိဒော။
သုဂ္ဂဟိတဉ္စ ဂဏ္ဍဟာတိ၊ အတ္တဉ္စောပပရိက္ခတိ။

၁၀၃၂“ခန္ဓာ ဆန္ဒိကတော [ခန္တိယာ ဆန္ဒိတော (?)] ဟောတိ၊ ဥဿဟိတွတ တုလေတိ တံ။
သမယေ သော ပဒဟတိ၊ အဇ္ဈတ္တံ သုသမာဟိတော။

၁၀၃၃“ဗဟုသ္မုတံ ဓမ္မဓရံ၊ သပ္ပညံ ဗုဒ္ဓသာဝကံ။
ဓမ္မဝိညာဏမာကဋ္ဌံ၊ တံ ဘဇေထ တထာဝိဓံ။

၁၀၃၄“ဗဟုသ္မုတော ဓမ္မဓရော၊ ကောသာရက္ခော မဟေသိနော။
စက္ခု သဗ္ဗသ္မ လောကသ္မ၊ ပူဇနီယော ဗဟုသ္မုတော။

၁၀၃၅“ဓမ္မာရာမော ဓမ္မရတော၊ ဓမ္မံ အနုဝိစိန္တယံ။
ဓမ္မံ အနုသ္မရံ ဘိက္ခု၊ သဒ္ဓမ္မာ န ပရိဟာယတိ။

၁၀၃၆“ကာယမစ္ဆေရဂရုနော [ဂရုကော (သိ.)]၊ ဟိယ္ဗမာနေ [ဟိယ္ဗမာနော (သိ.)] အနုဋ္ဌဟေ။
သရီရသုခဂိဋ္ဌသ္မ၊ ကုတော သမဏမာသုတာ။

၁၀၃၇“န ပက္ခန္တိ ဒိသာ သဗ္ဗာ၊ ဓမ္မာ န ပဋိဘန္တိ မံ။
ဂတေ ကလ္လာဏမိတ္တမ္ပဟိ၊ အန္ဓကာရံဝ ဓာယတိ။

၁၀၃၈“အဗ္ဘတီတသဟာယသ္မ၊ အတီတဂတသတ္တုနော။
နတ္ထိ တောဒိသံ မိတ္တံ၊ ယထာ ကာယဂတာ သတိ။

၁၀၃၉“ယေ ပုရာဏာ အတီတာ တေ၊ နဝေဟိ န သမေတိ မေ။
သုဝဇ္ဇ ဧကောဝ ဈာယာမိ၊ ဝဿုပေတောဝ ပက္ခိမာ။

၁၀၄၀“ဒဿနာယ အဘိက္ကန္တေ၊ နာနာဝေရဇ္ဇကေ ဗဟူ။
မာ တရယိတ္တ သောတာရော၊ ပဿန္တု သမယော မမံ။

၁၀၄၁“ဒဿနာယ အဘိက္ကန္တေ၊ နာနာဝေရဇ္ဇကေ ပုထု။
ကရောတိ သတ္တာ ဩကာသံ၊ န နိတရေတိ စက္ခုမာ။

၁၀၄၂“ပဏ္ဍဝီသတိဝဿာနိ၊ သေခဘူတသ္မ မေ သတော။
န ကာမသညာ ဥပ္ပဇ္ဇိ၊ ပဿ ဓမ္မသုဓမ္မတံ။

၁၀၄၃“ပဏ္ဍဝီသတိဝဿာနိ၊ သေခဘူတသ္မ မေ သတော။
န အေသသညာ ဥပ္ပဇ္ဇိ၊ ပဿ ဓမ္မသုဓမ္မတံ။

၁၀၄၄“ပဏ္ဍဝီသတိဝဿာနိ၊ ဘဂဝန္တံ ဥပဋ္ဌဟိ။
မေတ္တေန ကာယကမ္မေန၊ ဆာယာဝ အနုဟယိနိ [အနုဟယိနိ (ဿာ. က.)] ။

၁၀၄၅“ပဏ္ဍဝီသတိဝဿာနိ၊ ဘဂဝန္တံ ဥပဋ္ဌဟိ။

မေတ္တေန ဝစီကမ္မေန၊ ဆာယာဝ အနဟယိနီ။

၁၀၄၆။ ပဏ္ဏဝိသတိဝဿာနိ၊ ဘဂဝန္တံ ဥပဋ္ဌဟိ။
မေတ္တေန မနောကမ္မေန၊ ဆာယာဝ အနဟယိနီ။

၁၀၄၇။ ဗုဒ္ဓဿ စက္ကမန္တဿ၊ ပိဋိတော အနုစက္ကမံ။
ဓမ္မေ ဒေသိယမာနမ္မဟိ၊ ဉာဏံ မေ ဥဒပဇ္ဇေတိ။

၁၀၄၈။ အဟံ သကရဏီယောမ္မဟိ၊ သေခေါ အပ္ပတ္တမာနသော။
သတ္တု စ ပရိနိဗ္ဗာနံ၊ ယော အမ္မဟံ အနုကမ္မကော။

၁၀၄၉။ တအသိ ယံ ဘိသနကံ၊ တအသိ လောမဟံသနံ။
သဗ္ဗကာရဝရူပေတေ၊ သမ္ပုဒ္ဓေ ပရိနိဗ္ဗုတေ။

၁၀၅၀။ ဗဟုဿုတော ဓမ္မဓရော၊ ကောသာရက္ခော မဟေသိနော။
စက္ခု သဗ္ဗဿ လောကဿ၊ အာနန္ဒော ပရိနိဗ္ဗုတော။

၁၀၅၁။ ဗဟုဿုတော ဓမ္မဓရော၊ ကောသာရက္ခော မဟေသိနော။
စက္ခု သဗ္ဗဿ လောကဿ၊ အန္ဓကာရေ တမောနုအေ။

၁၀၅၂။ ဂတိမန္တော သတိမန္တော၊ ဓိတိမန္တော စ ယော ဣသိ။
သဒ္ဓမ္မဓာရကော ထေရော၊ အာနန္ဒော ရတနာကရော။

၁၀၅၃။ ပရိစိဏ္ဍော မယာ သတ္တာ၊ ကတံ ဗုဒ္ဓဿ သာသနံ။
ဩဟိတော ဂရုကော ဘာရော၊ နတ္ထိ အနိ ပုနဗ္ဗတေ”တိ။

။ အာနန္ဒော ထေရော။။

တိသနိဟတော နိဋ္ဌိတော။

တတျုဒ္ဓာနံ -

ဖုဿောပတိဿော အာနန္ဒော၊ တယောတိမေ ပကိတ္တိတာ။
ကထာယော တတ္ထ သဋ္ဌတာ၊ သတံ ပဉ္စ စ ဥတ္တရိတိ။

၁၈. စတ္တာလီသနိဟတော

၁. မဟာကဿပတ္ထေရကထာ

၁၀၅၄. “န ဂဏေန ပုရက္ခတော စရေ၊ ဝိမနော ဟောတိ သမာဓိ ဒုလ္လဘော။
နာနာဇနသဂ္ဂဟော ဒုဆော၊ ဣတိ ဒိဿတန ဂဏံ န ရောစယေ။

၁၀၅၅. “န ကုလားနိ ဥပဗ္ဗဇေ မုနိ၊ ဝိမနော ဟောတိ သမာဓိ ဒုလ္လဘော။
သော ဥဿုက္ကော ရသာနဂိဒ္ဓော၊ အတ္ထံ ရိဉ္စတိ ယော သုဆာဝဟော။

၁၀၅၆. “ပက္ကေတိ ဟိ နံ အဝေဒယံ၊ ယာယံ ဝန္တနုပ္ပနာ ကုလေသု။
သုခမံ သလ္လ ဒုရဗ္ဗဟံ၊ သက္ကာရော ကာပုရိသေန ဒုဇ္ဇဟော။

၁၀၅၇. “သေနာသနမဟာ ဩရုယုဟ၊ နဂရံ ပိဏ္ဏာယ ဟဝိသိ။
ဘုဉ္ဇန္တံ ပုရိသံ ကုဋ္ဌိ၊ သက္ကစ္စံ တံ ဥပဋ္ဌဟိ။

၁၀၅၈. “သော မေ [တံ (သီ. က.)] ပက္ကေန ဟတ္ထေန၊ အာလောပံ ဥပနာမယိ။
အာလောပံ ပက္ခိပန္တဿ၊ အဂ္ဂုလိ စေတ္ထ [ပေတ္တ (သီ. က.)] ဆိဇ္ဇေ။

၁၀၅၉. “ကုဋမုလဉ္စ [ကုဋမုလဉ္စ (သီ. သ္တာ.)] နိဿာယ၊ အာလောပံ တံ အဘုဉ္ဇိသံ။
ဘုဉ္ဇမာနေ တ ဘုတ္တေ တ၊ ဇေဂ္ဂန္တံ မေ န ဝိဇ္ဇတိ။

၁၀၆၀. “ဥတ္တိဋ္ဌပိဏ္ဏော အာဟာရော၊ ပူတိမုတ္တဉ္စ ဩသဓံ။
သေနာသနံ ရုက္ခမူလံ၊ ပံသုကုလဉ္စ စီဝရံ။
ယဿေတေ အဘိသမ္ဘုတေ [အဘိဘုဉ္ဇတိ (?)] ၊ သ ဝေ စာတုဒ္ဓိသော နရော။

၁၀၆၁. “ယတ္ထ ဧကေ ဝိဟဉ္ဇန္တိ၊ အာရုဟန္တာ သိလုစယံ။
တဿ ဗုဒ္ဓဿ အယာအေ၊ သမ္ပဇာနော ပတိဿတော။
ဣဒ္ဓိဗလေနပတ္တဒ္ဓော ၊ ကဿဟေ အဘိရူဟတိ။

၁၀၆၂. “ပိဏ္ဏဟတပဋိက္ကန္တော၊ သေလမာရုယုဟ ကဿဟေ။
ဈာယတိ အနုဟာအနော၊ ပဟိနဘယဘေရတေ။

၁၀၆၃. “ပိဏ္ဏဟတပဋိက္ကန္တော၊ သေလမာရုယုဟ ကဿဟေ။
ဈာယတိ အနုဟာအနော၊ ဥယုဟမာနေသု နိဗ္ဗုတော။

၁၀၆၄. “ပိဏ္ဏဟတပဋိက္ကန္တော၊ သေလမာရုယုဟ ကဿဟေ။
ဈာယတိ အနုဟာအနော၊ ကတကိစ္စော အနာသတေ။

၁၀၆၅. “ကရေရိမာလာဝိတတာ၊ ဘူမိဘာက မနောရမာ။
ကုဉ္ဇရာဘိရုအ ရမ္မာ၊ တေ သေလာ ရမယန္တိ မံ။

၁၀၆၆. “နီလဗ္ဘဝဏ္ဏာ ရုစိရာ၊ တရိသီတာ သုစိန္တရာ။
ဣန္ဒြေပကသဉ္စန္ဒာ၊ တေ သေလာ ရမယန္တိ မံ။

၁၀၆၇. “နီလဗ္ဘကုဋသဒိသာ၊ ကုဋ္ဌာကရဝရူပမာ။
တရဏာဘိရုအ ရမ္မာ၊ တေ သေလာ ရမယန္တိ မံ။

၁၀၆၈. အဘိဝုဠာ ရမ္မတလာ၊ နက ဣသိဘိ သေဝိတာ။
အဗ္ဗန္နိတာ သိခိဟိ၊ တေ သေလာ ရမယန္တိ မံ။

၁၀၆၉. “အလံ ဈာယိတုကာမဿ၊ ပဟိတတ္တဿ မေ သတော။
အလံ မေ အတ္တကာမဿ [အတ္တကာမဿ (?)] ၊ ပဟိတတ္တဿ ဘိက္ခုနော။

၁၀၇၀. “အလံ မေ ဖာသုကာမဿ၊ ပဟိတတ္တဿ ဘိက္ခုနော။
အလံ မေ ယောဂကာမဿ၊ ပဟိတတ္တဿ တာဒိနော။

၁၀၇၁. “ဥမာပုပ္ဖေန သမာနာ၊ ဂဂနာဝဗ္ဘဆာဒိတာ။
နာနာဒိဇေကာကိဏ္ဍာ ၊ တေ သေလာ ရမယန္တိ မံ။

၁၀၇၂. “အနာကိဏ္ဍာ ဂဟဋ္ဌေဟိ၊ မိဂသဋ္ဌနိသေဝိတာ။
နာနာဒိဇေကာကိဏ္ဍာ၊ တေ သေလာ ရမယန္တိ မံ။

၁၀၇၃. “အစ္ဆောဒိကာ ပုထုသိလာ၊ ကေနဠုလမိကယုတာ။
အမ္ပုသေတလသဉ္စန္ဒာ၊ တေ သေလာ ရမယန္တိ မံ။

၁၀၇၄. “န ပဉ္စဂိကေန တုရိယေန၊ ရတိ မေ ဟောတိ တာဒိသီ။
ယထာ ဧကဂ္ဂစိတ္တဿ၊ သမ္မာ ဓမ္မံ ဝိပဿတော။

၁၀၇၅. “ကမ္မံ ဗဟုကံ န ကာရယေ၊ ပရိဝဇ္ဇေယျ ဇနံ န ဥယျမေ။
ဥဿုက္ကော သော ရသာနဂိဒ္ဓော၊ အတ္ထံ ရိဉ္စတိ ယော သုဆာဝဟော။

၁၀၇၆. “ကမ္မံ ဗဟုကံ န ကာရယေ၊ ပရိဝဇ္ဇေယျ အနတ္တနေယျမေတံ။
ကိစ္ဆတိ ကာယော ကိလမတိ၊ ဒုက္ခိတော သော သမထံ န ဝိန္ဒတိ။

၁၀၇၇. “ဩဋ္ဌပ္ပဟတမတ္တေန၊ အတ္တာနမ္ပိ န ပဿတိ။
ပတ္တဒ္ဓဂီတေ စရတိ၊ အဟံ သေယျောတိ မညတိ။

၁၀၇၈. “အသေယျော သေယျသမာနံ၊ ဗာလော မညတိ အတ္တာနံ။
န တံ ဝိညူ ပသံသန္တိ၊ ပတ္တဒ္ဓမာနသံ နရံ။

၁၀၇၉. “ယော စ သေယျောဟမသ္မိတိ၊ နာဟံ သေယျောတိ တ ပန။
ဟိနော တံသဒိသော [တိနောဟံ သဒိသော (ဿာ.)] တတိ၊ ဝိဓာသု န ဝိကမ္ပတိ။

၁၀၈၀. “ပညဝန္တံ တထာ တာဒိ၊ သီလေသု သုသမာဟိတံ။
စေတောသမထမနုတ္တံ၊ တဉ္စေ ဝိညူ ပသံသရေ။

၁၀၈၁. “ယဿ သဗ္ဗဟ္မစာရီသု၊ ကရတေ နူပလဗ္ဘတိ။
အာရကာ ဟောတိ သဒ္ဓမ္မာ၊ နာတော ပုထဝီ ယထာ။

၁၀၈၂. “ယေသဉ္စ ဟိရိ ဩတ္တပ္ပံ၊ သာ သမ္မာ ဥပဋ္ဌိတံ။
ဝိရုဋ္ဌဟဗ္ဗဟ္မစရိယာ တေ၊ တေသံ ခီဏာ ပုနဗ္ဘတ။

၁၀၈၃. “ဥဒ္ဓတော စပလော ဘိက္ခု၊ ပံသုကူလေန ဟရုတော။
ကပိဝ သိဟစမ္ပေန၊ န သော တေနုပသောဘတိ။

၁၀၈၄. “အနုဒ္ဓတော အစပလော၊ နိပကော သံဝုတိန္ဒိယော။

သောဘတိ ပံသုကူလေန၊ သီဟောဝ ဂိရိဂဗ္ဘရေ။

၁၀၈၅. “ဧတေ သမ္မဟုလာ ဒေတ၊ ဣဒ္ဓိမန္တော ယသသ္မိန္ဒော။
ဒသဒေဝသဟဿာနံ၊ သဗ္ဗေ တေ ဗုဟ္မကာယိကာ။

၁၀၈၆. “ဓမ္မသေနာပတိံ ဝိရံ၊ မဟာဈာယိံ သမာဟိတံ။
သာရိပုတ္တံ နမသ္မန္တ၊ တိဠန္တိ ပဉ္စလိကတာ။

၁၀၈၇. “နမော တေ ပုရိသာဇဉ၊ နမော တေ ပုရိသုတ္တမ။
ယသ္မ တေ နာဘိဇာနာမ၊ ယမ္ပိ နိဿာယ ဈာယတိ [ဈာယသိ (က. အဋ္ဌ.)] ။

၁၀၈၈. “အစ္ဆေရံ ဝတ ဗုဒ္ဓာနံ၊ ဂမ္ဘီရော ကေစရော သကော။
ယေ မယံ နာဘိဇာနာမ၊ တလဝေမိသမာဂတာ’။

၁၀၈၉. “တံ တထာ ဒေဝကာယေဟိ၊ ပူဇိတံ ပူဇနာရဟံ။
သာရိပုတ္တံ တဒ ခိသုတ၊ ကပ္ပိနသ္မ သိတံ အဟု။

၁၀၉၀. “ယာဝတာ ဗုဒ္ဓခေတ္တမ္မဟိ၊ ဌပယိတုတ မဟာမုနိ။
ဓုတဂုဏေ ဝိသိဋ္ဌေဟံ၊ သဒိသော မေ န ဝိဇ္ဇတိ။

၁၀၉၁. “ပရိစိဏ္ဍော မယာ သတ္တာ၊ ကတံ ဗုဒ္ဓသ္မ သာသနံ။
ဩဟိတော ဂရုကော ဘာရော၊ နတ္ထိ အနိ ပုနဗ္ဘတေ။

၁၀၉၂. “န စိဝရေ န သယနေ၊ ဘောဇနေ နုပလိမ္မတိ။
ကေတမော အနပ္ပမေယျော၊ မုဠာလပုပ္ဖံ ဝိမလံဝ။
အမ္မုနာ နေက္ခမ္မနိန္ဒော၊ တိဘတဘိနိဿုဇ္ဇော။

၁၀၉၃. “သတိပဋ္ဌာနဂီတေ သော၊ သဒ္ဓဟတ္ထော မဟာမုနိ။
ပညာသီသော မဟာဉာဏီ၊ သဒ ဈရတိ နိဗ္ဗုတော”တိ။

။ မဟာကဿပော ထေရော။။

စတ္တာလီသနိဟတော နိဋ္ဌိတော။

တတ္ထုဒ္ဓါနံ -

စတ္တာလီသနိဟတမ္မဟိ၊ မဟာကဿပသဂ္ဂဟယော။
ဧကောဝ ထေရော ကထာယော၊ စတ္တာသီလ ဒုဝေပိ စာတိ။

၁၉. ပညာသနိဟတော

၁. တာလပုဋ္ဌတ္ထေရကထာ

၁၀၉၄. “ကအ နဟံ ပဗ္ဗတကန္တရာသု၊ ဧကာကိယော အဒ္ဓါတိယော ဝိဟသ္မိ။
အနိစ္စတော သဗ္ဗဘဝံ ဝိပသ္မိ၊ တံ မေ ဣဒံ တံ န ကအ ဘဝိသ္မတိ။”

၁၀၉၅. “ကအ နဟံ ဘိန္ဒုပဋ္ဌန္တရော မုနိ၊ ကာသာဝဝတ္ထော အမမော နိရာသော။
ရာဂဗ္ဗ အေသဗ္ဗ တထေဝ မောဟံ၊ ဟန္တတ သုခိ ပဝနဂတော ဝိဟသ္မိ။”

၁၀၉၆. “ကအ အနိစ္စံ ဝေရောဂနိဠာ၊ ကာယံ ဣမံ မစ္စုဇရာယုပဒ္ဓါတံ။
ဝိပဿမာနော ဝိတဘယော ဝိဟသ္မိ၊ ဧကာ ဝနေ တံ န ကအ ဘဝိသ္မတိ။”

၁၀၉၇. “ကအ နဟံ ဘယဇနိဒ္ဓိ ဒုဆာဝဟံ၊ တဏှဟာလတံ ဗဟုဝိဓာနုဝတ္တနိ။
ပညာမယံ တိခိဏမသိ ဂဟေတွတ၊ ဆေတွတ ဝသေ တမ္ပိ ကအ ဘဝိသ္မတိ။”

၁၀၉၈. “ကအ န ပညာမယမုဂ္ဂတေဇံ၊ သတ္တံ ဣသီနံ သဟသာဒိယိတွတ။
မာရံ သသေနံ သဟသာ ဘဇ္ဇိသ္မိ၊ သီဟာသနေ တံ န ကအ ဘဝိသ္မတိ။”

၁၀၉၉. “ကအ နဟံ သတ္တိ သမာဂမေသု၊ ဒိဋ္ဌော ဘဝေ ဓမ္မဂရူဟိ တာဒိဘိ။
ယာထာဝဒ္ဓတ္တိဟိ ဇိတိန္ဒိယေဟိ၊ ပဓာနိယော တံ န ကအ ဘဝိသ္မတိ။”

၁၁၀၀. “ကအ န မံ တန္တိ ခုဒ္ဒာ ပိဟသာ၊ တတာတဟ ကီဠသရီသဟ တ။
န ဗာဓယိသ္မန္တိ န တံ ဂိရိဗ္ဗဇေ၊ အတ္တတ္ထိယံ တံ န ကအ ဘဝိသ္မတိ။”

၁၁၀၁. “ကအ န ဆေ ယံ ဝိဒိတံ မဟေသိနာ၊ စတ္တာရိ သစ္စာနိ သုဒုဒ္ဓသာနိ။
သမာဟိတတ္ထော သတိမာ အဂစ္ဆံ၊ ပညာယ တံ တံ န ကအ ဘဝိသ္မတိ။”

၁၁၀၂. “ကအ န ရူပေ အမိတေ စ သဒ္ဓေ၊ ဂန္ဓေ ရသေ ဖုသိတဗ္ဗေ စ ဓမ္မေ။
အာဒိတ္တတောဟံ သမထေဟိ ယုတ္တော၊ ပညာယ ဒစ္စံ တဒိဒံ ကအ မေ။”

၁၁၀၃. “ကအ နဟံ ဒုဗ္ဗစနေန ဝုတ္တော၊ တတောနိမိတ္တံ ဝိမနော န ဟေသ္မိ။
အထော ပသတ္တောပိ တတောနိမိတ္တံ၊ တုဠော န ဟေသ္မိ တဒိဒံ ကအ မေ။”

၁၁၀၄. “ကအ န ကဋ္ဌေ စ တိဏေ လတာ စ၊ ခန္ဓေ ဣမေဟံ အမိတေ စ ဓမ္မေ။
အဇ္ဈတ္တိကာနေဝ စ ဗာဟိရာနိ စ၊ သမံ တုလေယျံ တဒိဒံ ကအ မေ။”

၁၁၀၅. “ကအ န မံ ဟဝုသကာလမေယော၊ နဝေန တောယေန သစီဝရံ ဝနေ။
ဣသိပ္ပယာတမ္မဟိ ပထေ ဝဇန္တံ၊ ဩဝသ္မတေ တံ န ကအ ဘဝိသ္မတိ။”

၁၁၀၆. “ကအ မယူရသ္မ သိခဏှိနော ဝနေ၊ ဒိဋ္ဌေ သုတွတ ဂိရိဂပ္ပရေ ရုတံ။
ပစ္စုပ္ပဟိတွတ အမတသ္မ ပတ္တိယာ၊ သံစိန္တယေ တံ န ကအ ဘဝိသ္မတိ။”

၁၁၀၇. “ကအ န ဂဋံ ယမုနံ သရသ္မတိ၊ ဟတာလခိတ္တံ ဝဋ္ဌတမုခဉ္စ **[ဗလတမုခဉ္စ (က.)]** ။
အသဇ္ဇမာနော ပတရေယျမိဒ္ဓိယာ၊ ဝိဘိသနံ တံ န ကအ ဘဝိသ္မတိ။”

၁၁၀၈. “ကအ န နာကေဝ အသဂ္ဂစာရိ၊ ပအာလယေ ကာမဂုဏေသု ဆန္တံ။
နိဗ္ဗဇ္ဇယံ သဗ္ဗသုတံ နိမိတ္တံ၊ ဈာနေ ယုတော တံ န ကအ ဘဝိသ္မတိ။”

၁၁၀၉.ကအ ကုဏဇ္ဇေဝ ဒလိဒ္ဒကော [ဒဠိဒ္ဒကော (သီ.)] နိဓိ၊ အာရာဓယိတွတ ဓနိကေဟိ ပိဋ္ဌိတော။
တုဋ္ဌော ဘဝိဿံ အဓိဂမ္မ သာသနံ၊ မဟေသိနော တံ န ကအ ဘဝိဿတိ။

၁၁၁၀.“ဗဟူနိ ဝဿာနိ တယာမ္မဟိ ယာစိတော၊ ‘အကရတသေန အလံ န တေ ကုဒံ’။
တံ အနိ မံ ပဗ္ဗဇိတံ သမာနံ၊ ကိကာရဏာ စိတ္တ တုဝံ န ယုဉ္ဇသိ။

၁၁၁၁.“နန အဟံ စိတ္တ တယာမ္မဟိ ယာစိတော၊ ‘ဂိရိဗ္ဗဇေ စိတုဆာတ ဝိဟဂ္ဂမာ’။
မဟိန္ဒဃောသတ္တနိတာဘိဂဇ္ဇိနော၊ တေ တံ ရမေဿန္တိ ဝနမ္မဟိ ဈာယိနံ။

၁၁၁၂.“ကုလမ္မဟိ မိတ္တေ စ ပိယေ စ ဉာတကေ၊ ခိဉ္ဇာရတိ ကာမဂုဏဉ္စ လောကေ။
သဗ္ဗံ ပဟာယ ကုမမဇ္ဈိဟဂတော၊ အထောပိ တုဝံ စိတ္တ န မယုဟ တုဿသိ။

၁၁၁၃.“မမေဝ ဧတံ န ဟိ တုဝံ ပရေသံ၊ သန္နာဟကာလေ ပရိဒေဝိတေန ကိ။
သဗ္ဗံ ကုဒံ စလမိတိ ပေက္ခမာနော၊ အဘိနိက္ခမံ အမတပဒံ ဇိဂီသံ။

၁၁၁၄.“သုယုတ္တတဒိ ဒဝိပအနမုတ္တမော၊ မဟာဘိသက္ကော နရဒမ္မသာရထိ [သာရထိ (သီ.)]။
‘စိတ္တံ စလံ မက္ကဋ္ဌသန္တိဘိ ကုတိ၊ အဝီတရာဂေန သုဒန္တိတရယံ’။

၁၁၁၅.“ကာမာ ဟိ စိတ္တာ မဓရာ မနောရမာ၊ အဝိဒ္ဓသူ ယတ္ထ သိတာ ပုထုဇ္ဇနာ။
တေ ဒုက္ခမိစ္ဆန္တိ ပုနဗ္ဘဝေသိနော၊ စိတ္တေန နိတာ နိရယေ နိရာကတာ။

၁၁၁၆.“မယူရကောဏ္ဍဘိရုတမ္မဟိ ကာနနေ၊ ဒီပိဟိ ဗြဟ္မေဟိ ပုရက္ခတော ဝသံ။
ကာယေ အပေက္ခံ ဧဟ မာ ဝိရာဓယ’၊ ကုတိဿု မံ စိတ္တ ပုရေ နိယုဉ္ဇသိ။

၁၁၁၇.“ဘာဝေဟိ ဈာနာနိ စ ကုန္တိယာနိ စ၊ ဗလာနိ ဗောဇ္ဈင်္ဂသမာဓိဘာဝနာ။
တိဿော စ ဝိဇ္ဇာ ဖုသ ဗုဒ္ဓသာသနေ’၊ ကုတိဿု မံ စိတ္တ ပုရေ နိယုဉ္ဇသိ။

၁၁၁၈.“ဘာဝေဟိ မဂ္ဂံ အမတဿ ပတ္တိယာ၊ နိယ္ဗာနိကံ သဗ္ဗဒုခက္ခယောဂဓံ။
အဋ္ဌငိုကံ သဗ္ဗကိလေသသောဓနံ’၊ ကုတိဿု မံ စိတ္တ ပုရေ နိယုဉ္ဇသိ။

၁၁၁၉.“ဒုက္ခန္တိ ခန္ဓေ ပဋိပဿ ယောနိသော၊ ယတော စ ဒုက္ခံ သမုဒေတိ တံ ဧဟ။
ကုဓေဝ ဒုက္ခဿ ကရောဟိ အန္တံ’၊ ကုတိဿု မံ စိတ္တ ပုရေ နိယုဉ္ဇသိ။

၁၁၂၀.“အနိစ္စံ ဒုက္ခန္တိ ဝိပဿ ယောနိသော၊ သုညံ အနတ္တာတိ အဃံ ဝဓန္တိ စ။
မနောဝိစာရေ ဥပရုန္တ စေတသော’၊ ကုတိဿု မံ စိတ္တ ပုရေ နိယုဉ္ဇသိ။

၁၁၂၁.“မုဏ္ဍော ဝိရူပေ အဘိသာပမာဂတော၊ ကဟလဟတ္ထောဝ ကုလေသု ဘိက္ခသု။
ယုဉ္ဇဿု သတ္တုဝစနေ မဟေသိနော’၊ ကုတိဿု မံ စိတ္တ ပုရေ နိယုဉ္ဇသိ။

၁၁၂၂.“သုသံဝုတတ္ထော ဝိသိခန္တရေ စရံ၊ ကုလေသု ကာမေသု အသဂ္ဂမာနသော။
စန္ဒော ယထာ အေသိနပုဏ္ဏမာသိယာ’၊ ကုတိဿု မံ စိတ္တ ပုရေ နိယုဉ္ဇသိ။

၁၁၂၃.“အာရညိကော ဟောဟိ စ ပိဏ္ဏဟတိကော၊ သောသာနိကော ဟောဟိ စ ပံသုကူလိကော။
နေသဇ္ဇိကော ဟောဟိ သအ ဓုတေ ရတော’၊ ကုတိဿု မံ စိတ္တ ပုရေ နိယုဉ္ဇသိ။

၁၁၂၄.“ရောပေတွဝ ရုက္ခာနိ ယထာ ဖလေသီ၊ မူလေ တရုံ ဆေတ္တု တမေဝ ကုစ္ဆသိ။
တထူပမံ စိတ္တမိဒံ ကရောသိ၊ ယံ မံ အနိစ္စမ္မဟိ စလေ နိယုဉ္ဇသိ။

၁၁၂၅.“အရူပ ဒူရဌမ ဧကစာရိ၊ န တေ ကရိဿံ ဝစနံ ကုအနိဟံ။

ဒုက္ခာ ဟိ ကာမာ ကဋ္ဌကာ မဟဗ္ဗယာ၊ နိဗ္ဗာနမေတဘိမနော စရိသ္မံ။

၁၁၂၆. နာဟံ အလက္ခာ အဟိရိက္ခတာယ တ၊ န စိတ္တဟေတု န စ ဒူရကန္တနာ။
အာဇီဝဟေတု စ အဟံ န နိက္ခမိ၊ ကတော စ တေ စိတ္တ ပဋိသ္မုတေ မယာ။

၁၁၂၇. “အပ္ပိစ္ဆတာ သပ္ပရိသေဟိ ဝဏ္ဏိတာ၊ မက္ခပ္ပဟာနံ ဝုပသမော ဒုခဿ္မံ”။
ဣတိသ္မု မံ စိတ္တ တာ အနိယုဇ္ဇသိ၊ ဣအနိ တွံ ဂစ္ဆသိ ပုဗ္ဗစိဏ္ဏံ။

၁၁၂၈. “တဏှဟာ အဝိဇ္ဇာ စ ပိယာပိယဉ္စ၊ သုဘာနိ ရူဟနိ သုဆာ စ ဝေဒနာ။
မနာပိယာ ကာမဂုဏာ စ ဝန္တာ၊ ဝန္တေ အဟံ အာဝမိတုံ န ဥဿ္မဟေ။

၁၁၂၉. “သဗ္ဗတ္ထ တေ စိတ္တ ဝစော ကတံ မယာ၊ ဗဟူသု ဇာတိသု န မေသိ ကောပိတော။
အဇ္ဈတ္တသမ္ဘုတေ ကတညုတာယ တေ၊ ဒုက္ခေ စိရံ သံသရိတံ တယာ ကတေ။

၁၁၃၀. “တွဝဠေဝ နော စိတ္တ ကရောသိ ဗျာဟုဏော [ဗျာဟုဏေ (သိ.)၊ ဗျာဟုဏံ (?) ဘာဝလောပ-တပ္ပဓာန
တာ ဂဟေတဗျာ]၊ တွံ ခတ္တိယော ရာဇဒသီ [ရာဇဒိသီ (ဿှာ. က.)] ကရောသိ။
ဝေဿ္မာ စ သုဒ္ဓာ စ ဘတမ ဧကအ၊ ဒေဝတ္တနံ တပိ တဝေဝ တဟသာ။

၁၁၃၁. “တဝေဝ ဟေတု အသုရာ ဘတမသေ၊ တွံမူလကံ နေရယိကာ ဘတမသေ။
အထော တိရုစ္ဆာနဂတာပိ ဧကအ၊ ပေတတ္တနံ တပိ တဝေဝ တဟသာ။

၁၁၃၂. “နန ဒုဗ္ဗိသ္မသိ မံ ပုနပုန၊ မဟုံ မဟုံ စာရဏိကံဝ ဒဿယံ။
ဥမ္မတ္တကေနေဝ မယာ ပလောဘသိ၊ ကိဉ္စာပိ တေ စိတ္တ ဝိရာဇိတံ မယာ။

၁၁၃၃. “ဣဒံ ပုရေ စိတ္တမစာရိ စာရိကံ၊ ယေနိစ္ဆကံ ယတ္ထကာမံ ယထာသုခံ။
တဒဇ္ဇဟံ နိဂ္ဂဟေဿာမိ ယောနိသော၊ ဟတ္ထိပ္ပဘိန္ဒူ ဝိယ အဂ္ဂသဂ္ဂဟော။

၁၁၃၄. “သတ္တာ စ မေ လောကမိမံ အဓိဋ္ဌဟိ၊ အနိစ္စတော အဒ္ဓါဝတော အသာရတော။
ပက္ခန္တံ မံ စိတ္တ ဇိနဿ သာသနေ၊ တာရေဟိ ဩဃာ မဟတာ သုဒုတ္တရာ။

၁၁၃၅. “န တေ ဣဒံ စိတ္တ ယထာ ပုရာဏကံ၊ နာဟံ အလံ တုယုဟ ဝသေ နိဝတ္တိတုံ [ဝသေန ဝတ္တိတုံ (?)] ။
မဟေသိနော ပဗ္ဗဇိတောမ္မဟိ သာသနေ၊ န မာဒိသာ ဟောန္တိ ဝိနာသဓာရိနော။

၁၁၃၆. “နက သမုဒ္ဓာ သရိတာ ဝသုန္ဓရာ၊ ဒိသာ စတဿော ဝိဒိသာ အဓော ဒိတ။
သဗ္ဗေ အနိစ္စ တိဘတ ဥပဒ္ဓုတာ၊ ကုဟိံ ဂတော စိတ္တ သုခံ ရမိသ္မသိ။

၁၁၃၇. “ဓိတိပ္ပရံ ကိံ မမ စိတ္တ ကာဟိသိ၊ န တေ အလံ စိတ္တ ဝသာနုဝတ္တကော။
န ဇာတု ဘဿိ ဥဘတောမုခံ ဆုပေ၊ ဓိရတ္ထု ပူရံ နဝ သောတသန္တနိ။

၁၁၃၈. “ဝရာဟဇဏေယျဝိကဋ္ဌဟသေဝိတေ၊ ပဗ္ဗာရကုဋေ ပကတေဝ သုန္တရေ။
နဝမ္ပုနာ ဟဝုသသိတ္တကာနနေ၊ တဟိံ ဂုဟာဂေဟဂတော ရမိသ္မသိ။

၁၁၃၉. “သုနီလဂီတ သုသိဆာ သုပေခနာ၊ သုစိတ္တပတ္တစ္ဆဒနာ ဝိဟဋ္ဌမာ။
သုမဇ္ဈဃောသတ္တနိတာဘိဂဇ္ဇိနော၊ တေ တံ ရမေသ္မန္တိ ဝနမ္မဟိ ဈာယိနံ။

၁၁၄၀. “ဝုဋ္ဌမ္မဟိ ဒေဝေ စတုရဋ္ဌလေ တိဏော၊ သံပုပ္ဖိတေ မေဃနိဘမ္မဟိ ကာနနေ။
နဂန္တရေ ဝိဋ္ဌပိသမော သယိသ္မံ၊ တံ မေ မုဒ ဟေဟိတိ တူလသန္တိဘံ။

၁၁၄၁. “တထာ တု ကဿာမိ ယထာပိ ဣဿရော၊ ယံ လဗ္ဘတိ တေနပိ ဟောတု မေ အလံ။

န တာဟံ ကဿာမိ ယထာ အတဒ္ဓိတော၊ ဗိဠာရဘတ္တံ ယထာ သုမဒ္ဓိတံ။

၁၁၄၂. “တထာ တု ကဿာမိ ယထာပိ ဣဿရော၊ ယံ လဗ္ဘတိ တေနပိ ဟောတု မေ အလံ။
ဝိရိယေန တံ မယုဟ ဝသာနယိဿံ၊ ဂဇံ မတ္တံ ကုသလဋ္ဌသဂ္ဂဟော။

၁၁၄၃. “တယာ သုဒန္တေန အဝဠိတေန ဟိ၊ ဟယေန ယောက္ခစရိယောဝ ဥဇ္ဇုနာ။
ပဟောမိ မဂ္ဂံ ပဋိပဇ္ဇိတုံ သိဝံ၊ စိတ္တာနုရက္ခိဟိ သဒ္ဓါ နိသေဝိတံ။

၁၁၄၄. “အာရမ္မဏေ တံ ဗလသာ နိဗန္ဓိသံ၊ နာဂံဝ ထမ္ဘမ္ဘဟိ ဒဠ္ဇဟာယ ရဇ္ဇုယာ။
တံ မေ သုဂုတ္တံ သတိယာ သုဘာဝိတံ၊ အနိဿိတံ သဗ္ဗဘဝေသု ဟေဟိသိ။

၁၁၄၅. “ပညာယ ဆေတုတ ဝိပဏာနုသာရိနံ၊ ယောဂေန နိဂ္ဂယုဟ ပထေ နိဝေသိယ။
ဒိဿတ သမုဒယံ ဝိဘဝဉ္စ သမ္ဘဝံ၊ အယာဒကော ဟေဟိသိ အဂ္ဂတဒိနော။

၁၁၄၆. “စတုဗ္ဗိပလ္လာသဝသံ အဓိဋ္ဌိတံ၊ ကမဏ္ဍလံဝ ပရိနေသိ စိတ္တ မံ။
နန [နန (သီ.)] သံယောဇနဗန္ဓနစ္ဆိဒံ၊ သံသေဝသေ ကာရုဏိကံ မဟာမုနိ။

၁၁၄၇. “မိကေ ယထာ သေရိ သုစိတ္တကာနနေ၊ ရမ္မံ ဂိရိံ ဟဝုသအဗ္ဘမာလိနိ [မာလိံ (?)]။
အနာကုလေ တတ္ထ နဂေ ရမိဿံ [ရမိဿံ (ဿ. က.)] ၊ အသံသယံ စိတ္တ ပရာ ဘဝိဿသိ။

၁၁၄၈. “ယေ တုယုဟ ဆန္ဒေန ဝသေန ဝတ္တိနော၊ နရာ စ နာရီ စ အနဘောန္တိ ယံ သုခံ။
အဝိဒ္ဓဿု မာရဝသာနဝတ္တိနော၊ ဘတဘိနန္တိ တဝ စိတ္တ သာဝကာ”တိ။

။ တာလပုဠော ထေရော။။

ပညာသနိဟတော နိဋ္ဌိတော။

တတူဒြာနံ -

ပညာသမ္ဘဟိ နိဟတမ္ဘဟိ၊ ဧကော တာလပုဠော သုစိ။
ကထာယော တတ္ထ ပညာသ၊ ပုန ပဉ္စ စ ဥတ္တရိတိ။

၂၀. သဌိနိပါတော

၁. မဟာမောဂ္ဂလ္လာနတ္ထေရကထာ

၁၁၄၉. “အာရညိကာ ပိဏ္ဏဟတိကာ၊ ဥဉ္ဇာပတ္တာဂတေ ရတာ။
အလေမု မစ္စုနော သေနံ၊ အဇ္ဈတ္တံ သုသမာဟိတာ။

၁၁၅၀. “အာရညိကာ ပိဏ္ဏဟတိကာ၊ ဥဉ္ဇာပတ္တာဂတေ ရတာ။
ဓုနာမ မစ္စုနော သေနံ၊ နဋ္ဌာကရံဝ ကုဉ္ဇရော။

၁၁၅၁. “ရုက္ခမူလိကာ သာတတိကာ၊ ဥဉ္ဇာပတ္တာဂတေ ရတာ။
အလေမု မစ္စုနော သေနံ၊ အဇ္ဈတ္တံ သုသမာဟိတာ။

၁၁၅၂. “ရုက္ခမူလိကာ သာတတိကာ၊ ဥဉ္ဇာပတ္တာဂတေ ရတာ။
ဓုနာမ မစ္စုနော သေနံ၊ နဋ္ဌာကရံဝ ကုဉ္ဇရော။

၁၁၅၃. “အဋ္ဌိကဋ္ဌလကုဋိကေ၊ မံသန္တဟာရုပသိဗ္ဗိတေ။
ဓိရတ္ထု ပုရေ ဒုဂ္ဂန္ဓေ၊ ပရဂတ္တေ မမာယသေ။

၁၁၅၄. “ဂူထဘသ္မေ တစောနဒ္ဓေ၊ ဥရဂဏ္ဍိပိသာစိနိ။
နဝ သောတာနိ တေ ကာယေ၊ ယာနိ သန္တန္တိ သဗ္ဗဒါ။

၁၁၅၅. “တဝ သရိရံ နဝသောတံ၊ ဒုဂ္ဂန္ဓကရံ ပရိဗန္ဓံ။
ဘိက္ခု ပရိဝဇ္ဇေတေ တံ၊ မိဋ္ဌဟံ စ ယထာ သုစိကာမော။

၁၁၅၆. “ဧဝဉ္စေ တံ ဇနော ဇညာ၊ ယထာ ဇာနာမိ တံ အဟံ။
အာရကာ ပရိဝဇ္ဇေယျ၊ ဂူထဌာနံဝ ဟဝုသေ”။

၁၁၅၇. “ဧဝမေတံ မဟာဝီရ၊ ယထာ သမဏ ဘာသသိ။
ဧတ္ထ စေကေ ဝိသီဒန္တိ၊ ပဏ္ဍမဟိဝ ဇရဂ္ဂတေ။

၁၁၅၈. “အာကာသမ္ပဟိ ဟလိဒ္ဓိယာ၊ ယော မညေထ ရဇေတဝေ။
အညေန တပိ ရဋ္ဌေန၊ ဝိဃာတုဒယမေဝ တံ။

၁၁၅၉. “တဒကာသသမံ စိတ္တံ၊ အဇ္ဈတ္တံ သုသမာဟိတံ။
မာ ဟပစိတ္တေ အာသာဒိ၊ အဂ္ဂိခန္ဓံဝ ပက္ခိမာ။

၁၁၆၀. “ပဿ စိတ္တကတံ ဗိမ္ဗု၊ အရုကာယံ သမုသ္မိတံ။
အာတုရံ ဗဟုသဋ္ဌပုံ၊ ယဿ နတ္ထိ ဓုဝံ ဌိတိ။

၁၁၆၁. “ပဿ စိတ္တကတံ ရူပံ၊ မဏိနာ ကုဏ္ဍလေန စ။
အဋ္ဌိ တစေန ဩနန္ဒံ၊ သဟ ဝတ္ထေဟိ သောဘတိ။

၁၁၆၂. “အလတ္တကကတာ ဟဒါ၊ မုခံ စုဏ္ဏကမက္ခိတံ။
အလံ ဗာလဿ မောဟာယ၊ နော စ ဟရဂဝေသိနော။

၁၁၆၃. “အဋ္ဌပဒကတာ ကေသာ၊ နေတ္တာ အဉ္ဇနမက္ခိတာ။
အလံ ဗာလဿ မောဟာယ၊ နော စ ဟရဂဝေသိနော။

၁၁၆၄. အဗ္ဗုဒ္ဓိဝံ နတ စိတ္တာ၊ ပူတိကာယော အလက္ကတော။
အလံ ဗာလဿ မောဟာယ၊ နော စ ဟရဂဝေသိနော။

၁၁၆၅. ဩဒဟိ မိဂတေ ဟသံ၊ နာသအ တဂုရံ မိကေ။
ဘုတ္တတ နိတပံ ဂစ္ဆမ၊ ကဒ္ဒန္တေ မိဂဗန္ဓကေ။

၁၁၆၆. ဆိန္နော ဟသော မိဂဝဿ၊ နာသအ တဂုရံ မိကေ။
ဘုတ္တတ နိတပံ ဂစ္ဆမ၊ သောစန္တေ မိဂလုဒ္ဒကေ။

၁၁၆၇. တအသိ ယံ ဘိသနကံ၊ တအသိ လောမဟံသနံ။
အနေကာကာရသမ္ပန္နော၊ သာရိပုတ္တမ္ပဟိ နိဗ္ဗတေ။

၁၁၆၈. နိ. ၂.၂၂၁၊ ၂၇၂; သံ. နိ. ၁.၁၈၆; ၂.၁၄၃; အပ. ထေရ ၁.၂.၁၁၅; ဇာ. ၁.၁.၉၅] “အနိစ္စံ ဝတ သဠာရာ ဥပ္ပ
ဟဒဝယ ဓမ္မိနော။
ဥပဇ္ဇိတုတ နိရုဇ္ဈန္တိ၊ တေသံ ဝုပသမော သုခော။

၁၁၆၉. သုခုမံ တေ ပဋိဝိဇ္ဈန္တိ၊ တလဂ္ဂံ ဥသုနာ ယထာ။
ယေ ပဉ္စက္ခန္တေ ပဿန္တိ၊ ပရတော နော စ အတ္တတော။

၁၁၇၀. ယေ စ ပဿန္တိ သဠာရေ၊ ပရတော နော စ အတ္တတော။
ပစ္စယာဓိသု နိပုဏံ၊ တလဂ္ဂံ ဥသုနာ ယထာ။

၁၁၇၁. သံ. နိ. ၁.၂၁၊ ၉၇] “သတ္တိယာ ဝိယ ဩမဠော၊ ဥယ္ဗဟမာနောဝ မတ္တကေ။
ကာမရာဂပ္ပဟာနာယ၊ သတော ဘိက္ခု ပရိဗ္ဗဇေ။

၁၁၇၂. သံ. နိ. ၁.၂၁၊ ၉၇] “သတ္တိယာ ဝိယ ဩမဠော၊ ဥယ္ဗဟမာနောဝ မတ္တကေ။
ဘဝရာဂပ္ပဟာနာယ၊ သတော ဘိက္ခု ပရိဗ္ဗဇေ”။

၁၁၇၃. စောဒိတော ဘာဝိတတ္တေန၊ သရီရန္တိမဓာရိနာ။
မိကရမာတုဟသာဒံ၊ ဟဒဂ္ဂုဋ္ဌေန ကမ္ပယိံ။

၁၁၇၄. နယိဒံ သိထိလမာရဗ္ဗ၊ နယိဒံ အပေေန ထာမသာ။
နိဗ္ဗာနမဓိဂန္တဗ္ဗံ၊ သဗ္ဗဂန္တု-ပမောစနံ။

၁၁၇၅. အယဉ္စ ဒဟရော ဘိက္ခု၊ အယမုတ္တမဟေရိသော။
ဓာရေတိ အန္တိမံ ဒေဟံ၊ ဇေတုတ မာရံ သတဟိနိံ [သတဟနံ (က.)]။

၁၁၇၆. ဝိဝရမနုပဘန္တိ ဝိဇ္ဇတာ၊ ဝေဘာရဿ စ ပဏ္ဏဝဿ စ။
နဂဝိဝရဂတော ဈာယတိ၊ ပုတ္တော အပ္ပဋိမဿ တာဒိနော။

၁၁၇၇. ဥပသန္တော ဥပရတော၊ ပန္တသေနာသနော မုနိံ။
အယာအေ ဗုဒ္ဓသေဌဿ၊ ဗုဟ္မုနာ အဘိဝန္တိတော။

၁၁၇၈. ဥပသန္တံ ဥပရတံ၊ ပန္တသေနာသနံ မုနိံ။
အယာဒံ ဗုဒ္ဓသေဌဿ၊ ဝန္တ ဗုဟ္မုဏ ကဿပံ။

၁၁၇၉. ယော စ ဇာတိသတံ ဂစ္ဆေ၊ သဗ္ဗာ ဗုဟ္မုဏဇာတိယော။
သောတ္တိယော ဝေဒသမ္ပန္နော၊ မနုဿေသု ပုနပ္ပုနံ။

၁၁၈၈: အဇ္ဈာယကောပိ စေ အဿ၊ တိဏ္ဍံ ဝေအန ဟရဂူ။
တေဿ ဝန္တနာယေတံ၊ ကလံ နာဂ္ဂတိ သောဠသိ။

၁၁၈၉: ယော သော အဠ ဝိမောက္ခာနိ၊ ပုရောတ္တံ အဖဿယိ [အပဿယိ (သိ. က.)၊ အဖုဿယိ (ဿာ.)]
အနုလောမံ ပဋိလောမံ၊ တတော ပိဏ္ဏာယ ဂစ္ဆတိ။

။

၁၁၉၀: တာဒိသံ ဘိက္ခံ၊ မာသာဒိ [မာ ဟနိ (သိ.)]၊ မာတ္တာနံ ခဏိ ဗျာဟုဏ။
အဘိပ္ပသာဒေဟိ မနံ၊ အရဟန္တမ္ပဟိ တာဒိနေ။
ခိပ္ပံ ပဉ္စလိကော ဝန္တ၊ မာ တေ ဝိဇ္ဇိ မတ္တကံ။

၁၁၉၁: နေသော ပဿတိ သဒ္ဓမ္မံ၊ သံသာရေန ပုရက္ခတော။
အဓောဂမံ ဇိမ္မဟပထံ၊ ကုမ္မဂ္ဂမနုဓာဝတိ။

၁၁၉၂: ကိမိဝ မိဠဟသလ္လိတ္တော၊ သဠာရေ အဓိမုစ္ဆိတော။
ပကဠေဟာ လာဘသက္ကာရေ၊ တုဏှော ဂစ္ဆတိ ဟေဠိလော။

၁၁၉၃: ကုမဉ္ဇ ပဿ အာယန္တံ၊ သာရိပုတ္တံ သုဒဿနံ။
ဝိမုတ္တံ ဥဘတောဘာဂေ၊ အဇ္ဈတ္တံ သုသမာဟိတံ။

၁၁၉၄: ဝိသလ္လံ ခီဏသံယောဂံ၊ တေဝိဇ္ဇံ မစ္စဟာယိနံ။
ဒက္ခိဏေယျံ မနုဿာနံ၊ ပုညက္ခေတ္တံ အနုတ္တရံ။

၁၁၉၅: ဧတေ သမ္ပဟုလာ ဒေတ၊ ကုဒ္ဓိမန္တော ယသဿိနော။
ဒသ ဒေဝသဟဿာနိ၊ သဗ္ဗေ ဗုဟ္မပုရောဟိတာ။
မောဂ္ဂလ္လာနံ နမဿန္တ၊ တိဠိန္တံ ပဉ္စလိကတာ။

၁၁၉၆: နမော တေ ပုရိသာဠေ၊ နမော တေ ပုရိသုတ္တမ။
ယဿ တေ အာသတ ခီဏာ၊ ဒက္ခိဏေယျောသိ မာရိသံ။

၁၁၉၇: ပူဇိတော နရဒေဝေန၊ ဥပ္ပန္နော မရဏာဘိဘူ။
ပုဏ္ဏရိကံဝ တောယေန၊ သဠာရေနပလိပ္ပတိ။

၁၁၉၈: ယဿ မုဟုတ္တေန သဟဿဓာ လောကော၊ သံဝိဒိတော သဗ္ဗဟ္မကပ္ပော ဝသိ။
ကုဒ္ဓိဂုဏေ စုတုပဟတေ ကာလေ၊ ပဿတိ ဒေဝတာ သ ဘိက္ခု။

၁၁၉၉: သာရိပုတ္တောဝ ပညာယ၊ သီလေန ဥပသမေန စ။
ယောပိ ဟရငူတော ဘိက္ခု၊ ဧတာဝပရမော သိယာ။

၁၂၀၀: ကောဠိသတသဟဿဿ၊ အတ္တဘာဝံ ခဏေန နိမ္မိနေ။
အဟံ ဝိကုဗ္ဗနာသု ကုသလော၊ ဝသီဘူတောမ္ပဟိ ကုဒ္ဓိယာ။

၁၂၀၁: သမာဓိဝိဇ္ဇာဝသိဟရမိဂတော၊ မောဂ္ဂလ္လာနကေတ္တော အသိတဿ သာသနေ။
ဓိရော သမုစ္ဆိန္တံ သမာဟိတိန္ဒိဇ္ဇယ၊ နာကေ ယထာ ပူတိလတံဝ ဗန္ဓနံ။

၁၂၀၂: ပရိစိဏ္ဏော မယာ သတ္တာ၊ ကတံ ဗုဒ္ဓဿ သာသနံ။
ဩဟိတော ဂရုကော ဘာရော၊ ဘဝနေတ္တိ သမူဟတာ။

၁၂၀၃: ယဿ စတ္တာယ ပဗ္ဗဇိတော၊ အကရသ္မာနကရိယံ။
သော မေ အတ္တော အနုပ္ပတ္တော၊ သဗ္ဗသံယောဇနက္ခယော။

၁၁၉၆။ နိ. ၁.၅၁၃] “ကိဒိသော နိရယော အာသိ၊ ယတ္ထ ဒုဿီ အပစ္စယ။
ဝိဓရံ သာဝကမာသဇ္ဇ၊ ကကုသန္ဓိဉ္စ ဗ္ဗဟ္မဏံ။

၁၁၉၇။ “သတံ အာသိ အယောသဋ္ဌ။ သဗ္ဗေ ပစ္စတ္တဝေဒနာ။
ဤဒိသော နိရယော အာသိ၊ ယတ္ထ ဒုဿီ အပစ္စယ။
ဝိဓရံ သာဝကမာသဇ္ဇ၊ ကကုသန္ဓိဉ္စ ဗ္ဗဟ္မဏံ။

၁၁၉၈။ “ယော ဧတမဘိဇာနာတိ၊ ဘိက္ခု ဗုဒ္ဓဿ သာဝကော။
တာဒိသံ ဘိက္ခုမာသဇ္ဇ၊ ကဏ္ဍဟ ဒုက္ခံ နိဂစ္ဆသိ။

၁၁၉၉။ “မဇ္ဈေသရသိဉ္စ [သရဿ (သီ.)၊ သာဂရသိဉ္စ (က.)] တိဋ္ဌန္တိ၊ ဝိမာနာ ကပ္ပဌာယိနော။
ဝေဠုရိယဝဏ္ဏာ ရုစိရာ၊ အစ္စိမန္တော ပဘဿရာ။
အစ္ဆရာ တတ္ထ နစ္စန္တိ၊ ပုထု နာနတ္တဝဏ္ဏိယော။

၁၂၀၀။ “ယော ဧတမဘိဇာနာတိ။ ပေ။ ကဏ္ဍဟ ဒုက္ခံ နိဂစ္ဆသိ။
၁၂၀၁။ “ယော ဝေ ဗုဒ္ဓေန စောဒိတော၊ ဘိက္ခုသဿဿ ပေက္ခတော။
မိကရမာတုဟသာဒံ၊ ဟဒဂ္ဂုဋ္ဌေန ကမ္ပယိ။

၁၂၀၂။ “ယော ဧတမဘိဇာနာတိ။ ပေ။ ကဏ္ဍဟ ဒုက္ခံ နိဂစ္ဆသိ။
၁၂၀၃။ “ယော ဝေယန္တဟသာဒံ၊ ဟဒဂ္ဂုဋ္ဌေန ကမ္ပယိ။
ကုဒ္ဓိဗလေနပတ္တဒ္ဓော၊ သံဝေဇေသိ စ ဒေဝတာ။

၁၂၀၄။ “ယော ဧတမဘိဇာနာတိ။ ပေ။ ကဏ္ဍဟ ဒုက္ခံ နိဂစ္ဆသိ။
၁၂၀၅။ “ယော ဧတမဘိဇာနာတိ။ ပေ။ ကဏ္ဍဟ ဒုက္ခံ နိဂစ္ဆသိ။
၁၂၀၆။ “ယော ဝေယန္တဟသာဒေ၊ သက္ကံ သော ပရိပုစ္ဆတိ။
အပိ အာဝုသော ဇာနာသိ၊ တဏှဟက္ခယဝိမုတ္တိယော။
တဿ သက္ကော ဝိယာကာသိ၊ ပဉ္စဟံ ပုဋ္ဌော ယထာတထံ။

၁၂၀၇။ “ယော ဧတမဘိဇာနာတိ။ ပေ။ ကဏ္ဍဟ ဒုက္ခံ နိဂစ္ဆသိ။
၁၂၀၈။ “ယော ဗုဟ္မာနံ ပရိပုစ္ဆတိ၊ သုဓမ္မာယံ ဌိတော [သုဓမ္မာယာ’ဘိတော (ဿာ.)] သဘံ။
အဇ္ဇာပိ တ္တာဝုသော သာ ဒိဌိ၊ ယာ တေ ဒိဌိ ပုရေ အဟု။
ပဿသိ ဝိတိဝတ္တန္တံ၊ ဗုဟ္မလောကေ ပဘဿရံ။

၁၂၀၉။ “တဿ ဗုဟ္မာ ဝိယာကာသိ၊ ပဉ္စဟံ ပုဋ္ဌော ယထာတထံ။
န မေ မာရိသ သာ ဒိဌိ၊ ယာ မေ ဒိဌိ ပုရေ အဟု။

၁၂၁၀။ “ပဿာမိ ဝိတိဝတ္တန္တံ၊ ဗုဟ္မလောကေ ပဘဿရံ။
သောဟံ အဇ္ဇ ကထံ ဝဇ္ဇံ၊ အဟံ နိစ္စောမ္ပဟိ သဿတော။

၁၂၁၁။ “ယော ဧတမဘိဇာနာတိ။ ပေ။ ကဏ္ဍဟ ဒုက္ခံ နိဂစ္ဆသိ။
၁၂၁၂။ “ယော မဟာနေရုနော ကုဋ္ဌံ၊ ဝိမောက္ခေန အပဿယိ [အပဿယိ (သီ. က.)] ။
ဝနံ ပုဗ္ဗဝိဒေဟာနံ၊ ယေ စ ဘူမိသယာ နရာ။

၁၂၁၃။ “ယော ဧတမဘိဇာနာတိ၊ ဘိက္ခု ဗုဒ္ဓဿ သာဝကော။
တာဒိသံ ဘိက္ခုမာသဇ္ဇ၊ ကဏ္ဍဟ ဒုက္ခံ နိဂစ္ဆသိ။

၁၂၁၄။ “န ဝေ အဂ္ဂိ စေတယတိ၊ အဟံ ဗာလံ ဥဟာမိတိ။
ဗာလောဝ ဇလိတံ အဂ္ဂိ၊ အာသဇ္ဇ နံ ပဉ္စယဟတိ။

၁၂၁၅။ “ဧဝမေဝ တုဝံ မာရ၊ အာသဇ္ဇ နံ တထာဂတံ။
သယံ ဥဟိဿသိ အတ္တာနံ၊ ဗာလော အဂ္ဂိဝ သမ္ပုသံ။

၁၂၁၅“အပူညံ ပသဝီ မာရော၊ အာသဇ္ဇ နံ တထာဂတံ။
ကိံ န မညသိ ဟပိမ၊ န မေ ဟပံ ဝိပစ္စတိ။

၁၂၁၆“ကရတော တေ စီယတေ [မိဃ္ဈတေ (သဗ္ဗတ္ထ) မ. နိ. ၁.၅၁၃ ပဿိတဗ္ဗံ]
က။
မာရ နိဗ္ဗိန္ဒ ဗုဒ္ဓမဟာ၊ အာသံ မာကာသိ ဘိက္ခုသု။

ဟပံ၊ စိရရတ္တာယ အန္တ

၁၂၁၇“ဣတိ မာရံ အတဇ္ဇေသိ၊ ဘိက္ခု ဘောသကဠာဝနေ။
တတော သော ဒုမ္မနော ယက္ခော၊ တတ္ထေဝန္တရဓာယထာ”တိ။

ဣတ္ထံ သုဒံ အာယသ္မာ မဟာမောဂ္ဂလ္လာနော [မဟာမောဂ္ဂလာနော (က.)] ထေရော ကထာယော အဘာသိတု
ထာတိ။

သဌိနိဟတော နိဌိတော။

တထုဒ္ဒာနံ -

သဌိကမ္မဟိ နိဟတမ္မဟိ၊ မောဂ္ဂလ္လာနော မဟိဒ္ဓိကော။
ဧကောဝ ထေရကထာယော၊ အဌသဌိ ဘဝန္တိ တာတိ။

၂၁. မဟာနိဟတော

၁. ဝဇီသတ္ထေရကထာ

၁၂၁၈. “နိက္ခန္တံ ဝတ မံ သန္တံ အကရသ္မာနကရိယံ။
ဝိတက္ကာ ဥပဓာဝန္တိ ပဂဗ္ဘာ ကဏ္ဍဟတော ဣမေ။

၁၂၁၉. “ဥဂ္ဂပုတ္တာ မဟိဿာသာ၊ သိက္ခိတာ ဒဠ္ဗဟဓမ္မိနော [ဒဠ္ဗဟဓန္ဒဝိနော (သီ. အဋ္ဌ.)] ။
သမန္တာ ပရိကိရေယျံ၊ သဟသ္မံ အပလာယိနံ။

၁၂၂၀. “သစေပိ ဧတ္တကာ [ဧတတော (သံ. နိ. ၁.၂၀၉)] ဘိယျော၊ အာဂမိဿန္တိ ဣတ္ထိယော။
နေဝ မံ ဣဓယိဿန္တိ [ဣဓယိဿန္တိ (?)] ၊ ဓမ္မေ သမ္ပဟိ [ဓမ္မေသုဝမ္ပဟိ (သ္မာ. က.)] ပတိဋ္ဌိ
တော။

၁၂၂၁. “သက္ခိ ဟိ မေ သုတံ ဧတံ၊ ဗုဒ္ဓဿာဒိစ္စဗန္ဓုနော။
နိဗ္ဗာနဂမနံ မဂ္ဂံ၊ တတ္ထ မေ နိရတော မနော။

၁၂၂၂. “ဧဝံ စေ မံ ဝိဟရန္တိ ဟပိမ ဥပဂစ္ဆသိ။
တထာ မစ္စ၊ ကရိဿာမိ၊ န မေ မဂ္ဂမ္ပိ ဒက္ခသိ။

၁၂၂၃. “အရတိဉ္စ [အရတိ (ဗဟူသု)] ရတိဉ္စ ပဟာယ၊ သဗ္ဗသော ဂေဟသိတဉ္စ ဝိတက္ကံ။
ဝနထံ န ကရေယျ ကုဟိဉ္စ၊ နိဗ္ဗနထော အဝနထော သ [နိဗ္ဗနထော အရတော သ ဟိ (သံ. နိ. ၁.၂၁၀)]
ဘိက္ခု။

၁၂၂၄. “ယမိမ ပထဝိဉ္စ ဝေဟာသံ၊ ရူပဂတံ ဧကတောဂဓံ ကိဉ္စိ။
ပရိဇီယတိ သဗ္ဗမနိစ္စံ၊ ဧဝံ သမေစ္စ စရန္တိ မုတတ္တာ။

၁၂၂၅. “ဥပဓိသု ဇနာ ဂမိတာသေ၊ ဒိဋ္ဌသုတေ [ဒိဋ္ဌေ သုတေ (သီ.)] ပဋိဃေ စ မုတေ စ။
ဧတ္ထ ဝိနောဒယ ဆန္ဒမနေဇော၊ ယော ဟေတ္ထ န လိမ္ပတိ မုနိ တမာဟု [တံ မုနိမာဟု (သံ. နိ. ၁.၂၁၀)]။

၁၂၂၆. “အထ သဋ္ဌိသိတာ သဝိတက္ကာ၊ ပုထုဇနတာယ [ပုထု ဇနတာယ (သံ. နိ. ၁.၂၁၀)] အဓမ္မာ နိဝိဋ္ဌာ။
န စ ဝဂ္ဂဂတဿ ကုဟိဉ္စ၊ နော ပန ဒုဠုလ္လကဟိ [ဒုဠုလ္လဘာဏီ (သံ. နိ. ၁.၂၁၀)] သ ဘိက္ခု။

၁၂၂၇. “ဒဗ္ဗော စိရရတ္တသမာဟိတော၊ အကုဟကော နိပကော အပိဟာလု။
သန္တိ ပဒံ အဇ္ဈဂမာ မုနိ၊ ပဋိစ္စ ပရိနိဗ္ဗုတော ကဋ္ဌတိ ကာလံ။

၁၂၂၈. “မာနံ ပဇောဿု ကေတမ၊ မာနပထဉ္စ ဇောဿု အသေသံ။
မာနပထမ္ပဟိ သ မုတ္တိတော၊ ဝိပဋိသာရိဟုတ စိရရတ္တံ။

၁၂၂၉. “မက္ခေန မက္ခိတာ ပဇာ၊ မာနဟတာ နိရယံ ပပတန္တိ။
သောစန္တိ ဇနာ စိရရတ္တံ၊ မာနဟတာ နိရယံ ဥပပန္နာ။

၁၂၃၀. “န ဟိ သောစတိ ဘိက္ခု၊ ကအာစိ၊ မဂ္ဂဇိနော သမ္မာ ပဋိပန္နော။
ကိတ္တိဉ္စ သုခဏ္ဍနဘောတိ၊ ဓမ္မဒသောတိ တမာဟု တထတ္တံ။

၁၂၃၁. “တသ္မာ အခိလော ဣဓ [အခိလော (သီ.)၊ အခိလောဓ (သံ. နိ. ၁.၂၁၁)] ပဓာနတ၊ နိဝရဏာနိ ပဟာယ ဝိသုဒ္ဓိ
ဇော။
မာနဉ္စ ပဟာယ အသေသံ၊ ဝိဇ္ဇာယန္တကရော သမိတာဝိ။

၁၂၃၂. ကာမရာဂေန ဥယျာမိ၊ စိတ္တံ မေ ပရိဥယျာဟတိ။
သာဓု နိဗ္ဗာပနံ ဗျူဟိ၊ အနုကမ္ဘာယ ကေတမ။

၁၂၃၃. သညာယ ဝိပရိယေသာ၊ စိတ္တံ တေ ပရိဥယျာဟတိ။
နိမိတ္တံ ပရိဝဇ္ဇေဟိ၊ သုဘံ ရာဂူပသံဟိတံ ( ) [(သတ္တရေ ပရတော ပဿ၊ ဒုက္ခတော မာ စ အတ္တတော။ နိဗ္ဗာ
ပေဟိ မဟာရာဂံ၊ မာ ဒယူဟိတ္ထော ပုနပ္ပုနံ။) (သီ. သံ. နိ. ၁. ၂၁၂) ဥဒ္ဓန္တနုကထာယံ ဧကသတ္တတိတိသဏ္ဌ
စ၊ ထေရကထာဌကထာ စ ပဿိတဗျာ]။

၁၂၃၄. အသုဘာယ စိတ္တံ ဘာဝေဟိ၊ ဧကဂ္ဂံ သုသမာဟိတံ။
သတိ ကာယဂတာ ဣတ္ထု၊ နိဗ္ဗိဒ္ဓိအာဗဟုလော ဘဝ။

၁၂၃၅. အနိမိတ္တဉ္စ ဘာဝေဟိ၊ မာနာနုသယမုဇ္ဈဟ။
တတော မာနာဘိသမယာ၊ ဥပသန္တော စရိသ္မသိ။

၁၂၃၆. တမေဝ တစံ ဘာသေယျ၊ ယာယတ္တာနံ န တာပယေ။
ပရေ စ န ဝိဟိသေယျ၊ သာ ဝေ တစာ သုဘာသိတာ။

၁၂၃၇. ပိယတစမေဝ ဘာသေယျ၊ ယာ တစာ ပဋိနန္ဒိတာ။
ယံ အနာအာယ ဟဟနိ၊ ပရေသံ ဘာသတေ ပိယံ။

၁၂၃၈. သစ္စံ ဝေ အမတာ တစာ၊ ဧသ ဓမ္မော သနန္တနော။
သစ္စေ အတ္တေ စ ဓမ္မေ စ၊ အာဟု သန္တော ပတိဋ္ဌိတာ။

၁၂၃၉. ယံ ဗုဒ္ဓော ဘာသတိ တစံ၊ ခေမံ နိဗ္ဗာနပတ္တိယာ။
ဒုက္ခသန္တကိရိယာယ၊ သာ ဝေ တစာနမုတ္တမာ။

၁၂၄၀. ဂမ္ဘီရပညော မေဓာဝီ၊ မဂ္ဂမဂ္ဂဿ ကောဝိဒော။
သာရိပုတ္တော မဟာပညော၊ ဓမ္မံ ဒေသေတိ ဘိက္ခုနံ။

၁၂၄၁. သဋ္ဌိတ္တေနပိ ဒေသေတိ၊ ဝိတ္တာရေနပိ ဘာသတိ။
သာလိကာယိဝ နိဗ္ဗေသော၊ ပဋိဘာနံ ဥဒိယတိ [ဥဒီရယံ (သီ.)၊ ဥဒိယတိ (ဿ.)၊ ဥဒိယတိ (?) ဥဌ
ဟတိတိ တံသံဝဏ္ဏနာ]။

၁၂၄၂. တဿ တံ ဒေသယန္တဿ၊ သုဏန္တိ မဓရံ ဂိရံ။
သရေန ရဇနီယေန၊ သဝနီယေန ဝဂ္ဂုနာ။
ဥဒဂ္ဂစိတ္တာ မုဒိတာ၊ သောတံ ဩဓေန္တိ ဘိက္ခတေ။

၁၂၄၃. အဇ္ဇေ ပန္နရသေ ဝိသုဒ္ဓိယာ၊ ဘိက္ခု ပဉ္စသတာ သမာဂတာ။
သံယောဇနဗန္ဓနစ္ဆိဒ္ဓာ၊ အနိဃာ ခိဏပုနဗ္ဗတ ဣသိ။

၁၂၄၄. စက္ကဝတ္တိ ယထာ ရာဇာ၊ အမစ္စပရိတရိတော။
သမန္တာ အနုပရိယေတိ၊ သာဂရန္တံ မဟိ ဣမံ။

၁၂၄၅. ဧဝံ ဝိဇိတသဌာမံ၊ သတ္တတဟံ အနုတ္တရံ။
သာဝကာ ပယိရဟသန္တိ၊ တေဝိဇ္ဇာ မစ္စဟာယိနော။

၁၂၄၆. သဗ္ဗေ ဘဂဝတော ပုတ္တာ၊ ပလာပေတ္တ န ဝိဇ္ဇတိ။
တဏှဟာသလ္လဿ ဟန္တာရံ၊ ဝန္တေ အာဒိစ္စပန္နုနံ။

၁၂၄၇“ပရောသဟဿံ ဘိက္ခုနံ၊ သုဂတံ ပယိရုဟသတိ။
ဒေသေန္တံ ဝိရဇံ ဓမ္မံ၊ နိဗ္ဗာနံ အကုတောဘယံ။

၁၂၄၈“သုဏန္တိ ဓမ္မံ ဝိမလံ၊ သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓဒေသိတံ။
သောဘတိ ဝတ သမ္ဗုဒ္ဓော၊ ဘိက္ခုသဠပုရက္ခတော။

၁၂၄၉“နာဂနာမော’သိ ဘဂတ၊ ဣသိနံ ဣသိသတ္တမော။
မဟာမေဃော ဟုတ္တတန၊ သာဝကေ အဘိဝဿသိ။

၁၂၅၀“ဒိတ ဝိဟာရာ နိက္ခမ္မ၊ သတ္တုဒဿနကမ္ပတာ။
သာဝကော တေ မဟာဝီရ၊ ဟဒေ ဝန္တတိ ဝဋ်သော။

၁၂၅၁“ဥမ္မဂ္ဂပထံ မာရဿ၊ အဘိဘုဗ္ဗံ စရတိ ပဘိဇ္ဇ ခီလာနိ။
တံ ပဿထ ဗန္ဓုပမုဉ္ဇကရံ၊ အသိတံဝ ဘာဂသော ပဝိဘဇ္ဇ။

၁၂၅၂“ဩဃဿ ဟိ နိတရဏတ္ထံ၊ အနေကဝိဟိတံ မဂ္ဂံ အက္ခာသိ။
တသ္မိဉ္စ အမတေ အက္ခာတေ၊ ဓမ္မဒသာ ဌိတာ အသံဟီရာ။

၁၂၅၃“ပဇ္ဇောတကရော အတိဝိဇ္ဇာ [အတိဝိဇ္ဇာ ဓမ္မံ (သိ.)] ၊ သဗ္ဗဌိတိနံ အတိက္ကမမဒ္ဒသ [အတိက္ကမမဒ္ဒ
(သိ. က.)]။
ဥတုတ စ သစ္စိကတုတ စ၊ အဂ္ဂံ သော ဒေသယိ ဒသဒ္ဓာနံ။

၁၂၅၄“ဧဝံ သုဒေသိတေ ဓမ္မေ၊ ကော ပမာဒော ဝိဇာနတံ ဓမ္မံ။
တဿှာ ဟိ တဿ ဘဂဝတော သာသနေ၊ အပ္ပမတ္တော သဒ္ဓာ နမဿမနုသိက္ခေ။

၁၂၅၅“ဗုဒ္ဓာနုဗုဒ္ဓော ယော ထေရော၊ ကောဏ္ဍညော တိဗ္ဗနိက္ကမော။
လာဘီ သုခဝိဟာရာနံ၊ ဝိဝေကာနံ အဘိဏ္ဍဟသော။

၁၂၅၆“ယံ သာဝကေန ပတ္တဗ္ဗံ၊ သတ္တု သာသနကာရိနာ။
သဗ္ဗဿ တံ အနုပုတ္တံ၊ အပ္ပမတ္တဿ သိက္ခတော။

၁၂၅၇“မဟာနုဘာတေ တေဝိဇ္ဇော၊ စေတောပရိယကောဝိဒော။
ကောဏ္ဍညော ဗုဒ္ဓအယာဒော၊ ဟဒေ ဝန္တတိ သတ္တုနော။

၁၂၅၈“နဂဿ ပဿေ အာသိနံ၊ မုနိ ဒုက္ခဿ ဟရဂ္ဂံ။
သာဝကာ ပယိရုဟသန္တိ၊ တေဝိဇ္ဇာ မစ္စုဟာယိနော။

၁၂၅၉“စေတသာ [တေ စေတသာ (သံ. နိ. ၁. ၂၁၈)] အနုပရိယေတိ၊ မောဂ္ဂလ္လာနော မဟိဒ္ဓိကော။
စိတ္တံ နေသံ သမန္နေဝသံ [သမန္နေသံ (သံ. နိ. ၁. ၂၁၈)] ၊ ဝိပုမုတ္တံ နိရူပဓိ။

၁၂၆၀“ဧဝံ သဗ္ဗဌသမ္ပန္နံ၊ မုနိ ဒုက္ခဿ ဟရဂ္ဂံ။
အနေကာကာရသမ္ပန္နံ၊ ပယိရုဟသန္တိ ကေတမံ။

၁၂၆၁“စန္ဒော ယထာ ဝိဂတဝလာဟကေ နဘော၊ ဝိရောစတိ ဝိတမလောဝ ဘာဏုမာ။
ဧဝမ္ပိ အင်္ဂီရသ တ္တဝံ မဟာမုနိ၊ အတိရောစသိ ယသသာ သဗ္ဗလောကံ။

၁၂၆၂“ကာဝေယမတ္တာ ဝိစရိမ္မဟ ပုဗ္ဗေ၊ ကမာ ကမံ ပုရာ ပုရံ။
အထဒ္ဓသာမ သမ္ဗုဒ္ဓံ၊ သဗ္ဗဓမ္မာန ဟရဂ္ဂံ။

၁၂၆၃: “သော မေ ဓမ္မဒေသေသိ၊ မုနိ ဒုက္ခဿ ဟရဂူ။
ဓမ္မံ သုတုတ ပသီဒိမ္မဟ၊ သဒ္ဓါ [အဒ္ဓါ (သီ. အဋ္ဌ.)] နော ဥဒပဇ္ဇေ။

၁၂၆၄: “တဿှဟံ ဝစနံ သုတုတ၊ ခန္ဓေ အာယတနာနိ စ။
ဓာတုယော စ ဝိဒိတုတန၊ ပဗ္ဗဇိ အနကရိယံ။

၁၂၆၅: “ဗဟူနံ ဝတ အတ္တယ၊ ဥပ္ပဇ္ဇန္တိ တထာဂတာ။
ဣတ္ထိနံ ပုရိသာနဉ္စ၊ ယေ တေ သာသနကာရကာ။

၁၂၆၆: “တေသံ ခော ဝတ အတ္တယ၊ ဗောဓိမဇ္ဈဂမာ မုနိ။
ဘိက္ခုနံ ဘိက္ခုနီနဉ္စ၊ ယေ နိရာမဂတဒ္ဓသာ။

၁၂၆၇: “သုဒေသိတာ စက္ခုမတာ၊ ဗုဒ္ဓေနာဒိစ္စဗန္ဓုနာ။
စတ္တာရိ အရိယသစ္စာနိ၊ အနုကမ္မာယ ဟဏိနံ။

၁၂၆၈: “ဒုက္ခံ ဒုက္ခသမုပ္ပါဒံ၊ ဒုက္ခဿ စ အတိက္ကမံ။
အရိယံ စဋ္ဌဋ္ဌိကံ မဂ္ဂံ၊ ဒုက္ခုပသမကမိနံ။

၁၂၆၉: “ဧဝမေတေ တထာ ဝုတ္တာ၊ ဒိဋ္ဌာ မေ တေ ယထာ တထာ။
သဒတ္တော မေ အနုပ္ပတ္တော၊ ကတံ ဗုဒ္ဓဿ သာသနံ။

၁၂၇၀: “သုတဂတံ ဝတ မေ အာသိ၊ မမ ဗုဒ္ဓဿ သန္တိကေ။
သုဝိဘတ္တေသု [သဝိဘတ္တေသု (သီ. က.)] ဓမ္မေသု၊ ယံ သေဋ္ဌံ တဒုဟဂမိ။

၁၂၇၁: “အဘိညာဟရမိပ္ပတ္တော၊ သောတဓာတု ဝိသောဓိတာ။
တေဝိဇ္ဇော ဣဒ္ဓိပ္ပတ္တောမ္မဟိ၊ စေတောပရိယကောဝိဒော။

၁၂၇၂: “ပုစ္ဆမိ သတ္တာရမနောမပညံ၊ ဒိဋ္ဌေဝ ဓမ္မေ ယော ဝိစိကိစ္ဆာနံ ဆေတ္တာ။
အကုဋ္ဌေဝ ကာလမကာသိ ဘိက္ခု၊ ဉာတော ယသဿိ အဘိနိဗ္ဗုတတ္တော။

၁၂၇၃: “နိရောဓကပ္ပော ဣတိ တဿ နာမံ၊ တယာ ကတံ ဘဂတ ဗျာဟူဏဿ။
သော တံ နမဿံ အစရိ မုတ္တပေခော၊ အာရဒ္ဓဝိရိယော ဒဋ္ဌဟဓမ္မဒဿိ။

၁၂၇၄: “တံ သာဝကံ သက္က မယမ္ပိ သဗ္ဗေ၊ အညာတုမိစ္ဆာမ သမန္တစက္ခု။
သမဝဋ္ဌိတာ နော သဝနာယ သောတာ [ဟေတု (သီ. သ္တာ.) သုတ္တနိဟတဋ္ဌကထာ ပဿိတဗျာ] နော သတ္တာ တွဝမနုတ္တရေသိ”။

၊ တုဝံ

၁၂၇၅: “နန္ဒ နော ဝိစိကိစ္ဆံ ဗျူဟိ မေတံ၊ ပရိနိဗ္ဗုတံ ဝေဒယ ဘူရိပည။
မဇ္ဈေဝ နော ဘာသ သမန္တစက္ခု၊ သက္ကောဝ ဒေတန သဟဿနေတ္တော။

၁၂၇၆: “ယေ ကေစိ ဂန္ဓာ ဣဓ မောဟမက္ကာ၊ အညာဏပက္ခာ ဝိစိကိစ္ဆဌာနာ။
တထာဂတံ ပတုတ န တေ ဘဝန္တိ၊ စက္ခုဉ္စဟိ ဧတံ ပရမံ နရာနံ။

၁၂၇၇: “နော စေ ဟိ ဇာတု ပုရိသော ကိလေသေ၊ တတော ယထာ အပ္ပဃနံ ဝိဟာနေ။
တမောဝဿ နိဝုတော သဗ္ဗလောကော၊ ဇောတိမန္တောပိ န ပဘာသေယျံ၊ [န ဇောတိမန္တောပိ နရာ တပေယျ
ယံ (သု. နိ. ၃၅၀)]။

၁၂၇၈: “ဓီရာ စ ပဇ္ဇောတကရာ ဘဝန္တိ၊ တံ တံ အဟံ ဝီရ တထေဝ မညေ။
ဝိပဿိနံ ဇာနမုဟဂမိမ္မဟ၊ ပရိသာသု နော အာဝိကရောဟိ ကပ္ပံ။

၁၂၇၉“ခိပုံ ဂိရံ ဧရယ ဝဂ္ဂ၊ ဝဂ္ဂ၊ ဟံသောဝ ပဂ္ဂယုဟ သဏိကံ နိက္ခဏံ။
ဗိန္ဒုဿရေန သုဝိကပ္ပိတေန၊ သဗ္ဗေဝ တေ ဥဇ္ဈဂတာ သုဏောမ။

၁၂၈၀“ပဟိနဇာတိမရဏံ အသေသံ၊ နိဂ္ဂယုဟ ဧေနံ ဝဒေဿာမိ [ပဋိဝေဒိယာမိ (သီ. က.)] ဓမ္မံ။
န ကာမကာရေ ဟိ [ဟောတိ (သီ. က.)] ပုထုဇ္ဇနာနံ၊ သဋ္ဌေယျကာရေ စ [ဝ (ဗဟူသု)] တထာဂတာနံ။

၁၂၈၁“သမ္ပန္နဝေယျာကရဏံ တဝေဒံ၊ သမုဇ္ဈပညဿ သမုဂ္ဂဟိတံ။
အယမဇ္ဈလိ ပစ္ဆိမော သုပ္ပဏာမိတော၊ မာ မောဟယိ ဇာနမနောမပည။

၁၂၈၂“ပရောပရံ အရိယဓမ္မံ ဝိဒိတွတ၊ မာ မောဟယိ ဇာနမနောမဝီရိယ။
တရိယထာ ဃမ္မနိ ဃမ္မတတ္တော၊ တစာဘိကဋ္ဌာမိ သုတံ ပဝဿ။

၁၂၈၃“ယဒတ္ထိကံ ဗုဟ္မစရိယံ အစရိ၊ ကပ္ပာယနော ကစ္စိဿတံ အမောဃံ။
နိဗ္ဗာယိ သော အာဒု သဉ္ဇဟဒိသေသော [အနုဟဒိသေသာ (သီ.)၊ အနုဟဒိသေသာ (က.)]၊ ယထာ ဝိမုတ္တော
အဟု တံ သုဏောမ။

၁၂၈၄“အစ္ဆေစ္စိ တဏှဟံ က္ကဓ နာမရူပေ၊
(က္ကတိ ဘဂတ) ကဏှဟဿ သောတံ ဒီဃရတ္တာနုသယိတံ။
အတာရိ ဇာတိ မရဏံ အသေသံ၊ က္ကစ္စဗူဝိ ဘဂတ ပဉ္စသေဋ္ဌော။

၁၂၈၅“ဧသ သုတွတ ပသီအမိ၊ ဝစော တေ ကုသိသတ္တမ။
အမောဃံ ကိရ မေ ပုဋ္ဌ၊ န မံ ဝဇ္ဇေသိ ဗျာဟူဏော။

၁၂၈၆“ယထာ တဒိ တထာ ကာရိ၊ အဟု ဗုဒ္ဓဿ သာဝကော။
အစ္ဆေစ္စိ မစ္စုနော ဇာလံ၊ တတံ မာယာဝိနော ဒဋ္ဌဟံ။

၁၂၈၇“အဒ္ဓသ ဘဂတ အာဒိ၊ ဥဟအနဿ ကပ္ပိယော။
အစ္စက ဝတ ကပ္ပာနော၊ မစ္စုဓေယျံ သုဒုတ္တရံ။

၁၂၈၈“တံ ဒေဝဒေဝံ ဝန္တာမိ၊ ပုတ္တံ တေ ဒုဝိပဒုတ္တမ။
အနုဇာတံ မဟာဝီရံ၊ နာဂံ နာဂဿ ဩရသ”န္တိ။

ဣတ္ထိ သုဒံ အာယသ္မာ ဝဋီသော ထေရော ကထာယော

အဘာသိတ္တာတိ။

မဟာနိဟတော နိဋ္ဌိတော။

တတ္ထုဒ္ဓာနံ -

သတ္တတိမ္မဟိ နိဟတမ္မဟိ၊ ဝဋီသော ပဋိဘာဏတ။
ဧကောဝ ထေရော နတ္ထညော၊ ကထာယော ဧကသတ္တတိတိ။

နိဋ္ဌိတာ ထေရကထာယော။

တတ္ထုဒ္ဓာနံ -

သဟဿံ ဟောန္တိ တာ ကထာ၊ တိဏိ သဋ္ဌိသတာနိ စ။

ထေရာ စ ဒေဝ သတာ သဠိ၊ စတ္တာရော စ ပကာသိတာ။

သီဟနာဒံ နဒိတ္တတန၊ ဗုဒ္ဓပုတ္တာ အနာသတ။
ခေမန္တံ ဟပုဏိတ္တတန၊ အဂ္ဂိခန္ဓာဝ နိဗ္ဗတာတိ။

ထေရကထာဟဠိ နိဠိတာ။